This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

+ *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
+ *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
+ *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
+ *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at http://books.google.com/

Over dit boek

Dit is een digitale kopie van een boek dat al generaties lang op bibliotheekplanken heeft gestaan, maar nu zorgvuldig is gescand door Google. Dat doen we omdat we alle boeken ter wereld online beschikbaar willen maken.

Dit boek is zo oud dat het auteursrecht erop is verlopen, zodat het boek nu deel uitmaakt van het publieke domein. Een boek dat tot het publieke domein behoort, is een boek dat nooit onder het auteursrecht is gevallen, of waarvan de wettelijke auteursrechttermijn is verlopen. Het kan per land verschillen of een boek tot het publieke domein behoort. Boeken in het publieke domein zijn een stem uit het verleden. Ze vormen een bron van geschiedenis, cultuur en kennis die anders moeilijk te verkrijgen zou zijn.

Aantekeningen, opmerkingen en andere kanttekeningen die in het origineel stonden, worden weergegeven in dit bestand, als herinnering aan de lange reis die het boek heeft gemaakt van uitgever naar bibliotheek, en uiteindelijk naar u.

Richtlijnen voor gebruik

Google werkt samen met bibliotheken om materiaal uit het publieke domein te digitaliseren, zodat het voor iedereen beschikbaar wordt. Boeken uit het publieke domein behoren toe aan het publiek; wij bewaren ze alleen. Dit is echter een kostbaar proces. Om deze dienst te kunnen blijven leveren, hebben we maatregelen genomen om misbruik door commerciële partijen te voorkomen, zoals het plaatsen van technische beperkingen op automatisch zoeken.

Verder vragen we u het volgende:

+ *Gebruik de bestanden alleen voor niet-commerciële doeleinden* We hebben Zoeken naar boeken met Google ontworpen voor gebruik door individuen. We vragen u deze bestanden alleen te gebruiken voor persoonlijke en niet-commerciële doeleinden.
+ *Voer geen geautomatiseerde zoekopdrachten uit* Stuur geen geautomatiseerde zoekopdrachten naar het systeem van Google. Als u onderzoek doet naar computervertalingen, optische tekenherkenning of andere wetenschapsgebieden waarbij u toegang nodig heeft tot grote hoeveelheden tekst, kunt u contact met ons opnemen. We raden u aan hiervoor materiaal uit het publieke domein te gebruiken, en kunnen u misschien hiermee van dienst zijn.
+ *Laat de eigendomsverklaring staan* Het "watermerk" van Google dat u onder aan elk bestand ziet, dient om mensen informatie over het project te geven, en ze te helpen extra materiaal te vinden met Zoeken naar boeken met Google. Verwijder dit watermerk niet.
+ *Houd u aan de wet* Wat u ook doet, houd er rekening mee dat u er zelf verantwoordelijk voor bent dat alles wat u doet legaal is. U kunt er niet van uitgaan dat wanneer een werk beschikbaar lijkt te zijn voor het publieke domein in de Verenigde Staten, het ook publiek domein is voor gebruikers in andere landen. Of er nog auteursrecht op een boek rust, verschilt per land. We kunnen u niet vertellen wat u in uw geval met een bepaald boek mag doen. Neem niet zomaar aan dat u een boek overal ter wereld op allerlei manieren kunt gebruiken, wanneer het eenmaal in Zoeken naar boeken met Google staat. De wettelijke aansprakelijkheid voor auteursrechten is behoorlijk streng.

Informatie over Zoeken naar boeken met Google

Het doel van Google is om alle informatie wereldwijd toegankelijk en bruikbaar te maken. Zoeken naar boeken met Google helpt lezers boeken uit allerlei landen te ontdekken, en helpt auteurs en uitgevers om een nieuw leespubliek te bereiken. U kunt de volledige tekst van dit boek doorzoeken op het web via `http://books.google.com`

HARVARD
DIVINITY
SCHOOL
Andover-Harvard
Theological Library

Bible. O.T. Psalms, Dutch.
Dathenus, 1905.

DE CL PSALMEN

VAN DEN PROFEET

DAVID,

Met eenige andere Lofzangen.

UIT HET FRANSCH VERTAALD

DOOR

PETRUS DATHENUS.

DERDE DBUK.

W. J. VAN NAS,
RHENEN.
1905.

BS
1443
.D8
D3
1905

KONING DAVID ALS HARPSPELER.

BOEK-, COURANT- EN STEENDRUKKERIJ G. J. THIEME, ARNHEM.

VOORWOORD.

Daar weer een nieuwe druk van de *Psalmen* door DATHEEN noodig werd en die uitgave met zorg is bewerkt, bied ik deze het publiek aan voor *f* 1.—, met vertrouwen dat dezelve even goed verkocht zal worden als de vorigen.

Men verzocht mij bij de Lyturgische Geschriften ook den Catechismus te voegen; doch daar hiervan goedkoope uitgaven afzonderlijk bestaan, meende ik dus deze volksuitgave niet duurder te moeten maken.

Velen zal het welligt niet onwelkom zijn, hierbij eene korte levensschets te vinden van dien prediker der zestiende eeuw, die hoewel ijverig voor de goede zaak, nogtans vaak onstuimig te werk ging. Daarom laat ik hiervan een overzigt volgen.

PETRUS DATHENUS werd geboren te Yperen in de provincie West-Vlaanderen van België, uit Roomsch-Katholieke ouders, en leefde in de zestiende eeuw tijdens den worstelstrijd van Nederland met Spanje, toen koning Philips II door zijn veldheer Alva deze landen uitmoordde. Behalve de Landvoogdes Margaretha van Parma hebben meerdere landvoogden voor den koning van Spanje als graaf of vorst deze gewesten [1]) bestuurd, de een meer, de ander minder als werktuigen van den ijzeren vuist der dwingelandij; totdat eindelijk Prins Willem I [2]), als vader des vaderlands de redder van Nederland werd.

P. D. werd Karmelieter-monnik te Poperingen, doch al spoedig de Hervorming toegedaan zijnde, ontvlugtte hij het klooster. Hij beleed de gevoelens van Kalvijn en begon te Londen eene boekdrukkerij. Onder Eduard VI tot predikant benoemd, werd hij beroepen te Frankfort (1555). Na lang in de Paltz vertoefd te hebben, keerde hij in 1560 naar Poperingen terug en ijverde vooral in Vlaanderen als verbreider der nieuwe leer. Later predikant te Gent, maakte hij zich berucht om zijn heftig karakter en

---

[1]) De Vereenigde Nederlanden.
[2]) Op last van Spanjes regering vermoord 1584

oproerigen aard. Tijdens het verblijf van den Hertog van Alva in de Nederlanden, week hij naar Duitschland en verbleef veel te Heidelberg. De Hertogin van Parma verklaarde hem vogelvrij; toch woonde hij in 1571 weder te Gent en werd van daar afgevaardigd naar de Synode te Dordrecht, alwaar men hem tot voorzitter verkoos; onderwijl predikte hij in sommige streken onzer gewesten en vooral ook te Utrecht en Amsterdam.

In 1578 was hij als volksleider door zijne onverdraagzame dweeperij oorzaak van een nieuwen beeldenstorm. Betrokken in de beroerten door Jan van Imbize aldaar verwekt, welke door den Prins van Oranje werden gestild, vertrokken beiden daarop naar Duitschland; doch na het vertrek van den Prins keerden zij weder en zwaaiden woest den fakkel des oproers. Nogmaals beteugelde Willem van Oranje hun euvelmoed, en wederom weken zij naar Duitschland, om echter reeds in 1583 aan het hoofd hunner partij terug te keeren. Imbize wilde nu den Hertog van Parma meester maken van de stad, doch zijn verraad ontdekt zijnde, werd hij in 1584 onthoofd.

DATHENUS vertrok thans naar Holland, doch werd om zijne oproerige predikatien te Gouda op last der Staten in hechtenis genomen. Eenigen tijd te Utrecht gevangen, maar daarna weder ontslagen, ging hij toen naar Elbing, een zeestad in Pruissen, waar hij 19 Februarij 1590 als geneesheer overleed. Aldaar is hem een praalgraf opgerigt.

Daar de juiste tijd zijner geboorte niet bekend schijnt, kan men zijn leeftijd niet goed bepalen.

Om zijne geleerdheid wel Pieter van Athene [1]) genoemd, meent men welligt niet ten onregte, dat zijn naam hiervan is afgeleid.

PETRUS DATHENUS is in de vaderlandsche geschiedenis bekend als een woelziek man, die door zijne heerschzucht en heftigheid veel kwaad deed aan de bevordering van rust en vrede; evenwel was de verdrukking van den tijd, waarin hij leefde, hiervan veel oorzaak. Ook maakte hij vooral opgang door zijne ruwe doch krachtige welsprekendheid. Niemand zal hem echter den naam van christen onthouden.

Men bedenke bij het lezen dezer Psalm-berijming den ouden tijd en dat hij een Vlaming was; terwijl de behoefte

---

[1]) De hoofdstad van Griekenland en bakermat der wetenschap.

aan kerkgezang een vlugge bewerking vereischte. Dezelve is eene vertaling naar de Fransche uitgave van Marot en Beza. In 1773 voor het algemeen kerkgebruik door eene nieuwe vervangen, wordt deze om den ouderwetschen stijl toch nog gezocht door eenvoudige Christenen, en gewaardeerd als de eerste Nederlandsche Berijming [1]).

Tevens gaf hij in onze taal eene vertaling van den Heidelbergschen Catechismus.

Deze Psalmberijming is zooals vermeld, uit het Fransch vertaald naar de uitgave van Marot. Utenhove van Gent en Lukas de Heere waren tijdgenooten, en uit dien tijd dagteekenen de Heidelbergsche Catechismus [2]) en de Formulieren der Eeredienst, afkomstig van de Hervormde kerkordening van de Paltz. Te Londen gaf à Lasco een kerkboek uit, en werd de kerkinrigting geregeld naar de geloofsbelijdenis, Kathechismus en andere kerkgebruiken, gegrond op den Bijbel als de Heilige Schrift [3]).

P. D. was eerst monnik te Poperingen, maar eenmaal der Hervorming toegedaan, werd hij een ijverig voorstander en volksleider van de nieuwe leer.

De Uitgever.

---

1) De Psalmen van Filip van Marnix verdienen ongetwijfeld de voorkeur.

2) Z. Ursinus en C. Olevianus, 1563.

3) Als de voornaamste Kerkhervormers mogen genoemd worden:

Wiclef,	1324—84.	Melanchton,	1497—1560.
H. v. Praag,	1349—1416.	Bullinger,	1504—75.
J. Huss,	1373—1415.	Knox,	1505—72.
M. Luther,	1483—1546.	Calvijn,	1509—64.
U. Zwingli,	1484—1531.		

en ook à Lasco was een werkzaam voorvechter, als grondlegger der christelijke gemeente volgens den Bijbel; terwijl Desiderius Erasmus, 1467—1536, de beroemde geleerde, een streng bestrijder was der misbruiken van de Roomsche Kerk.

Maar ofschoon werktuigen voor de ware godsdienst en dus hervormers tegen het bijgeloof, toch waren zij als menschen ook zwakke schepselen. Hoewel aangevuurd door christenzin, kleefde nog dwaling hen aan, en de verdeeldheid der Protestanten en Gereformeerden verzwakte hunne partij tot eigen nadeel, en tot winst van de verdrukking der tegenpartij.

Eendragt maakt magtig, maar tweedragt verzwakt. Dit blijkt een hinderpaal voor den vrede op aarde, gelijk misbruik van magt ontevredenheid verwekt bij de kracht der menigte, welke daarom buiten noodzaak niet oproerig mag zijn.

R. v. N.

HET BOEK

DER

PSALMEN,

OF DE

150 PSALMEN DAVIDS,

BERIJMD DOOR

P. DATHEEN.

PSALM 1.

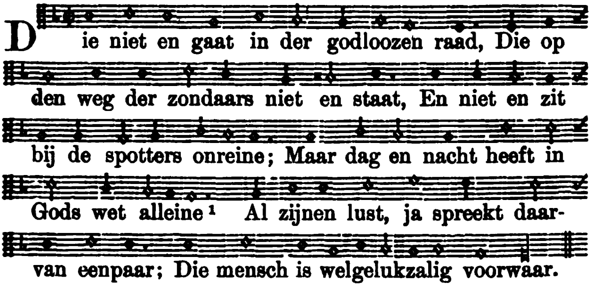

2. Hij zal gelijk zijn eenen schoonen boom,
Geplant bij eenen klaren waterstroom,
Die zijn vruchten geeft in bekwame tijden,
Van welken geen drooge blad valt bezijden.
Zoo zal die mensche zalig zijn bekend,
Met al zijn doen, tot welken hij hem[2] wendt.

3. Maar zoo en is 't met de godloozen niet,
Die als kaf verstrooid worden daar men ziet;
't Welk van den wind hier en daar werd gedreven;
Zoo zullen zij in Gods gerigte beven
En niet bestaan, maar haast vergaan beschaamd.
Met den vromen werden zij niet genaamd[3].

4. God kent den weg en der vromen gemoed,
Hij draagt zorge voor hen en voor haar goed;
Dies zullen zij welgelukzalig wezen.
Maar nademaal dat onze God geprezen,
Op der godloozen wegen niet en acht,
Zij en haar doen werden[4] tot niet gebragt.

1. alleen. 2. zich. 3. genoemd. 4. worden.

PSALM 2.

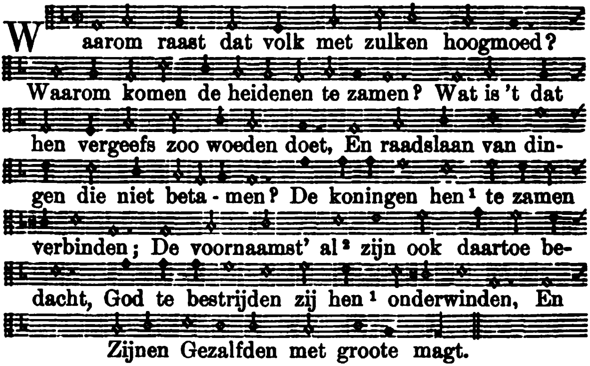

2. Zij spreken zaam: Laat ons breken met een[3]
Haar banden al, waarmee zij ons verstrikken;
En 't jok dat z' ons[4] hard opleggen gemeen,
Laat ons verwerpen en breken in stikken! [5]
Maar God, die den hemel bewoont geprezen,
Zal ze belagchen; want haar doen Hij ziet.
Haar opstel[6] zal van Hem bespottet wezen;
Want het is ijdel en God acht het niet.

3. Hij zal z'[7] aanspreken elk bij zijnen naam,
In zijn gramschap, die grootlijks is te vruchten[8].
Hij zal ze verbaasd maken al te zaam
In zijn toornigheid, die zeer is te duchten;
En zal spreken: Gij koningen wilt hooren:
Van waar komt u deze raadslag zoo erg?
Ik heb mijn Koning gezalfd en verkoren
Over Sion, mijnen heiligen berg.

PAUZE.

4. En ik, zijn Koning, van Hem toebereid,
Zal Gods oordeel spreken voor ieders ooren;
't Welk is, dat Hij mij klaarlijk heeft gezeid: [9]
Gij zijt mijn Zoon, heden van mij geboren;
Begeer van mij, ik zal u t' eender erven[10],

1. zich. 2. voornaamsten. 3. te gelijk. 4. ze ons. 5. stukken.
6. voornemen. 7. ze. 8. vreezen. 9. gezegd. 10. tot een erfdeel.

Veel volkeren haast maken onderdaan.
Een al zulk rijk zult gij van mij verwerven,
Dat tot den einde des aardrijks zal gaan.

5. Gij zult dragen eenen ijzeren staf,
Om die al te dwingen dat z'[1] U doen eere.
Gij zult z'[2] in den wind verstrooijen als kaf,
En morselen als een aarden vat teere.
Dies gij koningen en vorsten der aarde,
Wilt mijn onderwijs met harten ontvaân[3];
En gij rigters, wilt met ootmoed aanvaarden
't Goed vermaan[4], dat U van mij werd gedaan.

6. Dient God met kinderlijke vreeze goed,
Vreest Zijn gramschap en zoekt Hem te behagen.
Verblijdt u en beeft voor Hem met ootmoed,
Ziet dat gij Hem geen oorzaak geeft te klagen.
Kusset den Zoon, dien Hij u heeft gezonden,
Dat Hij niet gram zij over uwe daad;
Opdat gij haast te zaam niet werdt verslonden,
En in uwen weg niet schriklijk vergaat.

7. Want Zijn gramschap ontsteekt zeer haast en brandt
Gelijk een vuur, als men daarop niet achtet.
Och hoe zalig is hij in zulken stand,
Die Hem vertrouwt en op Zijn goedheid wachtet.

PSALM 3.

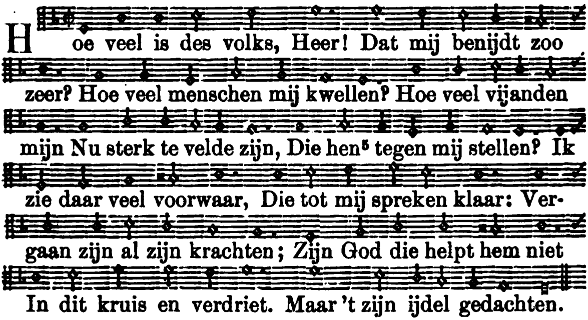

1. zij. 2. ze. 3. ontvangen 4. vermaning. 5. zich.

2. Want Gij zijt, Heer! mijn schild,
Die mij beschermen wilt
En mij eere wilt geven;
Gij doet dat ik voortaan
Mag vrij opentlijk gaan,
Met den hoofd opgeheven.
Ik heb in mijn ellend
Mijn stem tot God gewend
En geklaagd in dit wezen.
Hij heeft ook naar Zijn woord,
Mijn klagt altijd verhoord
Van Zijnen berg geprezen.

3. Dies zal ik rust ontvaân[1]
En zeker slapen gaan,
Bewaard voor alle schade.
Ik zal des morgens klaar
Ontwaken zonder vaâr[2];
Want God wil mij slaan gade.
Honderd duizend bijeen
Deden mij vreezen geen,
Wanneer zij zulks aanvingen[3],
En mij wilden met haast,
Om mij te maken verbaasd,
Verstrikken en omringen.

4. Kom Heer! toon dat Gij zijt
Met mij tot[4] allen tijd;
En dat Gij mijn vijanden
Op 't kinnebakken slaat,
En hen breekt met der daad
In stukken hare tanden.
Van U is 't, o Heer goed!
Dat men verwachten moet
Hulp en troost vroeg en spade[5];
Want over Uw volk hier,
Stort Gij, Heer, goedertier
Zeer rijklijk Uw genade.

1. ontvangen. 2. vrees. 3. beproefden. 4. ten. 5. laat.

PSALM 4.

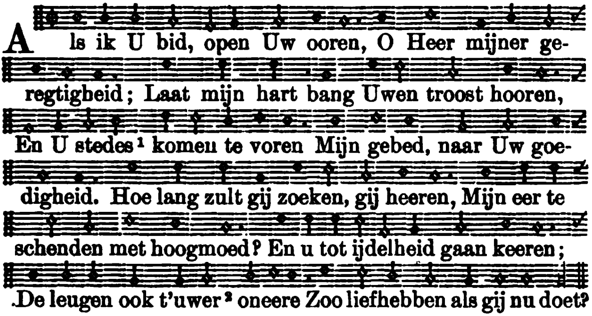

2. Bekent dat God mij in dit leven,
   Boven de andre menschen al,
Tot eenen Koning heeft verheven,
Die mijn zuchten ende mijn beven
   Van den hemel verhooren zal.
Zoo gij gram werdt wacht u van zonden,
   Misdoet niet tegen Zijnen wil;
Op uwen leger wilt doorgronden
Dit werk. Laat af tot dezen stonde,
   Mij te kwellen met dit geschil.

3. Offert dan een opregt offrande,
   Met verslagen hart en gemoed;
Betert u van dees zond en schande,
En stelt op God zeer goederhande,
   Geheel al uw vertrouwen goed.
Veel[3] spreken: Hoe kan hij ons leeren
   Dat goed is en God aangenaam?
Naar Uw goedheid, wil Heer der heeren!
Uw lieflijk aanschijn toch eens keeren
   Tot mij en al de mijnen zaam[4],

4. Want meer blijdschap is mij gegeven
   Door Uw aanschijn, Heer goedertier,
Dan hen is, die hier zijn verheven,
Die met veel wijn en koren leven,

1. steeds. 2. tot uw. 3. velen. 4. te zamen.

Hebbende haren wellust hier.
Dies zal ik mij in goeden vrede
Nederleggen en slapen wel;
Want Uw goedheid beschikt dit mede,
Die mij doet hopen hier beneden,
En in 't rijk doet hebben bevel.

PSALM 5.

Verhoor o God! mijn woorden klagtig, Laat Uw

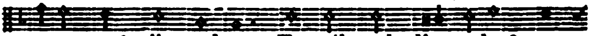

ooren op[1] zijn gedaan, En wil toch d'oorzake[2] ver-

staan, Mijns klagens en zuchtens eendragtig,

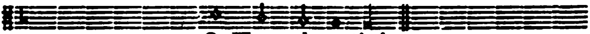

O Heer almagtig!

2. Hebt acht op mijn zuchten gestadig,
Mijn God en Koning groot geacht;
Dewijl ik tot U met aandacht
Mijn smeeken doe, o Heer genadig
Ende weldadig.

3. Des morgens vroeg, vóór den daagrade[3]
Zult Gij mij verhooren eenpaar.
Want zeer vroeg zal ik U voorwaar
Bidden, wachtende vroeg en spade[4]
Op Uw genade.

4. Gij zijt een God, die de boosheden
Niet en bemint, maar wederstaat.
Bij U zijn de boosdaders kwaad,
Met haren doen en booze zeden,
Gansch niet geleden[5].

5. De dwazen, die naar U niet vragen,
Zullen voor U verschijnen niet;
Want Gij die hatet, zoo men ziet,
Die boosheid doen zonder vertsagen[6],
Ja met behagen.

1. open. 2. de oorzaak. 3. dageraad. 4. laat. 5. geduld. 6. nalaten.

PAUZE.

6. Gij zult Uwe gramschap bewijzen
Over de leugenaars gemeen.
Doodslagers, bedriegers meteen,
Zijn voor God (dien elk mensch moet prijzen)
Een groot afgrijzen.

7. Maar door Uw goedheid hoog geprezen,
Die Gij mij bewijst, zal ik gaan
Om U, o Heer! te roepen aan
In Uw huis, daar ik zal mits dezen
Godvruchtig wezen.

8. Geleid mij Heer en laat toch blijken
Aan mij Uw goedheid; dat mij niet
Mijn haters brengen in 't verdriet.
Leid mij op Uw pad desgelijken,
Zonder afwijken.

9. Daar is geen waarheid in hun monden,
Hun hart is valsch, arglistig, straf[1];
Hun keel is als een open graf;
Hun tong is vol smeekens bevonden,
Tot allen stonden.

10. Verderf z'[2] en doe teniet haar namen,
Breek haar raadslagen en haar doen,
Verstrooi z'[2] om haar boosheid zeer koen[3];
Want Heer! zij zoeken al te zamen
U te beschamen.

11. Maar verheug hen 't gemoed en zinnen,
Die op U betrouwen altijd.
Dat z'in U, Heer! werden verblijd,
Die Uwen naam in 't harte binnen
Trouwlijk beminnen.

12. Want Gij zijt mild en overvloedig,
Den vromen man; Heer goedertier!
Met Uwe gunst dekt Gij hem schier,
Als met een schild. Gij zijt zoo goedig
En zeer langmoedig.

1. hard. 2. ze. 3. stout.

PSALM 6.

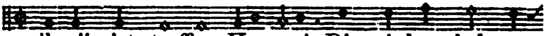

W il mij niet straffen, Hee-re! Die misdaan heb zoo

zeere [1], In eenen grammen zin. In Uwen toorn vervaarlijk,

Kastijd mij niet zoo zwaarlijk, Als ik wel waardig bin.

2. Maar wil U, Heer! ontfermen
En over mij erbarmen,
Ik ben zeer zwak altijd.
Wil mij gezondheid geven,
Want mijn ziel en lijf beven
In dezen mijnen strijd,

3. Mijn geest hem [2] ook ontstellet,
Zwaar verschrikken mij kwellet,
Vreeze maak mij onvro [3].
O Heere! hoog geprezen,
Hoe lange zal 't nog wezen,
Dat ik moet blijven zoo?

4. Ach! wil U tot mij keeren,
Wil ook van mij toch weeren
Dees benaauwdheid niet klein.
Zeer groot zijn mijn misdaden;
Maar uit louter genade
Maak mij Heer, daarvan rein.

5. Want in den dood zeer wreede,
Wie is 't, die daar verbreede [4]
Uw lof en eer bekwaam?
Niemand zal in de helle
Uwen prijs schoon vertellen,
Noch danken uwen naam.

6. Ik ben moe en verslagen
Van gansch den nacht te klagen;
Ik doe zwemmen voorwaar
Mijn bedde, met mijn weenen,

1. zeer. 2. zich. 3. droevig. 4. verbreidt.

En mijn leger met eenen
  In mijn tranen eenpaar.

7. Mijn gedaante met allen
Is nu, Heer! gansch vervallen
  Door gedurig geklag;
Omdat aan alle zijden
Mijn vijanden verblijden
  Voor mij met groot gelach.

8. Gij boozen wilt nu wijken,
Gij wreeden desgelijke,
  Vertrekt nu haast van hier.
God heeft mijn treurig klagen,
Naar Zijn goed welbehagen,
  Verhoord zeer goedertier.

9. God en wil niet verachten
Mijn gebed noch mijn klagten;
  Maar hoort mij t' Zijner [1] eer.
Mijn beden Hem bewegen,
Ik heb van Hem verkregen
  Mijn begeerten en meer.

10. Daarom zijn nu met schande
Bezwaard al mijn vijanden,
  Verbaasd zijn zij gewis [2].
Terug moeten zij keeren,
Met schaamte en oneere;
  Want mij God zoo goed is.

PSALM 7.

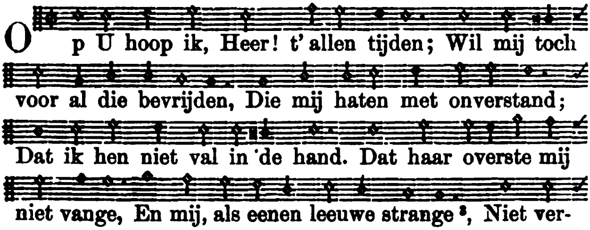

1. tot Zijn. 2. zeker. 3. sterk.

niel en make ter schand, Bloot [1] zijnde van Uwen bijstand.

2. God, op Wien ik hoop met verlangen,
Heb ik mijn dagen zulks begangen [2],
  Als zij toeschrijven Uwen knecht?
  Is in mijn hand eenig onregt?
Heb ik kwaad vergolden met kwade?
Ofte gezocht der vromen schade?
  Heb ik dien vergramd met een woord,
  Die onregt op mij was gestoord? [3]

3. Zoo moet mijn vijand mij najagen,
Van hem werd ik nedergeslagen,
  Hij brenge mijn leven te niet
  En mijn eere, daar men op ziet.
Sta op, Heer! wil opstaan in eere,
Uwen toorn tegen hen wil keeren,
  Die mij haten. Help mij gelijk
  Aan dat beloofde Koningrijk.

4. Dat volk kome met groote hoopen
Tot Uwe Majesteit geloopen,
  En opdat wij ons regt ontvaân [4],
  Wil op Uwen regterstoel gaan.
Daar zult Gij des volks regter wezen,
En zult (Heer! mijn toevlugt geprezen)
  Mij naar mijne geregtigheid
  Rigten, en naar mijn vromigheid.

PAUZE.

5. Van der boosheid wil een eind maken
Der boozen, en neem aan de zaken
  Der vromen; Gij, die t' aller stond
  Elks hart ende nieren doorgrondt.
God is mijn schild en mijn borg krachtig;
Op Hem is 't dat ik hoop aandachtig,
  Die de vromen helpt en behoedt,
  Ende die overwinnen doet.

6. God is een opregt rigter magtig,
Des vromen mans die Hem valt klagtig.
  Hij is ook dier [5] Rigter bekend,

1. ontbloot. 2. begaan. 3. boos. 4. blz. 9. 5. hun.

Die Hem vertoornen zonder end.
Is 't dat hij, die mij zoekt t' onteeren,
Niet wil afstaan [1] noch hem [2] bekeeren,
God zal scherpen Zijn zwaard zeer fel
En schieten met den boge snel.

7. Van nu heeft bereid God almagtig,
Doodlijk geschut en wapen krachtig;
Hij maakt pijlen ter straf bekwaam
Dergenen, die mij haten zaam.
Een ander heeft kwaad in zijn zinnen,
Hij is zwanger met onregt binnen;
Dies zal hij baren anders niet,
Dan enkel leugen met verdriet.

8. Om eenen diepen put te graven,
Ziet men hem naarstelijken slaven;
Maar in den put zal hij vergaan,
Dien hij mij te graven vangt aan.
Dat kwaad dat hij heeft voorgenomen
Mij te doen, zal op zijn hoofd komen;
Ja 't kwaad dat hij doet overal,
Op zijnen kop haast vallen zal.

9. Dies mijn hart God daarom nu prijzet,
Dat Hij geregtigheid bewijzet;
En zoo lang als ik leve vrij,
Zal ik den Heere zingen blij.

PSALM 8.

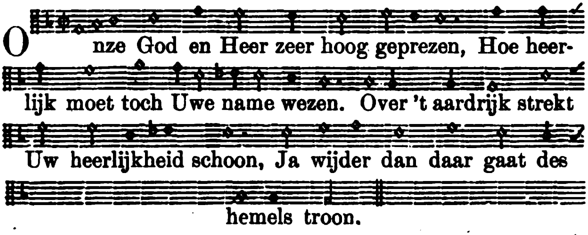

2. Men ziet alzins [3] Uwer kracht veel getuigen,
Zelfs in den mond der kinderen die zuigen;

1. ophouden. 2. zich. 3. overal.

Daardoor maakt Gij tot niet ende beschaamd
Uw vijanden, door Uw kracht zeer vernaamd [1].

3. Maar als ik wil aanzien ende bemerken
De hemelen, Heer! Uwer handen werken,
De sterren, de mane, die Gij door 't woord
Maakt ende stelt een ieder op zijn oord [2].

4. Alsdan spreek ik bij mij verwonderd zeere:
Wat is toch van den armen mensch, o Heere?
Dat Gij zijner alzoo gedachtig zijt,
En over hem zorge draagt t' aller tijd.

PAUZE.

5. Gij maakt hem, dat hij God schier zij gelijke,
Want gij maakt hem overvloedig en rijke,
Van heerlijkheid, die toch naakt is en bloot,
Gij maakt hem vol met veel goederen groot.

6. Gij laat hem zijn over 't werk Uwer handen,
Als een heer derzelve in alle landen;
Zonder uitnemen [3], alles in 't gemeen,
Hebt Gij hem onderdaan gemaakt meteen.

7. Ossen, schapen, haar wolle en haar vellen,
Die Gij op de bergen voedt zonder kwellen,
En op dat veld weiden doet overal,
In bosschen, bergen en in menig dal.

8. De vliegende vogelen die wel zingen,
De visschen des meers en ook alle dingen,
Die Gij haar wezen en den adem geeft,
Maakt Gij hem onderdaan, ja al wat leeft.

9. O onze God en Heer zeer hoog geprezen!
Ten regten moet Uwe naam heerlijk wezen.
Uwes naams heerlijkheid in overvloed
Strekt veel wijder dan de aardbodem doet.

PSALM 9.

Heer! ik wil U uit 's harten grond Prijzen en over-

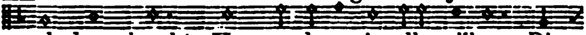

al doen kond [4], Uw wonderen in alle wijken, Die

1. bekend. 2. plaats. 3. uitzondering. 4. verkondigen.

niet en zijn om [1] vergelijken.

2. In U wil ik wezen verblijd;
Dat is mijn vreugd tot dezen tijd.
Uwen naam schoon wil ik ook prijzen
En U met lofzang eer bewijzen.

3. Omdat door Uwe groote magt
Mijn vijand wijkt en vliedt met kracht,
En dat hij nederleit [2] geslagen,
Door Uw aanschijn zwaar om [1] verdragen.

4. Gij zijt zoo goed in dezen stand [3],
Dat Gij mijn zaak neemt bij de hand;
Gij zit tot mijn hulpe volvaardig
Op den stoel als regter regtvaardig.

5. Mijn vijanden hebt Gij verdaan,
En de boos al haast doen vergaan;
Gij hebt haar gedachtenis prachtig,
Teniet gedaan door Uw hand krachtig.

1. PAUZE.

6. Welaan, gij loos [4] mensch wel bekend,
Hebt gij uw voornemen volend?
En vernield ons steden verheven?
Is haren naam gansch onder bleven? [5].

7. Och neen! want God met groote kracht,
Die eeuwig heerschet hoog geacht,
Is op den stoel, zoo 't is gebleken,
Gezeten, om 't regt uit te spreken.

8. Daar zal Hij rigten met bescheid [6],
't Aardrijk dat hier beneden leit;
Wegende de zaken met reden
Van alle menschen hier beneden.

9. Daar werd God de toevlugt allein
Des armen, dien men acht zeer klein;
Ja zijn toevlugt, die hem in 't lijden
Zal verkwikken en doen verblijden.

10. Dies zij, dien Gij, Heer! u maakt kond,

1. te. 2 ligt. 3 omstandigheid. 4. listig. 5. gebleven.
6. geregtigheid.

Zullen op U vast staan gegrond;
Want die tot U gaan, Heer geprezen,
Zullen hier niet verlaten wezen.

2. PAUZE.

11. Loof nu met lofzangen zeer klaar,
God die tot Sion woont eenpaar;
Vertelt Zijn groote wonderwerken,
Maakt dat z' alle menschen bemerken.

12. Hij gedenkt aan der vromen bloed,
En wreekt dat met een gram gemoed;
Dat geschrei wil Hij niet verachten,
Der benaauwden, noch ook haar klagten.

13. Heer! Gij die mijn God zijt in nood,
Zie aan mijn kruis en lijden groot,
Dat mijn vijanden mij opdringen;
Uit den weg des doods wilt mij bringen.

14. Dat ik midden in Uw gemeent[1],
Uwen lof zing en anders geen;
Zijnde verblijd en ook gedachtig,
Dat Gij mij verlost hebt waarachtig.

15. De boozen zijn haastelijk al,
In haar strikken komen ten val.
Haar voeten zijn in 't net gevangen,
Dat zij voor mij hadden gehangen.

3. PAUZE.

16. Zoo is God geworden bekend,
Hebbende dit oordeel geënd[2];
Daarin dat de schalk[3] heeft bevonden,
't Kwaad zijner listen niet om gronden[4].

17. Dit's zeker dat de boozen zaan[5],
Haast zullen vallen en vergaan.
God zal die straffen onvertogen[6],
Die Hem niet en houden voor oogen,

18. Maar den mensch ootmoedig, o Heer!
Zult gij vergeten nimmermeer;
Zijn hope die hier is misprezen,
En zal bij U niet ijdel wezen.

19. Kom toch Heer! toon nu Uw geweld,

1. gemeente. 2. geëindigd. 3. goddelooze. 4. te doorgronden.
5. allen. 6. zonder uitstel.

Opdat de mensch hem[1] niet en stelt
Tegen U; maar dat alle scharen[2]
Voor Uw gerigt hen openbaren[3].

20. O Heer! die daar eeuwiglijk leeft,
Maak dat der boozen harte beeft;
Doe hen verstaan (dat is mijn wenschen),
Dat zij niet zijn dan zwakke menschen.

PSALM 10.

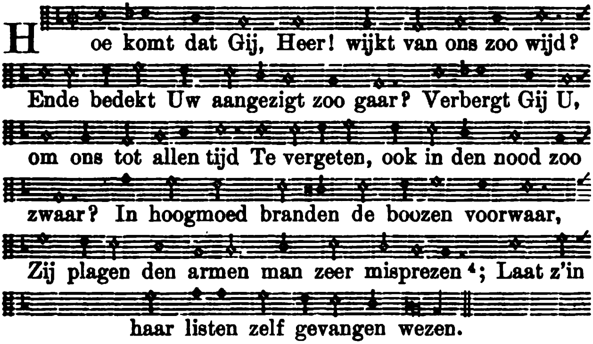

2. Want de booze beroemt hem[5] met hoogmoed,
Dat hij zal hebben zijnen lust meteen;
Den gierigen, die daar verzamelt 't goed,
Hij zeer prijst, en lastert God in 't gemeen.
Stoutelijk veracht hij Hem bij groot en kleen.
De hoofdsom is, aller zijner gedachten,
Dat God niet is, dien Hij zoo durft verachten.

3. Al wat hij doet, strekt hem stedes[6] tot kwaad;
Uwe gerigten en bedenkt hij niet.
Met zijn vijand hij vermeten[7] omgaat,
En meent dien om te werpen als een riet.
In zijn harte spreekt hij en denkt met vliet[8]:
Niemand en kan mij krenken noch beschaden,
Nimmermeer zal Ik met nood zijn beladen.

4. Met vloeken, valschheid en bedrog zeer groot,

1. zich. 2. menschen. 3. zich verklaren. 4. veracht. 5. zich. 6. steeds 7. vermetel. 8. arglistig.

Is zijne booze mond vol t'allen tijd.
Zijn tonge maakt moeit, arbeid ende nood,
In schaden zwaar te doen hij hem [1] verblijdt.
Als een moorder op 't veld loert hij vol nijd,
Om heimelijk den vromen te verworgen;
Hij bespiedt ook den armen in 't verborgen.

PAUZE.

5. Hij loert heimelijk gelijk een leeuw fel
In den kuil doet, die op een schaapken wacht,
Om te vangen en te verworgen snel
Den vromen, dien hij heeft in strik gebragt.
Geveinsdelijk houdt hij hem dag en nacht;
Maar met dien schijn drukt hij zonder ontfermen,
Ende verderft met groot geweld veel armen.

6. Bovendien spreekt hij in 't hart zeer ontvroet [2],
Dat God op dees dingen geen acht en geeft [3];
Maar dat Hij zijn oogen ganschelijk toedoet,
Ja dat Hij hiervan geen kennisse heeft.
Sta op Heer! verhef U, toon dat Gij leeft;
Zie toch hierin, Heer! en wil niet vergeten
Hen, die in angst en ellend zijn gezeten.

7. Waarom werd God van den boozen vol pracht
Gelasterd? die daar spreekt in 't harte blent [4],
Dat Gij op zijn doen ganschelijk niet acht?
Dat Gij toch ziet, het is U al bekend;
Tot den handel der armen Gij u wendt.
Daarom staan [5] zij op U tot allen stonden,
Die een helper der weeskens zijt bevonden.

8. Breek de kracht en den arm vol van geweld
Der godloozen, ende bezoek zeer haast
Haar boosheid, en hen die voor oogen stelt;
Opdat ze vergaan en werden verbaasd.
Dan zult Gij, Heer! (ofschoon de booze raast)
Heerschen als Koning, en uit Uwe landen
Werden geroeid al de schalken [6] met schanden.

9. Gij zult, o Heer! hooren genadelijk
Uwes volks stem, dat in ellend verflaauwt,
En versterken met troost gestadelijk.
Hoor toch 't gebed des volks dat U vertrouwt;

1. zich. 2. onwijs. 3. achtslaat. 4. blind. 5. vertrouwen.
6. boozen.

Den weduwen en weezen, zeer benaauwd,
Doe regt, dat de boozen hen niet en kwellen,
En daartegen hen [1] nu voort niet meer stellen.

PSALM 11.

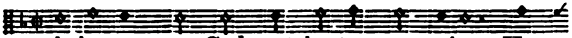
Ik betrouw op God met harten zeer reine; Hoe

spreekt Gij tot mijn ziel in dit verdriet: Vliegt haast
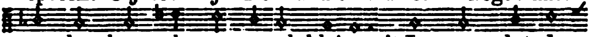
op den berg als een vogel kleine. 't Is waar, dat de
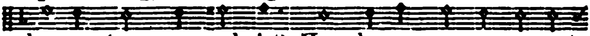
boozen (zoo men wel ziet) Haar bogen spannen en met

pijlen mikken, Daar meed [2] elk van hen den vromen
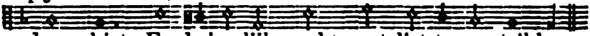
doorschiet, En heimelijk zoekt met list te verstrikken.

2. Maar men zal haast zien dat al de gedachten
   Der boozen werden gansch met een verstoord.
   Wat hebt gij over den vromen voor klagten?
   Zijt zeker dat God dit al ziet en hoort,
   Die in Zijnen hoogen troon zit verheven;
   Dien alle ding bekend is (naar Zijn woord),
   Wat zij al doen, die hier beneden leven.

3. God proeft de vromen wel in alle wijzen;
   Maar van hen, die hier bedrijven geweld
   En onregt, heeft onze God een afgrijzen;
   Die zullen ook met vuur wezen gekweld.
   Haar deel zal zijn veel windige tempeesten [3];
   Sulfer en vlamme, die 't alles versmelt,
   Werd geschonken den minsten en den meesten.

4. God is geregt en Hij bemint gestadig
   Geregtigheid; ook dien die hem [1] wel stelt
   Tot vromigheid, dien aanziet God genadig.

PSALM 12.

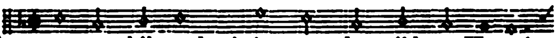
Doe ons bijstand; 't is meer dan tijd, o Heere!

1. zich. 2. daarmee. 3. stormen.

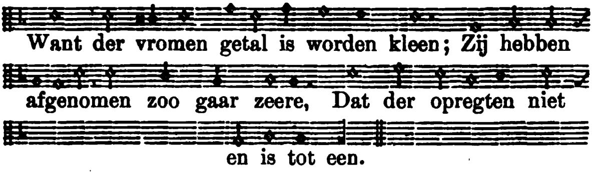

2. Een ieder spreekt leugens en ijdel dingen
Met zijnen naasten, daar meed [1] hij hem krenkt;
Haar lippen niet dan smeekingen voortbringen;
De mond spreekt eens, maar 't hart wat anders denkt.

3. De Heere wil toch de vleijende tongen
Gansch afsnijden tot in der eeuwigheid;
Ook de lippen, die stout en onbedwongen
In hoogmoed niet spreken dan ijdelheid.

4. Die stoutelijk dit durven geven voren [2]:
Wij worden groot door ons tong vol venijn,
Ons lippen vrij ons alleen toebehooren,
Laat ons liegen; wie zal ons meester zijn?

5. Om der bedrukten wille, die zeer klagen,
Zal ik (spreekt de Heer) nu opmaken mij;
De valsche tongen werden al verslagen,
Van haar geweld werd mijn volk gemaakt vrij.

6. Onzes Heeren woord is altijd bevonden
Zuiver en rein, gelijk dat zilver klaar
Dat gelouterd is, tot verscheiden stonden;
Ja zevenmaal gelouterd is voorwaar.

7. Dies wilt, o Heer! Uw volk nu voort [3] bevrijden,
En bewaren naar Uwe goedigheid,
Van dit booze volk, dat ons t' allen tijden
Zoo kwelt ende benaauwt met tegenheid [4].

8. Want de boozen rondom gaan ende zweven,
Hier ende daar onvriendelijk en fel;
Dewijl dat d'ergste schalken [5] zijn verheven,
En hier hebben geweld, magt en bevel.

1. waarmee. 2. beweren. 3. spoedig. 4. tegenstand. 5. booswichten.

PSALM 13.

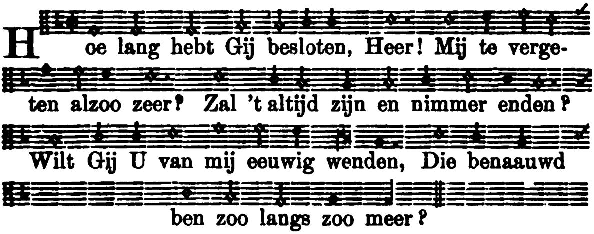

2. Hoe lang zal nog dat harte mijn
   Vol van angst en van smarte zijn,
 En daartoe vol zorgen mits dezen[1]?
 Hoe lang zal mijn vijand nog wezen
   Mijn verwinnaar tot mijner pijn?

3. Aanziet mij God, Gij zijt mijn kracht;
   Troost mijn hart, 't welk U doet zijn klagt;
 Wilt mijn duister oogen verklaren[2],
 Dat ik in den slaap niet moet varen
   Des doods en daar blijve versmacht.

4. Opdat hij, die mij sterk bevecht,
   Niet zeg: hij is nedergelegd;
 En dat de vreugd mijner vijanden,
 Niet dubbel werd te mijner schande,
   Ziende den val van uwen knecht.

5. Op U, Heer! staat mijn hoop allein;
   Neem weg mijn kruis en nood niet klein;
 Wil mij Uwe vreugd wederbringen;
 Zoo zal ik U loven met zingen.
   Voor Uw weldaden in 't gemein.

PSALM 14.

1. tevens. 2. verlichten.

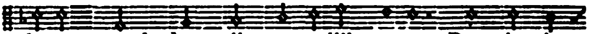

leven gansch door zijn gruwelijk wezen. Daar is niet

één, die met woord ofte daad, Wat goeds begaat.

2. God des hemels de wereld overziet,
Ende bemerkt den menschen in den lande,
Of daar één is, die met goeden verstande,
Om Gods goedheid te zoeken in 't verdriet,
Hem toch bevliet [1].

3. Alles gemerkt, Hij vindt dat z' in 't gemeen [2]
Al afwijken en gaan op booze wegen;
Zij zijn gruwlijk, ja tot kwaad gansch genegen;
Die wat goeds werkt, en is onder hen geen,
Ja niet tot één.

4. Zijn dan de boozen zoo dwaas al te zaam,
Dat ze niet dan kwaad doen zonder afkeeren;
Die mijn arm volk als dat brood gansch verteren?
Zij zijn om t' aanroepen des Heeren naam,
Zeer onbekwaam.

5. Zij zullen hen [3] verwonderen voorwaar,
Als zij haast beangst zijnde zullen beven;
Want God, wiens goedheid zeer hoog is verheven,
Is met den vromen, die Hem voor en naar
Liefheeft eenpaar.

6. Gij mensch ongelukkig, dit toch verstaat,
Gij die bespot 't voornemen van den vromen,
't Welk God in zijn hart goediglijk laat komen;
Die alleen is des vromen toeverlaat,
Dien gij versmaadt.

7. Och dat de hulp van Israël, Heer!
Kwam uit Sion, en dat God uit 't verlangen
Wilde verlossen Zijn arm volk gevangen;
Israël en Jacob zouden in eer
Verblijd zijn zeer.

PSALM 15.

Wie is 't die zal wonen eenpaar In Uw lieflijke ten-

1. zich benaarstigt. 2. ze algemeen. 3. zich.

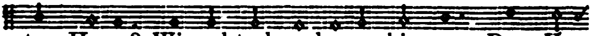

ten, Heere? Wie zal toch verkeeren hiernaar, Door Uw

goedheid zonder gevaar, Op Uwen heilgen berg met eere?

2. Het zal wezen de mensch eerbaar,
Die steeds weldoet in alle dingen,
En regt handelt in 't openbaar;
Wiens mond, dat opregt is en waar,
Gestadiglijke zal voortbringen.

3. Die geen achterklap spreekt onvroet [1],
Tot zijnes naasten smaad en schande;
Die tegen hem ook niet misdoet,
Noch mishandelt; maar hem behoedt
Voor oneere menigerhande.

4. Die ook den godloozen veracht,
En daartoe eert tot alle stonden
Hem, die den Heer vreest met aandacht,
Die zijn beloften heeft volbragt,
Al waar 't ook zijn schade bevonden.

5. Die tot woeker niet geeft zijn geld,
En geen gaven ooit heeft geprezen,
Om 't regt des vromen met geweld
Te breken. Die zoo is gesteld,
Zal voorwaar gelukzalig wezen.

PSALM 16.

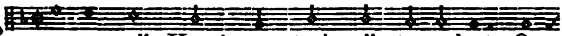

Bewaar mij, Heer! wees toch mijn toeverlaat; Op

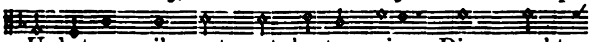

U betrouw ik vast met harten reine. Dies spreekt

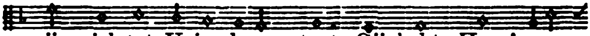

mijn ziel tot U in dezen staat, Gij hebt, Heer! over

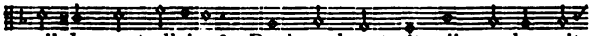

mij de magt alleine [2]; Doch en komt uit mijn werken uit-

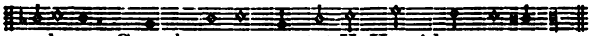

gelezen, Gansch geenen nut tot U, Heer! hoog geprezen.

1. dwaas. 2. alleen.

2. Mijn begeert is den vromen bij te staan,
Die geroemd zijn om haar godzalig leven;
Maar straf op straffe moet hen komen aan,
Die hen[1] tot den afgoden valsch begeven.
Bij haar bloed offren ben ik niet gevonden,
Ja haar namen en zal ik niet vermonden[2].

3. God is mijn deel, die mij bewaart nu voort.
Op U staat mijn rente[3] gegrondet, Heere!
Dit heerlijk erfdeel, dat mij toebehoort,
Is mij in 't schoonste geworden met eere.
Ja 't beste deel dat gevonden kan wezen,
Is mij regt toegevallen, Heer geprezen.

PAUZE.

4. Geloofd zij God! die mij altijd wil zijn
Een raadsheer, die mij zoo wel heeft beraden[4];
Want de nieren en de gedachten mijn,
Hebben mij 's nachts onderrigt vroeg en spade[5].
Ik heb God voor oogen in mijn bezwaren,
Die mij bijstaat en mij wel wil bewaren.

5. Ziet daarom is mijn hart alzoo verheugd,
Mijn tonge lacht, mijn vleesch rust hier beneven,
Wetende dat Gij niet en wilt noch meugt[6],
o Heer! in 't graf laten vergaan mijn leven;
Gij zult Uwen heiligen groot van waarde,
Gansch niet laten verrotten in de aarde.

6. In den weg zult Gij doen gaan Uwen knecht,
Die hem brengt in 't leven vrij uit benaauwen;
Want daar is geen volkomen vreugd opregt,
Dan in Uwes aanschijns heerlijk aanschouwen.
In Uwe hand is en blijft ook gestadig
De volheid aller blijdschap, Heer genadig.

PSALM 17.

Aanzie Heer! 't regt van Uwen knecht, Wil mijn

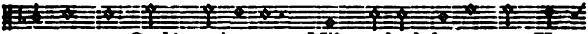

geroep, o God! verhooren; Mijn gebed kome tot Uw

1. zich. 2. noemen. 3. vertrouwen. 4. bewaard. 5. laat.
6. zult.

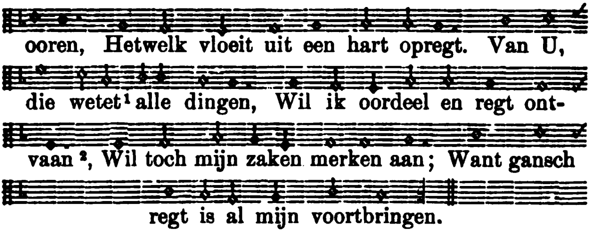

2. Gij hebt mijn hart 's nachts doorzocht, Heer!
En dat aan den proefsteen gestreken;
Nooit heb ik leugen willen spreken,
Gij vindt mij getrouw immermeer.
Ik houde mij naar de bevelen
En 't woord Uwes monds, Heer! met vliet[3];
Zoodat ik niet heb gemeens iet
Met hen, die rooven ende stelen.

3. Maak mijn voetpaden vast, o God!
Opdat ik mag gaan in Uw wegen,
Zonder te zijn voortaan genegen
Tot afwijken van Uw gebod.
Gij hebt dikwijls, o Heer! vernomen
Mijn gebeden in mijn ellend;
Dies[4] bid ik, tot mij U nu wend,
En laat mijn smeeken tot U komen.

PAUZE.

4. Toon heerlijk Uw goedheid voortaan,
Gij die bewaart in dat benaauwen,
Allen die vast op U betrouwen,
Tegen hen die U wederstaan.
Dek mij toch, Heer! niet om verhoogen[5],
Met Uw vleuglen naar Uwen aard;
Dat ik zoowel mag zijn bewaard,
Als de appel is eener ooge[6].

5. Opdat ik alzoo mag ontgaan
Hen, die mij zoo wreedelijk kwellen,
En mij met haar netten omstellen[7],
Om mijn ziel te verstrikken zaan[8].

1. weet. 2. blz. 9. 3. aandachtig. 4. Dus. 5. hoogheid.
6. oogappel. 7. omringen. 8. zaam.

Zij zijn zeer vet niet om verstrangen [1],
  Opgeblazen met hoogmoed fel;
  Zij volgen mij, en loeren snel
(Zoo 't konde zijn) om mij te vangen.

6. Een is er zonderlijk vol pracht,
Als een leeuw die den roof najaget,
Als een jonge leeuw onversaget [2],
  Die in den kuil op den roof wacht.
Maak U op, Heer! werp dien te gronde,
  Uit zijn handen mijn ziele weert,
  Die U dient als een zeer scherp zweerd,
Mij tot straffe tot dezen stonde.

7. Van hen, die uwe roeden zijn,
Bevrijd mij, die met harten kleven
In d' aard en daarom alleen leven,
  Om rijk te worden zonder pijn.
Gij maakt ze zat ende voorspoedig;
  Haar kinderen zijn ook zeer rijk;
  De kindskindren zijn hen gelijk,
En laten goed na overvloedig.

8. Ik zal nog aanzien Uw aanschijn,
En rein staan voor U, Heer geprezen,
En naar Uw beeld opgewekt wezen,
  Dan zal ik ook regt verzaad [3] zijn.

PSALM 18.

Voorvers.

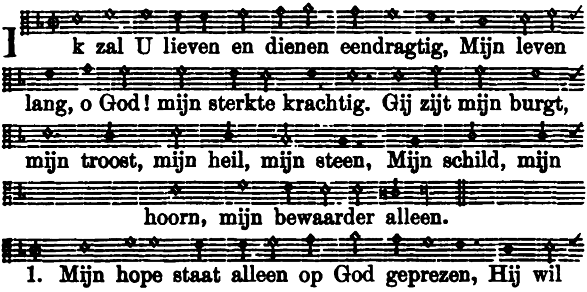

[1] onvermurwbaar. 2. moedig. 3. verzadigd.

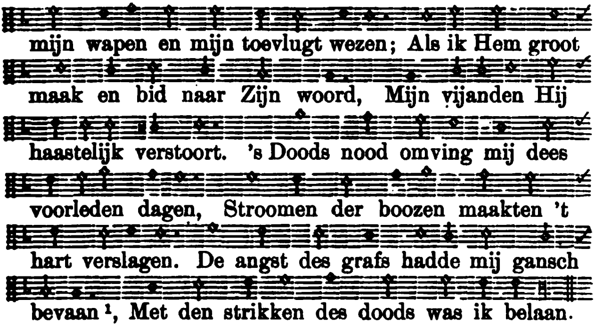

2. Zoo benaauwd zijnde, heb ik God gebeden,
En Hem aangeroepen van hier beneden.
Mijn geschrei tot Hem in den hemel kwam,
En mijn stem tot Zijnen ooren opklam [2].
Van stonden aan beefde dat gansch aardrijke,
De bergen werden beweegd desgelijke,
Verschrikt waren zij boven mate zeer,
Want met ernst groot vertoornde hem [3] de Heer.

3. Uit Zijn neusgaten ging damp tot dier stonde,
En een schrikkelijk vuur uit Zijnen monde;
Hij was ontsteken met toorne zoo groot,
Dat Hij alzins heete kolen uitgoot.
Hij boog de lucht en daalde tot de volken,
Onder Zijn voeten waren duistre wolken;
Hij zat op den wind, die hem krachtig roert,
En Hij werd op Zijn vleugelen gevoerd.

1. PAUZE.

4. Duistre wolken Hem ganschelijk bedekten,
En als een tente rondom Hem zij strekten;
Door Zijnen glans zijn ook de wolken zaan [4]
Verdeeld ende hebben haar opgedaan [5].
Hij heeft hagel en bliksem toebereidet,
En in de lucht donderslagen gebreidet [6].
De hoogste God liet Zijnen donder gaan,
En liet d' aarde met hagel en vuur slaan.

1. bevangen. 2. steeg. 3. zich. 4. allen. 5. geopend.
6. gezonden.

5. Met Zijne pijlen schoot Hij de boos allen,
Veel bliksems en angst heeft hen overvallen;
Door Uw dreigen en Uwen sterken wind,
En Uwen toorne, die 't alles verslindt, —
Zijn de waterstroomen gedroogd in 't ronde,
Ontdekt was de aardbodem in den gronde.
Hij heeft mij met Zijn hand goedig bezocht,
En uit dat diep water gezond gebrogt[1].

6. Hij verloste mij van alle de scharen[2]
Der vijanden, die mij veel te sterk waren;
In nood Hij mij voorkomt ende bijstaat,
Ter regter tijd is God mijn toeverlaat[3].
Hij voerde mij in 't breed[4] ende verzinde,
Hoe Hij mij bewaarde, dien Hij beminde;
Dies[5] dede Hij mij naar mijn vromigheid,
Ende naar mijner handen reinigheid.

7. Want ik behield altijd des Heeren wegen,
Zonder afwijken, zoo de vromen plegen.
Ik hield Zijn wet, die ik hadde gehoord,
Zonder daarvan te verwerpen een woord;
Zoodat mij de Heer opregt heeft bevonden,
In al mijn doen bewaard ik mij voor zonden;
Dies heeft mij God naar mijn eenvoudigheid
Vergeven en naar mijn opregtigheid.

2. PAUZE.

8. Voorwaar Heer, Gij die mijn doen kent alleine,
Gij zijt den goeden goed en rein den reinen;
Den opregten zijt Gij, o Heer! opregt,
En keert U af van den verkeerden knecht.
Den ootmoedigen bewaart Gij zeer goedig;
Gij maakt ook haast de stout oogen demoedig[6];
Mijn gezigt hebt Gij verlicht; Heer! vermaard,
In duisterheid hebt Gij mij wel verklaard[7].

9. Door Uw kracht heb ik dat krijgsvolk verslagen,
En spring over den muur zonder vertsagen[8].
Ons God is bevonden opregt en goed;
Zijn woord is gelouterd in des vuurs gloed.
Hij is den menschen een schild in 't benouwen[9],

1. gered. 2. menigte. 3. toevlugt. 4. de ruimte. 5. Dus deed.
6. ootmoedig. 7. verlicht. 8. aarzelen. 9. benaauwdheid.

Ja dengenen die op Hem vast betrouwen.
Waar is er een God zonder onze Heer,
En zonder Hem eenige sterkte meer?

10. God wapent mij met sterkheid zeer vrijmoedig,
En maakt mijn wegen zeker en voorspoedig;
Hij maakt mij gelijk de herten zijn zaam,
Om de bergen op te klimmen bekwaam.
En hij leert mijn handen ook krachtig strijden,
Dat mijnen arm kan spannen t' allen tijden
Een stalen boog; Hij is mijn heil, mijn schild,
Die in den nood mij onderhouden wilt.

11. Uw goedheid daar ik op hoop al mijn leven,
Heeft mij nu meer dan ooit te voor verheven.
Gij maakt den weg onder mijn voeten slecht [1],
Opdat, Heer! niet en struikel Uwen knecht.
Mijn vijanden kan ik grijpen en jagen,
Totdat ze vernield zijn door vele plagen;
Ik sla ze dat ze niet kunnen bestaan,
Maar ter schande onder mijn voeten gaan.

3. PAUZE.

12. Gij rustet mij tot den strijd, Heer doorluchtig!
Gij maakt mijn vijanden alle veldvlugtig,
Gij breekt ook met een [2] al haar groote kracht,
Door mij werden zij tot den val gebragt.
Zij roepen, ja ook tot God, zoo zij meenen,
Die hen geen troost noch hulpe wil verleenen;
Als stof en slijk dat op de straten leit,
Heb ik ze verjaagd en verstrooid in 't breid [3].

13. Van 't oproerig volk vrijdt [4] Gij mij met eere,
En gij maakt mij over veel volks een heere;
Want dat volk dat mij nooit en heeft bekend,
Heeft hem [5] van zelfs tot mijnen dienst gewend.
Veel vreemden (zijnde door vreeze gedreven)
Geveinsdelijk hen [5] tot mijnen dienst geven;
Veel hebben in haar sloten vast gebeefd,
Als men hen van mijn kracht gesproken heeft.

14. Mijn God leeft, die mij sterkt en maakt geduldig,

1. effen. 2. tevens. 3. breed, alom. 4. bevrijdt. 5. zich.

Hij is mijn heil, prijs waard zeer menigvuldig;
  Die mij sterkheid om mij te wreken geeft;
  En doet dat 't volk vreedlijk[1] onder mij leeft.
Hij doet dat mijne vijanden mij niet schaden,
En verhoogt mij boven al die mij smaden.
  Hij verlost mij door Zijn genade groot,
  Van der stouten geweld en wederstoot[2].

15. Daarom Heer, zal ik U met lofzang prijzen,
Onder vreemden zal ik U eer bewijzen;
  Ja U, Heer! die met een heerlijk geweld,
  Uwen koning wel bewaard hebt in 't veld;
Die David den gezalfden zeer weldadig,
En zijn kindren altijd wil zijn genadig.

PSALM 19.

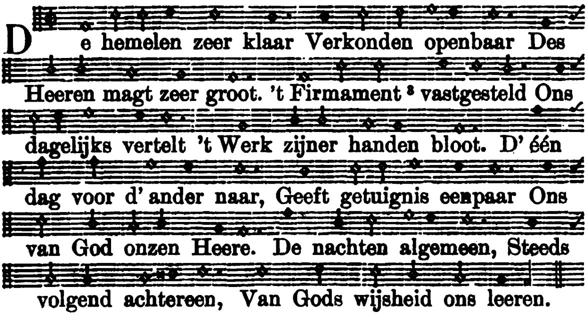

2. Daar is voorwaar niemand,
  Geen sprake noch geen land,
  Daar men niet merkt en hoort
  De leeringe zeer schoon,
  Die elk uit 's hemels troon
  Ontvangt voort ende voort[4].
  's Hemels loop overal
  Gaat met een groot geschal[5]
Door de wereld in 't ronde;
  God daarin gemaakt heeft

1. vreedzaam. 2. tegenstand. 3. uitspansel. 4. voortdurend.
5. geluid.

Een woning, die Hij geeft
Der zonne t' aller stonde.

3. Daaruit rijst zij zeer klaar,
Als een bruigom eerbaar,
Die uit zijn kamer gaat,
Zij is als een sterk held,
Die hem [1] tot loopen stelt,
En daarvan prijs ontvaet [2].
Zij loopt en van 't een end
Zij haar tot 't ander wendt
Des hoogen hemels spoedig;
Daar kan hem (zoo men ziet)
Ter werld [3] verbergen niet
Voor haar hitt [4] overvloedig [5].

PAUZE.

4. De wet des Heeren doet
Dat hart in overvloed
Verblijd zijn en verheugd.
Zijn getuignis gewis,
Den ongeleerden is
Een leerling aller deugd.
Heer, Uw geboden regt
Verkwikken Uwen knecht,
En doen zijn hart verblijden;
Zij zijn louter [6] en goed,
Die der blinden gemoed
Verlichten t' allen tijden.

5. De vreeze Gods allein
Is zuiver ende rein,
En zal eeuwig bestaan.
Zijn regten allegaar,
Zijn opregt ende waar,
Die niet zullen vergaan.
Zij zijn beter dan goud,
In 't getal menigfout,
Ja dan goud uitgelezen;
Honig is niet zoo zoet,
Noch honigraten goed,
Als Uw woord, Heer geprezen.

1. zich. 2. ontvangt. 3. wereld. 4. hitte. 5. Ps. 19 v. 7. 6. zuiver.

6. Ook waar Uw knecht hem keert,
Hij werd daardoor geleerd
Tot Uwen dienst, o Heer!
Zoo wie dezelve houdt
Van harten met eenvoud,
Heeft grooten loon en eer.
Wie zal toch zijn de man,
Die regt bemerken kan
Zijn feilen niet om gronden? [1]
Maak mij zuiver en klaar
Van mijn gebreken zwaar
En mijn verborgen zonden.

7. Uwen knecht toch bewaart,
Dat hij niet zij bezwaard
Met moedwilligheid kwaad.
Dat zulks niet over mij
Heersche, maar dat ik zij
Rein van zulk een misdaad.
Al wat ik spreken zal,
En mijn gedachten al,
Laat U, Heer! wel behagen;
Ja U, die mijn troost zijt,
Die mij verlost altijd
Uit al mijn kwade dagen.

PSALM 20.

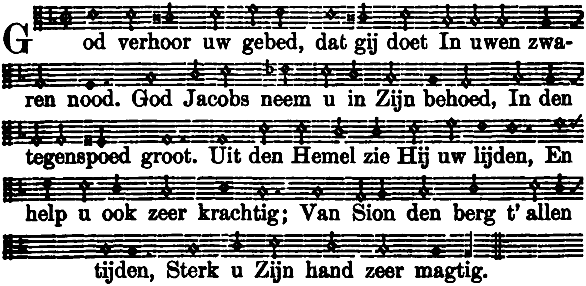

2. Uwes dienst en der offranden schoon

1. te doorgronden

Gedenke de Heer mijn.
Dat uw offranden voor Zijnen troon
Haast asschen mogen zijn.
Hij maakt voorspoedig uwe dingen,
Naar uw begeerte reine;
Hij wil uw voornemen volbringen,
Groot en klein in 't gemeine[1].

3. God doe dat gij hem bidt goedertier;
Opdat wij onbezwaard
Eenmaal oprigten onze banier,
In Gods naam wijd vermaard;
En zeggen: God uit Zijn woonst'[2] heilig
Wil Zijnen koning krachtig
Verhooren, en helpen goedwillig
Met Zijne hand almagtig.

4. Ons vijanden staan zeer vast gebouwd
Op wagen en op peerd;
Maar op Gods kracht hebben wij vertrouwd,
In 't lijden dat ons deert.
Ook is haar groote magt gekommen
Tot niet, zij is verloren;
Maar ons kracht is hooger geklommen,
Dan zij ooit was te voren.

5. Wil toch beschermen, Heer, van nu voort
Den koning en bijstaan;
Laat toch ons gebed wezen verhoord,
Als wij U roepen aan.

PSALM 21.

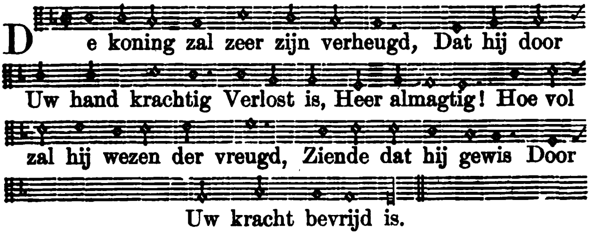

1. algemeen. 2. woonstede.

2. Zijnen lust en begeeren al,
Zoo hij dat overlegget,
Heer! Gij hem niet ontzegget.
En al dat hij U bidden zal,
Daarvan hij doet vermaan [1],
Zal hij van U ontvaan [2].

3. Want eer hij bidt, zijnde benaauwd,
Maakt Gij hem, Heere goedig,
Met rijkdom overvloedig.
Een kroone van gelouterd goud
Maakt Gij hem, die Gij stelt
Op 't hoofd, midden in 't veld.

4. Hij begeerde toch anders niet,
Dan dat Gij hem woudt geven,
Slechts eenen tijd om te leven.
Gij hebt hier boven (zoo men ziet)
Hem vergund overvloed,
Ja 't eeuwig leven zoet.

5. Door Uw goedheid maakt Gij altijd,
Dat zijnen goeden name
Wijd verbreid werd bekwame;
Want Gij, Heer! die goedertier zijt,
Hem prijs en eere wilt
Altijd geven zeer mild.

6. Gij versiert hem, dat hij hier naar [3]
Eenen spiegel zal wezen
Uwer goedheid geprezen;
Gij hebt Hem verheuget voorwaar,
En zijn harte verlicht
Door Uw lieflijk gezigt.

7. Opdat de koning zij bevrijd
In zijn leed en benouwen,
Op God staat zijn vertrouwen;
Van God wacht hij hulp in den strijd;
Door welken hij eenpaar
Vast blijft zonder gevaar.

PAUZE.

1. alles wat hij U vraagt (Ps. 21 v. 3). 2. ontvangen. 3. hierna.

8. Uw hand is sterk genoeg om[1] slaan,
Ja om neder te vellen,
Dïe hen[2] tegen U stellen.
Zij werden ook tot niet gedaan,
Die Uwen prijs en eer
Hebben verachtet, Heer!

9. Uw gramschap hen verslinden zal
Als eenen heeten oven,
Onder vol vuurs en boven[3];
Zij werden ook verborgen al
Van U, daar men op ziet,
Werden z'[4] gebragt tot niet.

10. Uitgeroeid werden zij met een[5]
Van der aarde met magte,
Zij en al haar geslachte.
Daar en werd gedachtenis geen,
Noch gewag vroeg of spaad[6],
Van haren stamme kwaad.

11. Omdat ze hebben onderstaan[7]
Den koning te beschaden
Met allerlei boosdaden;
Tegen U zij met list raadslaan,
Maar daar werd door haar kracht
Niet bijzonders volbragt.

12. Al waar 't dat de boos opgerigt,
Te zaam tegen U kwamen,
Gij zoudt ze haast beschamen.
Gij zult ze schieten in 't aanzigt;
Daarop hebt Gij gemikt
En Uwen boog geschikt.

13. Daarom maak U toch op, o Heer!
Wil met ernst nu bewijzen
Uw kracht, niet om volprijzen[8];
Opdat wij altijd, 't Uwer eer,
Prijzen ons leven lang
Uwe magt met lofzang.

1. te. 2. zich. 3. Van boven en onder vol vuur. 4. ze, Ps. 21 v. 10. 5. ook. 6. laat. 7. durven ondernemen. 8. onvolprezen.

PSALM 22.

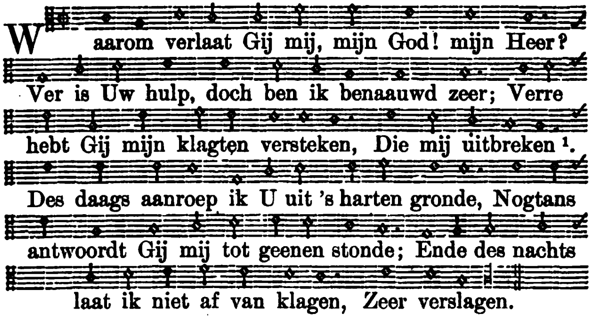

2. Doch, Heer! Gij zijt die Heilig evenwel,
   Die daar woont onder Uw volk Israël,
   Daar Gij wilt dat hem stedes [2] vermeere
      Uw prijs en eere.
Ons vaders hebben op U vast gebouwet,
Ja op U alleen hebben zij vertrouwet,
Die haar banden geweldig hebt ontbonden,
      't Allen stonden.

3. Biddende waren zij van druk bevrijd,
   Zij hoopten op Uw goedheid t' aller [3] tijd,
   En Gij beweest hun vroeg ende spade
      Uwe genade.
Maar ik ben een worm en geen mensch in krachten,
En ieders spot, want zij mij al verachten;
Mij tot een spreekwoord zij te maken plegen,
      Allerwegen.

1. PAUZE.

4. Een ieder ziend hoe dat Gij mij, Heer! slaat,
   Bespottet mij en belacht mij met smaad;
   Verachtende steken zij den mond op,
      En schudden den kop.
Dan spreken zij; Hij staat tot allen tijden [4]
Gansch op zijnen God, dien hij bidt in 't lijden, —
Dat Hij hem help, is 't dat Hij hem beminnet
      En bezinnet [5].

1. Ps. 22 v. 2. 2. steeds. 3. allen. 4. vertrouwt altijd. 5. Ps. 22 v. 9.

5. Doch Gij hebt mij uit mijn moeders ligchaam
Gebragt, en hulpe bewezen bekwaam;
Van mijn moeders borst Gij mij steeds bijstaat,
God mijn toeverlaat.
Ja, dat meer is, zoo haast ik was geboren,
Hebt Gij mij ontvangen ende verkoren,
Ende getoond dat Gij mijn God wilt wezen,
Hoog geprezen.

6. Daarom van mij zoo ver toch niet en wijkt;
De moed ontvalt mij en 't hart mij bezwijkt,
En daar is niemand die mij geeft de hand,
Hulpe noch bijstand.
Veel sterke stieren mij als nu omringen;
De ossen vet uit Basan mij bespringen;
Om mij te verstrikken zij vlijt aanwenden,
Ja te schenden [1].

7. Zij zijn als een leeuw, die verscheurt zeer strang [2],
Die loert om te rooven een schaapken bang;
Zij ontdoen [3] haar kelen wijd ende breed,
Schrikkelijk en wreed.
En als water vloeijen weg mijne krachten;
Mijn leven is ontsteld, en door mijn klagten
Smelt mijn hart als was, ook vergaat mijn leven
Met zwaar beven.

2. PAUZE.

8. Als een potscherf is verdroogd al mijn kracht,
Aan 't gehemelte kleeft mijn tong versmacht;
Gij hebbet mij gemaakt vol onwaarde,
Als slijk der aarde.
Want honden omringen mij en genaken,
De boosdoeners hen [4] tegen mij opmaken,
Om mijn handen en voeten te doorsteken,
Ja te breken.

9. Mijn beenen [5] kan ik tellen groot en klein;
't Welk ziende de booze menschen onrein,
Zijn verblijd ende bespotten, Heere!
Mij alzoo zeere.

1. Ps. 22 v. 13, 14. 2. wreed. 3. openen. 4. zich. 5. beenderen.

Mijn kleed is van nu stukwijs uitgegeven,
Mijnen rok is ook gesteld daar beneven;
Opdat zij 't lot daarover werpen prachtig,
Zaam eendragtig.

10. Dies wil, Heer! van mij nu niet verre gaan;
Maar goediglijk wil mij, o God! bijstaan.
Haast U, Gij zijt, ende anders geene,
Mijn kracht alleene.
Verlos mijn ziel van 't zwaard mijner vijanden,
Die mij zoeken te krijgen in de handen,
En mij gaarne wreedlijk hadden verslonden,
Gelijk honden.

11. Help toch uit de muilen der leeuwen fel
Mijn ziel beangst, ende versterk die wel
Tegen de eenhoornen, die hen [1] stellen
Om mij te kwellen.
Zoo zal ik mijnen broederen verkonden
Uwen naam; en zal daartoe ook vermonden [2]
In 't openbaar, midden in Uwe kerken,
Uwe werken.

3. PAUZE.

12. Ik zal zeggen: Gij al die den Heer vreest,
Belijdt Hem, en gij kindren Jacobs meest.
Prijst Zijn goedheid; Hem ende niemand el [3]
Vreeze Israël.
Want Hij heeft Zijn aanzigt niet willen wenden
Van 't gebed des menschen in zijn ellende;
Maar wil zijn stem Hem laten komen voren,
Tot Zijn ooren.

13. Zoo zal Uwen lof door mij zijn verhaald;
In Uw gemeente zal wezen betaald
Mijn belofte, onder 't volk ootmoedig,
Dat U vreest goedig.
Daar zullen de armen verzadigd wezen,
Van die [4], die U zoeken, werdt Gij geprezen;
Gij vromen zult eeuwig (zijnde verheven)
In vreugd leven.

1. zich. 2. verkondigen. 3. anders. 4. hen.

14. Dit bedenkende zullen zijn bekeerd
De volken; en van hen werdt [1] Gij geëerd
Ende gediend, ook met knieën gebogen,
Voor Uwe oogen.
Want zij zullen weten, dat U dat Rijke
Alleen behoort; want Gij hebt geen gelijke, —
En dat Gij over de volken met eere
Zijt een Heere.

15. Zij zullen, Heer! U eer aandoen zeer groot,
Die verzaad zijn; ook die des hongers nood
Lijden, die zullen U, Heere! prijzen
En eer bewijzen.
Daar zal hen haar zaad ganschelijk begeven
Tot Uwe dienst; zij zullen, Heer verheven,
Van kindskindren altijd wezen gedachtig
Uws naams krachtig.

16. Uit hen zal altijd iemand komen voort,
Om den nakomers te leeren Uw woord,
Ende de goedigheid hoog geprezen,
Van U bewezen.

PSALM 23.

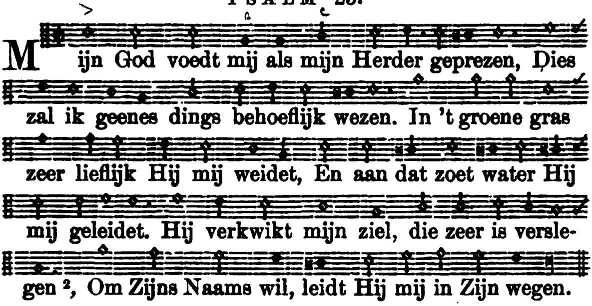

2. Al waar 't schoon dat ik in 't dal des doods ginge,
En dat mij des doods schaduwe omvinge,
Ik vreeze niet, Gij zijt bij mij gestadig,
En Gij troost mij met Uwen staf genadig.
Gij maakt rijk met goeden [3] zeer velerhande,

1. wordt. 2. verslagen. 3. gaven.

Mijn tafel, voor d' oogen mijner vijanden.

3. Gij zalft mijn hoofd met riekend olie goedig,
En schenkt mij den beker vol overvloedig.
Gij zult doen[1] dat Uwe gunst, o Heer krachtig,
Mijn leven lang bij mij steeds blijft eendragtig;
Zoodat ik hoop eeuwiglijk vast te wonen
In Godes huis, 't welk niet is om verschoonen[2].

PSALM 24.

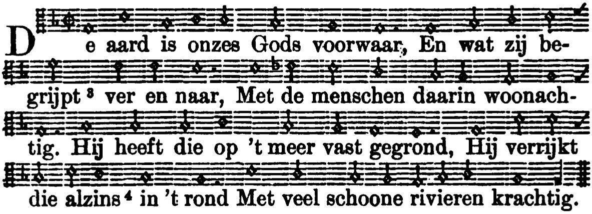

2. Zijnen berg is een heilig oord;
Wie zal daarop komen nu voort?
Wie zal daar wonen ende blijven?
Die zijn hart en handen heeft rein,
Die de leugens haat groot en klein,
Noch geen meineed[5] en zoekt te drijven.

3, Die mensche zal zegen ontvaan;
God zal hem ook wel gadeslaan,
En door Zijn goedigheid bevrijden.
Zulks is 't geslachte t' allen tijd,
Dat God zoekt met harten verblijd,
O God Jacobs aan alle zijden.

4. Verhoogt u, groote poorten nu,
Eeuwige deuren verheft u,
Dat inga de Koning vol eere.
Wie is de Koning zoo geacht?
't Is God, overwinnaar met kracht,
Wiens magt niet en is om vermeeren[6]

5. Verhoogt u, groote poorten nu,
Eeuwige deuren verheft u,

1. maken. 2. verdienste. 3. bevat. 4. overal. 5. valsche eed doet. 6. oppermagtig is.

Dat inga de Koning vol eere.
Wie is de Koning zoo geacht?
't Is God der heirkrachten vol magt,
Die groot is, ja een Heer der heeren.

PSALM 25.

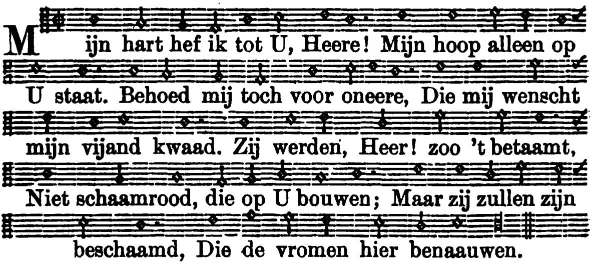

2. Heer! wijs mij toch Uwe wegen,
Die Gij wilt dat ik zal gaan;
Tot dezelven maak genegen
Mij, en doe mij die verstaan.
Leer en stier mij naar Uw woord,
In Uwe waarheid geprezen;
Gij zijt mijn hulp, dies nu voort,
Wacht ik op U in dit wezen.

3. Gedenk Heer! aan Uw goedheden,
Stel U voor oogen voortaan
Uw groote barmhartigheden,
Die Gij voormaals hebt gedaan;
Doch vergeet de zonden zwaar,
Mijner jongheid zeer ligtvaardig;
Gedenk mijns goedlijk eenpaar;
Tot mijn hulpe zijt volvaardig [1].

4. God is waarachtig en goedig,
Hij is 't en blijft zulks altijd;
Ten wege [2] brengt Hij zachtmoedig,
Den zondaar vervallen wijd.
Den ootmoedige leert Hij
Zijn godzalige voetpaden;
Hij toont ook Zijn wegen vrij

1. Ps. 25 v. 7. 2. teregt.

Den armen menschen beladen.

PAUZE.

5. Goedheid en waarheid verheven,
Zijn des Heeren wegen al;
Voor Hem, die daarnaar zijn leven
En zijn gangen rigten zal.
O Heer! door Uwen naam klaar,
Wil mij goediglijk mijn zonden
Vergeven; want zeere zwaar
Ende groot zijn zij bevonden.

6. Wie is hij, die altijd spoedig
Onzen God vreest bovenal?
Die werd geleerd overvloedig
Van den weg, dien hij gaan zal.
Die zal bezitten zijn goed,
Met stilheid ende met vrede;
Zijn zaad zal in overvloed,
Het land ook bezitten mede.

7. De verborgenheid des Heeren
Is den mensch geopenbaard,
Die God vreest en houdt in eere,
En zijn verbond wel bewaart.
Mijn hart ende mijn gemoed
Op den Heer hen alleen zetten [1];
Want Hij maakt vrij mijnen voet
Uit al der godloozen netten.

8. Zie mij aan met goeder harte,
Heb toch meelijden met mij;
Want eenzaam ende vol smarte
Ben ik Heer! en gansch onvrij.
Ik werde zeere benaauwd,
Daaglijks werd grooter mijn lijden;
Help mij, Heer! die U vertrouwt,
Uit den nood in deze tijden.

9. Mijn jammer wil toch aanmerken,
Mijnen angst en nood aanziet,
Mijn zonden en booze werken
Vergeef mij goedlijk om niet.

1. rusten.

Zie, hoe de vijanden mijn
Moedwilliglijk boven mate,
Die groot van getale zijn,
Mij zeer vijandelijk haten.

10. Voor haar list mijn ziel bewaret,
Verlos mij, dat ik met smaad
En met schand niet zij bezwaret;
Want Gij zijt mijn toeverlaat [1].
Slecht [2], regt ben ik, mij behoedt;
Want ik zal, Heer! U verwachten.
Israël uit tegenspoed
Verlos ook door Uwe krachten.

PSALM 26.

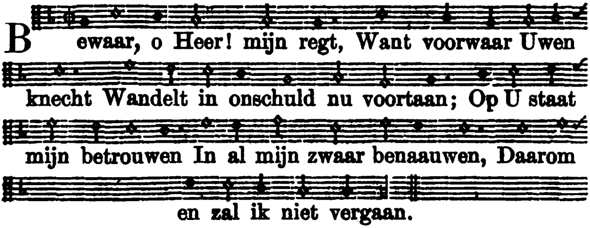

2. Heer! doorzoek mijn gemoed,
Proef mij in tegenspoed
Aan den proefsteen, in mijn ellénd.
Mijn hart en ook mijn nieren
Proef [3] toch, Heer! met den vure,
Opdat ik regt werde bekend.

3. Want Heer! de oogen mijn
Vastlijk geslagen zijn
Op Uwe genaad en goedheid;
En ik leide mijn leven
Naar den regel voorschreven,
Ik wandel in Uwe waarheid.

4. Der leugensprekers boos
Verzameling zeer loos [4],
Ik altijd, o Heer! haten zal.

1. toevlugt. 2. eenvoudig. 3. beproef. 4. listig.

Met schalke[1] menschen listig,
Die valsch zijn ende twistig,
Heb ik niets gemeens overal.

5. Heer! der godloozen kerk[2],
Haar ergheid[3] en haar werk
Haat ik altijd uit 's harten grond;
Bij de schalken en boozen,
Noch ook bij de godloozen
En zit ik, Heer! tot geener stond.

PAUZE.

6. Ik wasch mijn handen rein
Met onschuld in 't gemein[4];
Ik geve mij tot goed eenpaar,
En, God, tot Uw offranden,
Schoon en zeer velerhande,
Die men doet op Uwen altaar.

7. Opdat ik daar Uw eer
En heerlijkheid, o Heer!
Zingen mag overluid en klaar[5];
En Uwe wonderwerken
Zeer groot, zoo men kan merken,
Mag verkonden in 't openbaar.

8. Ik heb, Heere! bemind
En hartelijk bezind[6]
Uw schoon huis, waar Gij wonen wilt;
De plaats daar men verkondet
En ook altijd vermondet[7]
Uwen lof en prijs, Heere mild.

9. Laat mij niet zijn geteld,
Geplaagd, noch ook gekweld
Met de boosdoeners obstinaat[8];
Neem toch niet weg mijn leven
Met die, die hen[9] begeven
Tot bloed storten uit nijd en haat.

10. De verraders vol nijd,
Uit listen, haat en spijt,

1. ijdele. 2. vergadering. 3. boosheid. 4. algemeen. 5. helder. 6. liefgehad. 7. vermeldt 8. hardnekkig. 9. zich.

Verklagen mij met onregt groot;
  Zij loopen ende slaven
  Om geschenken en gaven,
Die hen haast brengen tot den dood.

11. Maar ik wil, Heere! gaan
  Vromelijk, en bestaan
In eenvoud, met een opregt hart.
  Wees mij toch nu genadig,
  O mijn God zeer weldadig,
Verlos mij uit angst ende smart.

12. Ik zie Heer! dat Gij mij
  Hebt opgerigt en vrij
Gesteld op Uwen weg eerbaar;
  Dies wil ik U, Heer! prijzen,
  Zingen en eer bewijzen,
In 't midden Uwes volks eenpaar.

PSALM 27.

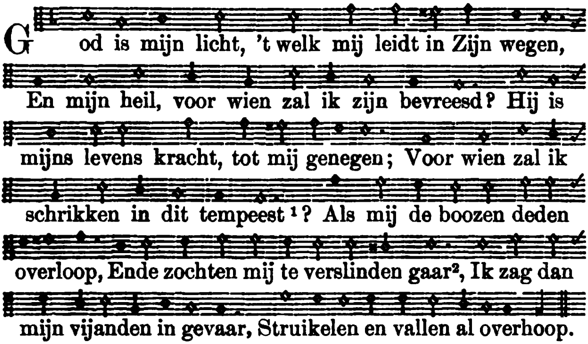

2. Al waar 't dat mij veel heirkrachten omvingen,
  Zoo zal toch, Heer! mijn hart hen vreezen niet;
Kome die wil, om mij nu te bespringen,
Ik sta vast op God in al mijn verdriet.
  Een ding heb ik begeerd, en tot den end
  Zal ik 't ook begeeren, Heer! met ootmoed,
  Dat ik in Uw huis, daar Gij zijt bekend,
  Mijn leven lang blijve tot mijn behoed.

1. storm. 2. geheel.

3. Opdat ik daar mag merken en aanschouwen,
Heer! Uwes huis zeer schoone heerlijkheid,
En den tempel, vrij zijnde van benaauwen,
Wel mag alzins [1] doorzien met vrolijkheid.
Want als ik zal wezen bezwaard met nood,
Ik zal daar verborgen zijn t' aller tijd,
En in een heimelijk oord zijn bevrijd,
En daarna verhoogd zijn in eere groot.

PAUZE.

4. God doet mij gaan met den hoofd opgeheven,
Vrijmoedig onder mijn vijanden al;
Dies wil ik Hem lof, prijs en eere geven,
Met zang in Zijn huis ik Hem loven zal.
Als ik U, Heer! bidde, mij toch verhoort,
Wil mijn begeert genadiglijk verstaan;
In den nood wil mijn klagten nemen aan,
Ende zijt mij barmhartig naar Uw woord.

5. Mijn hart heeft, Heer! gevoeld in alle hoeken
Uw woord, 't welk mij inwendig aldus leert:
Benaarstig U om mijn aanschijn te zoeken;
Gij ziet dat ik 't gezocht heb en geëerd.
Keer toch van mij niet, Heer! Uw aanschijn rein,
In Uwen toorn verstoot niet Uwen knecht;
Gij zijt, Heer! mijn helper trouw en opregt,
Verlaat mij niet, God! mijn Heiland allein.

6. Vader en moeder hebben mij verlaten;
Maar God bewaart mij als een kind zeer teer.
Ik ben zeer benaauwd door hen, die mij haten;
Dies leer mij ingaan den regten weg, Heer!
Al mijn vijanden zoeken mijn verdriet;
Valsche tuigen [2] staan op, derwelker mond
Niet dan onregt en spreekt tot aller stond;
Dies en geef mij in hare handen niet.

7. Hadt Gij mij dien troost niet laten verwerven,
Dat ik nog in dit leven zou ontvaan [3]
't Gebruik Uwer goederen, voor mijn sterven,
Ik waar onder den last des druks vergaan.

1. allerwege. 2. getuigen. 3. ontvangen.

Daarom langmoediglijk den Heer verwacht,
Zijt altijd wel getroost en onvertsaagd[1];
God zal eindlijk helpen u die nu klaagt.
Verbeid den Heer, op Zijn toekomst heb acht.

PSALM 28.

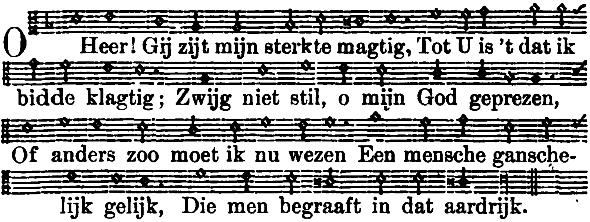

2. Wil Heer! verhooren al mijn klagen,
Als ik schreije, zijnde verslagen;
In Uw heilig huis vol met eere,
Laat mij met hen niet een zijn, Heere!
Die nergens in blijdschap ontvaan[2],
Dan in dat kwaad, dat zij begaan.

3. Zij spreken van vreed allerwegen,
Doch haar hart is tot kwaad genegen.
Wil hun naar haar verdienste geven,
En naar haar meeningen daarneven;
Maak dat haar overkomen snel,
Den loon harer boosdaden[3] fel.

4. Omdat haar harten niet bemerken
Uwe heerlijke wonderwerken,
En de kennisse gansch niet achten
Uwer daden, Heer! vol van krachten;
Zij werden verworpen voortaan,
Zonder namaals[4] meer op te staan.

5. Geloofd zij God, die mijn gebeden
Verhoord heeft naar Zijn goedigheden.
God is mijn schild ende borgt[5] krachtig,
Van Hem komt mijn hulpe waarachtig;
Dies moet mijn hart wezen verblijd,
En mijn mond Hem zingen altijd.

1. bemoedigd. 2. genoegen in vinden. 3. boosheden.
4. naderhand. 5. sterkte.

6. Hij geeft mijn volk kracht om te strijden;
Zijnen Koning Hij t'allen tijden
Bewaart; dies laat 't volk Uwer erven
Uwen zegen, o Heer! verwerven;
Wil dat brengen ter heerlijkheid,
En voeden in der eeuwigheid.

PSALM 29.

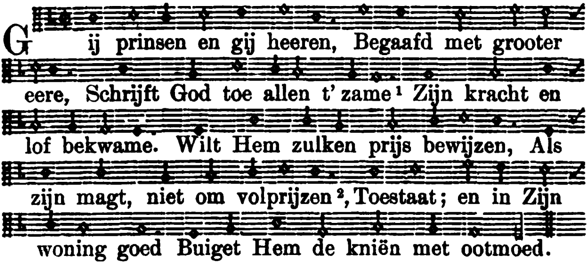

2. Gods stem werd gehoord krachtig
Op de wateren magtig;
In 's hemels wolken zeer klaar
Werd ook Gods kracht openbaar.
Zijn stemme (niet om versterken)[3]
Getuigt van Zijn groote werken;
Zijn stem is vol t' allen stonde
Van heerlijke kracht bevonden.

3. Gods stem slaat met onweder
De cederboomen neder,
Op Liban[4] den berg geplant,
En d'ander[5] bergen in 't land.
Hij doet die springen terdegen,
Zoo de jonge kalvers plegen,
En als de jong eenhoornen doen,
Die opspringen in bosschen groen.

4. Gods stem doorsnijdt en scheidet
't Vuur en zijn vlam uitbreidet;
Hij doet 't dal Kades beven,
Met de dalen daarneven.

1. zamen. 2. onvolprezen. 3 sterke stem. 4. Libanon. 5. andre.

Hij schrikt de hinden kleinmoedig,
En doet ze misvallen [1] spoedig;
Hij doet de bosschen groen en groot,
Door Zijn kracht worden dor en bloot.

5. Maar ieglijk gaat bij dezen
In Gods tempel geprezen,
En daar hij plag te beven,
Hij looft Hem al zijn leven.
Des waters, dat men vreest zeere,
Des zondvloeds is God een Heere;
En Zijn koningrijke voortaan
Zal eeuwiglijk vast blijven staan.

6. Daarom zal de Heer wezen
Zijn volks kracht uiigelezen;
Vreed en goed zal hen geven
Onze God hoog verheven.

PSALM 30.

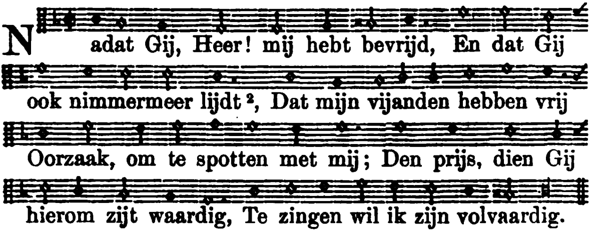

2. Als ik U heb geroepen aan,
Gezondheid heb ik, Heer! ontvaan [3].
Ik was ter helle gedaald schier [4],
Als Gij mij uittrokt goedertier;
't Leven hebt Gij mij willen sparen,
Daar ik in 't graf was afgevaren [5].

3. Gij al die Zijn goedheid bekent,
Verbreidt Zijn eer, maakt zonder end
Heerlijk Zijnen Naam, naar Zijn woord.
God is nimmermeer zoo verstoord [6],

1. jongen werpen. 2. toelaat. 3. ontvangen. 4. bijna.
5. nedergedaald. 6. vertoornd.

Of Zijnen toorn, die elk doet schrikken,
En vergaat gansch zeer haastelijken.

4. Maar Zijn genaad en goedigheid,
Door ons gansch leven Hij uitspreidt;
Daarom het ook dikwijls geschiedt,
Dat wij 's avonds hebben verdriet;
Maar als de dag is opgestanden [1],
Komt ons oorzaak van vreugd voorhanden.

PAUZE.

5. Als 't mij al naar mijnen lust ging,
Bij mij te spreken ik aanving:
Ik ben nu zeker wel verzorgd,
Want Uw goedheid was mijnen borgt [2];
Uw kracht onderhield mij, Heer goedig,
Gij gaaft mij alles overvloedig.

6. Maar als Gij hebt Uw aanzigt haast
Afgewend, mijn hart werd verbaasd;
Dan riep ik tot den Heere goed,
En sprak tot Hem in groot ootmoed:
Heer! wat nut zult Gij toch ontvangen,
Als mijn leven zal zijn vergangen? [3]

7. Als ik tot stof ben gemaakt, Heer [4]!
Zal ik dan vorderen Uw eer?
Of verbreiden Uw waarheid klaar?
Verhoor mij toch in dit gevaar;
Wil mij naar Uw goedheid aanmerken,
Zijt mijn bewaarder, wil mij sterken.

8. Gij hebt mijn benaauwdheid verkeerd
In vreugd, en hebt den zak geweerd
Des druks, en mij met vreugd bekleid [5];
Dies zal met lofzang zijn verbreid
Door mij Uwen lof en Uw krachten,
Die bestaan in alle geslachten.

PSALM 31.

Ik stel op U vast mijn betrouwen, En laat mij

1. aangebroken. 2. blz. 51. 3. voorbijgegaan. 4. Gen. 3 v. 19b.
5. verblijd.

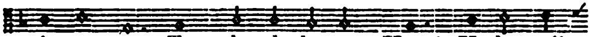

nimmermeer Tot schande komen, Heer! Verlos mij

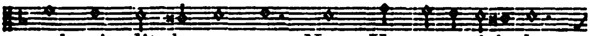

toch uit dit benaauwen, Naar Uw geregtigheden,

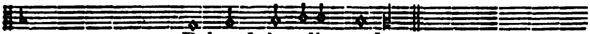

Bekend in alle steden.

2. Neig U tot mij, die nu ben klagtig,
En om mij bij te staan
Wil U haasten voortaan;
Wees mij, Heer! een steenrotse krachtig;
Wil mijn ziel in dit lijden,
Als in een burgt bevrijden.

3. Gij zijt mijn burgt zonder vertsagen [1];
Dies om Uwes Naams wil
Voer mij uit dit geschil;
En uit de strikken voorgeslagen [2],
Trek mij, o God almagtig,
Gij zijt mijn kracht waarachtig.

4. Den geest geef ik in Uwe handen,
Want Gij hebt mij bevrijd,
God, die zoo getrouw zijt.
Op U alleen heb ik gestanden [3];
Ik hate dat bedriegen,
IJdelheid en dat liegen.

1. PAUZE.

5. Ik zal eens met vreugd mij verblijden,
En zingen overbreid [4],
Heer! van Uwe goedheid.
Als Gij mij, die ben in dit lijden
En in een groot bezwaren,
Zult aanzien en bewaren.

6. Gij geeft mij niet in der vijanden
Geweld, want zij zijn wreed,
Zonder eenig bescheet [5].
Maar Gij geeft mij, Heer! in dees landen
Ruimte, die mij verkwikket,
Dat ik niet zij verstrikket.

1. en tegenweer. 2. gespannen. 3. vertrouwd. 4. overluid.
5. bescheidenheid.

7. Laat mij sterkte van U verwerven;
Want overvallen gaar [1]
Ben ik met angst en vaar [2].
Men ziet mijn gedaante versterven;
Mijn buik is ingevallen,
't Leven smelt mij met allen [1].

8. Door benaauwdheid vergaat mijn leven,
Ik heb met zuchten zwaar
Versleten menig jaar.
Door smaad, van mijn haters bedreven [3],
Vergaat mijn kracht met eenen,
Ja verdwijnen mijn beenen.

2. PAUZE.

9. Bij hen, die mij om niet verachten,
Zijn mijn naburen vrij,
Die hen [4] schamen van mij.
Mijn vrienden, die mij t'eeren plagten,
Vlieden en mij verlaten,
Zij schuwen mij op straten.

10. Zij hebben mij geheel vergeten,
Als waar ik dood verrot,
Ja een gebroken pot.
Zij smaden daar ze zijn gezeten,
Zoodat aan alle zijden
Alle menschen mij mijden.

11. Zamen zij naarstelijk raadplegen,
Hoe dat zij klein en groot
Mij eens brengen ter dood.
Toch hoop ik op U aller wegen;
Dus spreekt mijn hart aandachtig:
Gij zijt mijn God almagtig.

12. In Uw hand staat mijn leven teere;
Van mijn vijanden kwaad
Verlos mij met der daad.
Bevrijd mij van hen, die mij zeere
Vervolgen en beladen,
Ja zoeken te verraden.

1. geheel. 2. vrees. 3. Ps. 31 v. 12. 4. zich.

13. Laat over mij Uw aanschijn lichten,
Dat mij Uw goedigheid
Bewaar voor tegenheid [1].
Wil mij van Uwen weg berigten [2];
Behoed mij voor oneere,
Dat bid ik U, o Heere!

3. PAUZE.

14. Beschaamd en stom moeten zij wezen
De leugensprekers al,
Met haar nijdig geschal [3];
Die tegen den vromen geprezen
Zijn stout, fier en hoogmoedig,
In 't spotten overvloedig.

15. Hoe groot is 't, dat Gij hem wilt geven,
Die U met hart en geest,
o Heer! ten regten vreest.
Heerlijk is 't en hooge verheven,
Dat Gij hem geeft genadig,
Die op U hoopt gestadig.

16. Bij U in Uwe woning schoone
Verbergt Gij dien man goed,
Voor der boozen hoogmoed.
Gij bewaart ook zijnen persone
Vrij en gansch onbeladen [4]
Voor de tongen, die schaden.

17. Ik wil U prijzen onverdroten,
Omdat Gij, Heer! altijd
Mij goed en vriendlijk zijt,
En mij in een stad vast besloten [5]
Bewaard hebt, zoo 't mag blijken,
En beschermd desgelijken.

18. Zoo lang ik was in mijn vertsagen [6],
Sprak ik: Gij hebt mij gaar [7]
Nu verstooten voorwaar.
Doch Gij hebt, Heer! verhoord mijn klagen,
Als ik in tegenheden
Geschreid heb en gebeden.

1. tegenspoed. 2. onderwijzen. 3. gezwets, geklap.
4. onbevangen. 5. veilig. 6. nood. 7. blz. 56 v. 7.

19. Hebt God lief, gij zijn uitverkoren,
Die de vromen behoedt
En de wreeden verdoet.
Zijt kloek, geeft den moed niet verloren;
Want God wil die aanschouwen,
Die op Hem vast betrouwen.

PSALM 32.

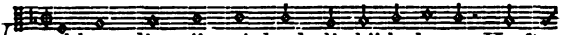
Wel hem, dien zijn misdaad, die hij bedreven Heeft,

van God uit genade werd vergeven; Over wien God
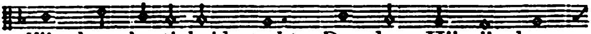
Zijn barmhartigheid strekt, Daardoor Hij zijn boos-
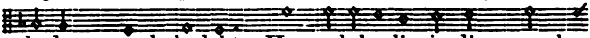
heden gansch bedekt. Hoe gelukzalig is die mensch
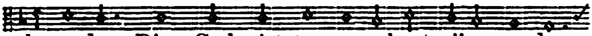
bevonden, Dien God niet toe en rekent zijne zonden;
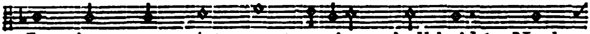
In wiens geest niet woont eenige schalkheid [1], Noch
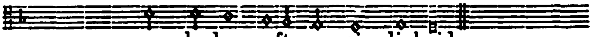
geen bedrog ofte geveinsdigheid.

2. In mijn ellend, 't zij dat ik heb gezwegen
Ofte geweend, (zoo ik doe aller wegen,
Schreijende tot U altijd dag en nacht),
Zoo zijn toch mijn gebeenten gansch versmacht.
Ik heb Uwe hand gevoeld, Heer almagtig,
Zeer straf [2], om mijner zonden wil voordachtig [3];
Zoodat mijn sap geweest is door mijn leed,
Gansch gelijk de droogten des zomers heet.

3. Maar mijn zonden heb ik U bekend, Heere!
En niet bedekt; dies sprak ik benaauwd zeere:
Ik wil den Heer belijden mijn misdaad,
En Gij vergaaft mij al mijn zonden kwaad.
Hierom zullen U tot bekwame tijden,
Alle heilgen bidden in kruis en lijden;
Zoodat hen der benaauwdheid watervloed

1. listigheid. 2. zwaar. 3. voorzeker.

Niet schaden zal door Uw genade goed.

4. Gij zijt mijn borgt[1], die mij altijd bewaret
En mij behoedt, dat mij geen angst bezwaret;
Als Gij mij verlost en bewaart altijd,
Gij geeft mij oorzaak van zingen verblijd.
Komt al tot mij, ik wil u onderwijzen
Den weg, dien gij gaan moet niet om volprijzen[2];
En met mijn oogen zal ik met bescheid[3]
U regt wijzen en geven dat geleid[4].

5. Wilt den muilen[5] noch den paarden tot dezen,
Die niet verstaan, toch gansch niet gelijk wezen;
Die gij een-gebit legget in den mond,
Als zij moedwillig zijn t' eenigen stond.
De godlooze wordt getemd door veel plagen,
Door tegenheid en ook zeer zware slagen;
Maar die vertrouwt op Gods genade bloot,
Zal omvangen[6] zijn met Zijn goedheid groot.

6. Gij opregten wilt u in God verblijden,
Zijn goedigheid wilt al zamen belijden.
Gij vromen, weest vrolijk ende verheugd,
Roemt onzen God, op 't hoogste dat gij meugt[7].

PSALM 33.

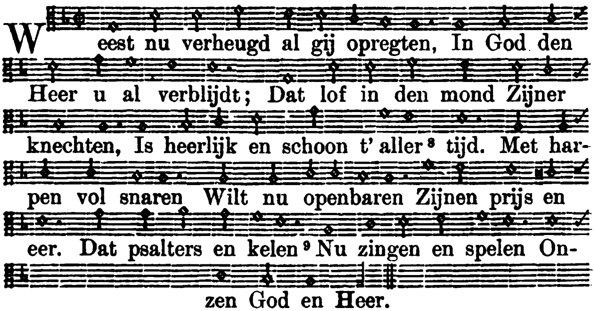

2. Zingt den Heere, zijnde met vreugde,

1. burgt. 2. uit roeping (Ps. 32 v. 8). 3. met welwillendheid. 4. geleiden. 5. muilezel. 6. omringd. 7. allermeest. 8. allen. 9. lofgezangen.

Nieuw lofzangen lieflijk en zoet;
Op den psalter [1] Zijn lof, Zijn deugden
Spelet en maakt geneugte [2] goed.
Want 't bevel des Heeren,
Dat Hij ons wil leeren,
Is regt en eerbaar;
Zijn woorden en werken
Zijn, zoo men kan merken,
Zeker en gansch waar.

3. Hij bemint zeer tot [3] allen tijden
Dat regt en de geregtigheid;
D' aard is ook vol aan alle zijden
Van Zijn groote barmhartigheid.
God, door 't Woord geprezen,
Schiep (alzoo wij lezen)
Dat hemelsche plein [4];
Door Zijnen Geest krachtig
Maakte Hij waarachtig
's Hemels krachten rein.

1. PAUZE.

4. God vergaderd in 't meer te zame,
Als in een vat, dat water al;
Hij bewaarde dat zeer bekwame
In 't afgrondische diepe dal.
Dies moet nu elk vruchten [5],
God vreezen en duchten,
Die 't al maakt uit niet;
Dat een iegelijke,
God in krachten rijke
Vrees, als hij dit ziet.

5. Want al wat de Heer heeft gesproken,
Is haastelijk geweest gedaan [6];
Zijn gebod heeft niemand gebroken,
Maar 't is geschied van stonden aan.
Der heidnen raadslagen,
Die Hem niet behagen,
Hij zeer haast verstoort;
Der volken gedachten,

1. de harp. 2. vreugde. 3. ten. 4. Gen. 1 v. 1. 5. vreezen.
6. uitgevoerd geworden.

En ook al haar krachten
Verwerpt Hij nu voort.

6. Maar de voorzigtigheid [1] des Heeren
Doet Zijn voornemen vast bestaan;
Dat Hij eens besluit t' Zijner eere [2],
Zal zonder hindering voortgaan.
Welzalig moet wezen
't Volk, dat God met dezen
Houdt voor zijnen Heer;
Welzalig al voren [3]
Zijn ze, die verkoren
Zijn tot Godes eer.

2. PAUZE.

7. God ziet nederwaarts vroeg en spade [4]
Uit den hemel in de werld [5] groot;
De menschen al slaat Hij wel gade,
Zij zijn al voor Zijn oogen bloot.
God uit Zijnen troone,
Die vast is en schoone,
Met vlijt [6] ook acht geeft
Op den mensch ellendig,
En wat hier behendig [7]
Hem beweegt en leeft.

8. Want God, door Zijn kracht hoog verheven
Maakte des menschen hart allein;
Dies weet Hij allerbest daarneven,
Dat zijn werken gaar [8] zijn onrein.
Krijgsknechten met hoopen
In stormen en loopen,
Kunnen door haar magt,
Koningen noch helden
Helpen in de velden
Door haar sterke kracht.

9. Hij dwaalt zeer, die daar meent te wezen
Beschermd door zijn paard sterk en groot;
Door zijn kracht werd niemand genezen,
Noch geholpen uit strijd of nood.

1. voorzienigheid. 2. tot Zijn eer. 3. steeds. 4. laat. 5. wereld.
6. oplettendheid. 7. het schepsel dat. 8. gansch.

Maar God wil bewaren
Alle Zijn dienaren,
  Die Hem vruchten vroet[1],
En die in 't benaauwen
Op Hem vast betrouwen,
  En op Zijn woord goed.

3. PAUZE.

10. Hij zal wel bevrijden haar leven,
  Als hen de dood zal doen geweld;
En zal hun ook haar spijze geven,
  Als zij met honger zijn gekweld.
    Dat ons hart Hem prijze
    En eere bewijze
      Met hoop onbezorgd;
    Op Hem wij ons gronden,
    Hij is t' allen stonden
      Onze schild en borgt[2].

11. In Hem zullen wij ons verheugen
  Van harten naar Zijn godlijk woord;
Want wij op Zijn kracht en vermeugen[3]
  Alleen staan, alzoo dat behoort.
    O mijn God almagtig
    Maak ons toch deelachtig
      Uwer goedigheid;
    Want wij op U rusten
    En hopen met lusten[4]
      In der eeuwigheid.

PSALM 34.

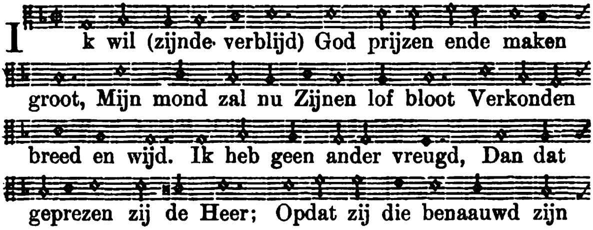

1. vroom vreezen. 2. hoede. 3. vermogen. 4. volgaarne.

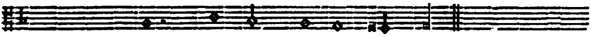

zeer, Daardoor werden verheugd.

2. Prijst God met mij gemeen,
Ende maakt zeer groot Zijnen Naam;
Elk van ons love Hem bekwaam,
Wij die hier zijn bijeen.
Mijn God heeft mij verhoord,
Als ik Hem van harte riep aan;
Uit angst, waarmee ik was bevaan[1],
Trok Hij mij naar Zijn woord.

3. Die onzen God aanziet,
Die zal verlicht wezen zeer klaar;
Hij zal ook nimmermeer voorwaar
Beschaamd zijn in 't verdriet.
D' arme heeft in den nood
Geroepen, en God heeft zeer goed
Hem verlost uit den tegenspoed,
Uit angst en uit aanstoot[2].

1. PAUZE.

4. d' Engelen hebben vrij,
Rondom den vromen fijn gemaakt[3]
Haren leger ende gewaakt,
Opdat elk zeker zij.
Proeft en smaakt in 't gemein,
Hoe de Heer lieflijk zij en zoet;
Welzalig is hij, wiens gemoed
Vast staat op God allein[4].

5. Vreest God met harten rein,
Gij al Zijn heiligen met vliet[5];
Want die Hem vreezen, dien zal niet
Ontbreken groot noch klein.
De leeuw verhongert wreed,
Vindt dikwijls geen aas, waar hij gaat;
Maar door Gods kracht werd hij verzaad,
Die Hem bidt in zijn leed[6].

6. Komt gij kinderen al,
En mij wel naarstiglijk toehoort;

1. bevangen. 2. strijd. 3. gelegerd. 4. alleen.
5. voortdurend. 6. Ps. 34 v. 20.

De vreeze Godes uit Zijn woord
  Ik u wel leeren zal.
  Wie is 't van u al zaam,
Die een goed lang leven zien wil?
Ook in ruste te wezen stil,
  En in vrede bekwaam?

7. Uwe tonge bewaart,
Dat zij toch niet en spreek onregt,
Dat gij den mensche goed en slecht,
  Met bedrog niet bezwaart.
  Vliedt 't kwade, 't goede doet;
Zoekt den vreed en dien ook najaagt;
Want God zoekt die, ende Hij vraagt
  Naar hen, die steeds doen goed.

2. PAUZE.

8. God zeer ernstlijk aanziet
De schalken [1] en ook haar boos werk;
Hij zal maken, door Zijn kracht sterk,
  Haren naam gansch tot niet.
  De vroom in dit ellend
Bidden God en worden verhoord;
Hij behoedt z' ook altijd nu voort [2],
  Tot haar hulp Hij hem [3] wendt.

9. Bij den harten benaauwd
Is God zeer goedertier altijd;
Hij helpt uit lijden, nood en strijd,
  Die Hij daarin aanschouwt.
  Die vroom is van gemoed
Zal zeer veel lijden overal;
Maar God hem haast vrij maken zal
  Van kruis en tegenspoed.

10. Onze God wel bewaart
Zijn beenen, zoodat daar niet een
Van al gebroken werd ontween [4],
  Noch eenigzins bezwaard [5].
  Maar de booze met kracht
Werd [6] verdorven door zijn misdaad;

1. boozen. 2 voortaan. 3. zich. 4. aan stukken.
5. Ps. 34 v. 21. 6. wordt.

En die den opregten doet kwaad,
Zal vergaan gansch veracht.

11. God zal steeds gadeslaan
De vromen, die hem dienen blij;
Die op den Heer vertrouwen vrij,
Blijven eeuwiglijk staan.

PSALM 35.

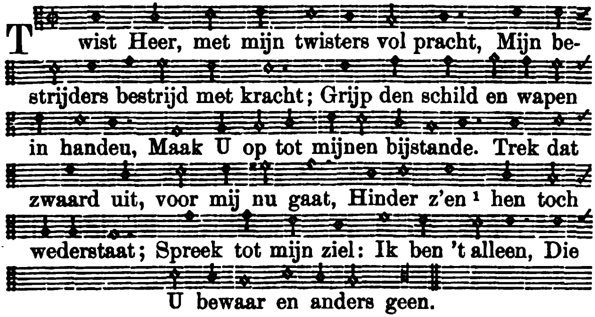

2. Dat ze schaamrood zijn en verbaasd,
Verslagen en vol schanden haast,
Zij die altijd staan naar mijn leven,
En mij benaauwen daar beneven.
Dat zij worden gelijk dat zand,
Dat de wind snel drijft over 't land;
Gods Engel moet ze jagen al,
En haastiglijk brengen ten val.

3. Haar weg zij glad in 't aardsche dal;
Door wegen duister ende smal
Moet ze Gods Engel steeds najagen
En zonder ophouden zeer plagen.
Omdat z'[2] hebben mij zeer gekweld
En heimelijk netten gesteld;
Ja zonder oorzaak toegeleid,
Om mij te dooden met wreedheid.

4. Onverziens[3] zij den mensche kwaad

1. verhinder ze. 2. ze. 3. onvoorziens.

Overvallen met schand en smaad;
  Zijn voeten in 't [1] strik moeten hangen,
  Daarmeed [2] hij mij meende te vangen.
Doe hem toch in den kuil vergaan,
Dien hij mij te graven vangt aan;
  Dan werd mijn ziel in God verblijd,
  Die ze bewaard heeft t' allen tijd.

1. PAUZE.

5. Dan zullen mijn beenen [3] vrolijk
Zeggen: Heer! wie is U gelijk?
  Die den zwakken (zoo elk kan merken)
  Bevrijdt van dat geweld der sterken.
Ellendigen Gij ook bewaart,
Dat hen de booze niet bezwaart;
  Valsch getuigen zeggen mij aan [4],
  Dat ik nooit en hebbe begaan.

6. Voor goed hebben zij kwaad gedaan
En naar mijn leven ook gestaan;
  Maar zij met kruis zijnde geslagen,
  Ik heb met vasten leed gedragen.
Voor hen heb ik uit 's harten grond,
U Heer! gebeden t' elken stond;
  Voor hen, Heer! zorgt al mijn gemoed,
  Als voor een vriend en broeder goed.

7. Ik was bedroefd ende vertsaagd [5],
Als die over zijn moeder klaagt;
  Maar als zij hoorden van mijn lijden,
  Zij loegen [6] te zaam met verblijden.
De ergste menschen die ik weet,
Zijn mij tegen met listen wreed;
  Zonder schuld ben ik, Heer! veracht,
  Voor hen allen dag ende nacht.

8. De spotters en vleijers meteen [7]
Bijten zaam haar tanden gemeen,
  Met de brassers op mij verbolgen,
  Die gaarn de goede taaflen [8] volgen.
Maak U op, Heer! niet langer wacht,

1. den. 2. Waarmee. 3. gemoed. 4. beschuldigen mij van iets. 5. troosteloos. 6. lachten. 7. zamen. 8. tafelen.

Verlos mijn ziel, heb op mij acht
  Mijn ziel uit den angst trek toch snel,
  Bevrijd die voor de leeuwen fel.

2. PAUZE.

9. Dan zal U danken mijn hart rein,
In 't midden Uwes volks gemein;
  Bij Uw volk zal ik U, Heer! prijzen
  En U altijd eere bewijzen.
Geef hun geen oorzaak, Uwen knecht
Te bespotten; want met onregt
  Haten ze mij, en vol van nijd
  Wenken zij mij uit smaad en spijt.

10. Zij spreken noch denken gansch niet
Dan op twist, schaad ende[1] verdriet,
  En hoe zij mij, die niet ben twistig,
  Zullen kunnen bedriegen listig.
Mij te spotten tot dezer stond,
Doen zij zaam open haren mond;
  Met lagchen roepen zij mij naar,
  Ha, ha! ziet den schalk[2], hij is daar.

11. Heer! Gij die dezer doen wel ziet,
Laat toch dit zoo voorbij gaan niet,
  Wil U van mij niet verre maken;
  Maar om te rigten mijne zaken,
Maak U op Heer! met groote magt,
Mij regt te doen zijt toch bedacht;
  Opdat nimmermeer verblijd zijn
  Over mij de vijanden mijn.

12. Opdat ze niet zeggen met vreugd:
Welaan zijt goedsmoeds en verheugd,
  Hij is vergaan; want zij mij smaden
  En verblijden in mijne schaden.
Laat ze wezen vol van oneer,
Die in mijn kruis verblijden zeer;
  Laat ze met schande zijn bekleed[3],
  Die hen[4] tegen mij stellen wreed.

13. Maar laat hen eerlijk zijn verblijd,
Die mij goed wenschen t' allen tijd;

1. schade en. 2. schelm. 3. bedekt. 4. zich.

Dat ze met vreugd prijzen en zingen
Uwe magt, en den lof voortbringen
Van U Heer! die Uwen knecht doet
In vrede leven met voorspoed;
Zoo zal mijn tong Uw goedigheid
Altijd zingen in eeuwigheid.

PSALM 36.

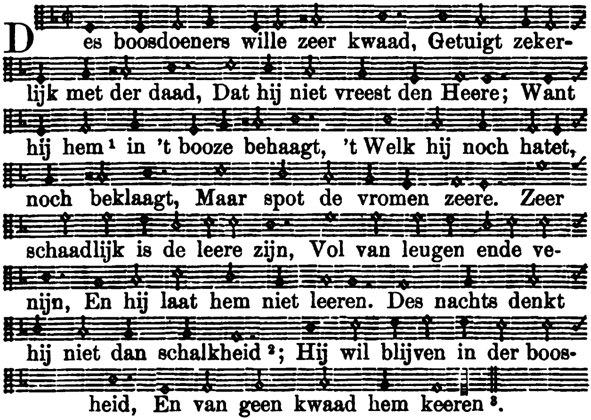

2. Heer! Uw goedheid en Uw woord waar,
Tot der lucht en den hemel klaar
Hen strekken[4] naar ons wenschen;
Uw oordeel vast als een berg staat,
Uw regt diep als een afgrond gaat,
Gij behoedt vee en menschen.
Hoe groot is Uw goedheid eenpaar
Hen, die onder Uw vleuglen haar[1]
Te begeven gedinken[5];
Haar begeert vervult Gij met goed,
En aan Uwer wellusten vloed
Voert Gij die, dat ze drinken.

3. In U is des levens fontein,

1. zich. 2. boosheid. 3. afkeeren. 4. uitstrekken. 5. vers 8.

En Uw klaarheid geeft ons allein
  Licht en verstand om merken[1].
Over de harten onbevlekt
Uw goedigheid, o Heere! strekt,
  Die steeds schijnt in Uw werken.
Dat mij de voet des menschen wreed
Niet en vertreed en mij geen leed
  En doe, noch sla mits dezen[2].
Hoe de boozen vergaan toch ziet;
Zij blijven in eeuwig verdriet,
  Zonder verlost te wezen.

PSALM 37.

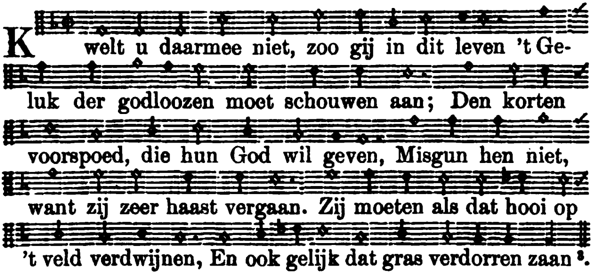

2. Vertrouwt God, laat uw goede werken schijnen;
  Gij zult dat aardrijk bezitten hiernaar,
En gebruiken met vreugde vrij van pijnen.
  In God zal uw blijdschap wezen eerbaar;
Hij zal u al uwes harten begeeren
  Laten volgen, naar Zijn belofte klaar.

3. Werpt de zorg op God, wilt die van u weeren;
  Betrouwt op Hem, ende Hij zal zeer snel
Uitrigten uw zaken en u geneeren[4].
  Uw vromigheid zal Hij kondt[5] maken wel,
En openbaren uwe deugd geprezen,
  Gelijk den middag, die klaar is en hel[6].

4. Laat God doen, wacht op Hem, wilt stille wezen,
  Zijn onbezwaard, vergramt u noch zorgt niet,

1. om op te merken. 2. vers 12. 3. tevens. 4. verzorgen. 5. openbaar. 6. helder.

Als de schalken[1] door spoed zijn hoog gerezen;
Doet u zulks wee[2], laat varen zulk verdriet.
Verbindt u niet tot boosdoen, wat zij kallen[3];
Dat gij haren wil niet doet, wel toeziet.

5. Want een tempeest[4] zal snel over hen vallen;
Maar die vastelijk verwachten den Heer,
Die zullen erven 't aardrijk met hen allen;
De boozen zullen vergaan met oneer;
Zoodat als haar stad[5] gezocht werd na dezen,
Daarvan en zal gevonden zijn niet meer.

1. PAUZE.

6. De vromen zullen een land uitgelezen
Erven, en niemand benaauwen aldaar;
Zij werden verheugd, verkwikt, ja genezen.
De boozen zoeken (het is openbaar)
Den vromen met angst en nood te beladen,
En bijten de tanden zamen eenpaar[6].

7. Middelertijd[7] zoo bespot God de kwaden;
Want Hij zeer klaarlijk ziet ende verstaat,
Dat de stond[8] komt zijns vals en zijner schade.
Zij trekken haar zwaarden zeer obstinaat[9],
En spannen haar bogen zonder vertsagen[10],
Om den vromen te schieten, daar hij gaat.

8. Maar haar eigen zwaard zal hen zwaarlijk plagen,
Want haar hart zal daarmede zijn doorwond;
Haar bogen worden tot stukken geslagen.
Dat klein goed des vromen is t' aller stond
Duizendmaal beter, dan 't goed overvloedig
Des boozen is, die grootsch is in den grond.

9. De sterkte des boozen menschen hoogmoedig
Wordt gebroken; maar God door Zijne kracht
Zal zijn der vromen onderhouding goedig.
De Heere neemt altijd vaderlijk acht
Op der vromen leven, die Hem behagen;
Haar erfgoed blijft eeuwig dag ende nacht.

10. Zij werden niet beschaamd tot geenen dagen

1. boozen. 2. leed. 3. razen. 4. oordeel. 5. plaats. 6. op elkaar. 7. middelerwijl. 8. tijd. 9. stoutmoedig. 10. onverdroten.

In duren tijd; maar zij werden gevoed
Met brood, als de ander van honger klagen;
Maar de boozen vergaan gansch in kleinmoed.
Die God niet lieven verdwijnen en falen [1],
Gelijk de rook en als de hagel doet.

2. PAUZE.

11. Haar hand ontleent stedes zonder betalen;
Maar de vromen hebben genoeg altijd,
Om in liefde den naasten te onthalen.
God maakt Zijn gezegende zeer verblijd,
Hij zal hun een vruchtbaar aardrijk bereiden;
Maar de vervloekten Hij te gronde smijt.

12. Den vromen zal Hij in Zijnen weg leiden,
En in Zijnen pad, die eng is en smal,
Zal Hij hem Zijn gunst rijkelijk uitbreiden;
Doch zoo hij onvoorziens komt tot den val,
Hij zal dan niet in stukken zijn geslagen;
Want Gods hand hem wel onderhouden zal.

13. Ik was eens jong en ben nu oud van dagen,
Doch ik zag den vrome verlaten nooit,
Noch zijn kindren bedelen ofte klagen;
Maar hij deeld uit den armen zeer berooit [2],
Ende leende; dies zal zijn zaad verkoren
Gezegend zijn, waar dat het zij verstrooid.

14. Vliedt dan het kwaad, 't goede hebt altijd voren [3];
Zoo zult gij blijven in der eeuwigheid,
Door Gods goedheid; Hij laat toch niet verloren
De goeden, want Hij lieft de vromigheid;
Hij bewaart die, zij zullen ook steeds blijven;
Hij verderft die doen ongeregtigheid.

3. PAUZE.

15. De vromen zullen groote vreugd bedrijven,
En bezitten d' aarde met hare vrucht;
Zij zullen met haar woning vast beklijven [4],
Des vromen mond leert niet dan eer en tucht;
Zijn tonge zal niet dan wijsheid verkonden,
En dat goed is en van een goed gerucht.

1. bezwijken. 2. verlaten. 3. voor oogen. 4. bestaan.

16. Want Gods wet is in zijn harte bevonden;
Daarom zal niet struikelen zijnen voet,
Waar dat hij ook gaat tot eeniger stonde.
't Is wel waar, dat de booze met hoogmoed
Den vromen bespiedt en zoekt te doen sterven;
Hij loert op hem gelijk een wolf verwoed.

17. Maar God zal hem zulks niet laten verwerven,
Dat hij den vromen benaauwe met kracht,
Noch dat hij hem met schijn des regts verderve;
Dies wacht op God en wandelt met aandacht
In Zijn wet; Hij zal u in 't goed land stellen,
Gij zult zien vergaan de boozen vol pracht.

18. Ik zag dat de booze met zijn gezellen
Zeer was gevreesd; ik zag hem hoog opgaan
Als een laurier vol takken niet om tellen [1];
Maar komende, daar ik hem voor [2] zag staan,
Zoo en was hij daar gansch niet meer te vinden,
Maar hij en zijn plaats waren gansch vergaan.

19. Wacht u voor schade, wilt u onderwinden [3]
Wel te doen; want die hebben tot loon rein
Rust en stilheid, als des Heeren beminden.
Maar de boosdaders zullen groot en klein
Vergaan; dat zal haar betalinge [4] wezen,
Met hare nakomers alle gemein.

20. Onze God is de zaligheid geprezen
Der vromen; die ook altijd wezen zal
Haar sterkt, als 't kruis zal groot zijn opgerezen.
Hij zal hen verlossen in zulken val;
Verlossende zal Hij die ook genezen,
Want op Hem hebben zij betrouwet al.

PSALM 38.

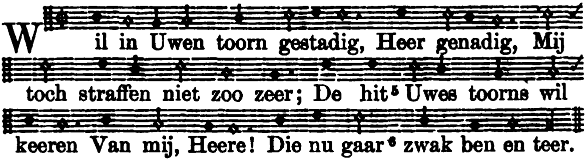

1. ontelbaar. 2. vroeger. 3. trachten. 4. loon. 5. hitte of gloed. 6. zeer.

2. Want Uw pijlen hard gedreven,
In mij kleven,
Zeer stijf en diepe voorwaar;
Gij wilt dat ik ook zal lijden,
Dat kastijden
Uwer hand, die mij drukt zwaar.

3. Mijn lijf is vol ongezonden [1]
Nu bevonden,
Door Uwen toorne zeer groot;
Geen rust en hebben mijn beenen
Al met eenen [2],
Vanwege mijn zonden bloot.

4. Want de straffe mijner zonden,
Niet om gronden [3],
Zeer zwaar over mijn hoofd gaat;
Als een last zeer zwaar om dragen [4],
t' Allen dagen
Wordt zij meerder met der daad.

5. Mijn wonden mij zeer vermoeijen,
Die daar vloeijen
Vol van etter, stank en bloed;
Door mijn dwaasheid, niet om sommen [5],
Is mij kommen [6]
Dit verderf en tegenspoed.

1. PAUZE.

6. Mijn lijden mij zoo hard drukket,
Dat gebukket
Ik nu ben, ja ook gansch krom;
Ik moet treurig en verslagen
In mijn klagen
Den geheelen dag gaan om.

7. Want verdorret t' allen steden [7]
Zijn mijn leden,
Door 't kruis dat mij 't hart doorsnijdt;
In mij is niets gezonds bleven [8];
Want mijn leven
Is vol lijdens t' aller tijd.

1. ziekten. 2. hoegenaamd. 3. niet zonder oorzaak. 4. om te dragen. 5. op te tellen. 6. overkomen. 7. alleszins. 8. gebleven.

8. Ik, die wakker plagt te wezen,
Ben mits dezen
Gaar gebroken, mat en krank;
Zoodat ik, door 't kruis mijns harten,
Vol van smarten,
Schreije gansche dagen lang.

9. Mijn begeerten, Heere krachtig
En almagtig,
Zijn voor U gansch openbaar;
Al mijn zuchten en gedachten
En mijn klagten,
Zijn voor U bloot ende klaar.

10. Mijn harte beeft met vertsagen [1],
Zeer verslagen
Zijn mijn krachten in 't gemein;
En mij is (dies ik moet schromen)
Gansch ontnomen
't Gezigt mijner oogen rein.

11. Mijn vrienden die gaan ter zijden,
En mijn lijden
Zien zij onbarmhartig aan;
Ende die mij zijn de naaste,
Met der haaste
Wijd van mij treden en gaan.

2. PAUZE.

12. Zij die mijn ziel netten stellen
En mij kwellen
Met hen, die mij gunnen kwaad, —
Denken om mij te beschamen,
En al zamen
Houden tegen mij den raad.

13. En ik, als die niet kan hooren,
Sta daar voren,
Daar ze tegen mij raadslaan;
Ik ben gaar stom tot dees stonde,
Uit den monde
En laat ik geen woord ontgaan.

14. Ik ben geworden als eene,

1. vrees.

Die gansch geene
Sprake noch geen gehoor heeft;
Als een die, zijnde versteken,
Niet kan spreken
En geen verantwoording geeft[1].

15. Maar ik wil, Heer! op U bouwen
Mijn vertrouwen,
En wachten Uwen bijstand;
Gij zult ook, mijn God verkoren,
Mij verhooren
En mij bieden Uwe hand.

16. Ik bid U, laat niet verblijden
In mijn lijden,
Hen, die mij haten zeer wreed;
Want als mijne voeten glijden
Wat bezijden,
Zij verheugen in mijn leed.

3. PAUZE.

17. Wil helpen, o Heere krachtig,
Mij die klagtig
Ben en tot lijden gemaakt;
Gestadiglijk is mijn harte
Vol van smarte,
Daarmee gij mij hebt geraakt.

18. Met schaamte ik mij zeer kwelle,
En vertelle
Mijne zeer groote misdaad;
Ik en doe niet dan beklagen
Al mijn dagen,
Al mijn zware zonden kwaad.

19. Mijn vijanden zijn bij dezen
Hoog geprezen,
En leven in eer en pracht;
Die mij haten en aanvechten[2],
Gansch t' onregten,
Wassen in getal en kracht.

20. Zij al tegen mij hen[3] stelden,
En vergelden

doofstomme. 2. bestrijden. 3. zich.

Met kwaaddoen al mijne deugd;
Daarom is 't, dat ze mij smaden
En beladen,
Omdat ik regt doe met vreugd.

21. Wil mij, Heer! in zulker maten
Niet verlaten,
Die van ieglijk ben veracht;
Dat van mij Uw goedheid rijke
Niet en wijke,
Want mijn hart, Heer! U verwacht.

22. Kom, Heer! wil U bij mij maken
In mijn zaken,
Tot mijn hulp U goedlijk wendt.
Haast U tot mijnen bijstande,
Goederhande [1],
Gij die mijn heil zijt bekend.

PSALM 39.

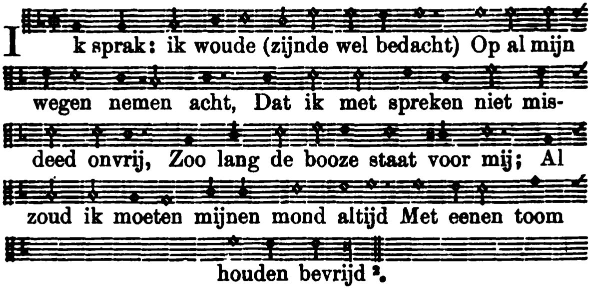

2. Als een stom en sprak ik noch goed noch kwaad,
Ja 't goed verzweeg ik, 't welk mij schaadt;
Dies heeft zeer toegenomen, Heer! mijn smart,
En met angst heeft gebrand mijn hart;
Dewijl dat ik murmureerde onvro [3]
Bij mij [4]; totdat ik sprak alzoo:

3. Maak mij, o Heere! openbaar mijn end,
En den tijd mijns levens bekend,

1. goedgunstig. 2. vers 2. 3. ontevreden. 4. bij mij zelf.

Dat ik versta den tijd, dien Gij mij stelt;
Want Gij hebt mijn dagen geteld,
Die haast voorbij loopen, alzoo men ziet,
En bij U geacht zijn als niet.

4. De mensch, als ijdelheid, zeer haast verdwijnt,
Als hij ook best te leven schijnt.
Hij is als een stroom die snel gaat voorbij;
Te vergeefs vroeg en laat slaaft hij,
Om 't goed te verzamelen overal,
Niet wetend wien hij 't laten [1] zal.

PAUZE.

5. Wat is 't toch, dat ik verwacht, o mijn Heer?
Mijn hope staat op U nu meer,
Verlos mij van mijn zonden groot en zwaar;
Laat niet toe, dat ik zij eenpaar [2]
Een tijdverdrijf en ook een spot onrein
Der dwaas en godloozen gemein [3].

6. Ik heb gedaan als een stom mensch voorwaar,
Stil zwijgende voor ende naar;
Want Gij Heer! zelf hebt mij toch zulks gedaan,
Dies houd op van plagen en slaan;
Want door Uw straffen ben ik gansch versmacht,
Gevoelend Uw handen met kracht.

7. Als Gij den mensche straft ende kastijdt,
Hij werd tot niet in korten tijd;
Zijn schoonheid haast gelijk een kleed vergaat,
Dat de motten vereten kwaad.
De menschen zijn (zoo men spreekt de waarheid)
Anders niet dan een ijdelheid.

8. Hoor mijn gebed, versta Heer! mijne klagt,
Op mijn schreijen neem nu toch acht;
Want een vreemdling ben ik, die slechts doorreest [4],
Zoo ook mijn vaders zijn geweest.
Laat af van slaan, verkwik Heer! mijn gemoed,
Eer dat ik van hier scheiden moet.

1. nalaten. 2. geheel. 3. zamen. 4. doortrekt.

PSALM 40.

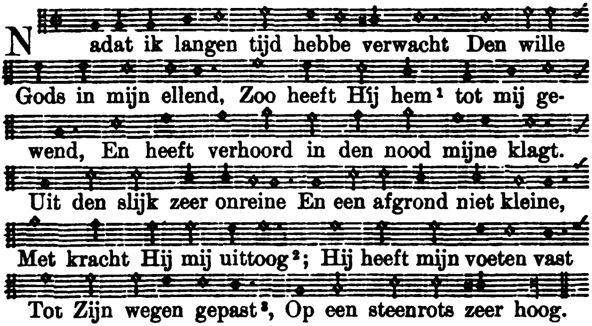

2. In mijnen mond heeft Hij een lofzang zoet
Gegeven; dies werd Hij geëerd;
Daardoor het volk zal zijn geleerd,
Om den Heer te verwachten met lankmoed[4].
Welzalig zal hij wezen,
Die hoopt op God geprezen,
En op Hem vast blijft staan;
Latende hen, die stout
Liegen zeer menigvoud,
Die haast zullen vergaan.

3. Heer God! Uwe werken zijn wonderlijk,
Gij denkt op ons Heer goedertier;
Zoodat niemand in 't leven hier
Uwe gaven kan melden zonderlijk[5].
Zou ik die al zaam loven,
't Getal gaat mij te boven.
Slagtoffer nu voortaan
Laat ik, 't welk Gij niet wilt;
Maar Gij hebt Heere mild,
d' Oore mij opgedaan[6].

4. Schuldoffer hebt Gij van mij begeerd niet
Voor de zonde; dan sprak ik vrij:
Zie hier ben ik, daar staat van mij
Geschreven in Uw wetboek, zoo elk ziet:

1. zich. 2. optrok. 3. gesteld. 4. geduld. 5. bijzonder. 6. geopend.

Dat ik Uwen wil billig[1]
Volbrengen zal gewillig.
Zulks doe ik ook, mijn God!
Al Uw voornemen goed,
Draag ik in mijn gemoed,
En houd ook Uw gebod.

PAUZE.

5. Ik wil verkonden Uw geregtheid klaar
In de gemeenten overluid;
Gij weet uit wat hart dat zulks spruit,
Ik heb Uwe daden geroemd eenpaar.
Van Uw waarheid standvastig
En van Uw hulpe krachtig
Spreek ik tot groot en klein.
Ik prijs, Heer! Uw goedheid,
En Uw getrouwigheid,
Midden in Uw gemeent.

6. Uwe goedheid zult Gij, Heer! nimmermeer
Van mij weeren tot geenen tijd;
Maar mij bijstaan in dezen strijd
En altijd bewaren tot Uwe eer.
't Kruis wil mij overvallen
Ende mijn zonden allen,
't Gezigte mij ontwijkt;
Ik heb meer lijdens stijf,
Dan haren aan mijn lijf,
't Harte mij gansch bezwijkt.

7. o God! verlos mij nu genadelijk,
Kom mij te hulp, o Heer! zeer haast;
Laat toch beschaamd zijn en verbaasd,
Al die mijn dood zoeken gestadelijk.
Dat ze schande beërven,
Die mij willen bederven
En mij bespotten koen[2].
Hen toekome met kracht,
Dat ze hadden bedacht
Mij listlijk[3] aan te doen,

8. Maar in U zijn zij verheugd en verblijd,

1. regt. 2 stout. 3. listiglijk.

Die met nood zijnde zeer benaauwd,
Op U alleen hebben vertrouwd;
Dat ze zeggen: God zij gebenedijd[1].
Arm ben ik en ellendig,
Maar mijn God zeer bestendig
Zorgt voor mij nu voortaan;
Gij helpt mij door Uw kracht,
Gij hebt ook op mij acht;
Wil mij altijd bijstaan.

PSALM 41.

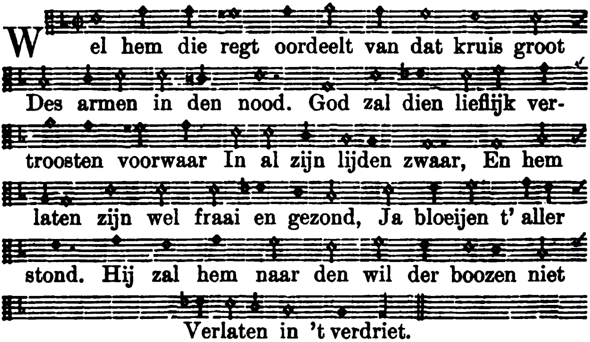

2. Als 't schijnt dat hij op 't bed in 't kruis verstikt,
Van God werd hij verkwikt;
Hij zal verkeeren al zijne krankheid
In een gezondigheid[2].
In mijn lijden sprak ik, Heer! tot U vrij,
Ontferm U over mij,
Genees mijn ziel, o God! ik heb misdaan
En mij grootlijks ontgaan[3].

3. Mijn vijanden wenschen mij plagen boos
In haar harten zeer loos[4].
Zij spreken: Zal hij sterven nimmermeer,
Ja vergaan met oneer?
Mij troostende maakten zij groot gerel[5],
En verbergden zeer wel

1. geloofd. 2. welstand. 3. schuldig gemaakt. 4. valsch. 5. geraas.

Haar listen. Maar gaande van mij met pracht,
Zij hebben mij veracht.

PAUZE.

4. Die mij haten, houden over mij raad
En morren zaam zeer kwaad;
Een ieder woude[1] dat ik waar versmacht
En gansch tot niet gebragt.
Zij spreken: Hij leidt[2] in zulk eenen staat
Om zijn groote misdaad;
Hij is zoo mat, dat hij niet kan opstaan,
Noch dit lijden ontgaan.

5. Ja zelfs mijn naaste vrïend, dien ik ook weet,
Die wist al mijn secreet[3],
Mijn vriend, die met mij at mijn brood zeer goed,
Heft tegen mij den voet.
Maar heb toch meedlijden met mij, o Heer!
Die nu benaauwd ben zeer;
Help mij, zoo wordt hen vergolden zeer koen[4]
't Kwaad dat ze mij aandoen.

6. Maar ik merkte door dit lijden niet klein,
Tot mij Uw liefde rein;
Want mijn vijanden hebben ganschlijk niet
Om spotten, zoo men ziet[5].
Gij onderhoudt mij door Uw goedigheid,
In mijne vromigheid;
En zult mij ook in toekomenden tijd
Eeuwig maken verblijd.

7. Geprezen zij de God van Israël
Met eeuwig lof en spel.
In eeuwigheid worde gezongen, Heer!
Uwen prijs en Uw eer.

PSALM 42.

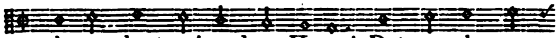

Als een hert gejaagd, o Heere! Dat versche wa-

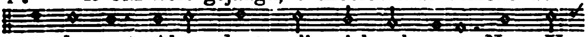

ter begeert, Alzoo dorst mijn ziel ook zeere Naar U

1. wilde of wenschte. 2. bevindt zich. 3. die al mijn geheimen wist. 4. streng. 5. vers 12.

2. Mijn tranen ende mijn klagten
Zijn mijn spijs, die mij steeds voedt;
Als men mij vraagt met verachten,
Waar is nu uw God zoo goed?
Ik smelt als ik denk daaraan,
Hoe ik voormaals plagt te gaan
Met een hoop volks hier te lande,
Om U Heer! te doen offrande.

3. Waarom wilt gij u zoo kwellen
En beroerd zijn, o ziel mijn?
Wil gansch uw hoop op God stellen,
Van u zal Hij gedankt zijn,
Als Hij door Zijn aanschijn klaar,
Zal wegnemen uw kruis zwaar.
Dies, o God! van mij niet wijket,
Want mijn hart mij gansch bezwijket.

4. Ik ben Uwes zeer gedachtig,
Ook aan des Jordanen kant,
En Uwer goedheid zeer krachtig
In Hermon, dat koude land,
En aan Misar den berg bloot,
Daar d' een diepte d' ander groot
Toeschreit[3], en daar de tempeesten[4]
Over mij gaan minst en meesten[5].

PAUZE.

5. Al de groote waterstroomen
Zijn Heer! over mij gegaan,
En mij over 't hoofd gekomen;
Maar Gij hebt mij bijgestaan.
's Daags toont Gij mij Uw goedheid,
En 's nachts Uw barmhartigheid;

1. zich zelf. 2. vers 3. 3. weeklaagt. 4. stormen. 5. vers 7, 8.

Dies zal ik U Heer belijden;
Gij hoedt mijn ziel t' allen tijden.

6. Ik sprak tot God: o God krachtig,
Waarom vergeet Gij mij gaar[1]?
Waarom moet ik wezen klagtig,
Benaauwd door de boos[2] eenpaar?
Ik gevoel haar smaden kwaad,
't Welk mij door de beenen gaat,
Als zij tot Uwer oneere
Spreken: Waar blijft nu de Heere?

7. Waarom wilt gij u zoo kwellen.
En beroerd zijn, o ziel mijn?
Wil gansch uw hoop op God stellen,
Van u zal Hij gedankt zijn;
Omdat Hij is, zoo men ziet,
Mijn heil, die mij gunste biedt.
Dies mijn ziel, wil u verblijden,
God is 't, dien ik bid in 't lijden.

PSALM 43.

2. Gij zijt toch, Heer! mijn sterkte krachtig,
Waarom verstoot Gij mij zoo gaar?
Waarom laat Gij mij, Heer almagtig,
Treuren en altijd weenen klagtig?
En voor mijn vijand hier en daar
Veldvlugtig zijn eenpaar?

3. Laat Uw klaarheid, o God waarachtig,
En Uwe trouw ons schijnen zoet;
Dat die ons geleiden aandachtig
Tot Uwen heilgen berg eendragtig,

1. geheel. 2. boozen.

En tot Uwe tenten zeer goed,
Met een needrig gemoed.

4. Daar zal ik dan vrijmoedig wezen,
Om tot Gods altaar vrij te gaan,
Tot God, die mijn vreugd is geprezen,
En mijn geneugte [1] uitgelezen;
Dien zal ik vro [2] de harpe slaan,
En prijzen nu voortaan.

5. Mijn ziel wat wilt gij u benaauwen,
En in mij maken zulk misbaar?
Op uwen God wil toch betrouwen,
Dien ik nog zal zonder verflaauwen
Prijzen; omdat Hij mij voorwaar
Helpt als mijn God eerbaar.

PSALM 44.

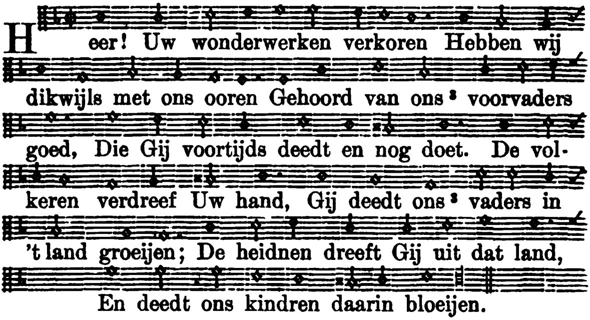

2. Ons vaders hebben door 't zwaard krachtig
't Land niet ingenomen eendragtig;
In den nood die hen is geschied,
Heeft hen haren arm verlost niet.
Maar hen is geweest eenen schild
Uw regterhand en Uw sterk armen,
Ja Uw aanschijn; omdat Gij wilt
U Heer, over Uw volk ontfarmen [4].

3. Gij zijt Heer, de Koning alleine [5],

1. genoegen. 2. blij. 3. onze. 4. ontfermen. 5. alleen.

Die heerscht met magt groot in 't gemeine [1];
  Maak dat Jacob, Uw volk bemind,
  Den gewoonlijken bijstand vindt.
  Door Uw hulp zullen wij verslaan
Al ons vijanden, die ons kwellen;
  Door Uwen naam worden verdaan
Al die hen, Heer! tegen ons stellen.

4. Op mijn boog wil ik niet vertrouwen,
Noch op mijn zwaard wil ik niet bouwen;
  Want alle die dingen meteen
  En doen mij hulp noch bijstand geen.
  Maar Gij alleen hebt ons bewaard
Tegen alle onze vijanden;
  Ja Gij Heer! met schande bezwaart
Al die tegen ons zijn gestanden [2].

1. PAUZE.

5. God is alleen ons eer geprezen;
Dies moeten wij gedachtig wezen,
  Hoe wij steeds zullen zijn bekwaam
  Om groot te maken Uwen naam.
  Maar Gij Heer! zeer ver van ons wijkt,
Gij laat ons gansch worden tot schande;
  Onze krijgslieden Gij bezwijkt [3],
Als zij in nood zijn der vijanden.

6. Gij doet [4] dat wij 't veld moeten laten
Voor de moorders; Heer! die ons haten
  Omringen ons en ook ons goed,
  Naar haren lust ende hoogmoed.
  Gij maakt dat ons de boozen wreed,
Als slagtschapen, aan alle zijden
  Vereten [5], en verstrooijen breed
Onder hen, die ons zeer benijden.

7. Om niet verkoopt Gij Uw volk, Heere!
Als een ding dat veracht is zeere;
  Zoodat Gij (als men 't wel ziet aan)
  Daarvan geenen nut hebt ontvaan [6].
  Gij maakt dat wij zijn vol van smaad

1. in 't algemeen. 2. opgestaan. 3. doet bezwijken. 4. maakt.
5. opeten. 6. ontvangen.

Bij alle onze nageburen;
Wij zijn in den schimp, spot en haat
Onzer bijwoners t' aller uren.

8. Wij zijn, o Heer! tot allen stonden
Der heidenen spreekwoord bevonden;
Ieder die ons ziet, ons veracht
En schudt dat hoofd, ja ons belacht.
Schaamt ende smaad dagelijks gaan
Voor mij, die mijn ziele [1] zeer tergen;
Met schand en leed ben ik bevaan [2],
Zoodat ik mijn aanzigt moet bergen [3].

9. Zeer veel smaadheid moeten wij hooren,
Veel bitter verwijt komt ons voren,
Veel wraakgierigen zijn bijeen,
Die hen [4] willen wreken gemeen.
Doch Gij zijt Heer! (alzoo men ziet),
Van ons bij dezen niet vergeten;
Maar wij hebben ons al met vliet [5]
Naar Uws verbonds inhoud gekweten.

2. PAUZE.

10. Op niemand dan op U alleine,
Heeft Heer, gestaan ons hope [6] reine;
Uit Uw voorschreven wegen goed
Is niet geweken onze voet.
Al hebt Gij ons met draken wreed
Gestraft, ja ook gansch overvallen,
En ons in den kuil diep en breed
Des doods geworpen, Heer, met allen.

11. Hadden wij niet geweest gedachtig
Ons Heeren ende Gods almagtig,
Of onze handen tegen 't gebod
Uitgestrekt, dan alleen tot God;
De Heer zou zulks straffen voorwaar,
Hij die kan zien ende doorgronden
's Menschen hart, en Wien openbaar
Alle dingen zijn t' allen stonden [7].

12. Om Uwentwil zijn wij geslachtet,

1. mijne ziel. 2. bevangen. 3. verbergen. 4. zich. 5. vlijt.
6. onze hoop. 7. vers 21, 22.

Ommegebragt[1], en ook geachtet
Als schapen, die daar zijn bereid,
Om op de bank te zijn geleid[2].
Waarom slaapt Gij, Heer! in den nood?
Ontwaak, zie ons, die boven maten
Benaauwd zijn, en toon Uw kracht groot,
En wil ons nu toch niet verlaten.

13. Waarom is 't dat Gij U verberget,
Als men ons overlasting verget[3]?
Waarom hebt Gij meedlijden geen,
Als men ons benaauwt in 't gemeen?
Uw strafheid[4], die over ons gaat,
Maakt ons vol schande en onwaarde;
Omdat Gij ons zoo nederslaat,
Onze buik kleeft gaar aan de aarde[5],

14. Maak U op en sla ons toch gade,
Help ons naar Uw groote genade,
En ons door Uwe goedigheid
Verlos van deze tegenheid.

PSALM 45.

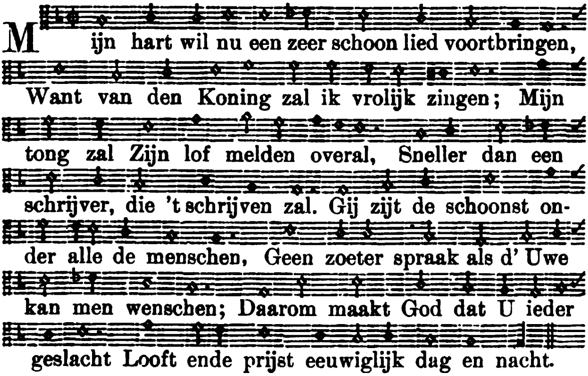

2. o Gij schoonst aller menschen t' allen tijden,

1. omgebragt. 2. gelegd. 3. verdrukt. 4. strengheid.
5. vers 26.

Bereid U en gordet aan Uwe zijden
Uw zwaard zeer scherp, 'twelk U is een sieraad
Van Uwen schoonen koninklijken staat.
Klim op Uwen wagen, zijt hoog verheven
Met triumfe [1]; want Gij hebt U begeven
Tot waarheid, trouw, regt en liefde eenpaar;
Daardoor zult Gij doen dingen groot en zwaar.

3. Met Uwe pijlen en schichten [2] te zamen,
Zult Gij schieten alle ongehoorzamen;
Dat volk wordt ook daarmee geraakt gemeen,
En wordt den Koning gehoorzaam meteen.
O God en Koning, Uwe stoel geprezen.
Is een stoel, die eeuwig verhoogd zal wezen;
En de scepter van Uwe majesteit
Is ook een scepter [3] der geregtigheid.

4. Gij haat dat kwaad en bemint 't regt gestadig;
Daarom, o God! heeft U mijn God genadig
Boven allen met vreugden-olie zoet
Gezalfd, daardoor Hij u wel rieken doet.
Van myr, aloë en met cassie krachtig [4]
Riekt Uw gewaad, als Gij, o Koning magtig,
Uit Uw kamer en ivoren troon gaat;
Daar ieglijk t'Uwer eere bereid staat.

PAUZE.

5. De dochters der koningen, die Gij eeret
En versiert, hebben Uwen staat vermeeret;
Ook staat U de bruid aan Uw regterhand,
Met Ophirs goud gesierd in haren stand.
Hoor dochter, die de schoonste zijt bevonden,
Versta en verneem wat ik zal verkonden;
Wil toch vergeten uw volk in 't gemeen,
Ja gansch ook uwes vaders huis meteen.

6. Want onze koning, heerlijk boven allen,
Heeft in uwe schoonheid een groot gevallen [5];
Hij wil uwe heer zijn van nu voortaan,
En gij zult Hem aanbidden onderdaan [6].
't Volk van Tyrus, in rijkdom overvloedig,

1. zegepraal. 2. werpspiesen. 3. vorstenstaf. 4. Ps. 45 v. 9.
5. welgevallen. 6. onderdanig.

Zal u met gaven schoon eeren ootmoedig;
'sKonings dochter zal kostlijk zijn gekleed,
Met gulden[1] stukken versierd overbreed.

7. Met gestikte kleederen toebereidet
Zal zij tot den koning wezen geleidet,
Met alle haar staats-jonkvrouwen zeer rein,
En met der dienstmaagden getal niet klein.
Vol van vreugden ende vrij van benaauwen,
Zullen zij komen en al zaam aanschouwen
Den Koning in Zijn triumfe[2] zeer schoon,
Daar Hij heerlijk zal zitten in den troon.

8. Dies klaag niet dat gij uw vrienden moet laten[3];
Want door dit huwelijk, hoog boven maten,
Zult gij krijgen kindren lieflijk en fijn,
Die eeuwiglijk koningen zullen zijn.
Ik wil Uwen naam en heerlijkheid prijzen
In eeuwigheid, en U eere bewijzen;
En de volkeren zullen t' allen tijd
U loven en danken, zijnde verblijd.

PSALM 46.

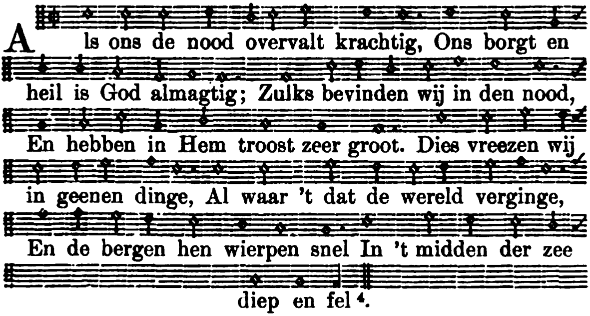

2. Al waar 't dat 't water des meers diepe
Raasde zaam en ook overliepe,
Al waren teniet door zijn kracht
Bergen en steenrotsen gebragt;

1. gouden. 2. pracht. 3. verlaten. 4. vers 3.

Nogtans zullen de beeken reine,
Ook menige klare fonteine,
  De schoone stad maken verblijd,
  Daar God in woont tot allen tijd.

3. Midden in haar woont God geprezen,
En wil eeuwiglijk bij haar wezen;
  Niets zal ze bewegen voortaan,
  Want de Heer wil altijd bijstaan.
Veel volks is ons geweest zeer tegen,
Koningrijken hen ook bewegen;
  Van haar gerucht, alzoo dat scheen,
  Verging aard en hemel meteen.

PAUZE.

4. In zulke stormen ende baren
Is met ons de Heer der heirscharen;
  God Jacobs is ons een burgt vast
  Tegen geweld en overlast.
Komt toch al, wilt zien en bemerken
Onzes Gods groote wonderwerken;
  Die Hij hier op de aarde doet,
  Naar Zijne groote wijsheid goed.

5. Hij heeft over 't aardrijk in 't breede
Gestild de oorlogen zeer wreede;
  Lansen, bogen heeft Hij in 't land
  Vernield en de wagens verbrand.
Weest stil, (spreekt Hij) zijt toch gedachtig
Mijner groote sterkheid zeer magtig;
  Ik ben de God zeer hoog geacht
  Boven aller menschen geslacht.

6. Kortelijk[1], de God der heirscharen
Is met ons in stormen en baren;
  God Jacobs is ons een burgt vast
  Tegen geweld en overlast.

PSALM 47.

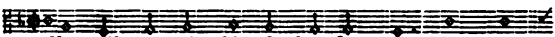

A lle volk gemein Sla de handen rein Met vreug-

1. Kortom.

de te zaam En met zang bekwaam; Prijs Gods na-

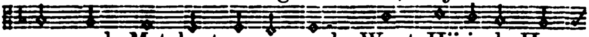

me goed, Met hart en gemoed; Want Hij is de Heer,

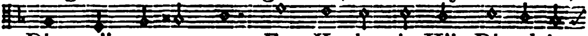

Dien wij vreezen zeer. Een Koning is Hij, Die alzins

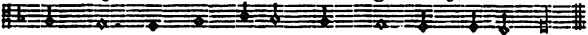

toont vrij Zijn zeer sterke kracht En Zijn groote magt.

2. De volken gesteld Onder ons geweld,
Zullen wij haast zien, Die voor ons haar knien
Buigen met ootmoed, Vallend ons te voet.
Hij is 't, die Jacob Tot zijn volk neemt op,
En tot Zijn erfdeel Ons verkiest geheel;
Want Hij als Zijn kind Ons hartlijk bemint.

3. Ons God zeer vermaard Met vreugd hoog opvaart,
In een blij geschal Der bazuinen al,
Die men lieflijk hoort Met een zoet akkoord[1].
Zingt nu openbaar: Gods ons Konings klaar
Goedheid wel bekend; Want tot aan elk end
Strekt hem[2] (zoo elk ziet) Zijn magt en gebied.

4. Zingt gij die kloek zijt; Want Hem zijn altijd
De volken voortaan Ganschlijk onderdaan[3];
Hij zit, versierd schoon, Hoog op Zijnen troon.
De prinsen van naam Zijn Hem gehoorzaam,
En zijn daarom hier, Dat zij werden schier
't Volk Gods minst en meest, Dien Abraham vreest.

5. Onze God vol eer Is een krachtig Heer,
Boven hen gesteld, Die hebben 't geweld;
En steeds onbezwaard, 't Aardrijk Hij bewaart.

PSALM 48.

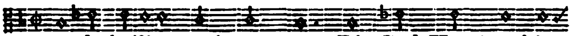

In de heilige stad voorwaar, Die God Hem[4] verkiest

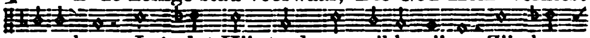

openbaar, Is 't dat Hij steeds ons wil bewijzen Zijn heer-

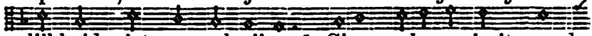

lijkheid niet om volprijzen[5]. Sion, gelegen in 't noord

1. geluid. 2 uit. 3. onderdanig. 4. zich. 5. onvolprezen.

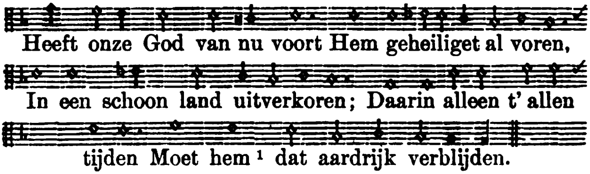

2. In haar paleis is God bekend
Een bewaarder tot in den end;
Want de koningen spanden zamen,
En gewapend tegen haar kwamen.
Zij hebben Gods kracht gezien,
En waren verbaasd mitsdien;
Zij vloden met groot vertsagen [2],
Zeer verschrikt zijnd en verslagen,
En hebben met angst en beven
Hen al in de vlugt begeven.

3. Een smart, gelijk des barens nood,
Heeft ze bevangen klein en groot;
Gelijk als wan [3] Gij met tempeesten [4]
De schepen breekt, minst met den meesten.
Wij hebben 't bevonden klaar,
Dat ons voorzeid [5] was voorwaar,
Te weten: dat de woonstede
Des sterken Gods vol van vrede,
Is de plaatse, daar met lusten
Onze God eeuwig wil rusten.

PAUZE.

4. Hij heeft alzoo gemaakt voortaan,
Dat z' eeuwiglijk wel zal bestaan;
Midden in Uw huis kan men, Heere!
Uwe gunste wel merken zeere.
Dies werd allezins verbreid,
Heer! Uwes Naams heerlijkheid;
Uwen lof hoort men verkonden
Overal uit alle monden,
Uw regterhand is bevonden
Vol geregtheids t' allen stonden.

1. zich. 2. verslagenheid. 3. wanneer. 4. stormen. 5. voorzegd.

5. De berg Sion is zeer verblijd;
Ook houden vierdag[1] nu ter tijd
De dochters van Juda lofwaardig,
Over Uw oordeelen regtvaardig.
Gaat rondom Sion niet kleen,
En telt haar torens meteen,
Haar sterkheid bemerkt eendragtig;
Ziet ook haar muren zeer krachtig.
Dat Sion den nakoomlingen
Bekend worde door dees dingen.

6. Want ons God heerschet overal
Eeuwiglijk. Dies Hij ook nu zal
Ons in dit leven wel geleiden,
Totdat de dood ons doet verscheiden.

PSALM 49.

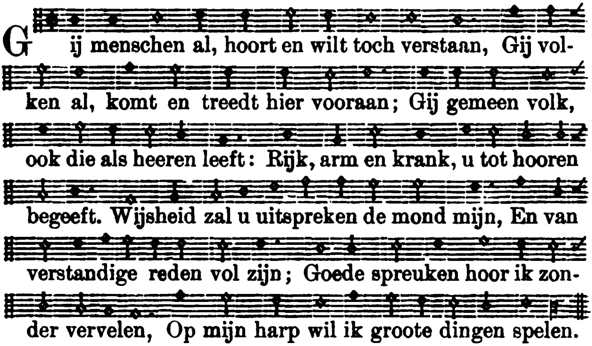

2. Waarom zal ik mij in angst zoo verslaan[2];
Al ben ik nu omringd en ook gevaan[3]
Van de boozen, die op mij hebben acht,
Dat ik van hen tot niet werde gebragt?
Die hen verlaten op al haar groot goed,
En daarop dragen eenen hoogen moed;
Doch d' een broeder houdt d' ander niet in 't leven,
Hij kan God niets tot een rantsoengeld[4] geven.

1. feest. 2. ontstellen. 3. gevangen genomen. 4. losgeld.

3. Want dat rantsoen [1] valt den mensche te zwaar,
Hij kan geenszins dat opleggen voorwaar.
Al leeft hij lang zonder in 't graf te gaan,
Nog moet hij zulks alles laten aanstaan [2].
Dat de wijzen sterven, men daaglijks ziet,
Evenals de dwazen met groot verdriet;
Haar goed daarna bezitten en verzwenden [3]
Vreemden, die zij nooit zagen noch en kenden.

4. Toch is haren lust en haar spreken al,
Dat haar huis eeuwiglijk vast blijven zal;
En haar plaatsen, die naar hen zijn genaamd,
Kindskindren erven zullen onbeschaamd.
Maar of ze schoon hier hebben heerlijkheid,
Zij behouden die niet in eeuwigheid;
Maar de pofhansen [4], geacht groot van staten,
Moeten als vee daarvan, en alles laten [5].

PAUZE.

5. Niet dan ijdelheid en is al haar doen;
Nogtans van hare kindren kloek en koen [6],
Werd dit geprezen steeds met grooten vliet [7];
Zij doen zulks na, nogtans is 't min dan niet.
Met hoopen varen zij ter helle breed,
En worden doorknaagd van den dood zeer wreed;
Maar die vroom zijn van harten en van zinnen,
Zullen heerschen en de boos [8] overwinnen.

6. Der boozen roem en stoutheid zal vergaan,
In der helle blijven zij steeds gevaan [9];
Maar daarvan zal God mij bevrijden regt,
Omdat Hij mij neemt aan tot Zijnen knecht.
Daarom en vreest niet, als gij ziet of hoort,
Dat iemand rijk wordt en getrokken voort;
Want stervende draagt hij met hem geen haven [10],
Zijn eere wordt ook met hem niet begraven.

7. Zij troosten hen in dezen overvloed,
En prijzen dien, die maken goeden moed;
Maar zij moeten tot haar vaders haast vlien,
Daar ze Gods heerlijkheid niet zullen zien.

1. losprijs. 2. vers 11. 3. verkwisten. 4. grootsprekers. 5. achterlaten. 6. moedig. 7. ophef. 8. boozen. 9. gevangen. 10. bezitting.

Summa[1]: als een mensch komt tot heerlijkheid.
Zoo wordt hij door zijn onverstandigheid
Den vee gelijk, (grootlijks tot zijner blamen[2]);
Welkers ziel ende lijf vergaan te zamen.

PSALM 50.

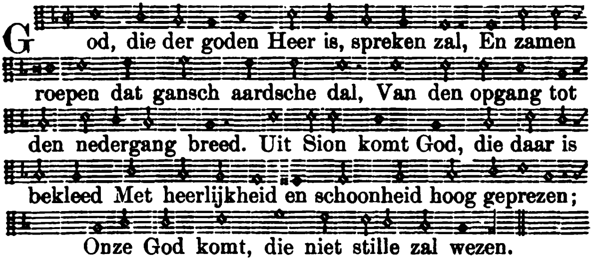

2. Voor hem gaat een fel verslindende vuur,
Een groot onweder komt met hem tot hier.
Hij zal hemel en aard aanspreken wel,
En Zijn volk rigten, zeggende zeer snel:
Verzaamt[3] mij mijn heilgen, die met vertrouwen
Offeren en mijn verbond onderhouwen[4].

3. En gij hemels zult melden overbreid[5]
Gods, des regters groote geregtigheid.
Hoort mijn volk, ik spreek u aan in 't gemeen[6],
Ik ben uw God, daar is ook anders geen;
Ik zal u niet straffen om uw offranden,
Die ik hebbe geëischt van uwe handen.

4. Van u iets te nemen heb ik geen nood,
Ossen noch bokken, 't zij klein ofte groot;
Want al het vee der bosschen dat is mijn,
Ook de dieren, die met duizenden zijn
Op de bergen; ja de vogelkens kleine
En 't gedierte des velds is mijn alleine.

PAUZE.

5. Al hongerde mij, ik en zeide 't u niet;

1. kortom. 2. tot zijn oneer. 3. verzamelt. 4. onderhouden. 5. overluid. 6. algemeen.

Want 't aardrijk is mijn, met al dat men ziet.
Meent gij dat ik ossenvleesch eten moet,
Of tot drank behoeve der bokken bloed?
Neen ik; maar offert dankzegging met zingen,
En wilt uw beloften doen en volbringen.

6. Roept mij aan, en ik zal u in den nood
Helpen, en gij zult mijn naam maken groot.
Maar God spreekt de schalken [1] aan zeer verstoord:
Waarom verkondigt gij alzoo mijn woord?
En neemt mijn bond [2] in uwen boozen monde,
Dewijl gij mijn straffe haat in den gronde?

7. Nadat gij ook hebt mijn gebod versmaad,
En als gij nog een dief ziet, met hem gaat;
Dien zijt gij gelijk, ja ook toegedaan.
Van echtbrekers wilt gij u niet ontslaan;
Den mond opent gij tot schenden en smaden,
Uw tonge kan niet dan liegen en schaden.

8. Gij zit en relt [3] van uwen broeder kwaad,
En met achterklap gij hem zeer belaadt;
Dit doet gij, en omdat ik zwijge stil,
Gij meent dat ik u gelijk wezen wil;
Maar ik zal u nog onder oogen stellen
Uw zond, en u daarom straffen en kwellen.

9. Och wilt toch dit merken en wel verstaan,
Gij die God gansch vergeet, hoort dit vermaan [4],
Opdat gij niet zonder hulp haast vergaat.
Die dankoffert, die eert mij met der daad,
Spreekt God; en die dezen weg gaan en treden,
Zullen mijn heil overkomen in vrede.

PSALM 51.

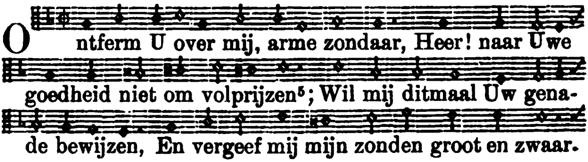

1. goddeloozen. 2. verbond. 3. lastert. 4. vermaning.
5. onvolprezen.

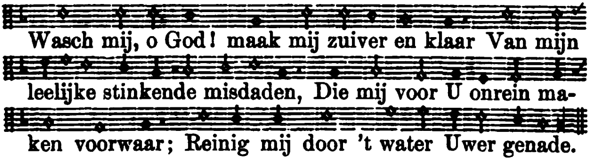

2. Want door veel klagen mijn hart mij verflaauwt,
Als ik (och arm) gevoel mijn groote zonden;
En dat meer is, voor mij staan t' elken stonde
Mijn zonden al; dies ik, Heer! ben benaauwd.
Voor U en tegen U heb ik misdaan;
Dies blijft Gij regtvaardig in Uwe wegen,
Als Gij mij straft en te gronde laat gaan,
En maakt beschaamd hen, die U spreken tegen.

3. Ik weet wel en moet bekennen voortaan,
Dat ik in ongeregtheid ben geboren;
Ook staat mij dit tot allen tijd wel voren,
Dat mijn moeder in zond mij heeft ontvaan [1].
Ik weet dat Gij liefhebt en begeert zeer,
Een hart dat geheel opregt is en goedig,
't Welk ik niet heb gehad; dien Gij, o Heer!
Uwe wijsheid openbaart overvloedig.

4. Gij zult mij met hyzop [2], Heer! maken rein,
Zoo zal ik geheel zuiver zijn bevonden;
Gij zult afwasschen mijn smetten en zonden,
Zoo word ik witter dan sneeuw in 't gemein.
Gij zult mij doen hooren blijdschap en vreugd,
En mij van nieuws Uwe goedheid geprezen —
Bewijzen, Heer! dan zullen zeer verheugd
Al mijn beenen [3] en al mijn krachten wezen.

PAUZE.

5. Gij hebt lang genoeg gezien mijn misdaad,
Wil toch Uw toornig gezigt daarvan wenden,
En vergeef mij (die nu ben vol ellenden)
Mijn boosheid al, en ook dees zonde kwaad.
O God mijn Schepper, schep zonder verdrag [4]
Een rein hart in mij en een nieuw leven,
En — opdat ik U wel behagen mag,

1. ontvangen. 2. wordt verklaard: Christus bloed. 3. beenderen of leden. 4. uitstel.

Wil mij, o Heer! eenen nieuwen geest geven.

6. Ik bid U, werp mij niet van Uw aanschijn;
En opdat ik besluite mijn begeeren,
Uwen heiligen Geest wil mij niet weren,
Als Hij in mij van U vernieuwd zal zijn.
Doe mij ook nu smaken de zekerheid
Mijner zaligheid, Heer! door Uw genade;
Geef mij ook den geest der vrijmoedigheid,
Ende sterk mij daarmede vroeg en spade.

7. Dan zal ik gaan in Uw wegen bekwaam,
Den boozen zal ik die ook vlijtig leeren;
Zoodat ze hen [1] tot U zullen bekeeren,
En volgen mijn voetstappen al te zaam.
Wil mij, o God! Heer mijner zaligheid,
Van dees doodwaardige bloedschuld bevrijden;
Zoo zal mijn mond Uwe geregtigheid
En Uw goedheid zingen ende belijden.

8. O Heer! wil mij toch open doen den mond,
Anders kan ik niets goeds spreken waarachtig;
Maar als Gij, Heer! dien zult openen krachtig,
Zoo zal ik Uwen lof schoon maken kondt [2].
Waar 't dat Gij slagtofferen hadt begeerd
Der stieren en ossen of diergelijke,
Ik had ze geofferd; maar gansch niet weerd
Is voor U zulk offren, alzoo 't mag blijken.

9. Een regt offer, dat de Heere neemt aan,
Is een gemoed, benaauwd door angst en klagen;
Een needrig hart en eenen geest verslagen,
En zal God niet verachten maar ontvaan [3].
o Heer! doe Sion wel naar Uw goedheid,
En Jeruzalem, die op U betrouwet;
't Welk is de stad, die Gij U hebt bereid,
Haar muren toch genadiglijk opbouwet.

10. Dan zullen ons [4] harten zijn zeer bekwaam,
Om te offeren naar Uw welbehagen;
Dan zullen de kalveren zijn geslagen [5],
Die U, Heer! zullen wezen aangenaam.

1. zich. 2. verkondigen. 3. aannemen. 4. onze. 5. geslagt.

PSALM 52.

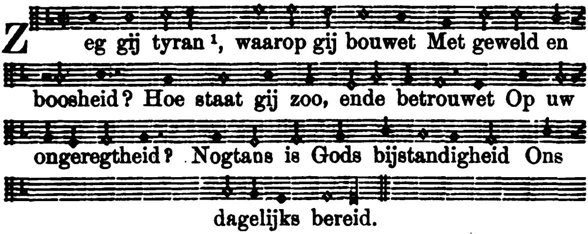

2. Uw tong alleen schadet en kwellet,
   En is tot allen tijd,
   Als een scheermes zeer wel gestellet[2],
   Dat zeer scherpelijk snijdt.
   Gij bemint valschheid en dat kwaad
   Meer dan 't regt met der daad.

3. Om woorden die zeer kunnen schaden —
   Te spreken, zijt gij snel;
   Maar God zal u straffen en smaden,
   Gij valsche tonge fel.
   Gij wordt doorsneden en verdrukt,
   Ja uit uw plaats gerukt.

4. Gij booze, gij wordt uitgehouwen
   Tot den wortel meteen;
   't Welk de vromen zullen aanschouwen,
   Met een vreeze niet kleen,
   En laghende met uwen val,
   Zullen zij spreken al:

5. Dit is hij, die niet heeft verkoren
   God tot zijn hulp allein,
   Maar op zijn rijkdommen al voren
   Steld hij zijn hart onrein;
   Hij heeft hem gesterkt met boosheid
   En ongeregtigheid.

6. Maar ik, die nu ben en zal wezen
   Alleen stout ende koen,

1. dwingeland. 2. geslepen.

Op Gods goedigheid hoog geprezen,
Als een olijfboom groen,
Zal geplant zijn midden eenpaar
In Godes huis eerbaar.

7. Dan zal ik voor dees wrake, Heere!
U steeds prijzen voortaan;
En op U, vol van magt en eere,
Gronden en blijven staan;
Want Uw goedheid veel goeds doen zal
Uwen volk overal.

PSALM 53.

Wijze: Psalm 14.

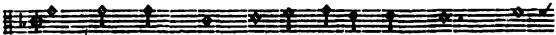

De dwaas die spreekt in zijn harte zeer kwaad: Daar

is geen God, en hij verwoest mits dezen Zijn leven gansch

door zijn gruwelijk wezen. Daar is niet een, die met

woord ofte daad Wat goeds begaat.

2. God des hemels de wereld overziet,
Ende bemerkt de menschen hier te lande;
Of daar een is, die met goeden verstande,
Om Gods goedheid te zoeken hem bevliet[1];
't Welk niet geschiedt.

3. Alles gemerkt, Hij vindt dat z' in 't gemeen
Al afwijken en gaan op booze wegen;
Gruwlijk zijn zij, ja tot kwaad gansch genegen;
Die wat goeds werkt en is onder hen geen,
Ja niet tot een.

4. Zijn dan de boozen zoo dwaas al te zaam,
Dat ze niet dan kwaad doen zonder afkeeren?
Die mijn arm volk als dat brood gansch verteren,
En altijd om 't aanroepen 's Heeren Naam:
Zijn onbekwaam.

1. zich benaarstigt.

5. Zonder reden zijn ze bevreesd gaar[1] zeer;
Want God die breekt aller vijanden beenen,
Dewijl dat Hij die al veracht met eenen;
Gij zult hen nog aandoen, o Sion teer,
Schand en oneer.

6. Och dat de hulp over Israël, Heer!
Kwam uit Sion, en dat God uit verlangen
Wilde verlossen Zijn arm volk gevangen;
Israël en Jacob zouden in eer
Verblijd zijn zeer.

PSALM 54.

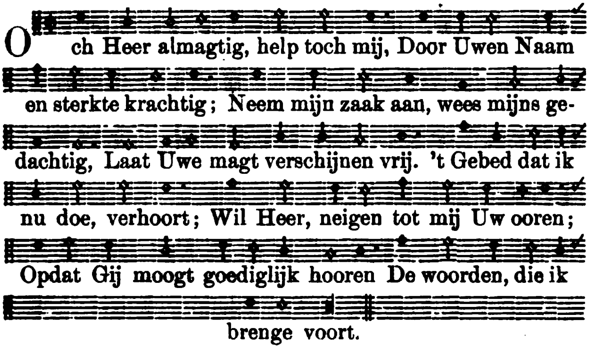

2. Met een wreed harte, zoo elk ziet,
Komen mij nu toe mijn vijanden;
Naar mijn leven zijn ze gestanden,
Zij hebben God voor oogen niet.
Nogtans doet God mij onderstand
Door hulp, die Hij mij heeft bewezen;
Hij is bij mij in allen dezen,
En onderhoudt mij met Zijn hand.

3. Hij is 't, die daar doet vallen zwaar
Op mijn vijanden al Zijn plagen;
Als zij van Hem werden verslagen,
Dan werd Uwe trouw openbaar.

1 gansch.

Dan zal ik vrijwillig, o Heer!
Een vrolijk offer U toebringen;
Uwen Naam lovende met zingen,
Die vol goedheid is en vol eer.

4. Gij hebt mij uit nood ende pijn
Verlost, en mij laten aanschouwen
Mijnen lust in dat zwaar benaauwen,
En de straf der vijanden mijn.

PSALM 55.

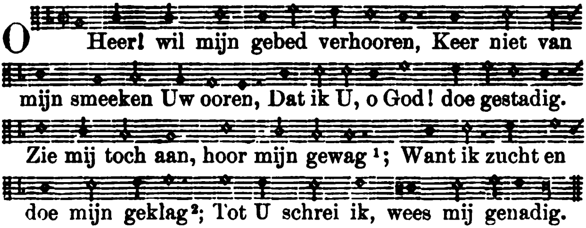

2. Mijn haters mij dreigen en plagen
Met de boozen, die mij najagen;
Haar giftig hart, vol looze treken[3],
Op mijn schade naarstig bedenkt.
Ik ben van hen vervolgd, gekrenkt;
Haar gemoed is met toorn ontsteken.

3. Mijn hart is vol van angst en beven,
Vol doodlijke vrees is mijn leven.
Ik ben verbaasd en zeer verslagen,
Met schrikken en benaauwdheid groot
Ben ik nu bedekt in den nood;
Dies moet ik U Heer, alzoo klagen:

4. Och! of mij vleugelen toekwamen,
Als duifkens die daar vliegen zamen;
Opdat ik nu mogt weggeraken
En haast ergens wel bevrijd zijn;
Ik zou vliegen in een woestijn
Ende daar mijnen leger maken.

1. roepen. 2. klagt. 3. listige streken.

5. Ik zou mij haast verzien[1] ter zijden,
En voor dezen stormwind mij vrijden[2],
Totdat hij waar voorbij gegleden.
  Maak Heer, oneens haar tongen snel,
  Verderf ze; want van geweld fel,
En van onregt zijn vol haar steden.

6. Moedwillig geweld t'allen stonden,
Is binnen haar muren gevonden;
Moeit, arbeid en al zulke werken,
  Onregt en ook groote boosheid,
  Liegen, bedriegen, listigheid,
Heerschen bij hen, zoo men kan merken.

PAUZE.

7. Waar 't dat mijn vijand, dien ik kende,
Mij vervolgd en mij alzoo schende;
Of dat, die mij merklijk benijden,
  Mij benaauwden; ik zou 't voorwaar
  Beter lijden, of hier of daar
Voor hen mij bergen en hen mijden.

8. Maar gij, die alleen pleegt te wezen
Mijn gezel en vriend uitgelezen;
Die mij waart lief en aangename,
  En wist bovendien mijn secreet[3];
  Wij wandelden fijn met bescheet[4],
Ja gingen in Gods huis te zamen.

9. De dood moet z'al haastelijk halen,
En dat ze ook levende dalen
Ter helle; want onregt en schade
  Woont onder deze booze rot[5];
  Maar ik aanroepe mijnen God,
Die mij beschermt door Zijn genade.

10. Des morgens vroeg voor den daagrade,
's Middags en ook des avonds spade[6],
Bid ik God en Hij zal mij hooren,
  En ik zal door Hem zijn bevrijd

1. verbergen. 2. bevrijden. 3. geheim. 4. overeenstemming.
5. bende. 6. laat.

Van dezen voorgestelden strijd,
En van hen al, die mij verstoren.

11. d' Onwankelbare God genadig,
Wiens rijk eeuwiglijk blijft gestadig,
Zal ze straffen van hare zonden;
Want zij God niet en vreezen gaar [1],
Maar zijn verhard, verstokt voorwaar
In haar ergheid en looze vonden [2].

12. Des schalks [3] handen staan met verlangen,
Om zijnen vriend listig te vangen;
Tegen 'tgeen dat hij heeft gezworen,
Zijn woorden zijn als boter zoet;
Nogtans neemt hij in zijn gemoed
Niet dan twist en onvrede voren [4].

13. Zijn woorden zijn zoet t'allen tijden
Als olie, maar nogtans zij snijden;
Als zwaarden scherp zijn zij geraden [5].
Werp uw zorg op God, zoo zal Hij
U helpen en niet dulden vrij,
Dat gij met onrust wordt beladen [6].

14. Gij zult de boozen, Heer almagtig,
In den kuil diep werpen zeer krachtig;
De bloeddorstige wreede honden
Komen voorwaar tot de helft niet
Harer dagen, alzoo men ziet;
Maar ik hoop op God t'allen stonden.

PSALM 56.

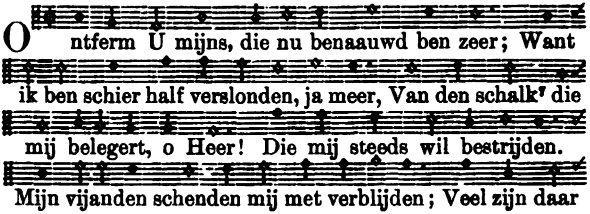

1. in het geheel niet. 2. boosheid en listen. 3. goddeloozen
4. vers 22. 5. geslepen. 6. vers 23. 7. schelm.

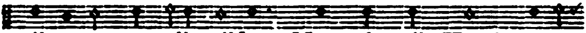

mij tegen aan alle zijden; Maar als mij, Heer! vreeze

kwelt in mijn lijden, Tot U zal ik dan gaan.

2. Ik zal God lofzangen zingen voortaan
Van Zijn beloft en op Hem zal ik staan[1];
Zoo kan mij niet doen vreezen noch verslaan,
Wat de menschen voorstellen.
Mijn woorden al verkeeren dees gezellen;
't Voornaamste daarvan, dat ze zamen rellen[2],
Is hoe zij mij plagen zullen en kwellen,
Met al haar sterkt en kracht.

3. Zij rotten zaam met geweld onbedacht,
Zij loeren en bespieden dag en nacht
Mijn gangen, en zoeken in hare magt
Te hebben mijn ziel reine.
Op haar listigheid staat haar hoop alleine,
Zij meenen daardoor t' ontkomen gemeine[3];
Maar Gij, Heere! door Uw straffe niet kleine,
Dezulken toch verslaat.

PAUZE.

4. Gij hebt geteld mijn vlugten vroeg en spaad[4];
In een flessche mijn tranen Gij ontfaat[5];
Mijn lijden, mijn benaauwdheid ende smaad,
Hebt Gij, Heer! opgeschreven.
Als ik U bidde, zoo loopen en beven
Mijn vijanden, zijnde van U verdreven;
Dit 's zeker, want door U, o God verheven,
Zal ik wezen bevrijd.

5. Gods beloften roem ik breed ende wijd,
Dies zal ik Hem loven, zijnde verblijd;
Want Hij zal mij geven, na dezen tijd,
Wat Hij belooft waarachtig.
Mijn hope staat op mijnen God almagtig;
Ik vreeze geen listen der menschen krachtig:
Maar ik heb Heer, mijn beloften eendragtig,
U gedaan met ootmoed.

1. vertrouwen. 2. raaskallen. 3. gezamenlijk. 4. laat. 5. bewaart.

6. Die zal ik betalen haast met der spoed,
En U prijzen, zoo Gij waard zijt, Heer goed;
Omdat Gij mij genadiglijk behoedt
Voor den val, zonder sterven.
Gij bewaart mij voor 't schadelijk verderven;
Dies wandel ik met dat volk Uwer erve
Voor U, ja met hen, die Gij laat verwerven
O Heer! Uw klaarheid zoet.

PSALM 57.

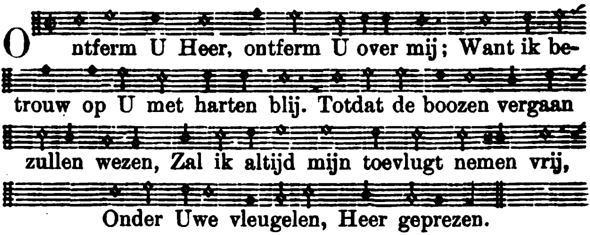

2. Tot den hoogsten God mijn stem komen zal,
Tot Hem die een eind maakt mijns lijdens al.
Gods goedheid en waarheid zullen hen zamen
Verbinden tot mijn hulp in dit misval[1];
En hen die mij verslinden, wil beschamen.

3. Mijn ziel is in 't midden der leeuwen snel;
Mij hebben omringet moordbranders fel;
Scherp als spiesen en pijlen zijn haar tanden,
Haar tonge gelijkt den zwaarde zeer wel;
Want ze scherp snijdt en maakt alles tot schanden.

PAUZE.

4. Verhef U boven den hemel, o Heer!
Laat overal verbreid wezen Uw eer.
Zij stellen strikken allen mijnen gangen,
En zij verdrukken mijn ziele gaar zeer[2];
Zij graven eenen kuil, om mij te vangen.

5. Maar zij zijn in den kuil diep nu ter tijd
Gevallen; dies is mijn hart zeer verblijd

1. bezwaar. 2. zwaar.

En lacht, zijnde bereid tot dezen stonden,
  Om uwen lof te zingen breed en wijd,
En dees verlossing alzins[1] te verkonden.

6. Dies zijt wakker mijn tong en mijn gemoed,
  Staat haast op, psalter[2] en mijn harpe zoet.
Des morgens zeer vroeg wil ik mij opmaken,
  Heer! om te verbreiden Uw eere goed,
In alle landen en in alle spraken.

7. Tot den hemel strekt haar Uwe waarheid,
  En tot de wolken Uwe getrouwheid.
Verhef U, Heer! laat Uw kracht zien op aarde;
  Toon dat in[3] d'hemel woont Uwe Majesteit,
Doe[4] dat Uw eer overal gemerkt worde.

PSALM 58.

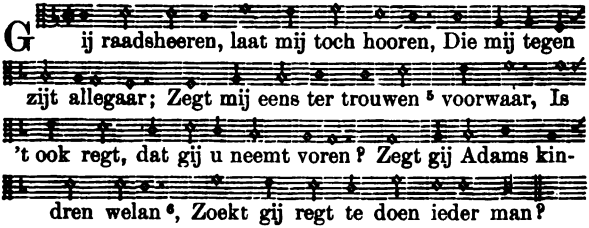

2. Och neen gij, maar in uwe dagen
  En bedenkt gij niet dan boosheid
  En allerlei ongeregtheid.
Met uw valsche maten en wagen[7].
  De boozen zijn van God zoo zaan[8]
  Vervreemd, als zij 't leven ontvaan[9].

3. Zoo haast zij verwerven dit leven,
  Door leugenen wijken zij af;
  Zij gaan zwanger met gif zeer straf[10],
Als een slange tot kwaad begeven[11];
  Als een adder loos[12], die niet hoort
  Des gezangs niet een enkel woord.

overal. 2. Psalmboek. 3. in den. 4. maak. 5. opregt. 6. welaan. 7. gewigten. 8. spoedig. 9. Ps. 51 v. 3. 10. zeer zwaar vergif. 11. bereid. 12. listig.

4. Zij wil den toovenaar niet hooren,
Hoe lief en schoon dat hij ook spreekt.
De keel en tanden, Heer! hen breekt
Door Uw kracht, die Gij pleegt t'oorboren [1];
Breek hen de tanden, want zoo fel
Zijn zij als jonge leeuwen snel.

PAUZE.

5. Als water dat daar vloeit op aarden,
Zullen zij ook van zelfs vergaan;
Haar pijlen die ze schieten zaan [2],
Zullen zamen gebroken worden;
Zij werden haastelijk versmacht
Als slakken, die niemand en acht.

6. Gelijk een ontijdig kind stervet
Eer 't den dag ziet of zonneschijn;
Gelijk onrijpe vruchten zijn
Haast verdwijnd [3], alzoo ook verdervet
God de jonge doornen met smaad,
Eer ze rijp worden en gansch kwaad.

7. Dan zal de vrome verheugd wezen,
Die met benaauwdheid was bevaan [4],
Ziende de godloozen vergaan,
Door de wrake Godes geprezen.
Hij zal hem baden in dat bloed
Des boozen, en zoo spreken vroet [5]:

8. De regtvaardige zal niet lijden
Te vergeefs, dat is openbaar;
Hij zal zulks genieten hiernaar
En hem zeer heerlijk nog verblijden.
Want een regter zal de God mijn
Over goeden en kwaden zijn.

PSALM 59.

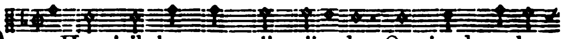

O Heer! ik ben van mijn vijanden Omringd, verlos

mij uit haar handen; Van de boozen wil mij ontslaan,

1. gebruiken. 2. scherp. 3. verdwenen. 4. bevangen. 5. geloovig.

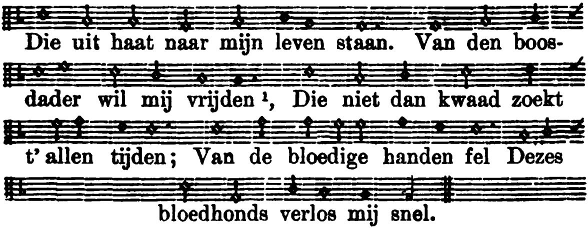

2. Want ziet, zij loeren naar mijn leven,
In een verbond zij hen begeven;
Al de sterksten vangen zulks aan,
Daar ik hen niet hebbe misdaan.
Daartoe is 't dat ze hen nu stellen,
Opdat zij mij t' onregte kwellen;
Dies waak op, Heer! en daarin ziet,
Voorkom mij toch in dit verdriet.

3. Ja Gij, o Heere der heirkrachten,
Die Israëls God zijt vol magten,
Waak op, zie toch wat nu zeer koen [2]
Alle volken en heidnen doen.
Bewijs toch Heer, dien [3] geen genade,
Die uit moedwille doen dat kwade;
's Nachts zijn ze hier en daar bijeen,
En huilen als honden onreen [4].

4. Omher [5] gaan zij zaam met kwaadspreken,
Haar woorden als zwaarden scherp steken;
Zij zeggen onder hen mitsdien:
Wie zal ons hooren ofte zien?
Maar Gij zult haar roemen, o Heere!
Nogtans eenmaal bespotten zeere;
De hoogmoedigen zult Gij daar
Belagchen Heer, in 't openbaar.

5. Zonder U is, Heer! haar magt geene;
Daarom begeef ik mij alleene
Tot U Heer, die mijn toevlugt zijt
En mijn bewaring t' allen tijd.
God, Wiens goedheid ik heb gesmaket,

1. verlossen. 2. stout. 3. dezulken. 4. onrein. 5. zij gaan om.

Voorkomt mijn ongeluk en maket,
Dat ik nog mijnen lust zien zal
Aan mijn vijanden overal.

PAUZE.

6. Maar laat ze niet dood zijn gesmeten,
Dat de mijnen [1] zulks niet vergeten;
Maar verstrooi ze door Uwe kracht
Overal en maak ze veracht.
Heer! die onze schild zijt bevonden,
Sla ze door Uw kracht gansch te gronden;
Harer lippen zonden zeer groot
Verdienen regt angst ende nood.

7. Verstrik z' in haar hoogmoedig wezen,
Haar boosheid is hoog opgerezen;
Alle haar doen is in 't gemeen
Vloeken ende liegen meteen.
Laat Uwen toorn wezen ontsteken,
Wil ze verdoen en gansch verbreken;
Verderf z' in ongenade, Heer!
Ende verdelg ze langs zoo meer.

8. Doe dit Heer! dat men mag bemerken,
Den God Jacobs niet om versterken,
Die eeuwig heerschet met bescheet [2],
Over 't geheele aardrijk breed [3].
Zij zullen 's avonds wederkeeren,
Huilen en razen met oneeren;
Zij zullen als honden met haast,
De straten omloopen verbaasd.

9. Daarna zal hen de honger strange [4],
Omher der stad [5] doen loopen bange;
Zij zullen moeten slapen gaan,
Zijnde met honger scherp bevaan [6].
Dan zal ik zingen en verkonden
Openlijk en tot allen stonden,
Uwe kracht en goedheid zoo zaan [7],
Als de dag klaar zal vangen aan,

10. Want Gij zijt mijn toevlugt alleine [8],

1. mijne vijanden. 2. regtvaardigheid. 3. vers 14. 4. scherp.
5. rondom de stad. 6. gekweld. 7. te zaam. 8. alleen.

En in nood mijn beschutting reine;
  Daarom zal ik altijd, o Heer!
  Met lofzang verbreiden Uw eer.
Want God is mijn sterkheid geprezen,
Die mij in mijn ellendig wezen,
  Dat mij steeds is gekomen aan,
  Genadelijk heeft bijgestaan.

PSALM 60.

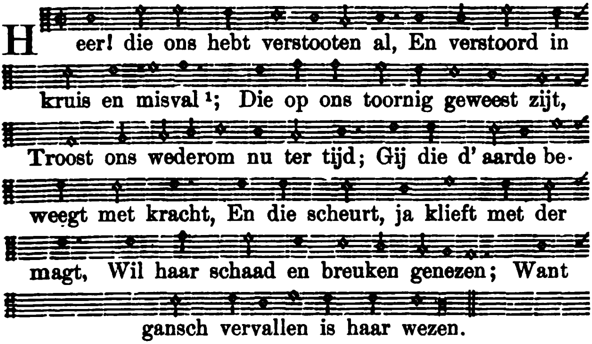

2. Gij hebt Uw volk zwaarlijk gekrenkt
   Ende met tuimelwijn[2] gedrenkt,
   Zoodat ze zijn gevallen slecht;
   Maar Gij hebt weder opgeregt
   Een teeken Uwen knechten zaam,
   Die trouwlijk vreezen Uwen naam;
  Dat zij hoog uitsteken en toonen,
  En zekerlijk daaronder wonen[3].

3. Opdat Heer, Uw geliefd volk zij
   Van de vijanden gemaakt vrij,
   Zoo help ons met Uw regterhand;
   Hoor mij in dezen armen stand[4].
   Maar God uit Zijnen troon heeft mij
   Verhoord ende gemaakt zeer blij;
  Sichem zal nog mijn erfdeel wezen,
  En Succoth, dat schoon dal geprezen[5].

1. ongeluk. 2. bedwelmenden wijn. 3. vers 6. 4. benaauwden toestand. 5. vers 8.

PAUZE.

4. 't Geheele land Gilead rein
Zal mij gegeven zijn allein;
Van Manasse 't geheele goed
Zal mijn wezen met overvloed;
In Efraïm met zijn volk al,
Mijn hoofd ik lieflijk rusten zal;
Juda zal ook zijn desgelijke
't Voornaamste van mijn koningrijke.

5. Maar Moab zal zijn met oneer,
Ik en achte hem ook niet meer
Dan een waschvat, daarin dat mijn
Voeten zullen gewasschen zijn.
Edom acht ik, met zijn volk koen,
Niet beter dan mijn oude schoen;
Palestina zal met gezangen
En met eerbieding mij ontvangen.

6. Wie geleidt mij van dat volk mijn
In een stad, daar ik vrij zal zijn;
Die sterk is? Wie zal wederom
Mij brengen in dat land Edom?
Zult Gij dat niet doen, Heer! hiernaar,
Gij, die ons verstrooit hier en daar?
Gij, die met onzen leger koene[1]
Niet gingt, alzoo Gij pleegt te doene?

7. Doe ons bijstand, Heer! in den nood,
Tegen den geweldigen groot;
Want menschen-hulp, zoo men nu ziet,
Is in den nood veel min dan niet.
Maar God zal ons maken zeer sterk
Tegen ons vijanden in 't perk;
Hij zal vertreden ons vijanden,
En die zamen brengen tot schanden.

1. dapper.

PSALM 61.

A ls ik roep, versta mijn reden, Mijn gebeden, O

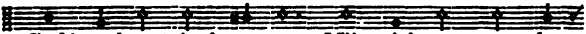

God! verhoort in 't gemeen. Mijn ziel met angst be-

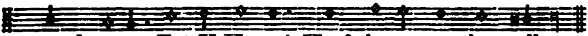

zwaard zeere, Tot U Heere! Heeft haren toevlugt alleen.

2. Op een steenrots, Heer geprezen,
Laat mij wezen
Gesteld, daar ik vrij zijn zal;
Gij zijt mijn toevlugt bevonden
t' Allen stonden,
Tegen mijn vijanden al.

3. In Uwen tempel zeer schoone
Is mijn woone[1]
Altijd, o God! met ootmoed;
Onder Uwe vleuglen zijnde,
Ik bevinde
Toevlugt en bescherming goed.

4. Want Gij geeft mij, Heer, genadig
En gestadig,
Al mijn begeerten niet klein;
Want Gij laat mij, Heer, toekomen
Aller vromen
Erfdeel, die U vreezen rein.

5. Gij zult de jaren vermeeren
En vereeren
Uwes konings openbaar;
Zoodat hij vast zal beklijven[2]
Ende blijven
Nog menig geslacht en jaar.

6. Voor U ook, Heer, desgelijke
Zal zijn rijke
Zekerlijk en vast bestaan;
Dat[3] Uw waarheid en genade,

1. woning. 2. bestaan. 3. Dus.

Vroeg en spade,
Dat behoede nu voortaan.

7. Zoo zal ik Uwen lof zingen
En voortbringen,
En groot maken Uwen naam;
Ik zal met vlijt dan betalen,
Zonder dralen,
Mijn beloften, Heer, al t' zaam [1].

PSALM 62.

Wijze: Psalm 24.

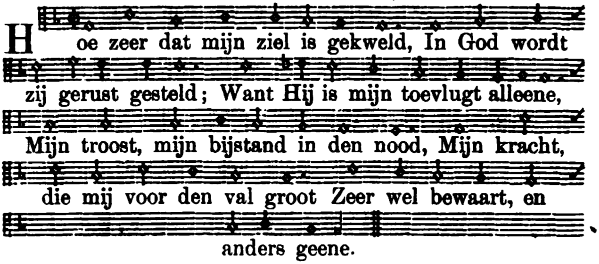

2. Hoe lange zult gij allen staan,
Om te schaden en dood te slaan?
Gij wordt nog met schanden versteken [2].
Als een wand die daar valt, zult gij,
En als een oude muur daarbij,
Van zelf vergaan, scheuren en breken.

3. Zij en gedenken anders niet
Dan om t' onderdrukken met vliet [3]
Hem, dien Gij wilt verheffen, Heere!
Leugen behaagt hen met der daad,
Haar woord is zoet, maar 't harte kwaad
Is vol vloeken en vol oneere.

4. Maar gij, mijn ziel, wil toch voortaan
Met geduld op den Heere staan,
Op Hem staat mijn hoop en betrouwen;
Hij is mijn troost en niemand el [4],

1. te zaam. verworpen. 3. steeds. 4. anders.

Mijn Heiland, die mij bewaart wel,
Geen schand noch leed kan mij benaauwen.

PAUZE.

5. God is mijn eer, mijn heil, mijn kracht,
Mijn toevlugt, mijn sterkte, mijn magt,
Gij volkeren wilt Hem betrouwen;
Komt en stortet toch allegaar
Voor God uwe harten eerbaar;
Op Hem alleen willen wij bouwen.

6. Maar de menschen magtig en rijk
Zijn ijdelheid alle gelijk,
Ieder van hen te feilen pleget.
Weegt ijdelheid, en ook mitsdien
De menschen al, zoo zult gij zien
Dat ijdelheid veel zwaarder weget.

7. Op onregt u toch niet verlaat,
Op geweld noch stelen niet staat;
Wilt aan ijdel dingen niet hangen.
Komt u goed toe met overvloed,
Wilt daarmee uw hart en gemoed
Geenszins laten wezen bevangen.

8. De Heer spreekt dikwijls in Zijn Woord,
Alzoo ik dat hebbe gehoord,
Dat Hij alleene zij almagtig.
Gij zijt Heer, vol genade zoet,
Die den mensche wat regt is doet,
Naar zijnen doen, door Uw hand krachtig,

PSALM 63.

Wijze: Psalm 17.

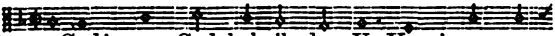

O God! geen God heb ik dan U, Van 's morgens

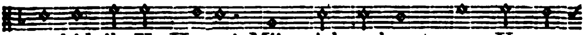

aanbid ik U, Heere! Mijn ziel verlangt naar U gaar

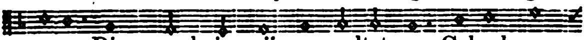

zeere, Die gansch in mij versmeltet nu. Geheel ver-

2. Opdat ik nog eens aanzien mag
Uw heerlijkheid, na dit benaauwen,
Zoo[1] ik die lieflijk te aanschouwen
In Uwen schoonen tempel plag.
Want veel beter is Uw genade,
Dan 's menschen leven zelfs hier is;
Daar zal ook mijnen mond gewis
Uwen lof spreken vroeg en spade.

3. Daar zal ik zingen Uw eer klaar,
Zoo lang als ik ben in dit leven;
U met handen hoog opgeheven,
Zal ik, o God! aanroepen daar.
Dit zoude mijns harten vreugd wezen,
En ook al mijn geneugt[2] allein;
Mogt ik met hart en monde rein
U altijd loven, Heer geprezen.

PAUZE.

4. Als ik rust op dat bedde mijn,
En overleg al Uwe krachten,
Zoo moeten dan al mijn gedachten
Des nachts met U onledig zijn.
Want in mijn verdriet en mijn zorgen,
Hebt Gij mij geholpen eenpaar;
Dies prijs ik U; Gij hebt voorwaar
Met Uw vleugelen mij verborgen.

5. Mijn ziel hangt U zoo vastlijk aan,
Dat ze van U geenszins kan wijken;
Uw hand bewaart mij desgelijken
Voor allen, die mij tegenstaan.
Maar zij, die mijn ziel met onwaarde
Overvallen willen met leed,

1. als. 2. blijdschap.

Zullen in den afgrond zeer wreed
Verstooten worden onder d' aarde.

6. Versneden werd tot stukken klein
Met den zwaard, en tot roof gegeven
Den vossen en dieren daarneven,
't Goed mijner vijanden gemein.
Dan zal de koning hem [1] verblijden
In Uw overwinninge, Heer;
Wie U kent, zal uw lof en eer
Uitbreiden klaar aan alle zijden.

7. Daarom de leugen-monden al,
Hoe valschelijk dat ze ook spreken,
Zullen gestopt zijn en versteken [2];
Zoodat ze niemand helpen zal.

PSALM 64.

Wijze: Psalm 5.

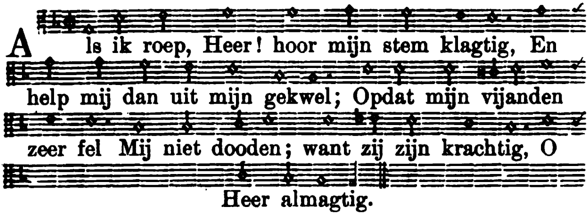

2. Verberg mij nu, o Heer geprezen,
Voor mijn vijanden schalk [3] en kwaad,
Voor de rotten [4] en voor den raad
Der boozen, die met al haar wezen
Zeer zijn misprezen [5].

3. Haar tongen zeer krachtiglijk snijden
Als zwaarden, die scherp zijn en fijn;
Haar giftige woorden die zijn
Als pijlen fel, die zij in 't strijden
Schieten ter zijden.

4. Opdat ze zoo, Heer, in 't verborgen
Met list schieten den vromen man;

1. zich. 2. verworpen. 3. boos. 4. zamenrotting. 5. veracht.

Veel goeden zijn alzoo daarvan
Doorschoten, die zij zonder zorgen
Heimlijk verworgen.

5. In 't kwaad doen zij hen zeer versterken [1],
Om mij te verschrikken; zij staan
En spreken stoutelijk: welaan,
Wie zal ons doen en onze werken
Kunnen bemerken?

PAUZE.

6. Zij dichten schalkheid [2] t' allen stonden,
Daartoe doen zij zaam haren vliet [3];
Een ieder de diepte doorziet
Zijns harten, om zoo te doorgronden
Listige vonden.

7. Maar God, op wien ik rust alleine,
Zal Zijnen boog afschieten zaan [4],
Geheel onverziens zal 't toegaan;
Zij zullen verwond zijn gemeine
Groot ende kleine.

8. Haar tonge, die niet kan dan schaden,
Hen plat te gronde werpen zal;
Dies zullen zij, die dit zien al,
Hen met bespottingen beladen
Ende versmaden.

9. Dan werden in 't gemeen beleden
Des Heeren groote daden rein;
De vertsaagden [5] zullen gemein
Verstaan des Heeren wonderheden
In alle steden.

10. Maar de vromen zullen verblijden
In God den Heere al te zaam;
En zij die staan [6] op Zijnen naam,
Zullen Zijn eer tot allen tijden
Alzins belijden.

1. zij zich versterken. 2. Zij zoeken listen. 3. beijveren zij zich.
4. spoedig. 5. zwakken. 6. vertrouwen.

PSALM 65.

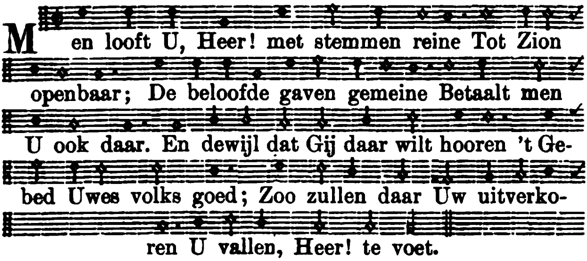

2. Al mijn misdaden en mijn zonden
Waren zeer groot en zwaar;
Maar Uw goedheid, niet om [1] doorgronden,
Vergaf die al voorwaar.
Wel hem, dien Gij hebt uitgelezen [2],
Dat hij bij U zij, Heer!
Die ook altijd bij U mag wezen,
Zonder te scheiden meer.

3. Wij zullen met heerlijkheid schoone
Uwes huis verzaad [3] zijn.
Rijkdom, Heer! van 't huis Uwer wone [4]
Zal ons wel voeden fijn.
Gij, die naar Uw goedheid verheven
Ons beschermt en bewaart,
Zult ons een goed antwoorde geven,
Naar Uw kracht zeer vermaard [5].

4. 't Geheel aardrijk aan U, Heer! hanget
Met een vertrouwen rein;
Al die dat groote meer omvanget,
Staan vast op U allein.
Gij maakt door Uw schrikklijke krachten
Zeer vast de bergen groot;
Van sterkheid en van groote magten
Zijt Gij o Heer! niet bloot.

5. Gij kunt ook dat brullen haast stillen

1. te. 2. uitverkoren. 3. verzadigd. 4. woning. 5. vers 6.

Des meers, als 't is beweegd;
De menschen ook, die woeden willen,
Gij haast te stillen pleegt.
Als de volkeren wel bemerken,
Die omher[1] zijn, o Heer!
Dees groote wonderlijke werken,
Zij zijn verwonderd zeer.

PAUZE.

6. Heer! van den oosten tot den westen,
Naar Uw goedheid en woord,
Laat Gij voortkomen ons ten besten
Allerlei blijdschap voort.
Zoo haast als droog is ons aardrijke,
Gij bezoekt dat voorwaar,
Met daauw en regen desgelijke,
Maakt Gij 't rijk en vruchtbaar.

7. 't Water, springend uit de fonteine,
Maakt dat aardrijke goed
Tot tarw en andre vruchten reine,
In grooten overvloed.
De geploegde voren bekwame
Watert[2] Gij t' zijner tijd;
Gij breekt 't aardrijk en zijn vrucht zamen,
Gij zeer gebenedijd[3].

8. Gij versiert dat jaar overvloedig
Met Uw goederen schoon,
En laat 't vette regenen goedig
Boven uit Uwen troon.
De hutten zelfs in de woestijne
Zijn vol vruchten meteen;
De bergen zeer vruchtbaar van wijne,
Staan lustig groot en kleen.

9. Dan ziet men in beemden[4] en weiden
't Vee in groot getal gaan;
't Veld (van de bergen afgescheiden)
Ziet men vol koorne staan.
Alzoo schijnt het aardrijk t' ontspringen
En te verblijden zeer;

rondom ons. 2. bevochtigt. 3. zegent (vers 11). 4. velden.

Dies moeten wij juichen en zingen,
  In U, van harten, Heer!

PSALM 66.

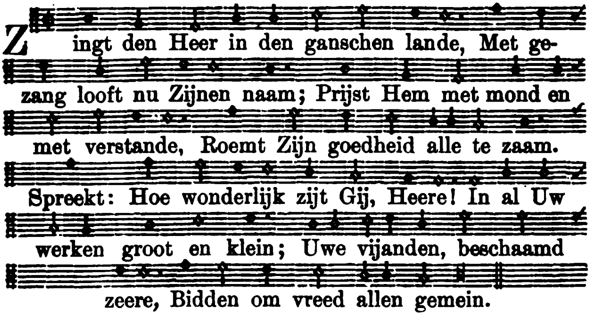

2. Dat U dan, o mijn God geprezen,
  De wereld roeme met ootmoed;
Uw lof moet ook gezongen wezen,
  Alzins met stemmen klaar en zoet.
Komt hier en wilt toch wel aanmerken
  De daden Gods des Heeren mijn;
Hoe wonderlijk dat ook Zijn werken
  Bij der menschen kinderen zijn.

3. Hij verdroogt dat groote meer krachtig,
  Dat men droogvoets kan gaan daardoor;
Dies wij, Zijn volk, in liefd eendragtig,
  Hem zeer vrolijk danken daarvoor.
Zijn heerschappij zal eeuwig blijven,
  Zijn ooge de volken aanziet;
Wie van Hem wijkt, zal niet beklijven [1],
  Maar vernederd worden tot niet.

4. Gij volkeren, wilt u begeven
  Om God te prijzen bovenal;
Dat Zijn naam zeer hoog zij verheven
  Van allen in dit aardsche dal.
Hij is 't, die ons bewaart ons leven,
  Die voor ons zorgt tot ons behoed [2];

1. bestaan. 2. behoud.

Opdat wij niet vallen noch beven,
  Ja[1] dat niet slibber onze voet.

5. Gij hebt ons doorzocht, Heer genadig!
  Ende beproefd alle gelijk,
Alzoo men door dat vuur gestadig
  Dat zilver loutert van den slijk.
Gij hebt ons van de onbekende
  Vijanden laten zijn gevaan[2],
En hebt ons, Heer! op onze lenden
  Met grooten last zwaarlijk belaan.

PAUZE.

6. Men heeft op ons hoofden geklommen,
  Zoo men beklimt een kemeldier;
Als beesten werden wij alommen
  Gedreven door water en vier[3].
Daarna hebt Gij ons, Heere! goedig
  Vertroost; dies ik tot Uw huis rein:
Wil brengen mijn offranden bloedig
  En mijn beloften groot en klein.

7. Mijn beloften zal ik betalen,
  Die mijn lippen hebben gedaan,
Die in den nood en in mijn kwalen
  Uit mijnen monde zijn gegaan.
Ik wil U Heer! veel vet offranden
  Der rammen op Uwen altaar,
En der bokken met vuur verbranden,
  Daartoe ook veel runderen zwaar.

8. Gij al die God vreest, weest toch stille,
  Komt tot mij, hoort en wilt verstaan;
Want te verhalen heb ik wille,
  Dat[4] goed dat mij God heeft gedaan.
Als ik Hem heb gebeden klagtig,
  Hij heeft mij haast verhoord voorwaar;
Dies heeft mijn tong oorzaak waarachtig
  Hem te loven vrij openbaar.

9. Waar 't dat ik had genomen voren
  In mijn gemoed eenig onregt,

1. En. 2. gevangen. 3. vuur. 4. Het.

Zoo hadde God niet willen hooren
  Dat gebed van mij, Zijnen knecht;
Maar ik mag met regte wel spreken,
  Dat mij God altijd verhoord heeft.
Mijn smeeken heeft Hij nooit versteken [1],
  Zoo lang als ik hebbe geleefd.

10. Geloofd zij mijn God vol genade,
  Die mijn gebeden niet verstoot,
Die van mij (met ellend beladen)
  Niet afwendt Zijn goedigheid groot.

PSALM 67.

Wijze: Psalm 63.

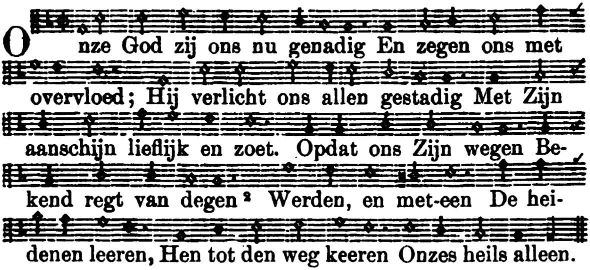

2. Dat toch, Heer! de volken met zingen
  U zeer danken vrij openbaar,
En met vreugd Uwen lof voortbringen,
  Hen in U verheugend eenpaar.
    Gij hebt alle lieden
    Alzins te gebieden,
      Naar Uw goedheid rein;
    Ja, 't geheel aardrijke
    Gij in dergelijke
      Regeert, Heer! allein [3].

3. De volkeren met zoeten toone
  Danken daarom Uwen naam goed;
Omdat 't aardrijk draagt vruchten schoone,
  Zegen ons, Heer! tot ons behoed [4].
    De Heere zeer goedig

1. vergeten. 2. geheel bekend worden. 3. vers 7*a*. 4. blz. 121.

Geeft ons overvloedig
  Den zegen gewis;
Dat Hem dies elk vruchte [1],
En onzen God duchte,
  Die almagtig is.

PSALM 68.

Wijze: Psalm 36.

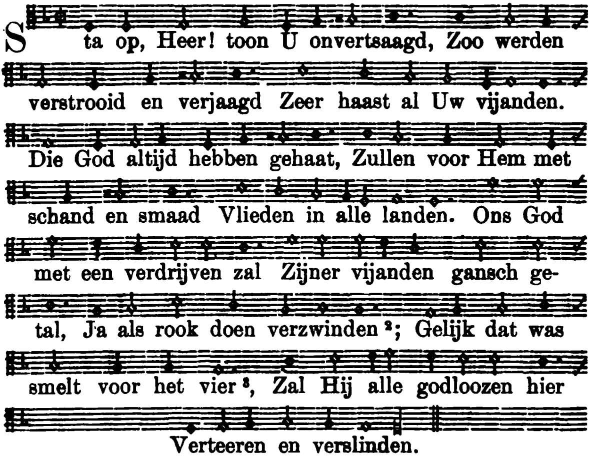

2. Doch zullen de vromen verblijd,
Heer! Uwen naam zingen altijd
  En haar in U verblijden;
Zij werden van harten verheugd
En zullen voor God maken vreugd,
  Juichende 't allen tijde.
Zingt nu vrolijk en looft den Heer,
Verbreidt met vreugd Zijnes Naams eer,
  Prijst Zijn heerlijkheid zamen;
Die op de wolken vliegt en vaart,
En een Heer is zeer wijd vermaard:
  Eeuwig God is Zijn name.

3. Verblijdt u in God met ootmoed,

1. vreeze. 2. verdwijnen. 3. vuur.

Hij is der weezen Vader goed,
En een beschermer krachtig
Der weduwen in billigheid [1];
In den tempel vol heiligheid
Heeft Hij Zijn woonst [2] eendragtig.
Hij is 't, die den eenzame geeft
Een huis, dat vol van kindren leeft,
Na haar langwijlig wachten.
De gevangenen Hij ontslaat,
En verstrikt de boosdaders kwaad,
Ja laat z' in 't land versmachten.

1. PAUZE.

4, Als Gij Uw volk, Heer! hebt geleid,
En gingt voor hen wijd ende breid
In de groote woestijne;
Toen beefde dat aardrijk meteen,
De hemelen dropen gemeen,
Heer! voor Uwen aanschijne.
Ook deze berg Sina [3] zoo groot,
Voor Uw aanschijn, o Heer! verschoot,
God Israëls geprezen;
Gij hebt ons den regen vruchtbaar
Gegeven, en getroost daarnaar
Uw erfdeel uitgelezen.

5. Gij verkwikt Uw volk goedertier,
En maakt dat een iegelijk dier
Daar woont zonder verderven;
Uwen kindren deelt Gij Uw goed,
In 't kruis geeft Gij hun goeden moed,
Zonder troost zij niet sterven.
Gij hebt naar Uwe goedigheid,
Den reinen jonkvrouwen bereid
Een oorzaak, zoo 't mag blijken,
Om te zingen in 't gansche land,
Als onze vijanden met schand
Veldvlugtig moeten wijken.

6. De koningen zeer groot geacht
Zijn haastiglijk met al haar magt
Gevloden, zoo wij weten;

1. Ps. 68 v. 6. 2. woonstede. 3. Sinaï.

Gods huisgenooten hebben stil,
't Goed dezes volks naar haren wil
Gedeeld en uitgemeten.
Al is 't, dat gij (die algemeen
Gods volk zijt uit genaad alleen)
Hier voormaals hebt geleken
Dengenen, die daar zitten hard
Tusschen ketels als kolen zwart,
In oneere versteken [1]; —

7. Nogtans als gij zult trekken uit
In 't veld met bazuinen geluid, —
Gij werdt schooner in d' oogen,
Als der duiven vleugelen klein,
Zijnde met goud en zilver rein
Versierd en overtogen [2].
Als ons God door 't land henen ging,
Ende de koningen aanving [3]
Te roeijen uit haar wone [4];
Zoo werd dat land rein, wit en klaar,
Gelijk de sneeuw is voor en naar,
Op Tsalmon, den berg schoone [5].

2. PAUZE.

8. Gods berg die is zeer wonderbaar,
Gelijk Basan den berg voorwaar,
Staat hij hoog onbezweken [6].
Wat is 't, dat gij bergen rebel [7],
Met al uwe steenrotsen fel,
Gods berg zoekt te versteken [8]?
God heeft dezen berg breed en wijd
Verkoren tot Zijn woonst [9] altijd,
Naar Zijn goedheid geprezen;
Waar Hij eeuwig van nu voortaan
Zal wonen zonder te vergaan;
Dit zal Zijn ruste wezen.

9. Veel duizend engelen zeer schoon
Dienen den Heer voor Zijnen troon,
En zijn ook Zijn heirkrachten;
Door hen doet Hij zeer groot geweld,

1. verborgen (vs. 14*a*). 2. overtrokken. 3. begon. 4. woning. 5. vers 15. 6. onwankelbaar. 7. oproerig. 8. verbergen. 9. woonstede.

Zoo Hij tot Sina[1] heeft in 't veld
  Voormaals getoond met magten.
o Heer! Gij zijt gevaren op,
Brekende der vijanden kop,
  Nemende die gevangen;
Gij hebt heerlijke gaven fijn,
Ons, die verstrooid hier en daar zijn,
  Rijklijk laten ontvangen.

10. Gij hebt Uw vijanden verjaagd,
Om bij Uw volk zeer onvertsaagd[2]
  Te wonen vroeg en spade.
Geloofd zij God, die ons meteen
Onderhoudt en zegent gemeen
  Door Zijn kracht en genade.
God de Heer is ons zaligheid,
Hij toont ons Zijn goedgunstigheid
  Door verlossingen magtig.
Het is God, die Zijn volk vrij stelt,
En maakt dat het blijft ongekweld
  Van 's doods geweld zeer krachtig.

3. PAUZE.

11. Het is God, die in stukken breekt
Den kop, ja in den grond versteekt
  't Getal onzer vijanden;
Hij zal gansch breken en verslaan
Dat hoofd dergenen, die voortgaan
  In haar zonden en schanden.
God spreekt: Mijn uitverkoren al
Uit Basan ik verlossen zal,
  (Die nu is zeer hoogmoedig);
Ik wil ze fraai ende gezond
Uit des meers allerdiepsten grond
  Trekken met mijn hand goedig.

12. Gij zult dan baden uwen voet
In al uwer vijanden bloed,
  Die gij slaan zult en jagen;
Daar zal lekken een ieder hond
't Bloed uwer haters, die gewond
  Zullen zijn en verslagen.

1. op Sinaï. 2. onbekommerd.

Men zag daar, o mijn God en Heer!
Opbreken en voortgaan met eer,
d'Ark des verbonds geprezen;
De zangers voor haar henen gaan
En de speellieden volgen aan
Met gezang uitgelezen.

13. De jonge maagden loven zaam
Met gezang daar des Heeren Naam,
Met haar trommelen reine, —
En zeggen: O gij Israël!
Loof den Heer met gezang en spel,
Onder u in 't gemeine [1].
Daar is Benjamin, die nu heeft
Groote magt, omdat Gij hem geeft
Te heerschen over velen;
Juda, Zebulon, Neftalin,
Met haar vorsten zijn komen in,
Vrolijk voor U te spelen [2].

4. PAUZE.

14. Israël! God geeft u dat gij
Zijn koningrijk aanschouwet vrij,
Hij regeert al uw werken.
Wil toch Heer! Gij die ons bemint,
't Werk dat Gij nu in ons begint,
Volvoeren en ons sterken.
Om Uwes tempels wil, o Heer!
Zullen U de koningen eer
Bewijzen met offranden;
Dies wil met kracht overal snel
De boozen met haar wapen fel,
Zamen brengen te schande.

15. Wil de wreede stieren verdoen,
En jagen de volkeren koen [3]
En haar heirkrachten [4] dwingen.
Heer! breng de stouten tot ootmoed,
Opdat zij U vallen te voet,
En U tribuit [5] toebringen.
De heeren Egypti [6] zeer rijk,

1. algemeen. 2. vers 28. 3. stoutmoedig. 4. legermagten.
5. schatting, belasting. 6. van Egypte.

En ook de Mooren al gelijk,
  Met toegevouwen handen,
Zullen hen begeven al zaam
Tot U, en prijzen Uwen Naam
  En loven met verstande.

16. Prijst dien God, die hooger gewis
Opvaart, dan zelfs de hemel is,
  Dien Hij gemaakt heeft reine.
Hij is 't, die dat donderen maakt,
Waarvan de hemel beeft en kraakt,
  Door Zijn sterkheid alleine.
Zijn almagtigheid toch bekent,
Zijn heerlijkheid schijnt zonder end
  In 't land Israëls binnen;
Hij is 't, die alzins blijken doet
Zijn groote kracht in overvloed,
  Die niet is om verwinnen[1].

17. Gij zijt, o Heer! zeer wonderbaar
In al de plaatsen, daar Gij klaar
  Uw heerlijkheid toont krachtig;
Israëls toeverlaat Gij zijt,
En Uwes volks kracht; dies altijd
  Looft men U, Heer almagtig!

PSALM 69.

Wijze: Psalm 51.

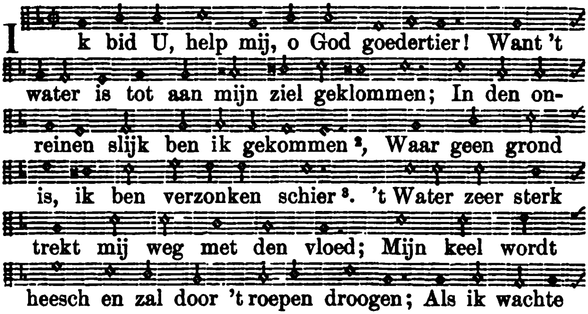

1. te overwinnen. 2. gekomen. 3. bijna.

2. Ik heb, och arme! (doch zonder mijn schuld),
Meer vijanden dan ik heb op 't hoofd haren,
Die om mijn schade te zoeken voortvaren,
Die worden met kracht en rijkdom vervuld.
Alzoo moet ik betalen, dat ik niet
Hebbe geroofd. Maar Gij bekent[1], o Heere!
Mijn dwaasheid groot; daar beneven Gij ziet
Mijn zonden al, die mij mishagen zeere.

3. o Heere! die door Uwe groote magt,
De sterkte der heirkrachten kunt doen beven,
Maak dat zij, die hen U gansch overgeven,
Door mij niet beschaamd worden noch veracht.
o God! hen, die U aanroepen, bijstaat,
Dat ze niet beschaamd worden door mijn schaden;
Om Uwes naams wil ben ik zoo gesmaad,
Om Uwentwil ben ik met schand beladen.

1. PAUZE.

4. Mijn broeders houden mij als een vreemd man,
Als eenen onbekende zij mij achten;
[2]Omdat Uwes huis liefde mij met krachten
Heeft verteerd, en dat ik Uw zaak neem an[3].
De smaad der boozen, waarmee dat Gij, Heer!
Zeer wordt versmaad, is over mij gevallen.
Ik heb altijd gevast, ja geweend zeer;
Doch was ik daarom bespot van hen allen.

5. Ik heb mij eenen zak gegord aan 't lijf,
Maar zij hebben daarmee den spot gedreven;
Den brassers, die hier zeer hoog zijn verheven,
Ben ik daaglijks een spot en tijdverdrijf.
Maar ik bid U, o Heer! gestadiglijk,
Laat mijn gebed U wezen aangename;
Naar Uwe goedigheid genadiglijk
Sta mij getrouwlijk bij ter tijd bekwame.

1. weet. 2. vers 9. 3. aanneem.

6. Trek mij uit den slijk, tot mij U begeeft,
En laat o Heer! mij daarin niet verzinken;
Help mij van mijn haters; niet laat verdrinken
Mij in diep water, 't welk geen grond en heeft.
Maak dat ik niet versmoor in dezen vloed,
Dat de diepten mij niet te grond en trekken;
En dat de kuil hem [1] niet open en doet,
Om mij te verslinden en te bedekken.

7. Uwe genaad [2] is vol troost, o Heer goed!
Daarom wil nu mijn begeeren verhooren;
Wil tegen mij Uwe goedheid oorboren [3],
En toon mij Uw lieflijk aanschijn zeer zoet.
Wil Uwen knecht Uw aanschijn bergen niet [4];
Want ik ben vol van angst, niet om doorgronden [5];
Dies haast U Heer! in den nood mij aanziet,
Verhoor toch mijn klagen tot dezer stonden.

2. PAUZE.

8. Maak U op, Heer! in deze tegenheid [6],
Om mijn ziele te behouden in 't leven;
Tot spijt mijner vijanden hoog verheven,
Help mij uit dees banden en smadigheid.
U is mijn verachtheid zeer wel bekend,
Mijn schaamt en schand, waar ik in ben versteken [7];
Mijner vijanden boosheid zonder end,
Is ook voor U openbaarlijk gebleken.

9. 't Harte mij breekt door dezen smaad onvrij,
Ik kwel [8] en ben van ieder man verlaten;
Ik wachte (maar vergeefs in aller mate)
Of iemand meedlijden hadde met mij.
Want als ik lang op hen hebbe gewacht,
't Is al om niet, geenen troost zij mij schinken [9];
Zij spijsden mij met galle dag en nacht,
En gaven mij niet dan edik te drinken [10].

10. Maak haar tafel en maaltijden niet klein,
Hen tot een strik, ja dat ze daarvan sterven;
Laat hen altijd dienen tot haar verderven
Haar wellusten en haar vreugden onrein.
Laat haar oogen alzoo verblindet zijn,

1. niet opent. 2. Uw genade. 3. bewijzen. 4. niet verbergen. 5. ondoorgrondelijk. 6. tegenspoed. 7. verzonken. 8. lijd. 9. schenken. 10. vers 22.

Dat ze gansch niet kunnen zien noch aanschouwen
Breek hun de lendenen door smart en pijn,
Maak dat haar beenen onder hen verflaauwen [1].

3. PAUZE.

11. Stort over hen, Heer! Uwe toornigheid;
Omring ze met Uw ongenade krachtig;
Dat niemand in haar steden zij woonachtig,
Maar woest blijven tot in der eeuwigheid.
Want de boozen hebben hen niet geschaamd
Hem te kwellen, dien Gij slechts wilt kastijden;
Als Gij iemand tuchtigt, zoo 't U betaamt,
Dien bespotten zij zaam met groot verblijden.

12. Vermenig [2] haar zonden, maak ze beschaamd;
Van Uw goedheid laat ze wezen versteken [3];
Haar naam zij uit 't Boek des levens gestreken,
Laat z' onder de vromen niet zijn genaamd.
Maar hoewel ik ellendig ben en krank,
Gij zult nogtans mijn troost en toevlugt wezen;
Ik zal Uwen Naam loven met gezang,
Met dankbaarheid wordt Gij van mij geprezen.

13. Zulks is den Heer danklijker [4] t'allen tijd,
Dan ossen, die klaauwen en hoornen dragen;
Dit zullen zien d'ellendigen verslagen,
En zullen daarin wezen zeer verblijd.
Haar hart zal wederom 't leven ontvaan [5];
Want God verhoort de benaauwden en armen;
Hij zal Zijn volk ook niet laten vergaan
In den put, maar Hem daarover ontfarmen.

14. Gij hemel en aarde prijst Zijn goedheid,
Gij zee en visschen, die in 't water leven;
Want God wil Hem [6] tot Zions hulp begeven,
Hij zal Juda bouwen in zekerheid.
Daar zullen wonen Godes knechten al,
Ende haar zaad zal alzulks [7] ook beërven;
Een ieder die Gods Naam beminnen zal,
Die zal daar een vrije woning verwerven.

1. bezwijken. 2. vermenigvuldig. 3. verstoken, beroofd. 4. meer welgevallig. 5. ontvangen. 6. Zich. 7. datzelve.

PSALM 70.

Wijze: Psalm 17.

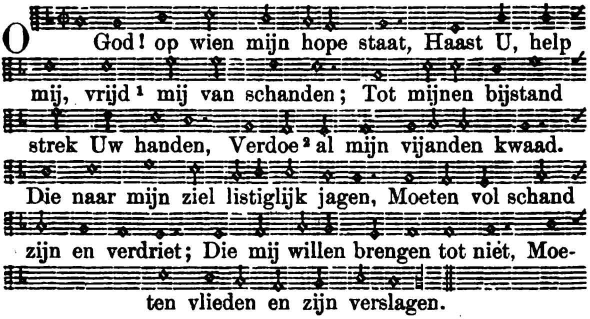

2. Die mij jagen, zeggen eenpaar:
Ha, ha! daar, daar, met open keele;
Laat hen toekomen schanden vele,
Die zij mij wenschen voor en naar.
Maar dat hij in Uw hulp verblijde,
Die zijnen toevlugt tot U heeft,
En hem[3] ganschlijk tot U begeeft,
Dat hij U love t'allen tijde.

3. O Heer! wil U haasten zeer snel
Tot mij, die arm ben en ellendig;
Gij zijt mijn helper zeer bestendig;
Haast U, help mij uit dit gekwel[4].

PSALM 71.

Wijze: Psalm 31.

1. bevrijd. 2. verdelg. 3. zich geheel. 4. deze moeite.

Wil mij bijstandig wezen[1].

2. Help mij en neig tot mij Uw ooren;
Wees toch mijn toeverlaat[2],
In den nood mij bijstaat;
Gij hebt mij te helpen gezworen.
Geen sterkten groot noch kleine,
Heb ik dan U alleine.

3. Uit der boozen handen onreine,
Uit der tirannen[3] hand.
Die geweld doen in 't land,
Help mij; want troost noch hulpe geene,
En had ik al mijn leven,
Dan U, o Heer verheven!

4. Zoo haast als ik hier was geboren
Uit mijn moeders ligchaam,
Heb ik op Uwen Naam
Mijn hoop gesteld, Heer uitverkoren!
Uwen naam t'allen tijden
Verbreid ik met verblijden.

1. PAUZE.

5. Men houdt mij voor een zeer vreemd wonder;
Doch Gij zijt, Heer! mijn kracht,
Mijn toevlugt dag en nacht.
Maak, dat ik mag zijn een verkonder
Uws lofs en Uwer eere,
En die steeds mag vermeeren.

6. Als ik Heer! oud en koud zal wezen,
En zwak, vol van verdriet,
Wil mij verwerpen niet;
Als ik ook zal zijn, Heer geprezen!
Ellendig bovenmate,
Wil mij dan niet verlaten.

7. Want tegen mij houden te zamen,
Mijn vijanden zeer kwaad
Eenen listigen raad;
En tegen mij wreed en gruwzame,

1. bijstaan. 2. toevlugt. 3. dwingelanden.

Meteen zij hen verbinden,
Die mij willen verslinden.

8. Zij spreken: haast laat ons hem vangen,
Want geen hulpe voorwaar
Vindt hij verre noch naar [1].
Dies wil van mij in dit verlangen
Niet wijken; maar U Heere!
Tot mijn hulp haasten zeere.

9. De haters die mij staan naar 't leven,
Moeten beschaamd zijn al,
En haast komen ten val;
Die tot mijn schade hen begeven,
Laat z' o Heer! zijn misprezen [2]
En met spot bedekt wezen.

2. PAUZE.

10. Boven de daaglijksche lofzangen,
Zal van mij zijn verbreid,
Heer! Uw geregtigheid.
De gaven die ik heb ontvangen,
Die niet zijn om [3] doorgronden,
Zal ik altijd verkonden.

11. Ik zal vrijmoediglijk daar treden
En zien de werken aan,
Die Gij Heer, hebt gedaan.
Van mij werden altijd beleden
Uw opregte voetpaden
En Uw groote weldaden.

12. Van jongs aan heb ik, Heer geprezen,
Uwe werken verstaan,
Daarvan doende vermaan [4].
Dies als ik oud en grijs zal wezen,
Wijk dan niet van mij, Heere!
Dien ik alleen vereere.

13. Totdat ik allen, die nu leven,
En ook haren geslacht
Verklaard heb Uwe magt.
Uw oordeelen zijn hoog verheven,

1. nabij. 2. veracht. 3. te. 4. melding makende.

Daardoor Gij, zoo wij merken,
Doet zeer veel wonderwerken.

3. PAUZE.

14. Wie is met U te vergelijken?
Die mij proeft [1] met angst groot,
Kruis en allerlei nood;
Die mij geeft van nieuws, zoo 't mag blijken,
't Leven tot mijn oorboren [2],
't Welk scheen te zijn verloren.

15. Uit den diepen put onder d' aarde
Hebt Gij mij gevoerd, Heer!
En mijn rijk verbreid [3] zeer.
En als ik overweldigd worde,
Met Uw aangezigt krachtig
Troost Gij mij, Heer almagtig.

16. Dies zal ik op den psalter [4] spelen
En zingen met bescheid [5]
Van Uw getrouwigheid.
God Israëls! zonder vervelen
Zal ik Uw lof voortbringen
Op de harp en U zingen.

17. Mijn lippen haar [6] in U verblijden,
En prijzen ook eenpaar
Uwe heerlijkheid klaar.
Mijn ziel, die Gij hebt uit dat lijden
Gebragt, die is ontsteken [7]
Met vreugd, Heer! onbezweken.

18. Mijn tong wil ik U overgeven,
Om Uw geregtigheid
Te melden overbreid [8].
Gij verderft de boos [9] ongenadig,
Dat ze met schande sterven,
Die zoeken mijn verderven.

1. beproeft. 2. gebruik. 3. uitgebreid. 4. harp. 5. blijdschap.
6. zich. 7. opgewekt. 8. altijd en overal. 9. boozen.

PSALM 72.

Wijze: Psalm 65.

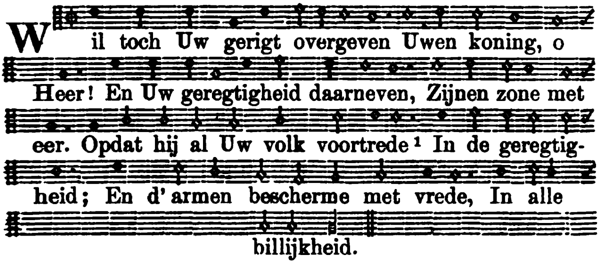

2. Dat de bergen den vrede rijke
   Onder 't volk brengen voort,
En de heuvelen desgelijke
   Dat regt, Heer! naar Uw woord.
Hij zal die[2] bij dat regt bewaren,
   Die met nood zijn gekweld;
En uitroeijen die ze bezwaren,
   Met kracht ende geweld.

3. Van een ieder der onderdanen
   Zult Gij steeds eer ontvaan[3],
Zoo lang als de zon en de mane
   Zullen schijnen voortaan.
Hij daalt als de regen bekwame
   Op 't veld aan elken kant,
En als de daauw zeer aangename
   Op dat verdorde land[4].

4. Onder Zijn rijk zullen schoon bloeijen
   De goede menschen al;
In paix[5] zullen zij zoo lang groeijen,
   Als de maan schijnen zal.
Van d'een zee strekt Zijn rijk geprezen
   Tot d'ander zee bekend;
Van Eufrates[6] zal 't verbreid wezen
   Tot aan des werelds end.

1. voorga. 2. hen. 3. blz. 132. 4 vers 6. 5. vrede. 6. De Eufraat, in Aziatisch Turkije, was de grensrivier van het Israëlietische rijk ten tijde van Salomo.

5. Hem zullen met gevouwen handen
Mooren vallen te voet;
Ook zullen kussen Zijn vijanden
d' Aarde met groot ootmoed.
Die in 't meer heerschen en d' eilanden,
Zullen geschenk doen rein,
d' Arabiers zullen met verstande
't Zelfde doen algemein.

PAUZE.

6. Alle koningen zullen zame
Hem aanbidden meteen;
De heidnen zullen Zijnen name
Prijzen groot ende kleen.
Hij zal den armen, 't zijner baten [1]
Verlossen, die nu schreit;
En helpen hem, die is verlaten,
Uit zijn ellendigheid.

7. Hij zal den armen en den kleenen [2]
Genadig zijn en goed;
Dengenen die schreijen en weenen
Werd Hij vriendlijk en zoet.
Hij zal ze voor geweld bewaren,
En voor bedrog zeer kwaad;
Hij zal ook 't bloed Zijner dienaren
Hoog achten vroeg en spaad [3].

8. Den armen zal Hij ook uitgeven
Dat Arabische goud;
Zij zullen Hem alle haar leven
Dienen zaam met eenvoud.
Dat koorn zal overvloedig wezen,
't Veld vol zijnd overal,
Gelijk de boomen hoog gerezen
Des Libans [4] ruischen zal.

9. Dan zullen bloeijen in de steden
Burger ende koopman;
Zij zullen toenemen in vrede,
Gelijk 't groen gras voortan [5].

tot zijn hulp, voordeel. 2. kleinen, eenvoudigen. 3. altijd.
4. De berg Libanon in Palestina, oudtijds Kanaän.
5. voortaan, gedurig.

Des Konings Naam zal bekend blijven,
Elk zal dies doen vermaan[1];
Zijn roem zal zoo lange beklijven[2],
Als zon' ende maan staan.

10. Der heidenen alle geslachten
Werden Hem onderdaan[3];
Zij zullen Hem gelukkig achten
En prijzen Hem voortaan,
Sprekende: Geloofd zij de Heere
Des volks van Israël,
Die in 't werk is wonderlijk zeere,
Ja Hij en niemand el[4].

11. Heerlijk geloofd worde Zijn Name
Tot in der eeuwigheid;
De landen moeten vol zijn zame
Van Zijne heerlijkheid.

PSALM 73.

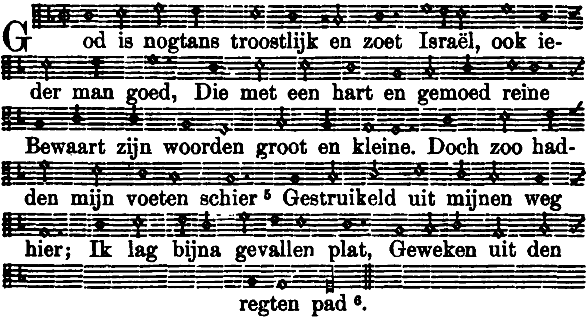

2. 't Verdroot mij zeer dat ik aanzag
Der boozen spoed[7] menigen dag;
Ik konde zeer zwaarlijk gehingen[8]
Haar groot geluk in alle dingen;
Want zij staan niet in 's doods gevaar,
Maar zij blijven vastlijk eenpaar;

1. dien vermelden. 2. bekend blijven. 3. onderdanig. 4. anders.
5. bijna. 6. vers 1, 2. 7. voorspoed. 8 verdragen.

Fijn[1] ende gezond zij voortgaan,
Als paleizen versierd zij staan.

3. Als ander menschen zijn geplaagd,
Zij blijven vrij en onvertsaagd[2];
Als ongeluk komt over allen,
Zij gaan waar geen slagen en vallen.
Dies is haar trotschen groot geacht[3],
Een kostlijk ding heet hare kracht;
Dat ze met geweld vangen aan[4],
Moet goed heeten en wel gedaan.

4. Haar oogen pruisten zeer hoog op
Uit haren vetten dikken kop[5];
Zij gaan slechts om met zulke renken[6],
Als zij voornemen en bedenken.
Zij brengen alle ding tot niet,
En roemen van 't kwaad en verdriet,
Dat ze den vromen doen; dies zij
Daarna trotschelijk spreken vrij.

1. PAUZE.

5. Zij steken stoutlijk den mond snel,
Naar den hemel en spreken fel;
Haar tonge wreed (doch klein van waarde)
Relt[7] valschlijk over de gansch aarde.
Dies struikelt Gods volk ende valt,
En twijfelt in zulk een gestalt[8];
Men schenkt hen, en het[9] drinkt met leit[10],
Als water al dees tegenheid.

6. Zij spreken vermetelijk zeer:
Zou ook uit zijnen troon de Heer
Ons doen aanzien ende bemerken?
Zou God acht nemen op ons werken?
Dit zijn de godloozen zeer kwaad;
Toch ziet men dat het hen wel gaat,
En dat ze worden zat en rijk,
Hier op aarde allen gelijk.

7. Zal 't om niet zijn, dat mijn ziel heeft

1. schoon. 2. ongedeerd. 3. Daarom worden de hoogmoedigen (voornamen) ontzien. 4. verrigten. 5. Hunne oogen puilen uit van vet (vers 7). 6. plannen. 7. raast. 8. verzoeking. 9. het volk. 10. lust.

Onstraffelijk en wel geleefd?
Heb ik om niet in alle standen
Met onschuld gewasschen mijn handen?
Heb[1] ik vergeefs geweest gekweld?
Is al mijn smart als niet geteld?
Is mijn kruis (dat t' allen stonden
Mij toekwam) niets waard bevonden?

8. Maar wild[2] ik met zulk onverstand
Spreken, ik zou zondigen; want
Ik moest verdoemen en bezwaren
Al Uw kindren, Heer! die ooit waren.
Daarom heb ik arbeid[3] gedaan,
Om dit stuk eens regt te verstaan;
Doch het blijft mij voor ende naar[4]
Schier onbegrijpelijk en zwaar.

9. Totdat ik in dat heiligdom
Uwes Tempels, Heer! ging alom;
Dan kon ik den uitgang aanschouwen
Der godloozen met groot benaauwen.
Daarom wandelen zij voorwaar
Op eenen gladden weg eenpaar;
Daarvan zij gestort zijn terstond,
En varen haast ter helle grond.

2. PAUZE.

10. Dan is verwonderd ieder man,
Dat ze zoo haast komen daarvan,
En zoo tot niet werden geslagen
Te grond met schrikken en vertsagen[5].
De schijn haars rijkdoms haast vergaat
Zij zijn veracht en zeer versmaad;
Gelijk als een droom ongewis
Vergaat, als men ontwaket is[6].

11. Toch ging mij zulks zeer na altijd,
Het kweld en maakte mij vol spijt;
Ja 't heeft mij de nieren doorsteken,
Veel harder dat ik 't kon uitspreken.
Ik was uitzins[7] in zulk verdriet,

1. Ben. 2. wilde. 3. moeite. 4. voortdurend. 5. vreezen en beven. 6. vers 17—20. 7. zinneloos, wanhopig.

Ja, ik was bij mij zelven niet;
Maar als een kalf onwijs en bot[1],
Als ik zoo morde[2] tegen God.

12. Nogtans wat mij, Heer, wedervaart,
Ik hang U aan, zijnde bezwaard;
Want in 't lijden dat mij benaauwet,
Met Uw hand Gij mij onderhouwet.
Gij geleidt mij naar Uwen raad
Trouwelijk, Heer! mijn toeverlaat[3];
Totdat ik fijn[4] werde gebragt
Ter eeren, Heer! door Uwe kracht.

13. Als ik dan U heb, o Heer mijn!
Zou daar iets anders mijn God zijn?
Zou ik ergens groot ofte kleene,
Een God hebben dan U alleene?
Maar ik worde nu gansch versmacht,
Mijn hart verliest al zijne kracht;
Doch Gij zijt, Heer! mijn troost geheel,
Mijn borg, mijn toevlugt, mijn erfdeel.

14. Want zij, die van U wijken af,
Zullen vergaan en zijn als kaf;
Zij zullen voor U niet beklijven[5],
Die valsche godsdiensten bedrijven.
Tot U Heer! wil ik houden mij,
En mijnen toevlugt nemen vrij;
Dat is mij 't beste; dies[6] ik zal
Altijd melden Uw werken al.

PSALM 74.

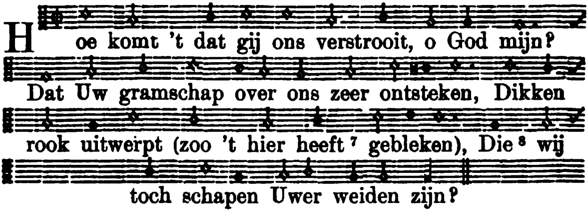

1. dom. 2. murmureerde. 3. blz. 134. 4. veilig. 5. bestaan.
6. dus. 7. is. 8. daar.

2. Uwes volks dat Gij hebt verworven rein,
Gedenk toch eens en Uw erfdeel bevrijdet;
Gedenk den berg Sion, die nu angst lijdet,
Dien Gij verlost en gekocht hebt allein.

3. Sta op Heer! en ganschelijk teniet doet
Den hoop der godlooze vijanden zamen,
Die moedwilliglijk, zonder hen te schamen,
Uw huis wreedelijk treden onder voet.

4. Daar Uw werken voortijds waren verteld,
Daar hoort men ze brullen en wreedlijk [1] tieren;
Haar schandlijke teekenen en banieren
Hebben zij daar opgerigt en gesteld.

5. Een ieder van hen arbeidt nu met vliet [2],
Om Uwen heilgen Tempel te verderven;
Met bijlen zij even [3] houwen en kerven,
Zoo [4] zulks in eenen grooten bosch geschiedt.

6. 't Heerlijk schutwerk [5], uitgesneden zoo wel,
't Welk een sieraad Uws huis was onderwijlen,
Hebben zij met houwmessen en met bijlen
Ontstuk [6] gehouwen en verwoest zeer snel.

7. Zij hebben ook met den vure verbrand
Uw heilig huis, 't welk zeer hoog was verheven;
Zij hebben 't ook ontheiligd en daarneven
Verdorven, ja gemaakt slecht [7] als het land.

8. Haast spreken zij: Laat ons dees worgen al;
Zij hebben ook met harten zeer moorddadig,
Uw heilge plaatsen wreed en ongenadig
Verbrand en overal gebragt ten val.

1. PAUZE.

9. Ach! wij zien geen teekenen meer voortaan
Uwer gunst, de profeten ons ontbreken;
Niemand wil voor ons noch strijden noch spreken;
Wanneer zal Uwe toorn van ons toch gaan?

10. Hoe lange zult Gij nog dulden, o Heer!
Dat de boos [8] Uwen Naam zoo zullen schenden?
Zal ook dat lasteren nimmermeer enden,

1. vreeslijk. 2. vlijt. 3. zelfs. 4. zooals. 5. beeldhouwwerk.
6. aan stukken. 7. vlak. 8. boozen

Daarmee zij Uwe kracht bespotten zeer?

11. Hoe komt 't, dat Gij Uwe hand zoo stil houdt,
En over ons Uw regterhand niet strekket;
Nogtans is 't nood [1], dat Gij die nog eens trekket
Uit den schoot, ter hulp uwes volks benaauwd.

12. Gij zijt toch mijn koning van ouder tijd,
Die mij wilt en opentlijk kunt bewaren,
Als mij zware nood hier is wedervaren;
Gij hebt mij duizendmaal daarvan bevrijd.

13. Gij hebt gedeeld dat meer door Uwe kracht;
De schrikklijke draken hebt Gij verslagen,
Zoodat wij de waterkanten vol zagen
Van monsters, die Gij Heer, hadt omgebragt.

14. Gij slaat den walvisch, Heer! met krachten dood,
Het volk in de woestijne tot een spijze;
Gij brengt ook voort, gansch op een nieuwe wijze,
Waterfonteinen uit steenrotsen groot.

15. Gij stilt den vloed der waterstroomen breed;
Dag ende nacht hoort U toe desgelijken;
De zon en de sterren zonder afwijken,
Houdt Gij in gewissen gang met bescheet [2].

16. De landpalen hebt Gij gesteld alleen
Over de gansche wereld, Heer almaglig!
De zomer heet, winter en dat ijs krachtig,
Zijn Uwer handen werken algemeen.

2. PAUZE.

17. Gedenk Heer! hoe Uwe vijanden fel
Uw eer verminderen en booslijk schenden;
Hoe dat uitzinnig volk aan alle enden
Uwen Naam schoon [3] lastert met zijn opstel [4].

18. Wil dezen wreeden overgeven niet
De ziel Uwes tortelduifkens demoedig [5];
Wil ook niet eeuwig vergeten, Heer goedig,
Uw arm volk, 'twelk men nu troosteloos ziet.

19. Gedenk Heer! aan Uw opgerigt verbond,

1. noodig. 2. wijsheid. 3. steeds. 4. daden. 5. ootmoedig, nederig.

Dewijl 't aardrijk zoo hard is onderdrukket,
En dat het onder geweld en last bukket
Der boozen, die veel zijn tot[1] dezer stond.

20. Laat Uwen armen knecht niet beschaamd zijn,
Maar geef hem veeleer oorzaak om te zingen
Van Uwen Naam; dat zij mogen ontspringen[2],
Die benaauwdheid lijden, met smaad en pijn.

21. Heer! voer Uw zaak uit, van den slaap opstaat,
En wil dees groote smaadheid niet vergeten,
Die U daaglijks met spotten wordt verweten
Van dit volk, 't welk Uwen Naam steeds versmaadt.

22. Dit bitter roepen en tieren aanhoort
Der vijanden, die gansch uitzinnig[3] razen;
Haar schreeuwen, vol van hoogmoed opgeblazen,
Wordt langs zoo[4] grooter en vaart altijd voort.

PSALM 75.

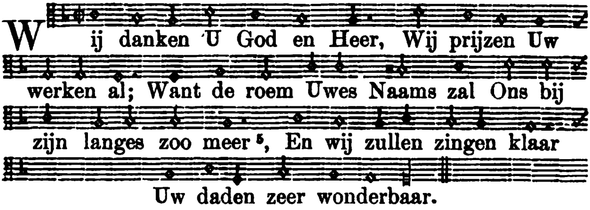

2. Als daar komt mijn tijd bekwaam,
Ik zal rigten regtelijk[6].
Dat aardrijk smelt ganschelijk,
Met d' inwoners al te zaam.
Maar zijn pilaren niet klein
Onderhoud ik vast allein.

3. Ik sprak de hoovaardig aan,
Die roemen zonder verstand:
Verheft U niet hier te land,
Wilt op Uw geweld niet staan;
Steekt Uwen hoorn[7] onbeschaamd

1. tegenwoordig. 2. ontkomen. 3. zinneloos. 4. allengs.
5. zooveel temeer. 6. regtvaardig. 7. horen.

Niet hooger op dan 't betaamt.

4. Oost noch West, noch ook dat Noord,
En maken al zamen niet
Dat de mensch, alzoo men ziet,
Wordt zoo zeer getrokken voort;
Maar van God wordt verhoogd d'een,
En d'ander gemaakt zeer kleen[1].

5. In Gods handen is een kop[2],
Vol gemaakt met sterken wijn;
Hij zal daaruit schenken fijn
Zijn kindren; doch het grondsop
Zullen al de boos onrein
Zamen uitdrinken gemein.

6. Ik zal dan nog met gezang
Des Gods Jacobs werken schoon
Verbreiden met zoeten toon;
En der boozen hoorne krank
Breken; maar de vromen goed
Worden geëerd in voorspoed.

PSALM 76.

Wijze: Psalm 30.

2. Daar ziet men, dat Hij breekt zeer kleen
Krachtlijk den boog en pijlen zaam;
Schilden, zwaarden en ook meteen
Den krijg met zijn rusting bekwaam;
En toont dat Hij meer zij te vruchten[5],
Dan men de straatroovers moet duchten.

1. klein. 2. beker. 3. Jeruzalem. 4. het fraaije gebouw zijner woning. 5. vreezen.

3. Slapende zijn de stouten zaan[1]
Beroofd harer goederen groot;
De krijgers, die op haar kracht staan,
Laten vallen de handen bloot.
Uwe toorn doet haast in slaap vallen
Paarden en wagenen met allen.

4. Gij zijt verschrikkelijk gaar zeer,
Gij, o mijn God! en niemand el[2];
Wie zal voor U bestaan, o Heer!
Wanneer Gij toont Uw gramschap fel?
Als Gij Uw oordeel hebt gegeven,
Moet dat aardrijk schrikken en beven.

5. Dan stondt Gij op en hebt verkond[3]
Uw oordeelen, en gemaakt vrij
d'Ellendigen ter zelfder stond,
En hebt die getroostet zeer blij.
Als de menschen tegen U strijden,
Gij behaalt eer aan alle zijden.

6. Gij zult ombrengen 't gansche rot[4]
Der woedende boosdaders kwaad.
Elk doe beloften onzen God,
En volbrenge die met der daad;
Doet zulks gij, die daar woont beneven
Des Heeren woning hoog verheven.

7. Brengt God gaven, die vreeslijk is,
En wreekt Zijnen smaad ende schand;
Ja Hem, die door Zijn kracht gewis
Den koningen neemt haar verstand;
Die schrikklijk is en groot van waarde
Allen koningen op de aarde.

PSALM 77.

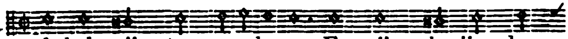

Ik heb mijn stem opgeheven En mijn schreijen daar

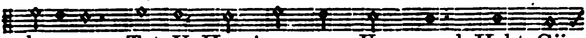

beneven, Tot U Heer! en naar Uw woord Hebt Gij

1. allen. 2. anders. 3. verkondigd. 4. bende.

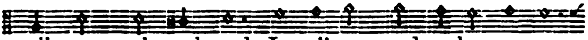

mij voormaals verhoord. In mijnen nood en benaauwen

Stond op U al mijn betrouwen, Ik heb mijn handen,

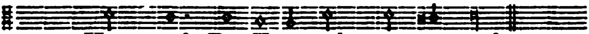

Heer goed, Tot U gestrekt met ootmoed.

2. Mijn ziel in dit groot verlangen,
En wil geenen troost ontvangen;
Ja als ik aan U denk, Heer!
Bedroefd ben ik dies te meer.
Al heb ik van ganscher harte
Gebeden in angst en smarte,
Zoo blijft toch mijn hart eenpaar
Vol benaauwdheid en angst zwaar.

3. Gij hebt mij, o Heer genadig,
Wakker gehouden gestadig;
Ik ben zoo krachtloos daarvan,
Dat ik schier[1] niet spreken kan.
Als ik met druk ben doorsneden[2],
Gedenk ik des tijds voorleden;
d'Oude jaren dag en nacht
Worden van mij overdacht.

4. Dat schoon, lieflijk spel der snaren
Kan uit mijnen zin niet varen,
Mijn hart vol smarten voorwaar
Gedenkt daaraan voor en naar.
Daarna tracht ik t'allen stonden,
Of ik dat eind mogt doorgronden
Dezes dings en dat verstaan;
Dies vang ik zoo mijn klagt aan:

5. Zal mij God altijd versteken[3]?
Is Hij gansch van mij geweken?
Is mij nu in eeuwigheid
Geen genade meer bereid?
Zal Gods goedheid hoog geprezen
Hiermee nu ganschlijk uit wezen?
Zullen Zijn beloften fijn[4]

1. bijna. 2. geplaagd. 3. verstooten. 4. schoone beloften.

Hiermee gansch ten einde zijn?

PAUZE.

6. Heeft God mijwaarts gaar vergeten
Zijne goedheid ongemeten?
Gaat nu Zijne toornigheid
Boven Zijn barmhartigheid?
Alzulks sprak ik tot die tijden:
Mijn God wil dat ik zal lijden;
Hij heeft verwisseld Zijn hand,
Die mij voortijds gaf bijstand.

7. Daarna werd ik ook indachtig
Der wonderdaden Gods krachtig,
Die Hij voormaals heeft gedaan;
Dezer deed ik ook vermaan[1].
Maar als ik zoo ging aanmerken
Zijn heerlijke wonderwerken,
En al Zijn doen groot en klein,
Dan sprak ik bij mij allein:

8. O God! heilig Zijn Uw wegen,
Niemand kan U spreken tegen;
Waar is er breed ofte wijd
Een alzulk[2] God als Gij zijt?
Gij laat Uwe daden blijken
Door magt niet om[3] vergelijken;
Gij doet de heidnen vol pracht
Ondervinden Uwe kracht.

9. Gij hebt door Uw hand almagtig,
Uw volk verlost, Heere krachtig;
De kindren des[4] Jacobs goed,
En des vromen Jozefs vroet[5].
Uwe vrees is, Heer! gekomen
Over al de waterstroomen;
Voor Uw Majesteit terstond
Beefde Heer, de diep afgrond.

10. De wolken zeer digt gesloten,
Hebben water uitgegoten;
En des donders groot geluid

1. van deze sprak ik ook. 2. Zulk een. 3. te. 4. van. 5. wijs.

Strekt hem[1] in de wolken uit.
De vuurstralen hen uitspreiden,
Donderslagen hen uitbreiden,
De bliksem met den schijn fel
Ontstak 't gansche aardrijk snel[2].

11. Den aardbodem zag men beven,
En Gij gaaft eenen weg even
Door 't meer, tot Uws volks oorboor[3],
Daar geen voetpad was te voor[4].
Gij leidet Uw volk bekwame
Als een kudde schapen zame[5],
Door Mozes en Arons hand
In dat schoon beloofde land.

PSALM 78.

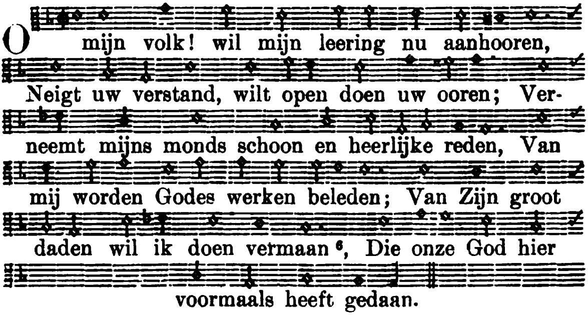

2. De daden die ons voortijds zijn vermondet[7],
Die ons ons[8] grootvaders hebben verkondet;
Dat ze de kindren ook wisten al voren[9],
Die nog na hen zouden worden geboren;
Opdat ze wisten de roem en de kracht
En werken groot onzes Gods hoog geacht.

3. God heeft in Jacob Zijn verbond gegeven,
En in Israël Zijn gezet gedreven[10];
Dat onze voorvaders hen[11] zouden keeren,

1. tot. 2. vers 18 en 19. 3. nut, gebruik. 4 voorheen. 5. zamen. 6. melding maken. 7. verteld. 8. onze. 9. alvorens. 10. Zijn wet gesteld. 11. zich.

Om van geslacht tot geslacht die te leeren;
Opdat ze den kindren klaar ende bloot
Verkondigden des Heeren werken groot.

4. Opdat z' op God alleenlijk mogten bouwen,
Zijn groote werken vastelijk onthouwen,
En Zijn wetten bewandlen en beleven;
Niet als haar vaders, die waren begeven [1]
Tot moedwille, met een hart erg [2] en fel,
En tegen God steeds geweest zijn rebel [3].

1. PAUZE.

5. Zulks is in Efraim zeer wel gebleken,
Die in den strijd van God zijn afgeweken,
Of zij schoon met bogen gewapend waren,
En in het schieten kunstig wel ervaren;
Want zij hielden niet des Heeren verbond,
En verwierpen Zijn wet tot aller stond.

6. Zij hebben des Heeren schoon wonderwerken,
Die zij hebben kunnen zien en zelfs merken,
Vergeten en veracht uit booze gronden;
Ja, die zij gezien hadden en bevonden
In Egypte en in dat veld Soan,
Die haar grootvaders zelf daar zagen an [4].

7. Hij deelde 't meer [5] en ook de waterstroomen,
En liet al Zijn volk droogvoets daardoor komen;
't Water bleef als muren vast in zijn stede [6].
Door een wolke leid [7] Hij 't volk daags met vrede,
En 's nachts door een kolomme [8] vuurs zeer klaar,
Om Zijn volk te leiden zonder gevaar.

8. God brak de steenrotsen door Zijn kracht spoedig;
Opdat Zijn volk mogt drinken overvloedig
In de woestijne, daar Hij uit de steinen [9]
En uit de klippen voortbragt de fonteinen,
En gaf 't water met zulken overvloed,
Dat daar stroomen liepen des waters zoet.

2. PAUZE.

9. Doch zij hebben al zaam gedaan veel zonden,

1. die zich verhardden. 2. weerspannig. 3. oproerig. 4. aanschouwden. 5. de zee. 6. op zijn plaats. 7. leidde. 8. wolk of zuil. 9. steenen.

En God tot toorn verwekket tot dien stonden.
Zij hebben Hem verzocht naar hare wijze
In de woestijn, en daar begeerd met spijze
Naar haren lust verzaad te zijn wel zeer;
Zij murmureerden zoo tegen den Heer.

10. Zou God (zeiden zij) ons in dees woestijne
Den disch [1] kunnen dekken met spijs en wijne?
Uit den geslagen steen de stroomen drongen,
En de wateren zeer haast daaruit sprongen;
Zou God ons hier kunnen geven ons brood?
En ons spijzen met vleesch in dezen nood?

11. Daarom als God dees blindheid ging aanmerken,
Werd Hij zeer gram en wilde haar niet sterken;
Terstond zag men een groot vuur haast ontsteken
Over dat zaad van Jacob, die afweken;
Hij verdierf de kinders van Israël,
Omdat zij op Hem niet betrouwden wel.

12. Want daar zij zulken nood hebben bezeven [2],
God hadde den wolken gebod gegeven,
En den hemel ontdaan [3] in 't openhare;
Hij regende manna der gansche schare,
Zoodat zij zijn geworden tot dier stad [4]
Des hemels brood geheel vol ende zat [5].

3. PAUZE.

13. De sterflijke mensch daar zijnde gezeten,
Heeft van dat brood der Engelen gegeten;
Dies is hij haast zat [5] geweest boven maten.
God heeft de winden zeer sterk waaijen laten,
Den eenen uit het Zuiden door Zijn kracht,
Den andren heeft Hij uit 't Oosten gebragt.

14. Daarna heeft Hij dat vleesch van smake goedig,
Geregend uit den hemel overvloedig;
En gelijk des zands veel is in getale,
Gaf Hij hun vogels t' eten altemale;
Die vielen op den leger overbreid [6],
In de tenten hebben zij die bereid.

1. de tafel. 2. doorstaan. 3. geopend. 4. in dien tijd of op die plaats. 5. verzadigd. 6. op het geheele leger.

15. Zoo werd deze hoop zwaarlijk om verzaden,
Zeer vol zijnde, met dees spijs overladen;
Haren lust koelden zij op deze wijze;
Doch zij aten nog steeds van deze spijze,
Ja hadden nog even tot dezen stond
't Vleesch tusschen de tanden in haren mond, —

16. Als God gram[1] werd en dit volk liet verderven,
En de voornaamst onder hen ook liet sterven;
Ja haastlijk stierven de voornaamsten zeere.
Toch heeft dees booze aard God haren Heere,
Voortaan vergramd en Zijn eere geroofd,
En Zijner wonderwerken geen geloofd.

4. PAUZE.

17. Daarom zijn zij gestorven in ellenden,
En hebben haast haren tijd moeten enden;
Dies als zij zulks onder malkander zagen,
Begonnen ze naar God den Heer te vragen.
Een ieder heeft vroeg, ja voor den daagraad,
Gezocht Gods genaad in zulken staat,

18. Dan bedachten ze, dat God in 't benaauwen
Een toevlugt is, daarop men mag betrouwen;
Die door Zijn kracht en sterkte wonderdadig,
Die[2] verlost, die Hem betrouwen gestadig.
Maar zij huichelden steeds met haren mond,
Haar tong sprak niets dan leugen in den grond.

19. Met harten wilden zij God niet aankleven;
In Zijn verbond zijn zij ook niet gebleven.
Doch zoo genadig is de Heer bevonden,
Dat Hij hen vergaf haar schandlijke zonden;
Hij keerde Zijn gramschap groot van hen af,
En stilde dikwijls Zijnen toorne straf[3].

20. Hij bedachte dat haar zwakke nature
Niet anders dan een vleesch was t'elker ure,
En als een wind die doorvliegt zonder keeren.
Hoe dikwijls hebben zij den Heer der heeren
Tot toorn verwekt en zeer bedroefd gemaakt
In de woestijne, die van hitte blaakt.

1. toornig. 2. Hen. 3. hevig.

5. PAUZE.

21. Dit volk, om God te tergen zeer genegen,
Heeft Hem verzocht altijd en allerwegen;
Ja heeft willen meesteren [1] t'allen tijden
Den Heilgen Israëls zonder mijden [2];
Niet denkend aan Zijn hand, daardoor dat zij
Van haar vijanden gemaakt waren vrij.

22. Hij heeft hen wonderteekenen gegeven,
Die Hij in Egypte hadde bedreven;
In Soan heeft Hij Zijn daden vermeeret,
Daar hij 't water haast in bloed heeft verkeeret;
De beeken waren bloed, dies met verdriet
Verging 't volk en konde zulks drinken niet.

23. Dan zond hun God wormen boos boven maten,
Die al, ja zelfs tot in de bedden aten;
Vorschen [3] plaagden hen ook aan alle zijden;
In de vruchten moesten zij schade lijden
Van de rupsen, die ze hebben gekweld;
De sprinkhanen verdorven 't gansche veld.

24. Haar wijngaard werd met den hagel geslagen,
Over de vijgboomen vielen veel plagen.
Met hagel is al haar vee omgekommen,
't Vuur verteerde de kudden ook alommen.
Summa [4], Hij heeft over hen in 't gemeen
Zijnen toorn groot uitgestortet meteen.

25. Hij liet ze zeer straffen in alle zaken,
Door d'Engelen die bereid zijn ter wraken.
Hij maakte plaats in Zijn gramschap zeer krachtig,
Niemand en verschoonde de Heer almagtig;
Haar vee, ja zij zelf storven zeer verbaasd,
Door de pestilentië [5] met der haast.

6. PAUZE.

26. In Egypte waren zeer snel verdorven
De eerstgeboornen, die haastelijk storven;
't Verraderisch [6] geslacht van Cham geboren,
Heeft God ommegebragt in Zijnen toren [7].

1. overheerschen. 2. ontzag. 3. kikvorschen. 4. kortom. 5. pestziekte. 6. verraderlijk. 7. toorn.

Toen trok Zijn volk uit als schapen zeer goed,
Die Hij heeft in de woestijn opgevoed.

27. Hij leidde 't volk zekerlijk tot dien stonden;
De zee heeft al de vijanden verslonden.
Zijn volk wilde Hij zoo den weg bereiden,
En hen tot haar erfgoed zeer schoon geleiden;
Tot den heerlijken berg dien Hij hun geeft,
Dien Hij door Zijnen arm verworven heeft.

28. De volkeren heeft Hij voor hen verdreven,
En haar land zeer vruchtbaar ook ingegeven
Den stammen Israëls als onvertsaagde [1].
Doch zij verzochten Hem, 't welk Hem mishaagde;
Zij hebben zaam den Heer vergramd eenpaar,
En niet gehouden Zijn geboden klaar.

29. Volgende der voorvaderen gebreken,
Als verachters zijn zij van God geweken;
Zij waren gelijk looze [2] bogen alle,
Door afgoden zijn zij gebragt ten valle;
Daardoor de jaloersche God werd verstoord
En getergd tegen Zijn gebod en woord.

7. PAUZE.

30. Want als God begon haar boosheid te merken,
Hij kreeg een mishagen van hare werken,
En werd toornig over Zijn huisgenooten.
Dies Hij tot Silo Zijn huis heeft verstooten,
Ende Zijne woning verlaten gaar,
Daar Hij gewoond hadde zoo menig jaar.

31. d'Arke des verbonds kwam in vreemde landen,
En haar heerlijkheid tot hare vijanden.
Zijn volk werd van onbesneednen gevangen,
Te vuur en te zwaarde niet om verstrangen [3].
Alzoo was God vergramd gansch en geheel,
Over Israël Zijn geliefd erfdeel.

32. Vuur nam haren jongelingen dat leven,
De maagden zijn steeds ongetrouwd gebleven,
Eenzaam, bedrukt, heeft men z'alleen gevonden.
Door 't zwaard zijn gedood de priesters vol wonden;

1. onoverwinnelijk. 2. slappe, onbruikbare. 3. niet te weerstaan.

De weduwen in dezen zwaren strijd.
En hadden om treuren schier geenen tijd.

33. Maar gelijk een dronkig[1] mensch hem opmaket,
Als de wijn wel verteerd is, en ontwaket,
Die zeer luid tiert en maakt een zeldzaam wezen, —
Alzoo is ook onze God opgerezen,
En sloeg 't achterdeel der vijanden kwaad,
't Welk hen een eeuwige schand is en smaad.

8. PAUZE.

34. Hij verstiet 't huis Jozefs des uitverkoren,
En den stam Efraïm in Zijnen toren[2],
En nam Juda, dat Zijn huis daar zou wezen,
Op Sion, den berg van Hem uitgelezen[3];
Daar Hij Zijn woning ende Zijnen troon
Heeft opgerigt zeer sierlijk en zeer schoon.

35. Zijn woninge heeft God de Heer geprezen,
Voor eeuwiglijk zeer wel gegrond mits dezen,
Zoo vast als d' aardbodem staat nu ten tijden.
En uit Zijn volk verkoos Hij met verblijden
David Zijn knecht, daar hij de schaapkens klein
Gehoedet heeft op 't veld in 't groene plein.

36. God nam hem, daar hij de schapen moest weiden,
En beval dat hij 't volk zoude geleiden,
En Israël, Zijn erfdeel, wel bewaren;
't Welk gedaan heeft David, Zijn trouw dienare;
Hij heeft dat volk met verstand en wijsheid
Geregeerd en gevoed in heiligheid.

PSALM 79.

De heidnen zijn in Uw erfdeel gevallen; Zij hebben

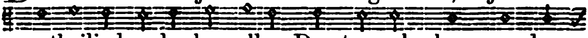

ontheiligd onder hen allen Den tempel schoon, en daar-

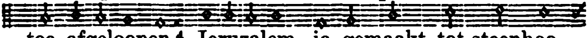

toe afgeloopen[4] Jeruzalem, ja gemaakt tot steenhoo-

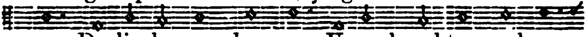

pen. De ligchamen daarnaar Uwer knechten eerbaar,

1. dronkaard. 2. toorn. 3. uitverkoren. 4. geplunderd.

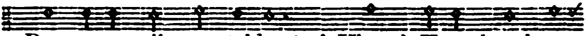

Den raven zij voorstelden [1]; 't Vleesch Uwer knechten

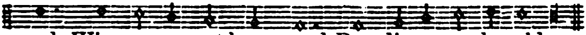

goed, Wierpen ze met hoogmoed Den dieren op de velden.

2. Zij hebben, Heer! Uwe knechten verstooten,
En 't bloed rondom Jeruzalem vergoten
Als water klaar, hetwelk klein is van waarde;
Niemand heeft ze dragen willen ter aarde.
Wij zijn een spot en smaad
Onzen naburen kwaad;
Zij schimpen zeer vermeten [2],
En spotten zonder end,
Zij die ons zijn omtrent [3]
Met woninge gezeten.

3. Ach hoe lang zult Gij nog, o Heer geprezen,
Op ons alzoo vergramd en verstoord wezen?
Hoe lang zal nog Uwen toorn zijn ontsteken,
Als een vuur, 'twelk men met kracht ziet uitbreken?
Stort Uwen toorne zwaar
Over 't volk, dat voorwaar
U niet wil kennen, Heere!
De koningrijken zaam
Sla Heer, die Uwen Naam
Niet aanroepen met eere,

4. Zij hebben schier Jacobs huis gansch vereten [4],
En zijn nakomelingen al verbeten [5];
Zijn woningen ook geworpen te gronde,
Ja gansch verwoest, als blijkt tot dezer stonde.
Wil Heer! gedenken niet
De zonden die geschied
Voor U zijn in voortijden;
Haast U Heer! kom toch voort,
En help ons naar Uw woord;
Want wij zijn in groot lijden.

PAUZE.

5. Help ons Heer, Gij zijt ons toevlugt alleine;
Opdat geëerd worde Uw Name reine;

1. voorwierpen of overlieten. 2. verwaten. 3. nabij.
4. opgegeten. 5. verbitterd.

Verlos ons en wil ons zamen vergeven
Ons zonden, door Uw goedheid hoog verheven.
Dat men tot Uwen spot
Niet zeg: Waar is haar God?
De boozen wil benaauwen,
En wraak overal doet
Van Uwer knechten bloed,
Dat wij 't mogen aanschouwen.

6. Laat tot U komen dat zuchten en klagen
Dergenen, die in banden zijn geslagen;
Laat die vrij zijn, schenk hen o Heer! dat leven,
Die tot den dood geëigend [1] zijn en beven.
Onzen naburen fier
In haren schoot wil schier
Zeven-dubbel vergelden,
Den smaad ende den blaam,
Daarmee zij Uwen Naam
Steeds lasteren en schelden.

7. Dan zullen wij, die schapen Uwer weiden
En Uw volk zijn, met blijdschap groot uitbreiden
Uwes Naams eer; ook werden Uwe krachten
Altijd verteld, van geslacht tot geslachten.

PSALM 80.

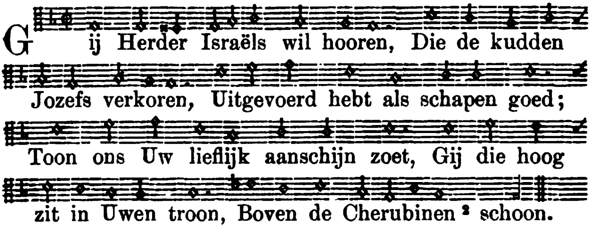

2. Laat Uwe kracht, Heere! verschijnen,
Efraim tot nut en den zijnen,
Ook Manasse en Benjamin;
Keer toch tot ons, Heer! Uwen zin,
Troost ons met Uw lieflijk aanschijn,

1. veroordeeld. 2. engelen

Opdat wij van schaden vrij zijn.

3. Hoe men ons handelt kunt Gij merken;
Dies wil ons door Uw goedheid sterken;
Sla over ons 't gezigt eenpaar
Uwer vriendlijke oogen klaar;
Zoo zullen wij van 't kruis niet klein.
Vrij zijn door Uw gezigt allein,

4. Hoe lang zal, o Heer der heirkrachten,
Uwe toorn nog branden met magten
Tegen Uwes volks gebed rein?
Gij hebt ons met tranen gemein
Gespijsd; ook was bitter geklag
Onze drank, Heer! den ganschen dag.

5. Gij hebt ons gemaakt den naburen
Tot twist en gekijf t'aller uren;
Ons vijanden spotten ons zeer;
Verlos ons uit schaden, o Heer!
Laat ons schouwen [1] Uw aanschijn blij,
Zoo worden wij zeker en vrij.

PAUZE.

6. Uwen wijngaard uit Egypteland
Bragt Gij Heer, en Gij hebt hem geplant,
Daar verdelgd zijn de volken wreed.
Gij maaktet hem een plaatse breed,
Daar hij geworteld vastlijk kleeft.
Zoodat hij 't land vervullet heeft.

7. De bergen zijn zeer schoon bedekket
Met zijne schaduw, die wijd strekket;
Zijn ranken hoog klimmen en gaan,
Gelijk de cederboomen staan;
Zijn takken zijn gewassen bloot [2],
Van 't water tot aan de zee groot.

8. Waarom hebt Gij den tuin [3] doen breken.
En zijt den rooveren geweken [4]?
Hoe komt 't dat wilde zwijnen fel,
Daarin gevallen zijn zoo snel?
Waarom heeft 't wild tot dezer stond,

1. aanschouwen. 2. breed. 3. omheining. 4. ontweken.

Hem zoo verdorven in den grond?

9. O God! die een Heer zijt der heeren,
Zie ons aan, wil U tot ons keeren;
Bezoek en zie den wijnstok rein,
Dien Uw hand geplant heeft allein;
Wil dien weder bouwen voortaan,
Dat Gij daarvan prijs moogt ontvaan [1].

10. Hij zal schier tot asschen verbranden,
En is nu gansch gemaakt te schanden;
Hij vergaat door Uw gramschap haast,
Strek Uw hand uit, maak onverbaasd [2]
't Volk, Heer! dat alleen op U bouwt,
En van harten vastlijk vertrouwt.

11. Wij zullen ons niet meer begeven
Tot afwijkinge; laat ons leven.
Wij zullen steeds zingen Uw eer,
Troost ende help ons langs zoo meer.
Uw aanzigt geve Zijnen schijn,
Zoo zullen wij geholpen zijn.

PSALM 81.

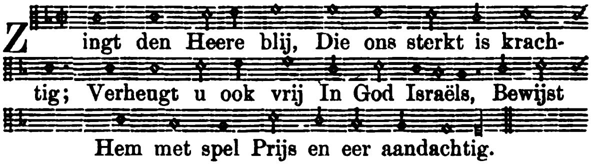

2. Zingt psalmen zeer goed, En lieflijk om [3] hooren;
De tamboeren [4] zoet, Harpen bekwame,
En psalters [5] zame, — Wilt met vreugd oorboren [6].

3. Op de nieuwe maan Met bazuinen zinget,
En vrolijk voortaan: Der loovertenten
Jaarlijksche renten Betaalt en volbringet.

4. Dit is Israël Een gebruik gewezen [7];
God en niemand el [8], Dit bevolen heeft,
En tot teeken geeft Zijns bonds [9] hoog geprezen.

1. ontvangen. 2 gerust. 3. te. 4. trommels. 5. speeltuigen of muziekinstrumenten. 6. gebruiken bij het zingen. 7. geworden. 8. anders 9. verbond.

5. Zulks heeft Hij gedaan, Als 't volk uit den lande
Egypte gegaan Is, daar 't de talen
Hoorde verhalen [1], Die 't niet heeft verstanden [2].

1. PAUZE.

6. Haar lasten aldaar Heeft Hij weggenomen;
Van de potten zwaar, Lastig om [3] dragen,
Zijn ze ontslagen En gansch vrij gekomen.

7. Gij riept mij daar aan, En Ik in uw lijden
Heb u bijgestaan, En verhoord in nood,
Als de donder groot Mij dekte ter zijden.

8. Ik proefd [4] u voorwaar Aan 't twistwater krachtig,
En vond u daarnaar Verhard van zinnen;
Doch ik uit minnen [5] Sprak u aan eendragtig:

9. Mijn volk, mij toch hoort, Mijn bond zal ik maken
Met U van nu voort; Wil mij toch hooren,
Open uw ooren En wil mijn woord smaken [6].

10. Maak u, mijn volk vroet [7], Geenerlei afgoden,
Geenen dienst hen doet, Wil ze niet eeren,
Noch tot hen keeren; Want ik heb 't verboden.

11. Want ik ben uw God Eeuwig en almagtig;
Dit land tot uw lot [8] Gaf ik u goedig,
En trok u spoedig Uit Egypte krachtig.

2. PAUZE.

12. Opent uwen mond Zeer wijd onbeladen [9],
Ik zal hem terstond Met goede spijze,
Naar mijne wijze Rijkelijk verzaden.

13. 't Volk dat ik verkoos Is van 't woord geweken;
Verstokt is 't en boos; Ik heb 't gebeden,
't Heeft toch mijn reden Ganschelijk versteken [10].

14. Ik in toornigheid Gaf 't over met allen,
Zijner verstoktheid, Om zelf zijn zaken
Voortaan te maken Naar zijn welgevallen.

15. Och! of 't volk rebel [11] Mij gehoorzaam ware,
En dat Israël Ware gebleven

1. spreken. 2. verstaan. 3. te. 4. beproefde. 5. liefde. 6. aannemen. 7. verkoren. 8. erfdeel. 9. vrijmoedig. 10. verworpen. 11. oproerig.

Op den pad even[1] Vast in 't openbare.

16. Ik zou haast verdaan Hebben zijn vijanden;
Mijn hand, sterk in 't slaan, Had boven maten,
Haast die hen haten, Al gebragt te schanden.

17. Zijn vijanden al Zouden druk bedrijven[2]
En komen ten val; Dat ze al zamen
Zouden met blamen[3] Eeuwig verdrukt blijven.

18. Tarw in overvloed Had ik hen gegeven,
En met honig zoet, Welk vloeit uit steenen,
Gespijsd met eenen Had ik z'al[4] haar leven.

PSALM 82.

Wijze: Psalm 46.

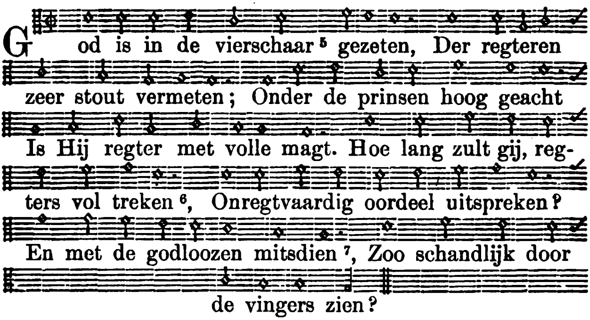

2. Wilt toch dat regt is, doen den armen,
Oordeelt de weezen met ontfarmen,
Helpt d'ellendigen tot zijn regt,
En den verdrukten mensche slecht[8].
Verlost uit versmaadheid en slagen
Hem, die benaauwd zijnde moet klagen;
Van de tyrannen[9] hem vrij stelt,
Die overlast[10] is met geweld.

3. Maar wat wil ik hen 't goede prijzen[11]?
Haar[12] hart is niet om[13] onderwijzen;

1. de effen paan. 2. ondergaan. 3. schande. 4. hen al. 5. regtbank. 6. onregtvaardigheden. 7. tegelijk. 8. verdedigt. 9. dwingelanden. 10. onderdrukt. 11. aanbevelen. 12. Hun. 13. om te.

Zij volgen na haar blind verstand,
Al zou vergaan het gansche land.
Gij zijt, 't is waar, ik wil 't belijden,
Als klein goden tot dezen tijden;
Gij heerschet met eere vermaard,
Alsof gij Gods kinderen waart.

4. Doch gij moet al te zaam verderven,
En gelijk andre menschen sterven;
En gij prinsen moet al voortaan
Gelijk ander[1] te gronde gaan.
Wil U haastlijk, o Heer! opmaken,
Oordeel hier beneden ons zaken;
Want U behoort ten allen tijd
Dat volk der gansche wereld wijd.

PSALM 83.

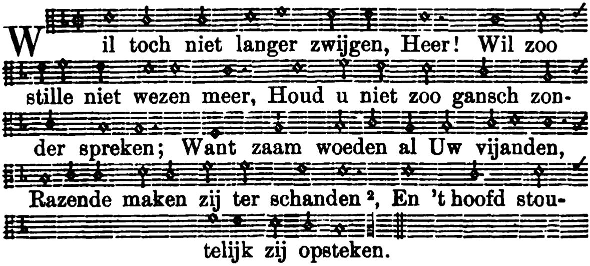

2. Zij raadslagen met listen kwaad,
Tegen 't volk, Heer! dat op U staat[3];
Over dien bruiken[4] zij haar krachten,
Die vrijmoediglijk zonder zorgen
Onder U willen zijn verborgen;
Veel looze vonden[5] zij betrachten.

3. Zij spreken: Laat nu zijn voortaan
Dit volk omgebragt en verdaan[6],
Dat het geen volk meer zij zoo krachtig;
Dat niet genaamd zij in eerwaarde
De naam Israëls op de aarde;

1. anderen. 2. een krijgsgetier (nieuwe berijming). 3. vertrouwt. 4. hen gebruiken. 5. listige bedenkingen. 6. uitgeroeid.

Dat men dies niet meer zij gedachtig.

4. Tegen U maken zij een bond [1],
En binden [2] hen zaam [3] nu terstond.
Edom en de Ismaëlieten,
Moabs en ook Hagars geslachte,
De Gebalieten groot van magte,
Zijn U tegen met d'Ammonieten.

5. Palestina, Amalek rijk,
En die van Tyrus al gelijk,
Bruiken [4] haar verstand en haar krachten [5];
De Assyriërs hoog verheven,
Hulp en onderstand zij zaam geven
Den kindren Lots, die U verachten.

6. Doe hen zoo Gij deedt Midian,
Dat harer geen kome daarvan [6];
Zoo [7] Gij tot Kison aan de beken
Jabin en Sisera hoogmoedig
Versloegt; daar ook 't volk overvloedig
Als drek in Endor bleef versteken [8].

PAUZE.

7. Haren oversten Vorsten doet
Als Oreb en Zeëb onvroet [9],
Dat Zeba, Tsalmuna geschiedde [10];
Die daar zeiden met hoogmoed prachtig,
Dat ze zouden 't huis Gods almagtig
Innemen tot haren gebiede.

8. Maak z' [11] ongestadig als een rat,
En als dat stof der aarde plat,
Omhooge van den wind gedreven;
Zoo de vuurvlammen 't hout verbranden,
En de bergen maken te schanden,
Hoe hoog ook dat ze zijn verheven.

9. Vervolg ze zoo met groot tempeest [12],
Door onweder maak ze bevreesd,
Wil ze hier en daar met angst jagen;
Haar aangezigten wil beschamen,
Opdat ze met handen te zamen

1. verbond. 2. verbinden. 3. zich zamen. 4. gebruiken.
5. vers 7 en 8. 6. geen hunner ontkome. 7. zooals.
8. vers 10, 11. 9. goddeloos. 10. vers 12. 11. hen. 12. storm.

In ootmoed naar U, o Heer! vragen.

10. Laat ze beschaamd zijn en verbaasd,
Verschrik en breng ze om met der haast;
Dat zij mogen verstaan en gronden,
Dat Gij een Heere zijt alleene,
De Allerhoogst, en anders geene
In de wereld kan zijn bevonden.

PSALM 84.

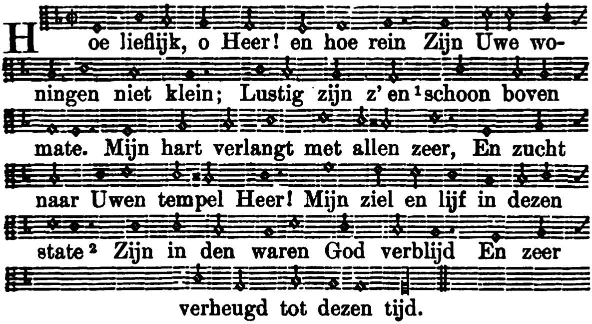

2. De musschen en zwaalwen zame
Vinden eenen nest bekwame;
Och Heere der heirscharen[3] krachtig,
o God! mijn troost en helper mijn,
Waar is 't dat Uw altaren zijn,
Daar Gij woont, o mijn Heer Almagtig?
Wel hen, die in Uw huis eerbaar
Wonen, die loven U eenpaar.

3. Zalig is hij t'allen stonden,
Wiens kracht, Heer! Gij zijt bevonden,
Die naarstig bewaart Uwe wegen;
Als zij door dit jammerdal gaan,
Zij zullen met vlijt regt voortaan
Putten te graven zijn genegen;
Die worden gemaakt waterrijk,
Door den regen alle gelijk.

1 ze en. 2. toestand. 3. blz. 166.

PAUZE.

4\. Zij zullen gaan van deugd tot deugd,
Totdat z' in [1] Sion al met vreugd
Komen en daar den Heer aanschouwen.
O Heer der heirkrachten [2] zeer schoon,
Uit den hoogen hemelschen troon
Hoor mijn gebed in dit benaauwen;
Gij Jacobs God mij toch verhoort,
Verneem mijn smeeken naar Uw woord.

5\. Heer! tot wien wij in den nood vlien,
Wil Uwen gezalfden aanzien;
Want veel beter is slechts een ure
In Uw huis, dan elders, dit 's klaar,
Duizend zijn; beter is ook daar
Een wachter te zijn aan de deure,
Dan 't is in de paleizen zoet
Der godloozen met overvloed.

6\. Want ons God is vriendlijk en goed,
Een zon en schild tot ons behoed,
Die ons geeft eer ende genade;
Die den vromen in geenen nood
Verlaten zal tot in den dood,
Geen ding ontbreekt hem vroeg noch spade.
Zalig is hij, die op Hem bouwt,
En Hem van harte gansch vertrouwt.

PSALM 85.

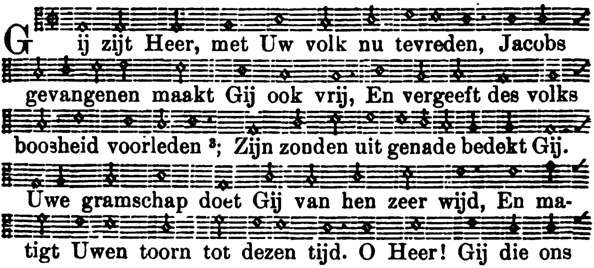

1\. ze in. 2. legermagten. 3. van vroeger.

2. Wilt gij nu, Heer! voortaan toornig wezen?
Wordt Gij van geslacht tot geslacht verstoord?
Neen, maar Gij zult ons troosten na dezen;
Dies zal Uw volk hen[1] verblijden nu voort.
Of wij schoon zwaarlijk hebben, Heer! misdaan,
Nogtans bewijst ons Uw goedheid voortaan,
En wil ons helpen, o Heer en God mijn,
Al is 't dat wij al arme zondaars zijn.

3. Toch wil ik hooren wat God zal spreken,
Want den vromen zal Hij den vrede goed
Verkonden en dien laten uitbreken[2];
Daardoor werden zijn kindren wijs en vroet[3].
Maar die in Gods vreeze zoeken bijstand,
Denzelven zal God steeds bieden de hand;
Opdat bij ons wederom wone, Heer!
Uwe heerlijkheid en Uwes Naams eer.

4. Genaad en waarheid komen in 't gemoet,
Regt en paix[4] kussen malkandren met vliet[5],
't Geloof zal uit de aarde spruiten zoet,
Geregtigheid van boven nederziet.
God zal vruchten geven in overvloed,
Die ons dat aardrijke voortbrengen moet.
In 't regiment[6] zal 't opregtelijk staan,
Alle dingen zullen ook regt toegaan.

PSALM 86.

Wijze: Psalm 77.

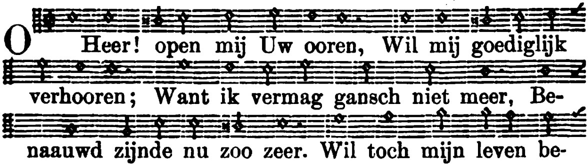

1. zich. 2. vermeeren. 3. vroom, goed. 4. vrede.
5. vertrouwen. 6. de regering.

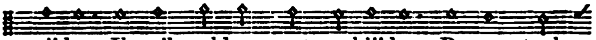

vrijden, Ik wil weldoen met verblijden; Bewaar toch

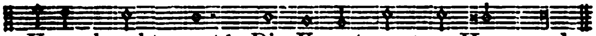

Uwen knecht vroet[1], Die U vertrouwt, o Heer goed.

2. Wil mij Heer, genadig wezen,
Naar Uwe goedheid geprezen,
Die U bidde met ootmoed,
En daaglijks valle te voet.
Verheug nu Uwen knecht klagtig,
Die U Heer! aanroept aandachtig;
Want ik heffe 't hart allein
Tot U in den nood niet klein.

3. Gij zijt Heer! vriendlijk en goedig,
Barmhartig en zeer langmoedig,
Dengenen die tot U gaan
En in den nood roepen aan.
Verhoor mij, Heer uitverkoren,
Laat mijn stem U komen voren[2];
Versta mijn klagten zeer zwaar,
Want 't is meer dan tijd voorwaar.

4. Als ik ben in nood en kwaden,
Tot U schrei ik zeer beladen[3];
Omdat Gij verhoort altijd
Mijn stem en maakt mij verblijd.
Bij U, o Heer des aardrijken,
Is geen God te vergelijken,
Daar is ook niemand zoo koen[4],
Die Uw werken kan nadoen.

PAUZE.

5. Alle volken, die Gij krachtig
Hebt geschapen, Heer almagtig!
Zullen vereeren te zaam
En groot maken Uwen Naam.
Gij zijt groot, niet om versterken[5],
En doet wonderlijke werken;
Gij hebt den naam breed en wijd,
Dat Gij alleen een God zijt.

1. vroom. 2. tot U komen. 3. benaauwd, bezwaard. 4. groot.
5. en hoog verheven.

6. Uw wegen wil mij toch leeren,
Dat ik regt ga U ter eere;
  Opdat Gij van mij ook meest
  Ten regten moogt zijn gevreesd.
Ik wil U, Heer! hoog verheven,
Altijd prijs en eere geven;
  Ik wil Uwen Naam zeer klaar [1],
  Groot maken in 't openbaar.

7. Gij hebt, uit louter genaden,
Mij bewezen veel weldaden,
  En mij verlost uit den nood
  Der helle en van den dood.
Heer! de wreed [2] onder hen allen
Met kracht mij gansch overvallen,
  Naar mijn leven zij al staan,
  Zonder U te merken aan.

8. Maar Gij zijt goed en genadig,
Barmhartig ende weldadig,
  Langmoedig tot toornigheid,
  Bestendig in der waarheid.
Wil mij goediglijk aanschouwen,
Sterk mij ook in dit benaauwen,
  Help mij en maak onvertsaagd [3]
  Den knecht van Uwe dienstmaagd.

9. Wil mij toch een teeken geven,
Opdat mijn vijanden beven,
  Als zij zien zullen, Heer mild,
  Dat Gij mij steeds bijstaan wilt.

PSALM 87.

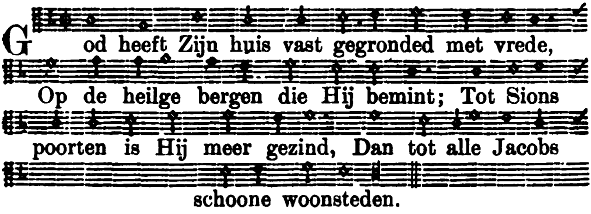

1. alom. 2. wreeden. 3. onvervaard.

2. Men hoort van u, o stad Gods hoog verheven,
   Groote dingen. Egypte en Babel
   Werden (spreekt God) onderwezen zoo wel,
Dat zij tot mijn volk werden aangeschreven.

3. Tyriërs, Palestiners en de Mooren
   Zullen in mijne kerk voortgebragt zijn;
   Men zal spreken, dat[1] in dat Sion mijn
Allerlei volk bijeen[2] mij werd geboren[3].

4. God zal Sion bouwen met Zijn hand krachtig;
   Uit alle spraken Hij de zijnen zal
   Roepen; dan werd gezeid van dezen al,
Dat z' in Sion al zamen zijn woonachtig.

5. Dies wilt nu openlijk en vrolijk zingen,
   Op de bazuinen verkondigt Zijn eer.
   In u Sion, zal wezen (spreekt de Heer)
Rijkdom en overvloed van alle dingen.

PSALM 88.

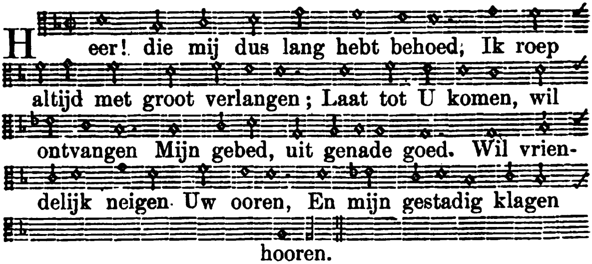

2. Want mijn ziel is vol angst en nood,
Ter helle is gedaald mijn leven;
Ik mag met hen wel zijn geschreven,
   Die onder gaan door lijden groot.
Men mag mij hem wel gelijk achten,
Die hulpeloos is zonder krachten.

3. Ik ben onder de dooden al
Versteken[4] en ook gansch verlaten,
Als een die vermoord is op straten,

1. hoe. 2. nabij. 3. vers 4. 4. begraven.

Dien men zeer haast begraven zal;
Want Gij gedenkt mijner niet, Heere!
Uw hand hebt Gij afgekeerd zeere.

4. Gij werpt mij diep in den afgrond,
Die duister en diep is, met zuchten.
Uw gramschap, die zeer is te vruchten [1],
Drukt mij zeer hard tot dezen stond;
Gij overvalt mij met de roeden,
En met toorn als met watervloeden.

5. Mijnen vrienden ben ik gemaakt
Vreemd en veracht, ja een afgrijzen;
Met vingeren naar mij zij wijzen,
Ik ben overvallen gaar [2] naakt;
Alle middlen zijn mij benomen,
Uit de banden kan ik niet komen.

PAUZE.

6. Door 't kruis is mijn gezigt ontsteld;
Ik bid U daaglijks, Heer almagtig,
En strek uit steeds mijn handen klagtig, —
Wanneer toont Gij eens Uw geweld?
Wanneer zullen wij toch aanmerken,
Die schier [3] dood zijn, Uw wonderwerken?

7. Zullen de dooden hervoort gaan,
En Uw wonderdaden vermonden [4]?
En Uwer goedheid, niet om gronden [5],
In hare graven doen vermaan [6]?
Zullen zij van Uw waarheid spreken,
Die dood zijnde nog in 't graf steken [7]?

8. Worden Uwe wondren bedacht
In 't duister, daar men niets kan weten?
Zal men, daar al ding wordt vergeten,
Op Uw geregtheid hebben acht?
Nogtans bid ik U, Heer! gestadig
Van 's morgens vroeg: wees mij genadig.

9. Waarom o Heer! verstoot Gij mij?
Waarom is uw aanzigt verborgen?
Van der jongheid [8] ben ik vol zorgen,

1. vreezen. 2. gansch. 3. bijna. 4. vermelden. 5. onpeilbaar. 6. melding. 7. liggen. 8. van mijn jeugd af.

Duizendfout beangst, zeer onvrij;
Ik ben door schrikken gansch verslagen,
Benaauwd, vol vreeze met vertsagen [1].

10. Uwe gramschap over mij gaat,
Uwe verschrikkingen mij drukken;
Waterstroomen mij gansch wegrukken
In dezen zeer benaauwden staat.
Alles wat mij angst kan toebringen,
Wil mij nu al meteen omringen.

11. Gij hebt van mij gedaan zeer wijd
Mijn beste vrienden al meteene [2];
Mijn secreetste [3] vrienden gemeene
Zijn wijd van mij in dezen strijd;
In al mijne zware ellenden,
Van mij wijken zij, die mij kenden.

PSALM 89.

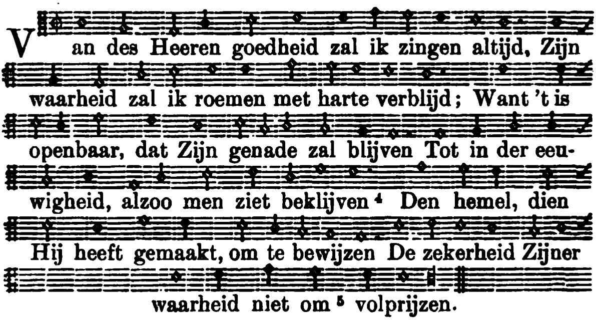

2. Ik hebbe, spreekt de Heer, gemaakt een vast verbond
Met David mijnen knecht, dien ik voor 's werelds grond
Verkoren heb en met eed zekerlijk gezworen:
Dat voortaan zou erven 't geslacht van hem geboren,
Deze genade, dat de koninklijke kroone
Zou blijven erfelijk in zijn geslachte schoone.

3. d' Hemelen [6] prijzen, Heer! Uw werken wonderbaar;

1. moedeloos. 2. allen zamen. 3. vertrouwdste. 4. bestaan.
5. onvolprezen. 6. De heemlen.

In Uw gemeente goed, schijnt Uwe waarheid klaar.
Niemand is er zoo hoog geklommen, 't heeft gebleken,
Die bij U in sterkheid kan wezen vergeleken.
Geen engelen zijn in kracht zoo hoog opgerezen,
Die gelijk kunnen zijn Uwen goddlijken wezen.

1. PAUZE.

4. In de gemeente Zijner heiligen zeer goed,
Is God sterk, ook werd Hij gevreezed[1] met ootmoed.
Heer der heirscharen[2], Gij doet buigen alle krachten,
O eeuwig God zeer sterk, wie is U gelijk t' achten?
Het is rondom en alzins[3] vol van Uwe trouwe
En Uwer waarheid, welke U niet zal berouwen.

5. Gij heerschet over 't gansche meer diep ende breed,
Zijn baren stilt Gij, als zij overloopen wreed.
Gij hebt Egypte omgebragt door zwaard en plagen;
Uwer vijanden kracht hebt Gij ontstuks[4] geslagen.
Hemel en aard is Uw; Gij hebt gemaakt alleine
't Aardrijk en alles wat daarin is groot en kleine.

6. Dat Noord en Zuiden Gij geschapen hebt, o Heer!
In Uwen Naam juichen Hermon en Thabor[5] zeer.
Gij hebt eenen arm sterk, krachtig zijn Uwe handen,
Uw regterhand verhooged is in alle landen.
Uwe troon staat vast in billigheid en gerigte,
Genaad en waarheid gaan voor Uwen aangezigte[6].

7. Welzalig is dat volk, dat hen[7] in U verblijdt,
Dat zal voorspoedig zijn nu en tot allen tijd;
In 't licht Uwes aanschijns zullen zij gaan al zame[8],
En hen verheugen in den roem van Uwen Name;
Als zij zullen wezen door Uw geregtigheden
Versierd daaglijks met gaven schoon en ook met vrede[9].

8. Zoo wij sterk zijn, daarvan hebt Gij alleen de eer;
Vermogen wij ook iets, zulks alles komt, o Heer!
Van Uw goedheid, die ons bescherming is bevonden;
Is 't dat wij benaauwd zijn nu of t' eeniger stonde,
Gij, o Heilige God Israëls hoog verheven,
Zijt ons koning, tot wien wij ons ganschlijk begeven.

1. gevreesd. 2. Jes. 51 v. 15. 3. overal en altijd. 4. verbrijzeld. 5. bergen in Palestina. 6. vers 15. 7. zich. 8. allen zamen. 9. vers 7 n. r.

2. PAUZE.

9. Gij hebt voormaals, o Heer! door Uwe goedigheid,
Tot Uwen knecht door een openbaring gezeid:
Ik heb eenen sterken jongeling uitverkoren,
Dien wil ik bijstand doen, dat hij kracht mag oorboren [1];
Ik heb David alleen uit mijn volk uitgelezen,
Hij zal boven al andren mij getrouwe wezen.

10. Ik hebbe hem gezalfd met heilig olie zoet,
Onderhouden zal hem mijn hand in tegenspoed,
In wederwaardigheid [2] zal hem mijn hand versterken;
Zoodat zijn vijanden, door haar krachten en werken,
Hem niet zullen overweldigen noch verdrukken,
Noch brengen onder voet [3] door al haar looze stukken [4].

11. Maar veel meer zal ik zijn vijanden al verslaan;
Die mij haten, zullen met veel plagen vergaan.
Mijn waarheid en goedheid zullen van hem niet wijken;
Door mij zal zijne hoorn verhoogd zijn desgelijken.
Hij zal over 't meer de hand met geweld uitstrekken,
Tot de rivieren zal hij zijn regterhand rekken [5], —

12. En zal spreken: Gij zijt mijn Vader en mijn God,
Mijn troost, mijn steenrotse, mijn burgt en mijn vast slot [6].
Ik wil hem nemen op tot mijnen eersten zone,
En boven de vorsten eeren in zijnen troone;
Mijn genade wil ik hem eeuwiglijk bewaren,
Mijn verbond zal met hem vast blijven en voortvaren [7].

3. PAUZE.

13. Eeuwiglijk zal voorwaar overblijven zijn zaad;
Zijn rijke blijft zoo lang als de hemel bestaat.
Zoo zijn kindren daarna mijn woord haastlijk vergeten
En dat klein achten, uit hoogmoedigheid vermeten,
En niet en wandelen in mijn wetten gestadig,
Maar mijn inzettingen ontheiligen boosdadig, —

14. Ik wil bezoeken haast hare misdaden al,
Met plagen ik die scherpelijk ook straffen zal;
Toch zal ik mijn goedheid van hen niet gansch afwenden,
Mijn waarheid zal ik niet laten feilen noch enden.
Ik wil gansch niet afwijken van mijnen verbonde,
Noch ook van 't woord, 'twelk is gegaan uit mijnen monde.

1. verkrijgen. 2. benaauwdheid. 3. onder den voet.
4. listige daden. 5. vers 26. 6. vers 27. 7. vers 29.

15. Ik heb David bij mijn heiligheid eenen eed
Gedaan, die zal niet feilen, noch mij wezen leed, —
Dat zijn zaad eeuwiglijk blijven zal overvloedig,
En zijn troon, zoo lang als de zon en mane spoedig
Zullen schijnen zeer schoon in haar hemelsche klaarheid;
't Welk teekenen zijn van mijn bestendige waarheid[1].

16. Doch Gij hebt Uwen knecht verworpen nu zoo gaar[2];
Op Uwen gezalfden zijt Gij toornig voorwaar.
Uw verbond houdt Gij nu ganschlijk van geene waarde;
Gij tredet zijn kroone schier gansch en gaar[3] ter aarde.
In zijn steden breekt Gij de muren af in 't ronde;
Zijn bollewerken laat Gij raseeren[4] te gronde.

4. PAUZE.

17. Hij wordt beroofd van hen, die slechts daar gaan voorbij,
Zijner naburen spot tot allen tijd is hij.
Gij hebt verhoogd en gesterkt al zijne vijanden,
En zijn haters verblijd, die daar zoeken zijn schanden.
Gij hebt zijn zwaard gemaakt bot, dat het niet kan snijden;
Hij wordt overwonnen van hen, die hem bestrijden.

18. Zijn groote klaarheid hebt Gij nu verduisterd zeer,
Zijn koninklijke stoel heel geworpen ter neer;
De dagen zijner jeugd verkort Gij hier ter plekken[5],
En gaat hem met schande aan elken kant bedekken.
Hoe lang zult Gij, o Heer! van ons trekken Uw handen?
Zal 't altijd duren, dat Uw toorn als vuur zal branden?

19. Denk hoe kort mijn levenstijd zij, Heer! en ontwaakt;
Zoudt Gij den mensch alzoo vergeefs hebben gemaakt?
Wie is hij, die ontgaat den dood niet om verstrangen[6]?
Die ook in 't grafs geweld hierna niet werd gevangen?
Ach! waar mag de genade des ouden tijds wezen,
Die Gij David toezeid, naar Uw waarheid geprezen?

20. Gedenk des smaads, die Uwen knechten is gedaan,
En dat ik in den schoot al den spot moet ontvaan[7]
Veler menschen, die U o Heer! schenden en smaden,
En ook verachten Uwes gezalfden voetpaden.
Geloofd zij God altijd met eeuwig lof en prijzen!
Het zij alzoo, dies zal hem ieglijk eer bewijzen.

1. vers 38. 2. geheel. 3. omlaag. 4. sloopen, slechten.
5. ter plaatse. 6. niet te ontvlugten. 7. ontvangen, verdragen.

PSALM 90.

Wijze: Psalm 78.

2. Als Gij wilt, de mensche moet haast bezwijken;
Gij spreekt: o mensch! sterflijk van kleiner waarde,
Ik wil dat gij haast wordt tot stof der aarde.
Want bij U zijn duizend jaar te gelijken [1],
  Als bij ons een dag, die nu is vergaan,
  Of een nachtwake, die haast loopt voortaan [2].

3. Gij laat den menschen een tempeest [3] toekomen,
Zoo vergaan zij als een droom onbekwame;
In een morgenstond zijn zij al te zame [4]
Afgemaaid, zoo men op 't veld snijdt de bloemen,
  Die 's morgens staan lieflijk en schoon bijeen,
  Maar 's avonds hebben verwe noch kracht geen.

4. Vergaan doet ons Uw gramschap zeer beladen [5],
En maakt dat wij zijn wonderlijk verslagen;
Uw toorn doet, dat wij ganschelijk vertsagen [6],
Als Gij Heer, voor U neemt al ons misdaden,
  En doorgrondt ons harte scherplijk met vliet [7],
  Ja ons verborgen gedachten doorziet.

PAUZE.

5. Zoo einden [8] ons dagen, die haast voortvaren;
Door Uw gramschap gaat regt voorbij ons leven
Als een spreekwoord, van de menschen gedreven [9];
Want ons dagen zijn slechts zeventig jaren,

1. te vergelijken. 2. voorbijgaat. 3. storm, ongeluk. 4 allen. 5. toornig. 6. bezwijken. 7. ernst. 8. eindigen. 9. gebruikt.

Of tachentig[1], als 't al ten besten raakt[2],
En naardat het een sterk mensch lange maakt.

6. Nog is 't beste van ons ellende[3] dagen,
Niet dan moeite en arbeid, ja ook zwaar lijden,
't Welk vergaat, zoo wij ook doen t' allen tijden.
Wie kan den last Uwer gramschap verdragen
Ofte verstaan? Want zoo groot Uw kracht is,
Zoo groot is ook Uwe toorne gewis.

7. Daarom o Heer! leer ons verstaan en merken,
Hoe kort dat ons leven is, vol van smarten;
Dat wij verstaan mogen en regt beharten[4]
Uwe wijsheid, in Uw woord en Uw werken.
Keer tot ons, hoe lang zullen klagen wij?
Van Uwe gramschap maak Uw knechten vrij.

8. Maak ons 's morgens vroeg vol Uwer genade;
Opdat wij met vreugd en vrolijken[5] zingen
Den loop onzes levens mogen volbringen.
Verheug ons Heer, al zaam vroeg ende spade[6],
Nadat Gij ons nu hebt zoo menig jaar
Zeer hard benaauwd in Uwen toorne zwaar.

9. Over Uwe knechten laat Uw werk blijken;
Laat over ons[7] kindren schijnen Uw eere,
En Uw heerlijkheid klaar blinken, o Heere!
Regeer ons doen, o God! Heer des aardrijken,
En stier ons toch in eenen regten gank[8];
Regeer ons doen, want wij zijn menschen krank.

PSALM 91.

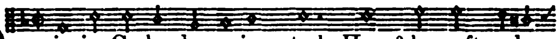

Die in Godes bewaring sterk Hem[9] begeeft onbe-

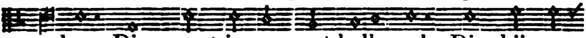

zweken, Die woont in een vast bollewerk. Dies hij zeer

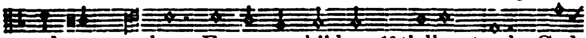

wel mag spreken, En zeggen bij hem[10] t'aller stond: God

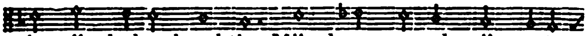

is mijn hulpe krachtig, Mijn burgt en ook mijn vaste

1. 80 tachtig. 2. meevalt. 3. ellendige. 4. behartigen. 5. vrolijk. 6. laat. 7. onze. 8. gang of weg. 9. zich. 10. zich zelven.

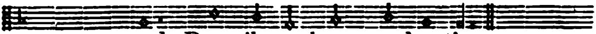

grond, Daar ik op hoop eendragtig.

2. Van des jagers valstrikken al,
En van 't geweld zeer magtig,
Van schádelijke pesten zal
Hij u ook helpen krachtig.
Hij zal met de vleugelen zijn [1]
U dekken en bevrijden;
Zijn hulp zal u in nood en pijn,
Een schild zijn t' allen tijden.

3. 's Nachts zult gij dat ding vreezen niet,
Dat de menschen doet beven;
Noch de pijlen die 's daags met vliet
Geschoten zijn daarneven;
Ook voor geen sterven scherp noch groot,
Dat 't volk des nachts bespringet;
Noch voor 't haastige, 't welk den dood
Den menschen 's daags toebringet [2].

4. Al storven [3] aan uw linkerzijd
Duizend en tien duiz'd [4] zame,
Ter regter nog zijt gij bevrijd
Voor schaden onbekwame.
Gij zult onbevreesd schouwen aan
De boos in haar verderven,
En hoe zij haren loon zeer zaan [5]
Ontvangen en beërven.

PAUZE.

5. Omdat gij tot God spreekt eenpaar:
Gij behoedt mij, o Heere!
En op God in alle gevaar
Hoopt en Hem doet dees eere.
Met geen schaden werdt gij bezwaard,
Noch geen plagen met allen
En zullen uw huis wel vermaard
Geenszins dan overvallen.

6. Hij geeft den engelen bevel,
Zijnde tot u genegen,
Dat z' [6] op u steeds acht hebben wel

1. Zijne vleugelen. 2. vers 5, 6. 3. stierven. 4. maal.
5. spoedig. 6. zij.

In alle uwe wegen.
Zij zullen in handen, dit 's klaar,
U dragen fijn besloten,
Dat gij niet vallen zult daarnaar,
Noch u aan den steen stooten.

7. Jonge leeuwen en slangen wreed,
Leeuwen en draken mede,
Zult gij al zonder schaad of leed
Onder de voeten treden.
Want dit spreekt God van u voorwaar:
Omdat hij Mij vereeret,
Ik zal hem helpen uit nood zwaar,
Want Mijn naam hij vermeeret [1].

8. Roept hij mij aan, hij werd verhoord;
In den nood zal ik wezen
Bij hem t'allen tijd, van nu voort;
Hij werd van mij geprezen.
Ik zal hem vervullen zeer goed
Met veel vrolijke dagen,
En hem ook laten smaken zoet
Mijn hulp naar mijn behagen.

PSALM 92.

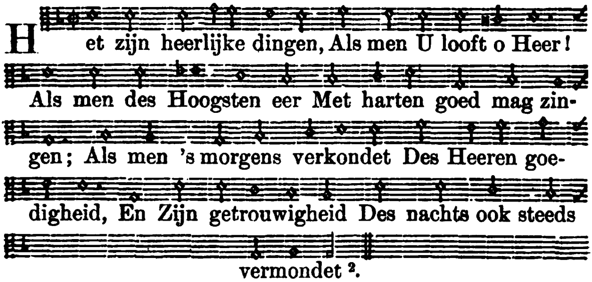

2. Op dat spel van tien snaren,
En op den psalter [3] zoet,
Ja ook op harpen goed,
Wil ik Zijn lof verklaren.

1. verheerlijkt. 2. prijst, vertelt. 3. speeltuig.

Want Uw heilige werken
  Verheugen mijn hart zeer;
  En Uwe daden, Heer!
Roem ik, zoo men kan merken.

3. Hoe heerlijk zijn mits dezen
  Uwe werken bekend;
  Hoe groot en zonder end
Is Uw wijsheid geprezen.
Dit en kan niet betrachten [1]
  De mensche dwaas en bot [2];
  Een onverstandig zot
Kan dit teregt niet achten.

4. Dat de godloozen groeijen
  Als 't gras doet op dat veld, —
  Die kwaad doet met geweld,
In voorspoed zamen bloeijen;
Opdat zij daarna vallen
  En eeuwiglijk vergaan.
  Maar Gij Heer! zijt voortaan
God, geëerd boven allen.

PAUZE.

5. Want zie Heer, Uw vijanden
  Zullen verderven al;
  De boosdoeners ten val
Zullen komen met schanden.
Mijn hoorne daarentegen
  Zal zeer verhooged zijn;
  Gij zult mij doen gaan fijn,
Alzoo d'eenhoornen plegen [3].

6. Heer! met olie vol trouwen
  Werd ik gezalfd zeer klaar;
  Aan mijn vijanden daar
Zal ik mijn lust aanschouwen.
Mijn ooren zullen hooren
  Haren lust haast en snel,
  Aan der boozen val fel,
Die mij willen verstoren.

1. beseffen. 2. onkundig. 3. vers 11.

7. Dan zal wassen en bloeijen
De mensch opregt en vroom;
En als de palmenboom
En cederboom ook groeijen.
Zij, die de Heer wil planten
In Zijn voorhoven rein,
Zullen al in 't gemein[1]
Groeijen aan alle kanten.

8. Ja ook oud zijnd al t' zame[2],
Zullen zij zijn vruchtbaar,
En groen zijn voor en naar[3],
Vol vruchten aangename.
Dat van hen zij beleden,
Dat God mijn toevlugt is,
Zuiver en rein gewis
Van ongeregtigheden.

PSALM 93.

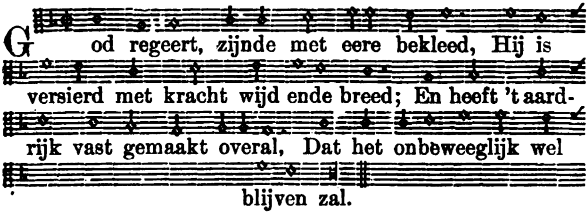

2. Uw stoel, Heere! eeuwiglijk vast bestaat;
Gij zijt voorwaar eeuwig God met der daad.
De waterstroomen[4] hen verheffen, Heer!
Zij tieren en razen met allen zeer.

3. Doch hoewel dat 's meers waterbaren fel
Hen[5] verheffen zeer gruwelijk en snel, —
Die in den hemel woont, is de God mijn,
Die zal nog veel hooger en sterker zijn.

4. O Heer! zeker is voor mij, Uwen knecht,
De leer Uwes monds, ja goed en opregt.
Uw heiligheid is een sieraad zeer schoon
Uwes huizes, 't welk Heere, is Uw troon.

1. algemeen. 2. allen zamen. 3. altijd. 4. worden bewogen.
5. zich.

PSALM 94.

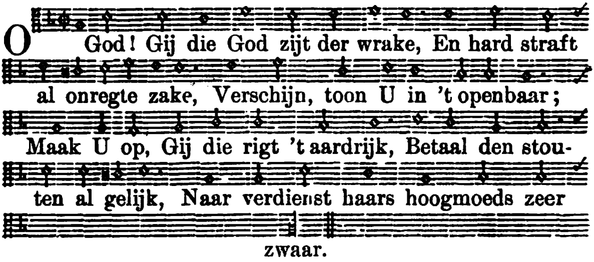

2. Hoe lang zullen de booze[1] zamen
[2] Hen des kwaads roemen zonder schamen,
En hen[3] verblijden met hoogmoed?
Hoe lang zullen zij roemen koen[4],
Die niet anders dan boosheid doen,
En stoutelijk poffen onvroet[5]?

3. Zij slaan, o Heer! Uw volk aan stukken[6],
Uw erfdeel zij ganschlijk verdrukken,
Dan rooven zij dat gansche land.
Weduwen en den vreemden man
Dooden zij, en gaan vrij daarvan,
Ja spreken nog zonder verstand:

4. God en weet niet van onze werken,
God Jacobs kan noch zien noch merken
Ons doen, 't welk is beschikt zoo fijn.
Merkt toch menschen onwijs en zot,
Wilt gij blijven zoo dwaas en bot[7],
En altijd zoo uitzinnig zijn?

5. God die u heeft gemaakt de ooren
En oogen, zoude Hij niet hooren
Of zien? zou Hij niet merken aan?
Hij die de volkeren kastijdt,
En geeft verstand tot zijnen tijd,
Zou Hij u niet straffen en slaan?

1. boozen. 2. zich beroemen. 3. zich. 4. stout. 5. dwaselijk grootspreken. 6. vernielen. 7. dom.

PAUZE.

6. Doch de Heer weet 's menschen gedachten,
En dat zij met al hare krachten
IJdel zijn en ganschelijk niet.
Wel hem dien Gij onderwijst, Heer!
En die ook in Uwes woords leer
Daaglijks toeneemt met allen vliet [1].

7. Opdat hij hem niet en durft schromen [2],
Als de tijd zal wezen gekomen,
Die vol van angst wordt en weemoed.
Dewijl dat men den put uitgraaft
Voor hem, die steeds tot boosheid draaft,
Welk 't eind is van zijnen voorspoed.

8. De Heer en zal niet gansch verderven,
Noch verlaten 't volk Zijner erven,
Dat op Hem vast betrouwen zal.
Maar Hij zal Zijn geregtigheid
Toonen; dan zullen met bescheid [3]
De vromen Hem toevallen al.

9. Waar is hij, die mij is bijstandig [4]
Tegen de boosdaders vijandig,
En tegen dees godloozen hier?
Had mij de Heer niet bijgestaan,
Ik waar lange t'onder [5] gegaan,
Ja mijn ziel waar in 't graf nu schier [6].

10. Ik dacht dat mijn voet ongestadig
Schier [6] viel, maar Uw goedheid genadig
Onderhield mij altijd, o Heer!
Mijn hart was vol droefheid en nood,
Maar Uw schoone vertroosting groot
Heeft daarna mijn ziel verheugd zeer.

11. Wat hebt Gij gemeens met hen allen,
Die Uw volk zwaarlijk overvallen,
Onder den schijn des regts zeer goed?
Naar 't leven des vromen zij staan,
En storten hier en daar voortaan
Zeer wreedelijk onschuldig bloed.

1. naarstig. 2. kan berusten. 3. opregtheid. 4. bijstaat.
5. lang ten onder. 6. bijna.

12. Maar God is mijn beschutting magtig,
Mijn toeverlaat en troost zeer krachtig;
Haar kwaad hen werd vergolden haast;
Hij zal ze uitroeijen gemein [1],
Om hare [2] misdaden niet klein;
God maakt ze teniet en verbaasd.

PSALM 95.

Wijze: Psalm 24.

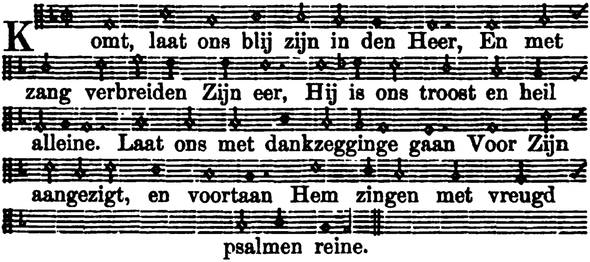

2. Want Hij een groot God is geacht,
Een Koning van veel grooter magt
Dan de goden zijn; want 't aardrijke
Heeft Hij in Zijn hand, welks vrucht al
Hem toebehoort, die berg en dal
Steeds voortbrengen beide gelijke.

3. De zee Hem alleen toebehoort,
Hij heeft die gemaakt door Zijn woord,
En schiep ook het aardrijk bekwame.
Komt, laat ons al zaam [3] met deemoed [4]
Vallen voor onzen God te voet,
Hij heeft ons geschapen al t'zame [5].

4. Hij is een God die ons behoedt;
Wij zijn 't volk en de schapen goed,
Die van Hem wel geweidet worden;
Hoort gij heden Zijn stemme klaar,
Wilt toch uwe harten zoo gaar [6]
Niet verstokken noch ook verharden.

1. allen. 2. hunne. 3. allen zaam. 4. ootmoed. 5. allen.
6. geheel.

5. Zoo tot Massa en Meriba
   Uwe vaders voor ende na
In de woestijne te doen plagen[1];
   Zij tergden Mij met harten kwaad,
   En beproefden vroeg ende spaad[2]
Al mijn werken die zij daar zagen.

6. Daar ik veertig jaren eenpaar
   Met hen veel arbeid had voorwaar;
Dies klaagd ik aldus onverzwegen:
   Dit volk is gansch zonder verstand,
   Van harten gaar[3] dwalende; want
Zij zullen niet leeren mijn wegen.

7. Dies als ik van hen werd versmaad,
   Ik was toornig door zulk een daad,
En heb in mijn gramschap gezworen:
   Dat dit boos en verkeerd geslacht
   Nimmermeer zoude zijn gebragt
Ter ruste mijner uitverkoren.

PSALM 96.

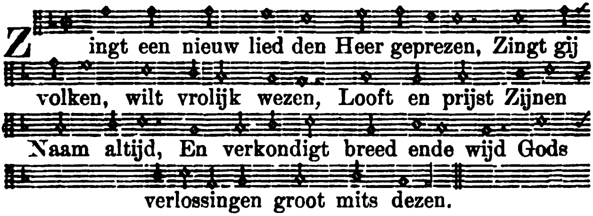

2. Laat de heidenen Zijn eer merken,
Maakt gewag van Zijn wonderwerken;
   Want hoog verheven is de Heer,
   Die gevreesd moet wezen veel meer
Dan afgoden in alle perken.

3. Want de goden die 't volk doen beven,
Zijn ganschlijk niet, want zij niet leven;
   Maar God schiep den hemel zeer rein,
   Zijn heerlijkheid en kracht niet klein

1. plagten (vers 8). 2. laat. 3. gansch.

Gaan voor Hem [1]; hoog is Hij verheven.

4. Majesteit en kracht t' allen stonden
Zijn in Zijn heilig huis bevonden;
Daarom gij volken komt toch hier,
Geeft God den Heere goedertier
Eer en vreeze met hart en monden.

PAUZE.

5. Looft ende prijst den Heer eendragtig,
Maakt groot den Name Gods almagtig.
Gij volken brengt Hem met deemoed [2]
Geschenken en veel gaven goed;
Komt in Zijn huis, zijt daar aandachtig.

6. Komt zamen, doet in Zijn woonsteden
In heiligheid uwe gebeden,
In Zijne woning tot Hem gaat.
Dat alle menschen met der daad
Hem vreezen en dienen met vreden.

7. Iegelijk moet nu openbaren
Dat ons [3] God heerscht en zulks verklaren;
Dies zal 't aardrijk zeer vastlijk staan,
Als door Zijn hand worden voortaan
Regtlijk gerigtet alle scharen [4].

8. Dat de hemelen hen verblijden,
't Aardrijk dat lacht in deze tijden;
't Meer verheffe met vreugd den kop,
't Veld en ook al wat groeit daarop,
En bosschen moeten God belijden.

9. De Heer komt, de Heer komt zeer spoedig,
Om 't aardrijk met harten zachtmoedig
Te rigten in geregtigheid;
En de volken in billigheid [5]
Te leiden naar Zijn waarheid goedig.

PSALM 97.

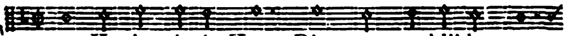

E en Koning is de Heer. Dies moet verblijden zeer

1. Hem voor. 2. demoed, ootmoed. 3. onze. 4. volken.
5. billijkheid.

2. Een groot vuur voor Hem gaat,
't Welk rondomme verslaat,
En doet al Zijn vijanden
Gansch tot assche verbranden.
Den bliksem fel Hij schiet
Over 't aardrijk met vliet,
Hij weerlicht hier en daar,
't Aardrijk is vol gevaar
En beeft als 't dit aanziet [1].

3. De bergen niet bestaan,
Maar als dat was vergaan
Voor God, een Heerscher magtig
Des aardbodems zeer krachtig.
De hemelen doen kond,
En 't firmament [2] vermondt [3]
Gods geregtigheid goed;
En 't aardrijk bemerkt vroet [4]
Zijn eer tot dezer stond.

PAUZE.

4. Dat zij werden beschaamd,
Die daar ('t welk niet betaamt)
Tot beelden zijn gevloden
En dienen de afgoden.
Gij englen al te zaam
Aanbidt den Heer bekwaam.
Sion, die Godes woord
Met vreugde heeft gehoord,
Verblijdt in Zijnen Naam.

5. o Heer! Uw regiment [5]

1. vers 4. 2. uitspansel. 3. verkondigt. 4. met ontzag.
5. bestuur, regering.

Den dochteren bekend
Van Juda uitgelezen,
Werd zeer van haar geprezen.
Want Gij nu verhoogd zijt
In alle landen wijd;
Meer zijt Gij door Uw kracht
Dan de goden geacht,
Nu en tot allen tijd.

6. Gij die den Heer bemint
En hartelijk bezint[1],
Wilt toch de boosheid haten
En ganschelijk verlaten;
Want God 't leven bewaart
Zijner knechten vermaard,
Die Hij verlossen zal
Van de godloozen al,
En maken onbezwaard.

7. Den vromen zal voortaan
't Licht des troostes opgaan;
Blijdschap komt na veel smarten
Allen opregten harten.
Komt dan gij vromen rein,
Verblijdt u groot en klein;
In den Heer u verheugt
En prijst (zijnde vol vreugd)
Zijn goedheid in 't gemein[2].

PSALM 98.

Wijze: Psalm 66.

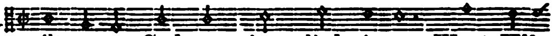
Wilt onzen God een nieuw lied zingen, Want Hij
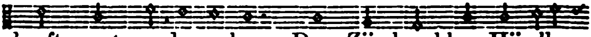
heeft groot wonder gedaan; Door Zijn hand kan Hij alle

dingen Overwinnen en gansch verslaan. Hij heeft ons
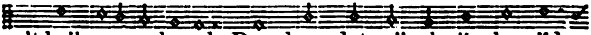
't heil geopenbared, Daardoor dat wij al zijn bevrijd,

1. liefhebt. 2. algemeen.

En Zijn geregtigheid verklaret[1] Den volkeren breed

ende wijd[2].

2. Hij heeft gedacht aan Zijn genade,
Naar Zijne goedigheid zeer groot,
En aan Zijn waarheid vroeg en spade,
Tot troost Israëls in den nood.
't Heil dat ons God nu wil toezenden
Is alzins bekend nu ter tijd;
Dies[3] moeten des aardbodems enden
Juichen en zingen zeer verblijd.

3. Looft den Heer met der harpen snaren,
Trompetten en bazuinen klaar;
Dat ze met psalters[4] nu verklaren
En zingen Zijnen lof eenpaar.
Juichet voor onzen God geprezen,
Die een koning sterk wezen zal;
Dat de zee ontspringe mits dezen,
En het aardrijk met zijn volk al.

4. Dat de waterstroomen zeer krachtig
Verblijd zijn en zamen verheugd;
Dat ook alle bergen eendragtig
Geneuchte[5] bewijzen en vreugd.
Want God komt rigten hier beneden
De wereld in geregtigheid,
Ende Hij zal heerschen met vreden
Over 't volk in der billigheid[6].

PSALM 99.

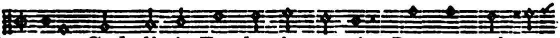
O nze God die is Een koning gewis, Daarom ook nu

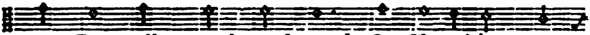
raast Dat volk gansch verdwaasd. Op Cherubim[7] voort

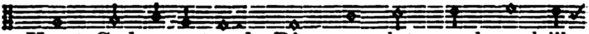
Vaart God ongestoord; Dies moet dat gansch aardrijk

1. verklaard. 2. overal. 3. Dus. 4. Psalmen. 5. blijdschap.
6. regtmatigheid. 7. Cherub — Openbaring der heerlijkheid Gods.

Hem vreezen al gelijk. [1]

2. Zeer groot is de Heer, Verheven in eer,
In Sion met kracht. Dies ieder geslacht
Moet den name Zijn Met zang prijzen fijn;
Want Hij is wonderbaar En zeer heilig voorwaar.

3. De koning niet slecht Heeft zeer lief dat regt
En regtvaardigheid Met de billijkheid.
Daar leidt de Heere Jacob met eere,
Naar Zijn woord met bescheid [2], In der geregtigheid.

4. Lovet nu dan vrij Onzen God zeer blij,
En valt met ootmoed Voor Hem nu te voet;
Zijn Naam is heilig, Mozes goedwillig
En Aäron, die zaam Gods dienaars zijn bekwaam [3].

PAUZE.

5. Die en Samuel Zijn naar Gods bevel
Biddende verhoord, Naar Zijn goddlijk woord.
Uw volk beladen, Als zij U baden,
Waren van U ontvaan En verhoord van stond aan.

6. Uit de wolken klaar Sprak Hij met hen daar,
En toonde hen bloot De kolomme rood [4].
Zij onbezwared Hebben bewared
Zijn woord ende verbond, 't Welk kwam uit Zijnen mond.

7. Gij die ons God zijt Hebt verhoord altijd
Uw volk. De misdaad Hebt gij vroeg en spaad [5]
Hen gansch vergeven; Doch Gij daarneven
Hebt zonder onderlaat [6] Gestraft haar zonden kwaad.

8. Den Heere nu prijst Hem eere bewijst;
Wilt Hem bidden aan Op Zijnen berg zaan,
Naar Zijn gevallen; Want boven allen
Is Hij heilig en goed; Dies elk Hem loven moet [7].

PSALM 100.

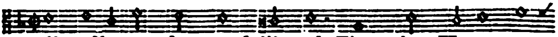

Gij volkeren des aardrijks al Zingt den Heere met

1. zie vers 1. 2. regt. 3. vers 6. 4. vuurkolom. 5. steeds. 6. tusschentijd of uitstel. 7. vers 9.

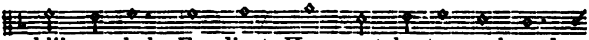

blij geschal, En dient Hem met harten verheugd,

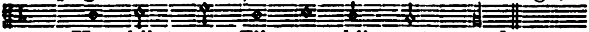

Verschijnt voor Zijn aanschijn met vreugd.

2. Bekent dat Hij een Heere zij,
Die ons zonder toedoen vrij
Gemaakt heeft, en verworven fijn
Tot schaapkens goed der weiden Zijn.

3. Wilt tot Zijnen tempel ingaan,
Doet van lof en dank ook vermaan [1];
In Zijn schoone voorhoven zoet,
En prijst daar Zijnen Name goed.

4. Want vol van goedheid is de Heer,
Zijn genade duurt immermeer;
Zijn godlijk woord en Zijn waarheid
Blijven tot in der eeuwigheid.

PSALM 101.

V an Gods goedheid en oordeel wil ik zingen; Ik wil

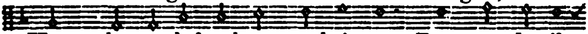

Hem schoone lofpsalmen toebringen; Daarmee dat ik

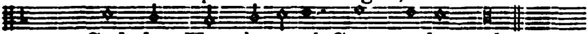

God den Heer bovenal Groot maken zal.

2. Ik wil wandlen met opregten gemoede;
Wan [2] zal ik heerschen met vreugd in voorspoede?
Dan wil ik mijn volk trouwelijk bijstaan
En voren gaan [3].

3. Van de boosheid heb ik, Heer! een afgrijzen;
En die anders met der daad niet bewijzen
Dan ergheid [4], die zullen in dat huis mijn
Nimmermeer zijn.

4. Ook de verkeerde menschen altemale
Moeten wijken uit mijn hof en mijn zale;
Hij zal van mij, die hem [5] tot boosheid wendt,
Niet zijn gekend.

1. vermelding. 2. wanneer. 3. voorgaan. 4. boosheid. 5. zich.

5. Die met achterklap haren naasten schaden,
Die met grootschheid en hoogmoed is beladen,
Die zal ik zamen uitroeijen met vliet [1],
En lijden [2] niet.

6. Mijn oogen zullen zien naar de opregten,
Opdat zulken mogen wezen mijn knechten;
Mij zullen dienen die vroom ende goed
Zijn van gemoed.

7. Die tot bedrog en list hem [3] wil begeven,
Die zal van mij in dienst niet zijn verheven;
De leugenspreker en zal ook bij mij
Niet wezen vrij.

8. Vroeg met ernst zal ik drijven uit den lande
De boozen al, en zaam brengen ter schande;
Opdat Gods huis van boosheid groot en klein
Gansch worde rein.

PSALM 102.

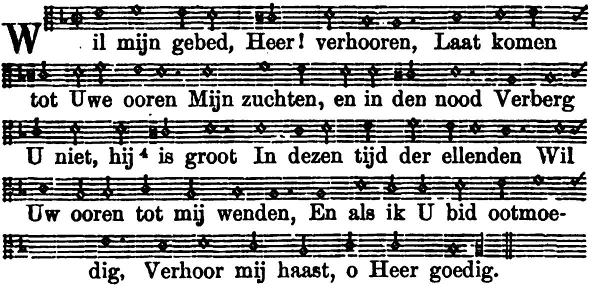

2. Verteerd is nu mijn leven zaan,
En als rook is 't geheel vergaan;
Mijn beenen zijn droog door smart,
Als een vuur brandt; en mijn hart
Moet gelijk 't dorre gras worden,
't Welk gemaaid ligt op de aarde;
Zoodat ik hebbe vergeten
Mijn brood en mijn spijze t' eten [5].

1. ijver. 2. verdragen. 3. zich. 4. de nood. 5. te eten.

3. Vleesch en beenen zamen kleven
Door mijn zwaar zuchten en beven,
En mijn huilen en geklag
Geduurt altijd nacht en dag.
Den roerdomp ik gelijk schijne,
Die stil woont in de woestijne;
Den steenuil ben ik geleken,
Die alleen woont gansch versteken [1].

4. Zoo d'eenzaam mussche moet waken [2]
In stilheid onder de daken,
Zoo moet ik ook voor en naar
Wakker zijn met lijden zwaar.
Dagelijks aan allen enden
Mijn vijanden mij zeer schenden;
Zij spotten mij en uit wraken,
Van mij een spreekwoord zij maken.

1. PAUZE.

5. Ik ete assche in 't gemein,
Als brood in mijn lijden niet klein;
Vermenged is mijn drank klaar
Met mijne tranen voorwaar [3],
Door Uwen toorn niet om lijden [4];
Want Gij, die mij hadt voortijden [5]
Grootelijks en zeer verheven,
Hebt mij nu te grond gedreven.

6. Als een schaduwe vergaan snel
Mijn dagen door dit lijden fel;
Ik ben verdorred als gras,
Dat voormaals afgemaaid was.
Maar Gij zult, Heer! eeuwig blijven
En tot den eind vast beklijven [6],
En de gedachtnis geprezen
Uwes Naams zal eeuwig wezen.

7. Gij zult U Heer, nu (och armen!)
Opmaken en U ontfarmen
Over Sion goedertier,
Uwe woonstee; want 't is schier [7]
Meer dan tijd om te bewijzen
Uw goedheid, niet om volprijzen [8];

1. verborgen. 2. de eenzame musch. 3. vers 10. 4. te verdragen. 5. voormaals. 6. staan. 7. bijna. 8. nooit volprezen.

De stond is daar, wil toch merken
En Uwe woning versterken.

8. Gaarne zagen Uwe knechten
Dat Gij de stad woudt opregten,
Want zij ganschelijk gewis
Overhoop geworpen is.
Opdat U de volken vruchten[1],
En voor U beven en zuchten
De koningen des aardrijken,
En U eeren desgelijken.

9. 't Vervallen Sion opbouwen
Zal onze God vol van trouwen[2],
Hij die ons geholpen heeft
Ende Zijn klaarheid[3] ons geeft;
Hij zal dat bidden en klagen
Dergenen, die schier vertsagen[4],
Verhooren en verstaan goedig,
Naar Zijn goedheid overvloedig.

2. PAUZE.

10. Dat zulks toch werde beschreven,
Opdat zij, die zullen leven
Na ons, gedenken hieraan
En den kindren doen verstaan:
Dat Gods volk, van Hem verkoren
En nieuwlijk wedergeboren,
Hem love tot allen stonden
Voor dees weldaad niet om gronden[5].

11. Want de Heer, naar Zijn goedheid schoon,
Heeft van boven uit Zijnen troon
Op Zijn volk genomen acht,
Dat hier onder 't kruis versmacht;
Dat Hij 't zuchten en verlangen
Hoore der arme gevangen,
En vrij maak uit des doods banden,
En Zijn volk verlos uit schanden.

12. Opdat des Heeren Naam en eer
Bekend tot Sion werd, o Heer!

1. vreezen. 2. getrouwe. 3. heerlijkheid. 4. bijna bezwijken. 5. onwaardeerbaar.

En tot Jeruzalem rein
Zijn lof verbreid zij gemein [1];
Als de volkeren demoedig [2]
Zamen zullen komen spoedig,
En de rijken zullen eeren
En dienen den Heer der heeren.

3. PAUZE.

13. God vernedert gansch mijne kracht
Op den weg, ende heeft gebragt
Tot niet mijn dagen voorwaar;
Dies spreek ik tot Hem eenpaar:
Heer! laat mij niet zijn verslagen
In 't midden van mijne dagen;
Want steeds blijven en voortvaren,
Heer! Uwe dagen en jaren.

14. Gij hebt gemaakt vast dat aardrijk
En de hemelen al gelijk;
Door Uw kracht zeer vast zij staan,
Nogtans moeten zij vergaan.
Maar Gij zult blijven bestendig,
Daar z' oud [3] worden en ellendig,
Als een doek zeer klein van waarde,
En 't kleed eens menschen op aarde.

15. Als een verrot [4] kleed en gewaad
Wordt ook veranderd haren staat;
Hoe heerlijk dat z' [5] ook nu zijn,
Vergaan zal toch haren schijn.
Maar Gij, o Heer! daarentegen,
Onveranderd allerwegen,
Zult blijven in wezen krachtig,
Zonder eind een Heer almagtig.

16. Daarom zullen der opregten,
Uwer dienaren en knechten,
Kindren nu en t' allen tijd
Blijven vast en zijn verblijd.
Dat zaad Uwer uitverkoren
Zal wassen en vreugd oorboren [6],

1. vers 22. 2. ootmoedig. 3. ze oud. 4. versleten. 5. zij.
6. beleven.

En zal in overvloed wezen
Rijk en vruchtbaar, Heer geprezen.

PSALM 103.

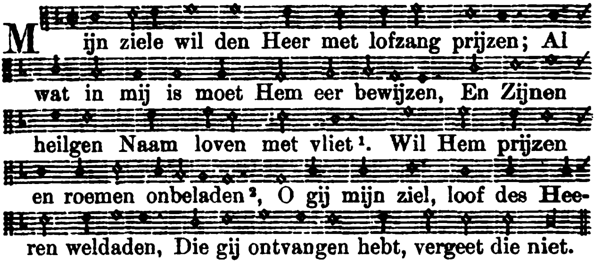

2. Loof Hem, die door Zijn goedheid hoog verheven
De zonden al u ganschlijk heeft vergeven,
En u geneest van uw gebreken groot.
Prijs Hem, die u heeft vrijgekocht uw leven
Van den dood, dewelk u zeer heeft doen beven,
Die u nu omringt met genade bloot.

3. Die uwen mond vol maakt met goed en vreugde,
En u jong maakt en daartoe ook vol jeugde,
Alzoo men den arend jong worden ziet.
Hij is de Heer, die gedenkt t' allen tijden
Genadelijk hen, die hier onregt lijden,
Dat regt is te doen in al haar verdriet[3].

4. Hij heeft Mozes (dat wij niet zouden dwalen)
Zijn wegen verklaard en willen verhalen,
Israël heeft Hij getoond Zijn doen al.
Hij is een Heer, barmhartig en zeer goedig,
Hij vergeeft haast en is tot toorn langmoedig,
Volmaakt in goedheid, 't welk Hij blijven zal.

5. Het is wel waar, dat als wij ongestadig
Hem vergrammen, zoo straft Hij ons genadig;
Nogtans blijft Hij niet verstoord langen tijd,
Hij handelt met ons niet naar onze zonden,
Hij is vriendlijk en straft tot geenen stonden[4]
Ons naar verdienst, maar scheldt ons alles kwijt.

1. naarstig. 2. onbevangen — vrijmoedig. 3. vers 6. 4. ons nooit.

6. Zoo hoog als de hemel staat van de aarde,
Zoo groot is Zijn goedheid, hun [1] die aanvaarden
De heilige vreeze Zijns woords voortaan.
Veel wijder dan 't oosten klaar is gestanden [2]
Van den westen, zoo heeft zonden en schanden
Ons [3] God van ons uit genade gedaan.

PAUZE.

7. Gelijk een vader hem pleegt te erbarmen
Over zijn kind; zoo wil hem [4] God ontfarmen
Over hen, die Hem vreezen in 't gemein [5].
Wat de mensche zij, dat bekent [6] de Heere;
Hij weet ook wel dat wij, vol van oneere,
Niet anders zijn dan stof en stank onrein.

8. Als gras en hooi is hier des menschen leven,
Die heerlijk bloeit, zijnd een wijle verheven
Als een schoone bloeme staand op dat veld:
Maar als de wind eenmaal daarover drijvet,
Zij vergaat haast, zoodat niet langer blijvet
Haar plaatse, daar ze voormaals was gesteld.

9. Maar Gods barmhartigheid zal eeuwig duren
Hen die Hem vreezen, en tot elker uren
Over kindskind [7] blijft Zijn geregtigheid;
Dien die Zijn bond [8] houden zonder afwijken,
Die Zijnen wille steeds doen desgelijke,
Uit 's harten grond met aller vlijtigheid.

10. God heeft Zijnen stoel vastelijk bereidet
In den hemel en Zijn rijk uitgebreidet,
Denwelken alles onderworpen is;
Dies looft Hem, gij engelen sterk in krachten,
Gij die daar uitrigt met vlijt en met magten,
Zijn bevel met haast en met vreugd gewis.

11. Looft den Heer alle gij hemelsche scharen,
En maakt Hem groot, gij zijn trouwe dienaren,
Die Zijnen wille tot allen tijd doet;
Wilt al Zijn doen overal heerlijk loven,
En gij, mijn ziel, wil den Heer van hier boven
Altijd groot maken met hart en gemoed.

1. voor hen. 2. helder is gelegen. 3. Onze. 4. zic
5. overal. 6. weet. 7. nageslacht. 8. verbond.

PSALM 104.

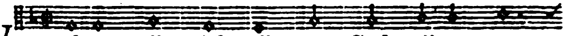

Welaan mijn ziel, gij moet God prijzen zeer;

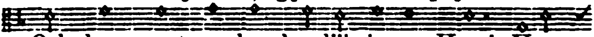

Och hoe groot en hoe heerlijk is nu, Heer! Uwe

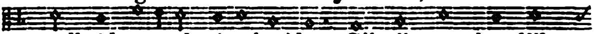

goedheid overal uitgebreidet. Gij zijt met heerlijk-

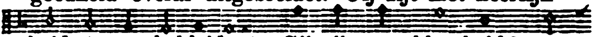

heid en eer bekleidet[1], Gij zijt met klaarheid[2] gan-

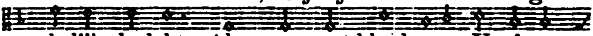

schelijk bedekt, Als waar een kleed over U uitge-

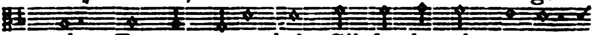

strekt; Tot een tente hebt Gij des hemels troone,

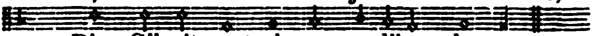

Dien Gij uitspant als een gordijne schoone.

2. Gij welft Uwe kamers met water rein,
De wolken zijn Uwe wagens niet klein;
De winden, drijvende naar Uw behagen,
Trekken met haar vleugelen Uwen wagen;
Van de winden, die ligt zijn ende snel,
Maakt Gij Uwe posten en boden wel.
Vuur en tempeest[3] zijn de dienaars bekwame
Uwer geregtigheid alle te zame.

3. Gij hebt d' aard in haren pas[4] vast in 't rond,
Onbeweeglijk en ordentlijk gegrond;
Zoodat zij niet beweegd kan zijn ter zijden,
Maar blijft stedes[5] vast staande t' allen tijden.
Te voren was dat gansch aardrijke breed,
Overgedekt als met een zeer schoon kleed,
Door 't water, twelk[6] daarover is gedreven
Boven de bergen, die hoog zijn verheven.

4. Maar zoo haast als Gij die aanspraakt zeer straf[7],
Zijn zij gevloden en geloopen af,
En voor de stem Uwes donders zeer krachtig
Zijn zij zamen geweken, Heer almagtig[8].
De bergen die zeer hoog verheven zijn,

1. bekleed. 2. licht. 3. storm. 4. bij de schepping. 5. steeds. 6. dat. 7. streng. 8. vers 7.

En de diepe dalen schoon, groen en fijn,
Zijn tot de plaatsen haastlijk voortgevaren,
Die hen van U voortijds bereidet waren [1].

1. PAUZE.

5. Gij hebt de palen des meers gemaakt vast,
Daar 't niet over en komt, noch ook en wast;
Opdat het niet meer bedekte 't aardrijke,
Deedt Gij, Heer! dat heerlijk werk desgelijke.
Gij deedt 't water in de dalen aldaar,
En liet springen schoone fonteinen klaar,
Die zeer liefelijk langs de bergen vlieten,
En met gerucht in de dalen voortschieten [2].

6. Opdat alzoo alle beesten op 't veld
Drinken mogten, zijnde met dorst gekweld;
En dat in de beeken en de rivieren,
Hen [3] verkwikken alle de wilde dieren.
Aan de beeken en alzins daaromtrent,
Wonen de vogelkens elk aan zijn end,
Die tusschen de takken der boomen springen,
En liefelijk met zoete stemmen zingen.

7. Gij maakt de steenige bergen eenpaar,
Door Uw kracht, van boven vocht [4] en vruchtbaar;
Zoodat 't aardrijk vol vruchten is niet kleine,
Die Gij verleent den menschen in 't gemeine [5].
Gij doet 't gras wassen op berg en in dal,
Opdat het vee daarvan mag leven al;
Gij laat dat zaad voortkomen uit de aarde,
Daarmee dat ook de menschen gevoed worden.

8. Den wijn, die 't harte des menschen maakt blij,
En brood ook om hem te sterken geeft Gij;
Gij wilt hem daartoe met olie beschinken [6],
Opdat zijn aanzigt schoon en klaar mag blinken.
De boomen wassen en zeer hoog opgaan,
Met de cederen die op Liban [7] staan;
Die Uw goedheid die niemand kan volprijzen,
Zelf heeft geplant zoo de werken bewijzen.

9. Daar maken de vogelkens haren nest,

1. vers 8. 2. vloeijen vers 10. 3. Zich. 4. vochtig. 5. alom.
6. besproeijen. 7. den berg Libanon.

En geneeren[1] hen een ieder om best;
Op de hooge dennen, tot elke jaren,
Nestelen de wijdvliegend ooijevaren.
De bergen vol van allerlei gerucht,
Zijn den geiten en hinden een toevlugt;
In holen, waar de zonne niet kan schijnen,
Behelpen hen de hazen en konijnen.

2. PAUZE.

10. Wat zal ik meer zeggen? De mane klaar
Maaktet Gij, om af te deelen dat jaar;
Der zonnen loop hebt Gij zoo afgemeten,
Dat ze haren ondergang steeds kan weten.
Van de duisterheid hebt Gij door Uw kracht
Zeer wijselijk, o Heer! gemaakt den nacht, —
In dewelk ieder dier naar zijn begeeren,
Hem kan roeren en overal geneeren[2].

11. Alsdan komen de jonge leeuwen voort
Uit de holen brieschende zeer verstoord,
Naar eenen roof loopende wel gemoedet;
Dat aas geeft Gij hen, die alle ding voedet.
Zoo haast als de zonne daarna opstaat[3],
Een ieder van hen in zijn kuile gaat,
Daar zij blijven tot den nacht zonder zorgen,
En rusten gemakkelijk in 't verborgen.

12. Alsdan gaat de mensch uit zonder gevaar,
Om te volbrengen zijnen arbeid zwaar, —
Om 't akkerwerk, daarmee hij is beladen,
Te doen van 's morgens vroeg tot 's avonds spade[4].
o God! hoe heerlijk en hoe wonderbaar
Zijn Uwe wonderwerken ver en naar[5];
Hoe wijselijk doet Gij toch alle zaken,
Alle creaturen[6] Uw goedheid smaken.

13. Wie kan uitspreken tot eenigen tijd:
De dieren die hen roeren in 't meer wijd?
De groote visschen met de kleenen, plegen
Daarin te zwemmen en hen te bewegen.
Daar varen de schepen niet zonder nood;
De walvisschen die schrikklijk zijn en groot,

1. vermaken zich. 2. bewegen en loven. 3. opgaat. 4. laat.
5. nabij. 6. schepselen.

Die Gij, o Heere! hebt gemaakt om[1] velen,
Ziet men alzins[2] in de wateren spelen.

3. PAUZE.

14. Alle dieren komen, Heer! tot U vrij,
Zij zien op U, en verwachten dat Gij
Hen haar spijze geeft in bekwame tijden,
Als zij nood hebben ende honger lijden.
Zoo haast als Gij dan hen haar voeder geeft,
Zij nemen dat, zoodat elk daarvan leeft;
Als Gij Uw hand opent en hen begnadigt,
Dan worden zij met goederen verzadigd.

15. Maar als Gij van haar Uw aanzigt afwendt,
Zoo verschrikken zij zeer in groot ellend;
Gij neemt, Heer! den adem ende zij sterven,
En worden stof, daarin zij ook verderven.
Is 't dat nog eens Uwen adem uitgaat,
Gij doet ze weder leven met der daad,
Zoo zij te voor[3] waren in zulke waarde,
En vernieuwt de gestaltenis der aarde.

16. Dat nu voortaan des Heeren heerlijkheid
Vast blijve staan tot in der eeuwigheid;
De Heere wil toch met genaad aanmerken,
En aanschouwen alle Zijn[4] schoone werken.
De Heer, zeg ik, die als Hij d' aard aanziet,
Haar doet verschrikken, dat zij van Hem vliedt;
Die de bergen, door 't woord van Hem gesproken,
Haast doet beven, zweeten ende zeer rooken.

17. Ik wil den Heere gansch mijn leven lang,
Zonder stilzwijgen prijzen met lofzang;
Mijn God wil ik, zoo lang als ik zal leven,
Psalmen-gezang en vereeringe geven.
Ik bid Hem, dat Hij mijn gebed en woord
Hem laat behagen en wezen verhoord;
't Welk zoo[5] het geschiedt, ik wil mij verblijden
In den Heer mijnen God aan alle zijden.

18. Ongeloovig en godloozen bekend,
Moeten vergaan en haast nemen een end.
Welaan mijn ziel, den goeden God wil loven;
De wereld gansch prijze den Heer hier boven.

1. zeer. 2. overal — allerwege. 3. zooals ze voorheen.
4. al Zijne. 5. Indien.

PSALM 105.

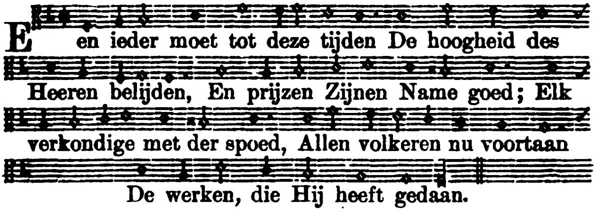

2. Wilt Hem loven en van Hem zingen,
En Zijn wonderwerken voortbringen [1];
Roemt zeer Zijnen heiligen Naam.
Gij die Hem zoekt van harten zaam,
Wilt ook wezen tot dezen tijd
In Hem verheugd en zeer verblijd.

3. Zoekt den Heer en Zijn wonderwerken,
Zoekt Zijn aanschijn, daarop wilt merken;
Vergeet Zijn groote daden niet,
Vertelt Zijn wonderen met vliet [2].
Roemt Zijn oordeelen en Zijn woord,
Die de Heer zelf gebragt heeft voort.

4. Gij dat zaad Abrahams al voren,
't Welke Hem God heeft uitverkoren,
En desgelijks gij Jacobs zaad,
't Welk God zeer liefheeft met der daad;
God is ons God en blijven zal,
Hij heerschet met kracht overal [3].

1. PAUZE.

5. Want God gedenkt altijd genadig
Aan Zijn verbond, 'twelk blijft gestadig;
En aan dat woord, dat Hij heeft klaar
Toegezeid [4] en wil houden waar:
In 't duizendste geslacht dat leeft,
Zoo Hij Abraham beloofd heeft.

6. Dien eed en zal niet zijn verloren,

1. vermelden. 2. vlijt. 3. Psalm 105 v. 6,7. 4. toegezegd, beloofd.

Dien Hij Izaäk[1] heeft gezworen,
En ook Jacob; maar hij zal fijn[2]
Eeuwiglijk vast en zeker zijn;
In Israël zal dit verbond
Vast blijven staan tot aller stond.

7. Ik zal mijn volk, sprak God verheven,
't Schoone land Kanaän ingeven;
Dat zal gewis en voor een slot[3]
Uwes erfdeels wezen dat lot.
Al waren zij weinig en klein,
En vreemdelingen in 't gemein[4].

8. Van 't een rijke[5] tot 't ander krachtig
Trokken zij, en tot volken magtig;
Maar God wilde toelaten niet,
Dat men hun aandede verdriet;
Ja zelfs de koningen Hij niet
Om harentwil ongestraft liet.

2. PAUZE.

9. Mijn gezalfden (sprak Hij) niet schadet,
Mijn profeten toch niet versmadet.
Hij liet honger komen in 't land,
Dat men schier[6] daar geen brood en vand[7];
Maar Hij zond voor hen een man groot,
Die Zijn volk hielp uit 's hongers nood.

10. Dat was Jozef, die daar behendig
Verkocht was tot een knecht ellendig;
Die in stokken vast lag en stijf,
Met veel ijzers rondom aan 't lijf;
Tot de tijd kwam, was hij gekweld,
Dien God daartoe hadde gesteld.

11. Toen hem genoeg hadde, ja zeere
Doorlouterd en beproefd de Heere,
Toen zond de koning tot hem zaan[8],
En liet Jozef los en vrij gaan;
Hij was een groot heer, toch liet hij
Jozef halen en maken vrij.

12. Hij maakte hem zijner dienaren

1. aan Izak. 2. gewis. 3. snoer (Ps. 16 v. 6). 4. algemeen.
5. 't eene rijk. 6. bijna. 7. vond. 8. spoedig.

Een meester, hoe hoog dat zij waren;
Hij maakte hem regeerder vroet [1],
Van al zijn rijkdom en zijn goed;
Om te geven een regt verstand
Den wijzen in Egypteland.

3. PAUZE.

13. Toen reisd in Egyptenland spoedig
Met zijn kinderen Jakob goedig,
Als een vreemdeling hij daar kwam
In 't land van den vervloekten Cham
Daar zijn vijanden zeer vol pracht,
Gesteld werden onder zijn magt.

14. God, die daar is de hoogst geëerde,
Der vijanden harten verkeerde;
Zoodat zij gram [2] werden en fel
Over Gods lieve knechten snel;
Zij versierden [3] veel listen kwaad,
Om die te verdrukken met smaad.

15. Mozes en Aäron geprezen [4]
Zond God, die Hij had uitgelezen
Tot Zijn knechten, die zaam gelijk,
Al Zijn wonderwerken zeer rijk,
Zouden doen en laten geschien,
Dat ieder man die konde zien.

16. Hij liet hen duisterheid toekomen,
En maakte 't gansch donker rondomme;
Deze twee waren ook voortaan
De stemmen Gods gansch onderdaan [5].
Haar [6] water werd bloed overal,
Dies stierf veel visch in groot getal.

4. PAUZE.

17. Hij maakte der vorschen [7] zeer vele,
Dat de stank kwam tot in de kele,
Ja tot in 's konings kamer rein;
God sprak, en daar werden gemein [8]
Luizen ende wormen zeer wreed,
Over 't gansche land wijd en breed.

1. wijs. 2. boos. 3. verzonnen. 4. Ex. 12 : 1. 5. onderdanig.
6. Het. 7. kikvorschen. 8. overal.

18. Hij gaf hagel in steed[1] van regen;
Met vuurvlammen was 't land geslegen[2];
Den vijgboom en den wijngaard teer
Sloeg God, en ook veel boomen meer;
Hij sprak, en haast kwamen daar bloot[3]
Kevers en veel sprinkhanen groot.

19. Zoo werd dat gras alle[4] vereten;
De vrucht des velds werd ook verbeten;
d' Eerstegeboren[5] zijn vergaan,
De sterkste waren ook verdaan.
God voerd uit Zijn volk menigvoud
Geladen met zilver en goud.

20. Daar was onder den hoop gemeine
Gansch geen krankheid, noch groot noch kleine.
Egypte was tot dezen tijd,
Door des volks uittrekken verblijd;
Want zij allen minst ende meest
Voor dit volk zeer waren bevreesd.

5. PAUZE.

21. Met een wolke God Zijn volk dekte;
Om 's nachts te lichten Hij verwekte
Een vuur, 't welk brandde met geweld
En verlichtte dat gansche veld.
Zij baden God, die hen haast gaf
Veel kwakkelen van boven af.

22. Met hemelsch brood spijsd Hij ze allen,
En met dorst hard zijnd overvallen,
Gaf Hij uit den steen[6] water zoet
In de woestijn met overvloed.
Want Hij heeft bij Hem overleid[7],
Wat Abraham was toegezeid[8].

23. Hij voerde Zijn volk uit met vreugden,
Zijn kindren op den weg verheugden
En zongen Zijn daden zeer schoon;
Totdat God hun tot eenen loon
Der heidenen erfgoed gaf in,
Ende meteen al haar gewin.

1. in plaats. 2. geslagen. 3. toen. 4. al het gras. 5. De eerstgeborenen. 6. de rots. 7. overdacht. 8. toegezegd, beloofd.

24. Opdat z'[1] als Zijn trouwe dienaren
Zijn geboden zouden bewaren,
En bereid zouden zijn eenpaar,
Om te houden Gods wet zeer klaar[2].
Dies moet Zijn lof wezen verbreid,
Met lofzang in der eeuwigheid.

PSALM 106.

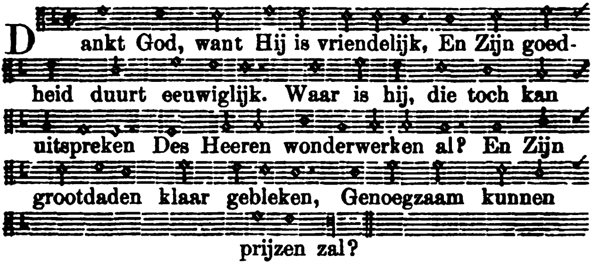

2. Wel dien, die houdt Uw gebod goed,
En in alle dingen regt doet.
Gedenk mijns, Heer! naar Uw genade
En naar Uwe vriendelijkheid,
Laat mij toekomen vroeg en spade[3]
Uwen bijstand en goedigheid.

3. Dat wij zien en hooren gemein[4]
't Heil Uwer uitverkoornen rein;
En ons daarin mogen verblijden,
Dat het Uwen volke welgaat;
Dat ik mag roemen t' allen tijden
Met Uw erfdeel in dezen staat.

1. PAUZE.

4. Wij en onze vaders meteen
Hebben U vergramd groot en kleen;
Gansch verkeerd zijn, Heer! onze wegen,
Wij zijn trouwloos aan U gaar[5] zeer;
Ons[6] vaders in Egypte plegen
Uw werken te vergeten, Heer!

5. Zij en hebben niet regt bedacht

1. zij. 2. duidelijk. 3. laat. 4. allen. 5. gansch. 6. onze.

Uwer goedheid zeer groote kracht;
Maar aan de zee zijn zij al zame
Den Heere geweest zeer rebel[1];
Doch Hij hielp ze (door Zijnen Name,
En door Zijn magt) en niemand el[2].

6. Hij heeft gestraft de zee zeer wijd,
Zij werd droog en des waters kwijt;
Hij voerde ze door dat meer krachtig,
Als door een woestijne[3] zeer breed;
En hielp ze door Zijn hand almagtig
Van al haar vijanden zeer wreed.

7. Hij heeft ze los en vrij gesteld
Van harer vijanden geweld;
In 't meer zijn die alle verzopen[4],
Die Zijn volk haten; 't welk heeft fijn[5]
God vertrouwd, en met groote hoopen[6]
Geloofd en geroemd den God zijn[7].

2. PAUZE.

8. Maar zij hebben vergeten zaan[3]
De werken die God had gedaan;
Zijnen raad zij niet en verwachten[9],
Maar werden in de woestijn daar
Belust, en hebben met verachten
God getergd en gelasterd zwaar.

9. Hij gaf hun harer harten lust,
Dat haar begeerte werd gebluscht[10],
Maar hebben haast den walg gekregen.
Zij hebben Mozes wederstaan,
En ook Aäron allerwegen,
Die de heilge kleeders had aan.

10. Onder Dathan ging 't aardrijk op,
En viel Abiram op den kop[11];
't Vuur werd haast onder hen ontsteken,
't Welk de boozen heeft verbrand gaar, —
En tot Oreb[12] gansch afgeweken,
Maakten en dienden 't kalf daarnaar.

11. Zoo waren zij verdwaald gansch zeer,

1. ongehoorzaam. 2. anders. 3. eene woestijn. 4. verdronken. 5. op. 6. in menigte. 7. hun God. 8. spoedig. 9. verzuimden zij. 10. voldaan. 11. Num. 16 v. 1. e. v. 12. Rigt. VII: 25.

En hebben God, welk[1] was haar Heer,
Bij een weidende kalf geleken;
En de werken vergeten snel,
Die God had met kracht onbezweken[2]
In Egypte gedaan zeer wel.

3. PAUZE.

12. Zijn daden vergaten zij haast,
Die toch 't land Cham maakten verbaasd;
En ook alle Zijn wonderwerken,
Die bij 't roode meer zijn geschied;
Daarom liet God Zijn gramschap merken,
En wilde 't volk brengen tot niet.

13. Maar Mozes, Gods verkoren knecht,
Heeft hem[3] tusschen beiden gelegd,
En Gods toornigheid afgewendet;
Zoodat Hij Zijn straffen naliet,
Dat Zijn volk niet gansch werd geschendet[4],
Met zooveel plagen en verdriet.

14. Zij verachtten 't beloofde land,
Vol goederen aan elken kant;
Zijne woorden zij niet vertrouwden,
Maar murmureerden voor en naar,
In de hutten, die zij hen[5] bouwden,
En verachtten Gods stemme klaar.

15. Daarom hief de Heer op Zijn hand
Tegen hen, en heeft ze met schand
Met hoopen ter neder geslagen.
Onder de volkeren aldaar
Zijn zij, met haar zaad door veel plagen
Verstrooid, in Gods toorne zeer zwaar.

4. PAUZE.

16. Baäl-Peor hingen ze aan[6],
En hebben te eten bestaan[7]
Der dooden afgoden offranden;
Zij maakten God met haar doen gram[8],
Dies nam ze de Heer uit de landen,
In den toorn die over hen kwam.

1. Die. 2. vaste trouw. 3. zich gesteld. 4. geteisterd.
5. zich. 6. Num. 25 : 3. 7. gedurfd. 8. vertoornd.

17. Toen kwam Pinehas met der daad,
En straft een zulk schandelijk kwaad,
Daarmee werden gestild de plagen;
Welke werk van God was geacht
Voor een werk naar Zijn welbehagen,
In der geregtigheid volbragt.

18. Zij vergramden ook God altijd
Aan 't twistwater met haren strijd;
Mozes zij ook jammerlijk plaagden,
Bedroefden hem zoo zeer zijn hart,
Dat hij wat sprak, 'twelk God mishaagde,
Door ongeduldigheid en smart.

5 PAUZE.

19. De heidenen, zoo God beval,
Bragten zij niet om overal,
Maar spaarden die, 'twelk was verboden,
En leerden doen haar boosheid groot
Zij dienden haar vervloekt afgoden,
Die hen waren eenen aanstoot.

20. Den veldduivelen zeer onrein,
Hebben zij geofferd gemein
Haar zonen en dochteren zamen;
Zij vergoten 't onschuldig bloed
Harer kinderen, in de namen
Der afgoden in overvloed.

21. Zij hebben 't land met bloed bedekt
Der onschuldigen, en bevlekt
Met haar onreinheid niet om lijden [1];
Zij hebben schandlijk geboeleerd,
En dagelijks aan alle zijden
Met de afgoden gehoereerd.

22. God werd over 't volk zeer beroerd,
Dat Hij zoo wijd hadde gevoerd,
En kreeg een walging Zijner erven.
Dies gaf Hij Zijn volk in de magt
Der heidenen, die haar verderven
En verdrukking zochten met kracht.

1. onverdragelijk.

6 PAUZE.

23\. Haar haters hebben z' onder voet[1]
Gehad, en gebragt tot ootmoed.
God maakte ze vrij onbeladen,
Maar zij dreven[2] moedwilligheid;
Niets ter wereld konde hen schaden,
Dan alleen haar eigen boosheid.

24\. Toch aanzag de Heer in den nood
Zijn volk, en uit genade bloot
Hoorde Hij haar bidden en klagen.
Aan Zijn verbond heeft Hij gedacht,
En Zijns toorns heeft Hij leed gedragen,
Naar Zijn goedheid zeer hoog geacht.

25\. Bij hen, daar Zijn volk was gevaan[3],
Vonden zij gunst van stonden aan.
Wil ons, Heer! goediglijk bevrijden,
En verlossen door Uwen Naam
Van de heidenen t' allen tijden,
Zoo zullen wij U prijzen zaam.

26\. Geloofd zij God van Israël
In eeuwigheid en niemand el[4];
Hij zij altijd heerlijk geprezen;
Dies moet het volk spreken verheugd:
Het moet alzoo eeuwiglijk wezen,
God zij alzins geloofd met vreugd.

PSALM 107.

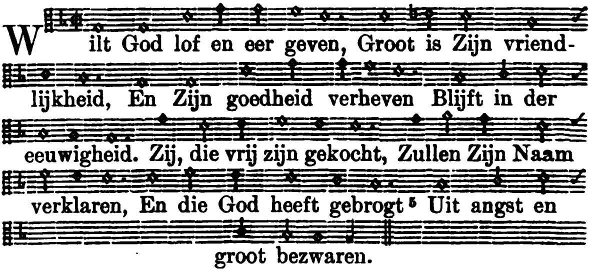

1\. ze ten onder. 2. bedreven. 3. gevangen. 4. anders. 5. gebragt.

2. Hij brengt dat volk te zame,
Uit oost en westen breed,
En uit noord onbekwame,
En ook uit zuiden heet;
Zoo zij dolen meteen
In ongebaande wegen,
Ende toch vinden geen
Plaatse hen welgelegen.

3. Zoo zij door 's hongers krachten
En met dorst zijn gekweld,
En dat schier ook versmachten
Ziel en lijf op dat veld;
Zoo zij dan God zeer goed
Bidden in haar ellenden,
Hij zal Hem[1] met der spoed
Haast tot haren troost wenden.

4. Hij brengt ze dan zeer goedig
Op eenen regten pad,
Totdat ze komen spoedig
In een bewoonde stad.
Alsdan zingen zij rein
Gods goedheid, die ze prijzen;
Van zijn wondren niet klein
't Volk zij fijn[2] onderwijzen.

5. De Heer verkwikt dat harte,
Dat van dorste vergaat;
Dat ook lijdt hongers smarte,
Van Hem zijn spijs ontvaat[3]; —
Zij die gevangen zijn
In moordkuilen verstooten,
Vol van angst, vrees en pijn,
In ketenen gesloten[4].

1 PAUZE.

6. Omdat ze niet betrachtet
Hadden des Heeren woord,
Maar hadden stout verachtet
Gods gebod voort en voort[5].
Doch als zij zijn in nood

1. zich. 2. goed. 3. ontvangt. 4. Ps. 107 : 9, 10. 5. voortdurend.

En ootmoediglijk klagen,
En in lijden zeer groot
Benaauwd zijn en verslagen; —

7. Zoo zij bidden den Heere
In al haar lijden zwaar;
Haar kruis, om Zijns Naams eere,
Weert Hij hen haast daarnaar.
Uit de moordkuilen fel,
Uit angst en ook uit schanden
Verlost Hij die zeer snel,
En uit ijzeren banden.

8. Gods goedheid die ze prijzen,
Alsdan zingen zij rein;
't Volk zij fijn onderwijzen
Van zijn wondren niet klein.
Omdat Hij breekt meteen
Al de metalen deuren,
En grendels slaat aan tween[1],
Door Zijn kracht tot die uren.

9. Die met kruis zijn beladen
Om harer zonden stank,
En zijn om haar misdaden
Uitdroogende zeer krank;
Als zij in zulk geval
Niet eten tot dien stonden,
Maar werpen 't uit met al,
En zijn half dood bevonden; —

10. Zoo zij bidden den Heere
In al haar lijden zwaar;
Haar kruis, om Zijns Naams eere,
Weert Hij hen haast daarnaar.
Als Hij spreekt een woord goed,
Gezondheid zij verwerven;
Daardoor zijn zij behoed
Van den dood en 't verderven.

11. Gods goedheid die ze prijzen,
Alsdan zingen zij rein,
't Volk zij fijn onderwijzen
Van Zijn wondren niet klein.

1. verbreekt.

Zij doen God t' Zijner tijd
Dankofferen bekwame,
En melden zeer verblijd
Met vreugd Zijn doen al zame[1].

2 PAUZE.

12. Die in galeijen blijven
Ter zee hier ende daar,
Ende te water drijven
Haren handel eenpaar, —
Die zien altijd zeer wel
Gods wonderlijke werken;
In 't meer vol baren fel
Kunnen ze die bemerken.

13. Als God beveelt de winden,
Zij blazen met geweld,
Zoodat men haast kan vinden
't Meer met baren ontsteld.
Zij varen hoog zeer haast,
Dan vallen ze te gronden,
Dat het volk wordt verbaasd,
En half dood schier[2] bevonden.

14. Zij suizelen[3] en vallen,
Als dronkaards in 't gemeen,
En verliezen met allen
Zin en verstand meteen.
Zoo zij dan God zeer goed
Bidden in haar ellenden,
Hij zal hen[4] met der spoed
Haast tot haren troost wenden.

15. Hij maakt de winden stille;
De baren, zoo men ziet,
Moeten naar Zijnen wille
Stil zijn en roeren niet.
De tempeesten[5] stilt Hij,
Dat zij met blijdschap slaven[6],
En brengt ze daarna vrij
In een gewisse[7] haven[8].

1. allen te zaam. 2. bijna. 3. duizelen. 4. zich. 5. stormen. 6. bedaard roeijen. 7. veilige. 8. vers 30.

16 Gods goedheid die ze prijzen,
Alsdan zingen zij rein,
't Volk zij fijn onderwijzen
Van Zijn wondren niet klein.
Bij 't volk zonder verdrag [1]
Gods Name zij vereeren,
En doen daarvan gewag
Bij eerzame raadsheeren.

3 PAUZE.

17. Hem, die de waterstroomen
Maakt een drooge woestijn,
En de beeken alomme
Gansch uitgedroogd doet zijn
Die dat aardrijk vruchtbaar
Plaagt met onvruchtbaarheden,
Om de menschen, die daar-
In drijven [2] haar boosheden.

18. Die den dorren aardrijke
Geeft waters overvloed,
Om heiden [3] desgelijke
De beeken loopen doet;
En daar bijeen verzaamt [4]
't Volk met honger beladen;
Die steden zeer vernaamd [5]
Daar bouwen zonder schaden.

19. Die daarna 't veld bezaaijen,
Planten ook wijngaard zoet,
Daarvan zij daarna maaijen
Jaarlijks de vruchten goed.
Daar werden zij verzaad [6],
Zij nemen toe en bloeijen;
Men ziet in zulken staat
Haar vee wassen en groeijen.

20. Dan werden zij geminderd
En zeer klein in getal,
Door tegenheid [7] gehinderd
En door nood overal.

1. onderscheid. 2. bedrijven. 3. dorre, drooge gronden. 4. verzamelt. 5. vermaard. 6. verzadigd. 7. tegenspoed.

Rijk, edel, zeer vernaamd [1].
Werden verstrooid te malen [2];
In omwegen beschaamd,
Achter landen zij dwalen.

21. Toch helpt God en bevrijdet
Armen uit tegenspoed,
Zijn zaad gebenedijdet [3]
God, gelijk schaapkens goed.
De vromen die dit zien,
Verheugen onverdroten [4];
Maar de godloozen vlien
Met den mond toegesloten.

22. Die wijs is zal zulks achten,
En dit al gadeslaan,
En Gods goedheid betrachten;
Zoo zal hij die verstaan.

PSALM 108.

Wijze: Psalm 60.

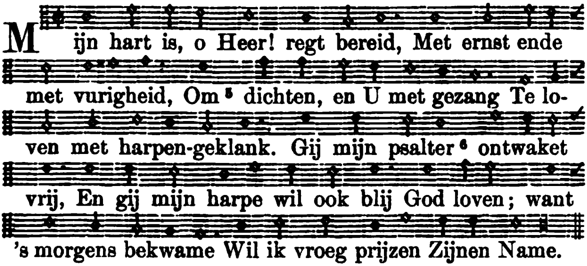

2. Ik wil u danken, o mijn Heer!
Onder de volkeren gaar [7] zeer;
Ik wil Uwen roem maken kond [8]
Met psalmen, nu en t' aller stond.
Want Uwe genade zeer zoet,
Gaat zoo wijd als de hemel doet;
Uwe waarheid haar zoo wijd rekket [9]

1. vermaard. 2. gezamenlijk. 3. zegent. 4. zich. 5. te.
6. gejuich, muziek. 7. gansch. 8. openbaar. 9. strekt.

Als de hemel in 't breede strekket[1].

3. Verhef U zeer hoog, Heer! mitsdien,
Laat Uw heerlijkheid alzins[2] zien;
En opdat Uw volk verlost zij,
Help mij met Uw hand en hoor mij.
Maar God heeft verhoord 't gebed mijn
Van Zijnen berg, dies moet ik zijn
Verblijd; want Hij heeft mij gegeven
Sichem en 't dal Sukkoth daarneven[3].

PAUZE.

4. 't Geheele land Gilead rein
Zal mij gegeven zijn allein;
Van Manasse 't geheele goed
Zal mijn wezen met overvloed.
In Efraïm met zijn volk al
Mijn hoofd ik lieflijk rusten zal;
Juda zal ook zijn desgelijke
't Voornaamste van mijn koningrijke.

5. Maar Moab zal zijn met oneer,
Ik en achte 't ganschlijk niet meer
Dan een waschvat, daarin dat mijn
Voeten zullen gewasschen zijn.
Edom acht ik met zijn volk koen,
Niet beter dan mijn oude schoen;
Palestina zal met gezangen
Ende eerbieding mij ontvangen.

6. Wie geleidt mij van dat volk mijn
In een stad, daar ik vrij zal zijn,
Die sterk is? Wie zal wederom
Mij brengen in dat land Edom?
Zult Gij dat niet doen, Heer! hiernaar?
Gij die ons verstrooit hier en daar,
Gij die met onzen leger koene[4]
Niet gingt, alzoo Gij pleegt te doene?

7. Doe ons bijstand, Heer! in den nood,
Tegen den geweldigen groot;
Want menschen-hulp, zoo men nu ziet,

1. is uitgestrekt. 2. overal. 3. vers 8. 4. dapper.

Is in den nood veelmin dan niet.
Maar God zal ons maken zeer sterk
Tegen onze haters in 't [1] perk;
Hij zal vertreden ons [2] vijanden,
En hen zamen brengen te schanden.

PSALM 109.

Wijze: Psalm 28.

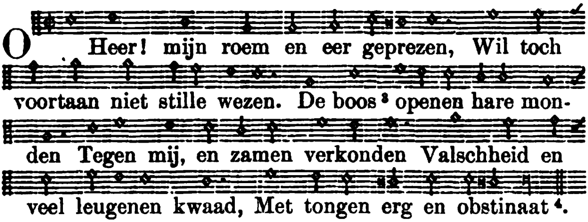

2. Zonder oorzaak zij steeds kwaad spreken,
Met haat fel zij hen aan mij wreken;
Voor liefde, die ik t' allen tijden
Hen doe, zeer hard zij mij bestrijden.
Maar in mijn tegenheid [5] niet klein,
Is 't gebed mijn toevlugt allein.

3. Voor 't goede, kwaad zij mij bewijzen,
En voor liefde, haat met afgrijzen;
Dies wil z' o [6] Heer! met angst en beven
Den godloozen wreed overgeven.
Dat hem sta aan de regterhand,
Tot zijn verderf, zijne vijand.

4. Als hij voor dat regt zal verschijnen,
Laat hem veroordeeld zijn met pijnen;
Laat zijn gebeden hem verkeeren
Tot zond [7] en tot zijner oneeren.
Laat zijn dagen haastlijk vergaan,
En anderen zijn ambt ontvaan [8].

5. Laat ook zijn kindren weezen worden,
En zijn wijf een weduw op aarde;

1. strijdperk. 2. onze. 3. boozen. 4. verkeerd. 5. tegenspoed. 6. hen. 7. Ps. 109 : 7. 8. waarnemen.

Laat ze dwalen en beide zamen
Brood bedelen; wil ze beschamen.
Verderf ze gaar[1], maak ze berooid[2],
Laat ze uitlandig[3] zijn verstrooid.

6. Laat de woekeraars gansch uitzuipen[4]
Zijn goed, en dat hem onderkruipen
De vreemden, ja rooven[5] gestadig.
Dat hem niemand en zij genadig,
Noch ook hem[6] ontfermt in 't gemein
Over zijn arme weezen klein.

1 PAUZE.

7. Dat zijn nakomers[7] haast versmachten
En vergaan in 't tweede geslachte;
Zijn huis zij te gronde gesmeten.
Dat nimmermeer worde vergeten
Zijner vaderen zonde zwaar,
Die zij gedaan hebben eenpaar.

8. Wil Heer, ook zijner moeder zonden
Gedachtig zijn tot alle stonden.
Laat de boosheid, die zij bedrijven,
t' Eeuwiger tijd, Heer! voor U blijven;
Laat haar gedachtenisse zaan[8]
Van der aarde ganschlijk vergaan.

9. Omdat hij nooit en had ontfarmen
Over de bedrukten en armen;
Maar vervolgde hen, die daar zaten,
Met ellend benaauwd bovenmaten;
De bezwaarden met angst en nood
Vervolgde hij wreed tot den dood.

10. Hij heeft den vloek gewenscht alommen,
Laat die nu, Heer! over hem kommen;
Hij begeerde nooit geenen zegen,
Dies geef hem dien in geenen wegen.
Laat hem met ongeluk en leed
Als met eenen rok zijn gekleed.

11. Gelijk men 't water pleegt te drinken,

1. geheel. 2. behoeftig. 3. buitenslands of gebannen. 4. verbrassen. 5. berooven. 6. zich. 7. nakomelingen. 8. spoedig, geheel.

Wil hem alzoo den vloek inschinken;
Zoo d'olie[1] de beenen doordringet,
Laat hem ook zoo wezen omringed,
  En als met een rieme zeer snel
  Omgegord zijn met vloeken fel.

12. Dit zij de loon in alle landen
Mijner moedwillige vijanden;
Laat zulks de kwade tong beërven,
Die met list zoeken mijn verderven.
  Maar Gij, o Heer! in dezen nood,
  Help mij om Uws Naams wille groot.

2 PAUZE.

13. Heer! mijn troost staat op Uw genade,
Verlos mij nu, kom mij te stade;
Want ik ben ellendig vol plagen,
Mijn hart in mij is gansch verslagen;
  Ik vare weg in dezen staat,
  Gelijk een schaduwe vergaat.

14. Dikwijls ben ik verjaagd met tranen,
Zoo men in 't veld jaagt de sprinkhanen.
Mijn knien zijn zwak en zonder krachten,
Van vasten dagen lang en nachten;
  Mijn vleesch is mager, want gaar net[2]
  Is verteerd al mijns ligchaams vet.

15. Nog moet ik, Heer! aan alle zijden
Duizend spotreednen van hen lijden;
Als zij mij zien, die booze kudden,
't Hoofd over mij zij zamen schudden.
  Maar Gij, mijn Koning en mijn Heer,
  Help mij genadelijk nu meer.

16. Opdat ze, Heer! mogen bemerken,
Dat dit zijn Uwer handen werken;
En dat zij zulks mogen belijden,
Dat Gij mij wilt en kunt bevrijden.
  Zij zullen mij vloeken vol spijt,
  Maar Gij zult zegenen altijd.

17. Is 't dat ze hen[3] tegen mij stellen,

1. zooals olie. 2. geheel en al. 3. zich.

Gij zult ze met smaad nedervellen,
En zult mij met blijdschap verhoogen,
Daar zij zullen zijn aangetogen [1]
  Met smaad; want haar kleed wezen zal
  Schand en groot oneer overal.

18. Ik wil God met mijn gezang prijzen;
In de gemeenten zal oprijzen
Zijn roem; want Hij heeft bijgestanden [2]
Den armen, dien Hij lost [3] uit handen
  Der boozen; zoodat ledig komt [4]
  Hij, die onregte was verdoemd [5].

PSALM 110.

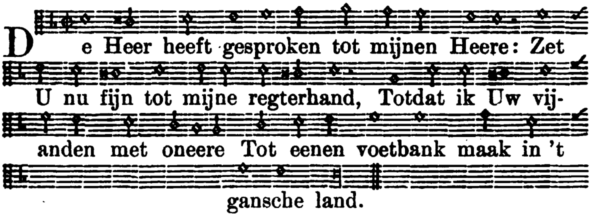

2. God zal den schepter aan Uw koningrijke
  Uit Sion strekken over d' aarde breed;
En Hij zal tot u spreken desgelijke:
  Heerschet over al Uw vijanden wreed.

3. Vrijwillig zal 't volk geschenk doen met vrede.
  Op den dag van Uwe krooninge fijn;
Gelijk de daauw rijkelijk valt beneden,
  Zullen U veel kindren geboren zijn.

4. God heeft met ernst gezeid ende gezworen
  Met eenen eed, die vastlijk zal bestaan:
Gij zijt een eeuwig priester uitverkoren,
  Naar Melchizedeks ordening voortaan [6].

5. Tot Uwe regterhand zal God verderven
  Al uwe vijanden met groote kracht;

1. overdekt. 2. bijgestaan. 3. verlost. 4. vrij wordt.
5. Ps. 109 : 31. 6. Hebr. 5 : 6.

De booze koningen zal Hij doen sterven,
Ten tijd Zijner gramschap met volle magt.

6. Hij zal hem[1] ook aan de heidenen wreken,
En 't land vol maken met ligchamen dood;
En eindlijk dat hoofd gansch in stukken breken,
't Welk nu heerschet over veel landen groot[2].

7. Ja, hij zal ook op den weg uit de beeken
Haast drinken van 't loopende water klaar;
En zal daarna zijn hoofd heerlijk opsteken,
En hebben de overwinning eenpaar[3].

PSALM 111.

Wijze: Psalm 24.

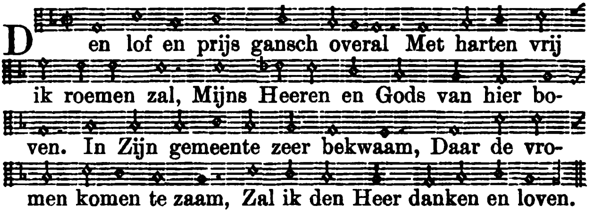

2. Gods werken zijn groot ende goed,
Wie die waarneemt met harten vroet[4],
Die heeft daarin een groot behagen.
Wat Hij maakt is heerlijk en zoet;
Dies Zijn geregtheid zal en moet
Vast blijven ten eeuwigen dagen.

3. God heeft door Zijn daden niet slecht[5],
Een gedachtenis opgeregt[6]
Zijner goedigheid zeer genadig.
Hij spijst die Hem vreezen eerbaar,
En Zijn verbond, dat blijft hiernaar
Eeuwiglijk vast ende gestadig.

PAUZE.

4. Den zijnen maakt Hij bekend hier

1. zich. 2. vers 6*b*. 3. vers 7. 4. vroom. 5. gering. 6. opgerigt

Zijn daden, en geeft goedertier
Tot erfgoed der heidenen landen.
De waarheid en geregtigheid,
Welke blijven in eeuwigheid,
Zijn zaam de werken Zijner handen.

5. Zijn geboden louter en klaar[1]
Zijn opregt, ook is Zijn woord waar;
Die vast staan zullen en beklijven[2].
Hij heeft Zijn volk verlost met kracht,
Ende een bond[3] teweeg gebragt,
Welk bestendig en vast zal blijven.

6. Heilig en heerlijk is Zijn Naam,
Ook zal Godes vreeze bekwaam,
Begin der regte wijsheid wezen.
Hij is wel kloek ende wel vroet[4],
Die God vreest en Zijnen wil doet,
Die wordt in eeuwigheid geprezen.

PSALM 112.

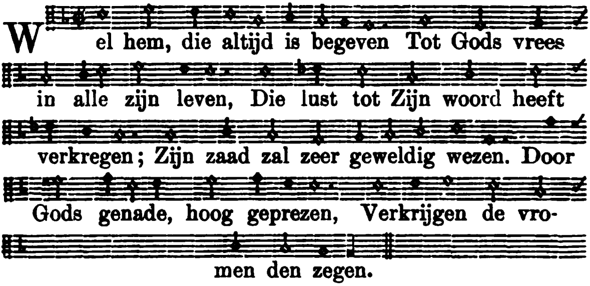

2. Rijkdom en volheid aller dingen
Zal God dezes mans huis toebringen;
Zijn geregtigheid zal beklijven[5].
Den vromen zal een licht verschijnen,
't Welk de duisterheid zal verdwijnen,
Door Gods goedheid, die vast zal blijven.

3. Wel hem, die uitleent door meedlijden,

1 duidelijk. 2. voortduren. 3. verbond. 4. wijs. 5. standhouden.

Die 't zijne doet tot allen tijden,
Opregtlijk zonder iemands schade;
Die zal in eeuwige eer blinken.
Men zal zijner eerlijk gedinken[1],
In alle plaatsen vroeg en spade.

4. Als daar vallen zeer zware plagen,
Zoo wordt hij door angst niet verslagen;
Want hij hoopt vast op God almagtig.
Dies is hij getroost en vrijmoedig,
En zal zijn lust zien overvloedig,
In den val der vijanden krachtig.

5. Hij deelt zijn goed uit met ontfarmen
Den behoeftigen en den armen;
Zijn geregtigheid blijft gestadig,
Zeer hoog wordt zijn hoorne verheven;
Ook zal hem een zulk[2] eere geven,
Die eeuwig blijft, de Heer genadig.

6. De godloozen zullen Gods daden
Met verdriet zien, en zeer beladen
Bijten de tanden en hen[3] kwellen.
Zij zullen uitdroogen en sterven,
En in haar lusten boos verderven,
Hoe zij hen[3] ook daartegen stellen.

PSALM 113.

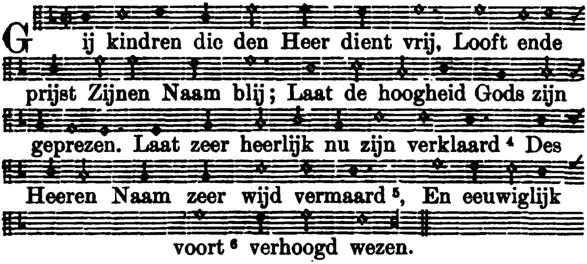

2. Van der zonnen-opgang zeer klaar

1. gedenken. 2. die. 3. zich. 4. geroemd. 5. bekend, beroemd. 6. in eeuwigheid.

Tot den ondergang, moet eenpaar[1]
Geloofd wezen Uwe Naam, Heere!
Die over alle volken wreed
Heerschet, en zoo wijd en zoo breed[2]
Als de hemel is, strekt Zijn eere.

3. Wie is onze Heere gelijk,
Die in Zijn hemelsch koningrijk
Zoo verheven is met eerwaarde[3]?
En van daar Zijn oogen afslaat[4],
Ziende hoe 't allezins toegaat
In den hemel en ook op aarde.

4. Hij heft zeer fijn op uit den stof
De kleinen, tot Zijn eer en lof;
Uit den drek[5] verhoogt Hij de armen:
Dat Hij hem[6] bij de vorsten groot,
Ja bij de vorsten Zijns volks bloot,
Verheffe naar Zijn groot ontfarmen.

5. 't Huis des wijfs, 't welk was onvruchtbaar,
Geeft Hij vol kinderen eerbaar,
Die in 't huis spelen en op straten;
Zoodat d' onvruchtbare veracht,
Kindren gewint met groote magt;
Dies zij verblijd wordt bovenmaten.

PSALM 114.

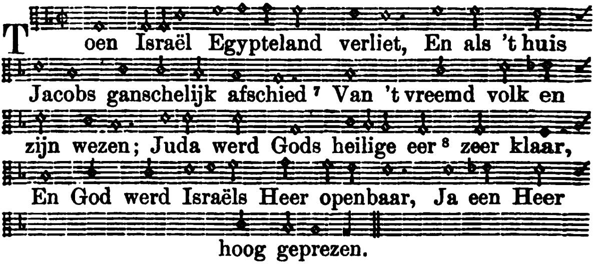

2. De zee zag zulks aan, en week zeer verbaasd;
De Jordaan was ook gedwongen met haast

1. alom. 2. overal. 3. eeuwige eer. 4. nederziet. 5. het slijk.
6. hen. 7. afscheidde. 8. heiligdom.

Haar achterwaarts te keeren.
Als schapen sprongen de bergen meteen,
En de heuvelen en de bergskens kleen
Gelijk lammerkens teere.

3. Wat was u zee, dat gij wegvloodt zoo zaan[1]?
Ende waaromme zijt gij, o Jordaan,
Zoo terugge gedreven?
Bergen, waarom sprongt gij als schapen vet?
Gij bergskens, waarom hebt gij u ontzet
Als lammerkens die beven?

4. Voor Gods aanschijn, die alle ding vermag, —
Voor Jacobs God, voor Wien (zoo men daar zag)
't Aardrijk beefde waarachtig;
Voor dien God, die maken kan eenen stein[2]
Tot een meer, en doet springen een fontein
Uit eene steenrots krachtig.

PSALM 115.

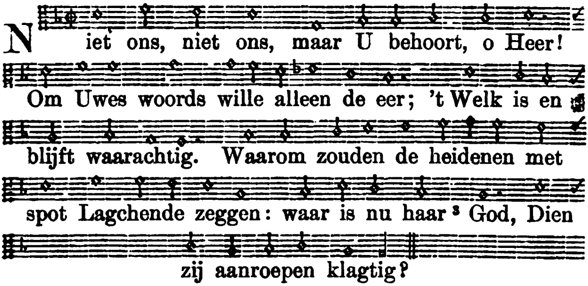

2. Onze God woont in den hemel voorwaar,
Hij maakt en doet alles in 't openbaar,
Wat Hij wil in de landen;
Maar aller heidenen afgoden zijn
Niets dan goud en zilver gelouterd fijn,
Werken der menschen-handen.

3. Zij hebben monden en spreken gaar[4] niet,
En oogen, derwelken geene iets ziet;

1. spoedig. 2. steen. 3. hun. 4. gansch.

Het zijn al doode dingen.
Zij hebben ooren, maar gansch geen gehoor;
Neuzen, nogtans wat men hen stellet voor,
Geenen reuk zij inbringen.

4. Zij hebben handen en grijpen niets aan,
Haar voeten kunnen ganschelijk niet gaan;
Haar keele kan niet spreken.
Die ze maken, zijn hen gelijk voortaan [1],
En die ze bezoeken en daarop staan [2],
Zijn daarbij vergeleken.

PAUZE.

5. Maar gij Israël hoopt op den Heer rein,
Hij is uwe hulp en uw kracht allein,
En uwen schild bevonden.
Gij huis Aärons op God vast betrouwt;
Hij is uw sterkheid, als gij zijt benaauwd,
Die u helpt t'allen stonden.

6. Gij die God vreest, laat uw hoop zijn gesteld
Op God, die uw kracht is en uw geweld;
Voor Wien de boozen beven.
De Heer gedenkt onzer; Hij wil ook goed
Israëls en Aärons huis met spoed,
Zijn zegeningen geven.

7. Allen dien, die God vreezen in 't gemein [3],
Hetzij dat zij groot zijn of ook zeer klein,
Doet God veel goeds genadig.
De Heer zal u meer zegenen altijd,
En uwe kinderen maken verblijd,
Door Zijn goedheid weldadig.

8. Gij zijt dat volk, dien God uit liefde geeft
Veel goeds; die den hemel en aarde heeft
Gemaakt zeer bekwame.
De hemelen zijn des Heeren allein;
Der menschen-kinderen dat aardsche plein
Gaf Hij in al te zame.

9. De dooden en zullen, Heer! Uwen lof
Niet verkonden, noch zij die nu in 't stof

1. Ps. 115 : 8. 2. vertrouwen. 3. in 't algemeen.

En in 't graf zijn gelegen;
Maar wij die leven, zullen overal
U altijd loven met blijde geschal [1]
En prijzen allerwegen.

PSALM 116.

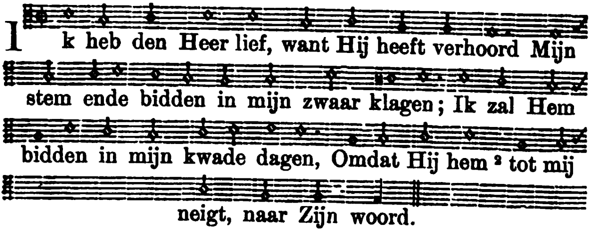

2. De strikken des doods hadden mij omvaan [3];
Ik was beladen met angsten der hellen,
Ik was in nood, in zuchten en in kwellen;
Doch ik riep des Heeren Naam alzoo aan:

3. O Heer! verlos mijn ziel uit dezen nood,
En ik bevond dat Hij was zeer weldadig,
Zeer vriendelijk ende ook zeer genadig;
Die wel behoedt eenvoudigen zeer bloot.

4. Want als ik ter nederlag onder voet,
Geholpen heeft mij onze God almagtig;
Dies wees tevreden, o mijne ziel klagtig,
Naardien dat de Heer u dees weldaad doet.

5. Gij hebt, Heer! mijn ziel bevrijd van den dood,
Mijn oogen van tranen, mijn voet voor vallen;
Dies wil ik wandelen mijn dagen allen
Vromelijk voor U, o mijn God zeer groot.

PAUZE.

6. Ik geloove, dies spreek ik in 't gemeen:
Toch werd mijn ziel zeer jammerlijk geplaged;
Dies sprak ik met een gemoed gaar vertsaged [4];
Alle menschen zijn leugenaars meteen.

1. geluid, muziek. 2. zich. 3. omvangen, omringd. 4. verslagen.

7. Hoe zal ik toch God Zijn weldaden al
Vergelden? Ik zal den beker heilzame
Nemen in de hand, en des Heeren Name
Met dankbaarheid ik verkondigen zal.

8. Ik wil mijn beloften in 't openbaar
Betalen in Gods gemeente geprezen.
De dood der heiligen voor God zal wezen
Een ding dat kostelijk is en dierbaar.

9. Heer! Ik ben Uw knecht, ja ik ben Uw knecht,
Ende een zoon van Uwe dienstmaagd kleine;
Mijn banden hebt Gij gebroken alleine,
Dies wil ik U dankofferen opregt.

10. Dat is: Ik wil Uwen Naam maken kond[1],
Die heerlijk is ende zeer hoog verheven;
Ik wil den Heere mijn belofte geven,
Midden onder Zijn volk tot dezer stond.

11. In de voorhoven des Heeren zeer rein
Wil ik van harte Hem lofzangen zingen;
Ik wil tot Jeruzalem wel toebringen
Zijnen prijs; — Looft Hem met mij in 't gemein.

PSALM 117.

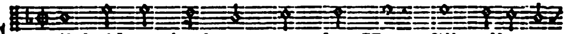
Gij heidnen looft te zaam den Heer, Gij volkeren
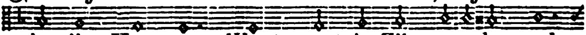
bewijst Hem eer; Want groot is Zijn genade goed,
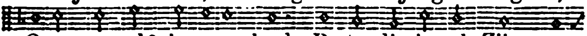
Over ons al[2] in overvloed; Bestendig is ook Zijn waar-
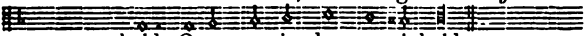
heid Over ons in der eeuwigheid.

PSALM 118.

Wijze: Psalm 66.

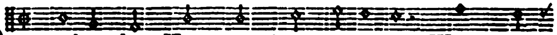
Danket den Heer zeer hoog geprezen, Want groot
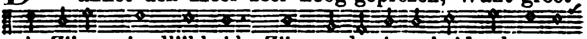
is Zijne vriendlijkheid; Zijn goedertierenheid zal wezen

1. openbaar. 2. allen.

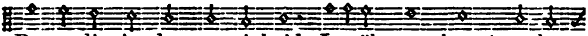
Bestendig in der eeuwigheid. Israël moet hem [1] nu be-

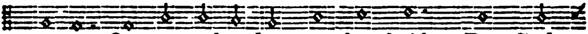
geven Om te verkonden met bescheid [2], Dat Gods

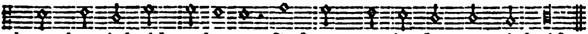
barmhartigheid verheven Geduurt tot in der eeuwigheid.

2. Dat huis Aärons al te zame
  Moet nu bekennen wijd en breid [3],
Dat des Heeren goedheid bekwame
  Geduurt tot in der eeuwigheid.
Zij al [4] die God vreezen ootmoedig,
  Moeten spreken met vlijtigheid,
Dat onzes Gods genade goedig
  Geduurt tot in der eeuwigheid.

3. Als ik, Heer! in angst was gestadig,
  Zoo riep ik God den Heere aan,
En Hij verhoorde mij genadig,
  Met troost heeft Hij mij bijgestaan.
De Heer is met mij t' allen tijden [5],
  Dies vrees ik niet wat menschen koen [6],
Die mij haten ende benijden,
  Voor kruis en verdriet mij aandoen.

1 PAUZE.

4. God is met mij, dien ik betrouwe
  Met allen die mij gunstig zijn;
Dies zal ik mijnen lust nog schouwen [7]
  Aan alle de vijanden mijn.
Het is beter op God te hopen,
  Dan op menschen die haast vergaan;
Veel beter is 't tot God te loopen
  In nood, dan op prinsen te staan [8].

5. Veel menschen mij listig omringen
  Aan alle zijden openbaar;
Doch ik wil ze zamen ombringen
  In des Heeren Name voorwaar.
Zij omringen mij nu ten tijden

1. zich. 2. blijdschap, dankbaarheid. 3. breed (overal). 4. allen. 5. altijd. 6. listig. 7. bevrijding zien. 8. vertrouwen (vers 9).

Met groote kracht ende geweld;
Maar God zal mij voor hen bevrijden,
Zij worden haast nedergeveld.

6. Als van de bijen, was ik besloten
Van de dwazen, die met der schand
Gedempt zijn; 'twelk hen heeft verdroten,
Als 't vuur 'twelk[1] de doornen afbrandt.
Gij vijand, gij hebt mij versteken
En gezocht te brengen ten val;
Maar God heeft mij ('t heeft wel gebleken)
Onderstand gedaan[2] overal[3].

7. God zeer sterk is mijn kracht alleene,
Mijn roem ende mijn eere groot,
Ende mijn lofzang in 't gemeene,
Mijn Zaligmaker in den nood,
De vroom[4] in hare hutten zingen,
Zijnde verblijd en verheugd zeer,
Van Uw hand sterk, die alle dingen
Krachtiglijk overwint, o Heer!

2 PAUZE.

8. De sterke regterhand des Heeren
Is zeer verhoogd tot dezen tijd,
En behoudt 't veld met kracht en eere;
Zulks zingt dat volk zijnde verblijd.
Maak u van hier al mijn vijanden,
Ik zal niet sterven noch vergaan,
Maar leven, en in alle landen
Van Gods weldaden doen vermaan[5].

9. God heeft mij, 't is waar, gekastijded
En vaderlijk getuchtigd wel;
Doch Hij heeft mij tot nu bevrijded
Genadiglijk van den dood fel.
De groote poorten doe toch open
Des tempels, daar de vroom[4] in zijn;
Opdat ik vrij daarin mag loopen,
En heerlijk loven den God mijn.

10. De poorten schoon, kostlijk verheven,

1. dat. 2. hulp verleend. 3. Ps. 118 : 12, 13. 4. vromen.
5. melding maken.

Zijn des Heeren poorten voortaan;
De vromen tot deugden begeven[1],
Zullen al zaam daardoor ingaan.
Daar wordt Gij, Heer! van mij beleden,
Ende groot gemaakt van nu voort[2];
Want in mijn meeste tegenheden
Hebt Gij mij verlost en verhoord.

3 PAUZE.

11. De steen dien de bouwheeren zame
Verworpen hebben en veracht,
Is geworden zeere bekwame
De hoeksteen, die 't huis houdt met kracht.
Dit wonder is door Gods vermogen
En door Zijn magt alzoo geschied;
Dit is voorwaar in onze oogen
Een wonderwerk, 'twelk men hier ziet.

12. Dit is de dag schoon uitgelezen,
Dien de Heer zelf nu gemaakt heeft;
Dies moeten wij zeer verheugd wezen
En verblijd zijn, want God zulks geeft.
Ik bid U Heer! in mijn verdrukken,
Uwen koning toch hulpe doet,
Ende laat toch nu wel gelukken
's Konings ingang en hem behoedt.

13. Geloofd zij Hij, die komt gereden
Tot ons in des Heeren Naam rein;
Zegen zij over U in vrede,
Gij Gods huisgenooten gemein.
De Heer is een God vol genade,
Die ons allen verlicht zeer klaar;
Bindt den slagtoffer onbeladen[3]
Aan de hoornen van den altaar.

14. Gij zijt mijn God, dien ik doe eere
Met lofzangen van zoeten toon;
U alleen aanbid ik, o Heere!
En prijs u steeds met psalmen schoon.
Danket den Heer zeer hoog geprezen,
Want groot is Zijne vriendlijkheid;
Zijn goedertierenheid zal wezen
Bestendig in der eeuwigheid.

1. genegen. 2. voortaan. 3. met touwen.

PSALM 119.

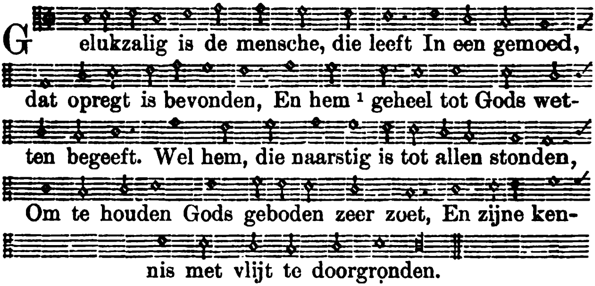

2. Dezulken zijn niet boos, maar wijs en vroet [2],
Die altijd gaan in Gods wetten en wegen,
En zoeken te doen dat regt is en goed.
Gij wilt Heer, dat een ieder zij genegen,
Te houden Uwe geboden zeer klaar,
Met vurigheid, zoo [3] Uw kinderen plegen.

3. Och waar 't [4] dat Gij mijn leven gansch en gaar [5]
Schiktet naar Uwe wet door Uw genade,
Dat ik niet af en viele hier noch daar, —
Zoo lang word ik bevrijd voor schand en schade,
Als ik Uw woord met vlijt zal merken aan,
En mij zal zoeken daarmee te beraden.

4. Dan zult Gij van mij prijs en eer ontvaan
Uit een rein hart, als ik werd onderwezen
Van Uw regten, die met dat regt bestaan [6].
Ik wil houden Uwe wet uitgelezen;
Dies bid ik, zijnde met krankheid bevaan [7],
Verlaat mij niet langer, o God geprezen! [8]

1 PAUZE.

5. Hoe zal een jongman onstraffelijk gaan
In zijn wegen? Als hij hem regt zal dragen [9]
Naar Uw gebod en Goddelijk vermaan [10].

1. zich. 2. verstandig. 3. zooals. 4. waret. 5. geheel en al. 6. overeenkomen (vers 7). 7. bevangen. 8. vers 8. 9. zich gedragen. 10. getuigenis.

Ik zoek U Heer, met een naarstig navragen;
Dies van Uwe wet en laat mij toch niet
Afwijken, nu noch ook tot geenen dagen.

6. In mijn hart en gemoed, alzoo men ziet,
Draag ik Uw woord, dat ik niet overtrede,
Maar trouwlijk wandel in Uw woord met vliet [1].
O Heere! Uw Naam moet wezen beleden
Van mij, en hoog geprezen bovenal,
Leer mij verstaan Uwe regten en zeden.

7. Met mijne lippen ik vertellen zal
Uwe regten, die ik steeds wil vermonden [2],
Zonder iets te vergeten groot of smal.
In Uw getuigenissen heb ik bevonden
Meer troost en vreugd, dan een mensch onverzaad [3]
Vindt in 's werelds rijkdom t' eeniger stonden.

8. Ik spreke van Uw gebod vroeg en spaad [4],
Ende zoek te verwerven nu ten tijden
't Verstand Uws wegs, daarnaar dat mij 't hart staat [5];
In Uw geboden zal ik mij verblijden,
En merken op Uw woord en Uwen raad,
Die ik bewaren zal ende belijden.

2 PAUZE.

9. Stort Uwe gaven op mij Uwen knecht,
Opdat ik, Heer! eeuwig daardoor mag leven,
En onderhouden Uw gebod opregt.
Reinig mijn duistre oogen, wil mij geven
Een rein gezigt, opdat ik merken kan
De wonderen Uwer wet hoog verheven.

10. Ik ben een gast en gelijk een vreemd man;
Daarom wil mij, Heer! de kennisse schenken
Uwes woords, dat ik niet wijke daarvan.
Mijn ziel is krachteloos van steeds te denken,
Met groot verlang [6] naar dat regte verstand
Uwer regten, die schoon ende klaar blinken.

11. Gij straft de stouten en brengt ze ter schand;
Ook zijn zij, die moedwillig van U wijken,

1. aandachtig. 2. bespreken. 3. onvoldaan, onverzadigd. 4. laat. 5. verlangt. 6. verlangen.

Ganschlijk vervloekt in zulk verkeerd verstand.
Voor smaad, oneer en alles desgelijken
Behoed mij, want Uw getuignissen rein
Houd ik zeer vast zonder eenig bezwijken.

12. Verzameld zijn nu de heeren bijeen,
En met gemak in spot van mij zij spreken;
Maar Uw knecht spreekt van Uw wetten alleen;
Als ik die hebbe, mij kan niets ontbreken.
Zij zijn mijn raadsheeren geacht niet kleen,
Welker troost in nood mij niet heeft bezweken [1].

3 PAUZE.

13. Ik ben voorwaar hem gelijk, die daar leit [2]
In 't graf bedekt; maar wil mij, o Heer krachtig,
Verkwikken, zoo Gij mij hebt toegezeid [3];
Ik heb in nood U aangeroepen klagtig [4],
En Gij hebt mij verhoord; wil mij voort [5] meer
Hooren en leeren Uw wetten waarachtig.

14. Onderwijs mij in Uwes gezets [6] leer;
Zoo zal ik de wonderheden betrachten
Uwes woords, en die melden t' Uwer [7] eer.
Ik ben bedrukt, 't harte dunkt mij versmachten;
Sterk mij met Uw beloften en Uw woord;
Ik bid U Heer, wil mij toch niet verachten.

15. Van onregte wegen bevrijd mij voort,
En geef mij Uwe wet tot mijn oorboren [8],
Die mij zekerlijk geleidt ongestoord;
Ik heb den weg der waarheid uitverkoren,
En sla op Uw gebod in dezen strijd
Mijn oogen, opdat ik niet ga verloren.

16. Dewijl ik dan, Heer! met een hart verblijd
Uwe wet zoo naarstelijk heb bewared,
Van schanden en oneer mij toch bevrijdt;
Ik zal vrijwillig gaan en onbezwared
In den weg Uwer geboden altijd,
Als Uwe troost mij zal wezen verklared.

1. ontbroken. 2. ligt. 3. toegezegd, beloofd. 4. klagend. 5. voortaan. 6. van Uwe wet. 7. tot Uw. 8 rigtsnoer, gebruik.

4 PAUZE.

17. Leer mij Heer, Uwen weg gansch ende gaar [1],
Die volmaakt is, bekennen en bewaren,
Dat ik dien houde tot den eind eenpaar;
Geef mij Uwen Geest, dat ik mag ervaren
Uw woord; ik zal dat houden onderdaan [2]
Van harte in 't midden Uwer dienaren.

18. Geleid mij toch, maak dat ik regt mag gaan
Zonder wijken in alle Uwe paden,
Want mijnen lust heb ik alleen daaraan.
Beweeg mijn hart en wil mij wel beraden [3]
Tot Uwe inzettingen; maar gansch niet
Tot gierigheid, die niet is om verzaden [4].

19. Wend mijn oog af, maak dat ze niet en zie
IJdel dingen; wil die kracht in mij werken,
Dat ik in Uwe wegen ga met vliet [5].
Bevestig Heer, en wil in mij versterken
Uwe beloften; want ik, Heere goed,
Hoop op U en vrees U, zoo Gij kunt merken.

20. Keer van mij den smaad, dien men mij aandoet,
Dien ik vreeze; maar Uw geregtigheden
Zijn gemengeld [6] met barmhartigheid zoet;
Ik hebbe begeerd in mijne gebeden
Uw wet met ernst, dies vermaak mijn gemoed
Door Uw genaad en troostelijke reden.

5 PAUZE.

21. Laat mij smaken de kracht Uwer goedheid,
En voor gevaar behoed mij, Heer genadig;
Want Gij hebt zelven mij zulks toegezeid; —
Opdat ik hem, die mij bespot zeer smadig,
Stoppe den mond; want ik mij, Heer! allein
Verlaat op Uw woord vast ende gestadig.

22. Neem van mij niet weg Uwe waarheid rein,
Maar laat mijn lippen die altijd vermonden [7];

1. geheel en al. 2. onderdanig. 3. neigen. 4. onverzadelijk. 5. gestadig. 6. vermengd. 7. vertellen.

Want aan Uwe wet houd ik mij gemein;
Ik wil ze ook zeer vastlijk t' allen stonden
Onderhouden, nu en t' eeuwigen tijd;
Want opregt en heilig is zij bevonden.

23. Dan zal ieder zien dat ik ben bevrijd
Opentlijk; mits dat ik zoek Uw bevelen
Te verstaan, van harte zijnde verblijd.
Voor de prinsen en koningen om velen,
Zal ik vrij van Uw getuignissen klaar
Spreken, en dezelve niemand verhelen [1].

24. Alsdan zal ik mij met een hart eerbaar
In de wet, die ons geleidt, zeer verblijden;
Die ik altijd bemind heb voor en naar,
Ik schikke mij daarnaar tot allen tijden;
Met handen en gemoed doe ik eenpaar
Vrijwillig, wat U behaagt zonder mijden [2].

6 PAUZE.

25. Gedenk Heer, aan zulks [3] als Gij Uwen knecht
Hebt toegezeid, daarop ik mijn betrouwen
Hebbe gesteld; want Uw Woord is opregt, —
Het is mijn troost, als mij 't hart wil verflaauwen;
Die mij verheugt en kracht geeft, o mijn God!
Als mij lijden toekomt en groot benaauwen.

26. De stout [4] in mijn kruis hebben mij bespot;
Maar mijn hart door hare woorden zeer prachtig,
Wijkt niet af, Heer! van Uw lieflijk gebod.
Ik ben veel meer met vlijt geweest gedachtig
Der oordeelen, die Gij van 't begin aan
Gedaan hebt, die mij getroost hebben krachtig.

27. Als ik bij mij te denken wil bestaan
't Kwaad dergenen, die Uwe wet verlaten [5],
Ik ben met schrikken en beven bevaan [6];
Ik heb daarvan veel zangen [7] boven maten
Gedicht ende gezongen met aandacht,
Als ik vreemd was, van ieder man verlaten.

1. voor niemand verbergen (vers 46). 2. wankelen. 3. daaraan. 4. boozen. 5. Ps. 119 : 53. 6. bevangen. 7. gezangen

28. Ik heb niet afgelaten[1] in den nacht
U te bidden, opdat ik mogt beleven
Uw woord, als ik in angst schier[2] was versmacht;
Gij hebt mij ook deze gave gegeven,
Die ik begeerd hebbe met voller magt,
Dat ik mogt houden Uwe wet verheven.

7 PAUZE.

29. Gij zijt Heer, mijn erfdeel en al mijn goed;
Ik heb voor mij genomen onverdroten[3],
Uw woord steeds te bewaren met ootmoed;
Dies troost mij nu, wil mij toch niet verstooten,
Dat bid ik U, naar Uwe goedigheid,
En houd 't woord vast, dat Gij eens hebt besloten.

30. Ik heb mijn doen naarstiglijk overleid[4],
Daarom wil ik mijn voeten met vlijt strekken
Naar Uwer getuigenissen bescheid[5];
Om zulks te doen wil ik niet lang vertrekken[6];
Maar ik geve mij haast tot Uwe wet,
Opdat ik andren daartoe mag verwekken.

31. De boos[7] hebben mij beroofd met opzet
Mijns goeds; doch niettegenstaande die schade,
Uw woord vergat ik nooit in mijn gebed;
's Middernachts sta ik op, ja vroeg en spade,
Om te prijzen Uw oordeelen nu voort,
Die opregt zijn in alle Uwe daden.

32. Bij dien, die Uwe wet hebben gehoord
En gehouden, ook vreezen Uwen Name,
Houd ik mij Heer, altijd met goed akkoord[8].
d'Aard is vol van Gods goedheid zeer bekwame,
Die Hij geeft; dies leer mij verstaan Uw woord,
En onderhouden Uw regten al zame.

8 PAUZE.

33. Gij hebt uitgestort over Uwen knecht
Uw goederen, naar Uw beloft, o Heere!

1. nagelaten. 2. bijna. 3. mij voorgenomen zonder tegenzin. 4. overdacht. 5. eisch. 6. vertragen. 7. boozen. 8. overeenstemming.

Die ik verwacht heb naar Uw woord opregt.
Geef mij, o God! Uwer gezonde leere
'tRegte verstand; want ik heb t'allen tijd
Uwe wet gaar[1] regt geacht t'Uwer eere.

34. Eer dat ik, Heer! van U was gekastijd,
Zoo dwaald ik zeer in allerlei omwegen;
Maar nu houd ik Uw woord, zijnde verblijd.
Gij zijt o Heer! tot goedheid gansch genegen,
Een mild gever Uwer gaven voortaan;
Laat Uwe regten mij niet zijn verzwegen.

35. Met valsche klagten ben ik nu belaan
Van de hoovaardigen zeer leugenachtig;
Doch ik zal in Uwe wet straks voortgaan.
Haar[2] hart is bedekt met haar[2] vet smeer krachtig,
Dies zij niets kunnen verstaan; maar mijn vreugd
Zal altijd zijn in Uwe wet waarachtig.

36. Geen meerder goed, Heer! Gij mij geven meugt[3],
Dan dat Gij mij vernedert en maakt kleine;
Dat ik leer Uwe wet, die mij verheugt.
Veel zilver en goud, gelouterd zeer reine,
Is niet zoo kostelijk, noch goed van deugd,
Als Uw woord is en Uwe wet alleine[4].

9 PAUZE.

37. Uwe handen hebben mij toebereid
Ende gemaakt; wil mij Uwen Geest geven,
Dat ik mag houden Uw wet met bescheid[5];
Dan zullen zij, die in Uw vreeze leven,
Als zij mij zien vast staan op Uw woord klaar,
Hen[6] ook verblijden in Uw woord verheven[7].

38. Als Gij de wereld straft met Uw hand zwaar,
Gij doet haar regt naar Uw geregtigheden;
Gij vernedert mij ook teregt eenpaar.
Ik bid U Heer, wil toch door Uw goedheden,
In dezen angst troosten mijn harte bloot,
Zoo Gij mij toezeidt[8] in den tijd voorleden.

6. gansch. 2. Hun. 3. moogt, kunt. 4. alleen. 5. naauwgezetheid.
1. Zich. 7. v. 73, 74. 8. toezegdet, beloofdet voorheen.

39. Heb meedlijden met mij in dit kruis groot,
Zoo kan ik leven; want in Uwe leere
Heb ik grooten lust en troost in den nood.
Dat zij beschaamd worden en vol oneere,
Die mij verdrukken in geveinsheid kwaad;
Maar mijn hart denkt alleen aan Uw woord, Heere!

40. Dat zij tot mij komen vroeg ende spaad[1],
Die U Heer, eeren en van harte vruchten[2],
En verstaan Uwe wet en Uwen raad;
Laat mijn hart opregt blijven zonder duchten
In Uwe wegen, dat ik met der daad
Beschaamd zijnde, niet behoeve te zuchten.

10 PAUZE.

41. Mijn ziel heeft op Uwe zaligheid acht,
Die Gij mij belooft in Uw woord gestadig;
Zoodat ik schier[3] door verlangen versmacht.
Mijn oogen zijn zeer moe, o Heer genadig,
Van 't wachten Uwer hulp; dies zeg ik klaar,
Wanneer zult Gij mij troosten, Heer weldadig?

42. Ik ben geworden, door angst en nood zwaar,
Als een blaas in den rook zijnd opgehangen;
Doch ik gedenk aan Uw woord voor en naar[4].
Hoe lang zal ik nog wachten met verlangen,
Dat ik zie, dat[5] Gij hen eenmaal doet regt,
Die mij vervolgen en 't hart maken bange?

43. De menschen kwaad, zoeken mij Uwen knecht
Te doen vallen; dies zij mij kuilen graven,
Tegen Uwe wet, die klaar is en slecht[6].
Uwe geboden zijn waar, doch zij slaven[7]
Om mij te verdrukken, Heer met geweld;
Help Heer! wil mij met Uw gunste begaven[8].

44. Zij hebben mij zoo vervolgd en gekweld,
Dat ik schier gaar[9] was terneder geslagen;
Toch heb ik steeds naar Uw woord mij gesteld.
Verkwik mij Heer, naar Uw goed welbehagen;

1. laat. 2. vreezen. 3. bijna. 4. gedurig. 5. hoe. 6. eenvoudig, duidelijk. 7. beijveren zich. 8. begiftigen. 9. bijna geheel.

Opdat ik houd en van mij zij verteld
De wet Uwes monds, nu en t'allen dagen.

11 PAUZE.

45. Zoo lang, Heer! als de hemel zal bestaan,
Zal ook Uw woord, o mijn God! vast beklijven [1],
Hetwelk nimmermeer ende zal vergaan.
Gelijk d'aard eeuwiglijk zeer vast moet blijven [2];
Alzoo blijft Uwe waarheid, die Gij rein
Ende zeer klaar ons hebt laten beschrijven.

46. Alle ding dat Gij hebt gemaakt allein [3],
Bestaat nog vastelijk, o Heer almagtig,
En is U onderdaan [4] groot ende klein.
Ik waar, Heer! in mijn ellenden zeer krachtig,
Ganschlijk vergaan, waar dat mij steeds Uw woord
Niet hadde verheugd en getroost eendragtig.

47. Ik wil Uw bevel, dat ik heb gehoord,
Niet vergeten; want Gij troost mij daarmede,
En vermaakt mijnen geest daarmee nu voort [5].
Ik ben Uwe, bewaar mij toch in vrede;
Want Uwe wet, die mij zeer wel bevrijdt,
Zoek ik en spreek daarvan tot elker stede [6].

48. De godloozen loeren uit haat en nijd,
Om mij t'onderdrukken in mijn ellenden;
Doch ik ben in Uwe wet zeer verblijd.
Ik zie alles verkeeren en omwenden,
Ja gansch vergaan; maar Uw gebod altijd
Bestaat vast, hetwelk nimmermeer zal enden.

12 PAUZE.

49. O Heer! hoe heb ik zoo lief Uw bevel,
Met een hart welk men in ijver ziet branden;
Daarvan spreek ik, ende nergens van el [7].
Uw woord doet, dat ik al mijne vijanden
Ver overtref in Uwe wijsheid goed;
Het is die, die ik stedes heb in handen [8].

1. stand houden, (vers 89). 2. vers 90. 3. alleen. 4. onderdanig.
5. voortdurend. 6. telkens. 7. anders. 8. Ps. 116 : 98.

50. Ik ben wijzer dan al mijn leeraars vroet [1],
Zoo wel hebt Gij mij, o Heer! onderwezen;
Der wet onderwerp ik mij met ootmoed.
Veel wijzer dan de raadsheeren geprezen
Ben ik, hetwelke daardoor komt, o Heer!
Dat ik Uw woord doorzoeken wil en lezen.

51. Ik bewaar mijne voeten langs zoo meer,
Opdat ik niet en ga in booze wegen,
Opdat ik onderhoud Uw woord en leer;
Van Uwe regten, Heer! ik niet en plege
Af te wijken; want gij maakt mij die kond [2],
En mij die te leeren, zijt Gij genegen.

52. Och hoe zoet is, Heer, Uw woord mijnen mond,
Veel zoeter dan honig of honigraten,
Als ik dat regt smake t' eeniger stond;
Uwe wet maakt mij kloek [3] en doet mij haten
Alle valsche wegen uit 's harten grond,
Dat ik die verachte gansch boven maten.

13 PAUZE.

53. Uw woord is gelijk een fakkel zeer klaar,
En een schoon licht, Heer! aan mijne voetpaden,
Om mij den weg regt te wijzen eenpaar.
Ik heb beloofd, en wil 't doen onbeladen [4];
Namelijk, houden de regten vermaard
Uwer wet, die ons gansch regt kan beraden [5].

54. Ik ben, Heer! wonderlijk en zeer bezwaard;
Daarom troost mij en bevrijd mij van schande,
Naar de beloft, die Gij mij hebt verklaard.
Wil goediglijk ontvangen dees offrande,
Die ik U vrijwillig heb toegebragt;
Leer mij Uwe regten menigerhande [6].

55. Mijn ziel is in gevaar dag ende nacht,
Evenals had ik die in mijne handen;
Toch wordt Uw woord altijd van mij bedacht.
Heer! veel strikken leggen mij mijn vijanden,
Maar nog en ben ik beweegd ganschlijk niet,
Van Uw wet te wijken in zulke standen [7].

1. bekwaam. 2. bekend. 3. wijs. 4. zal het bevestigen. 5. raad geven. 6. menigvuldig. 7. dien toestand. (Ps. 119 : 109, 110).

56. Uw getuigenissen heb ik met vliet [1]
Voor mijn erfgoed vastelijk uitverkoren;
Want zij zijn mijn vreugd en troost in 't verdriet,
Ik zal altijd mijn naarstigheid oorboren [2],
Om Uw woord te houden, wat mij geschiedt;
Daartoe heb ik gansch mijnen lust al voren [3].

14 PAUZE.

57. Ik hebbe steeds al de menschen gehaat,
Die tot schalkheid [4] eenpaarlijk [5] zijn genegen;
Maar tot Uw wet al mijn begeerte staat.
Gij zijt Heer, mijn bescherming allerwegen,
Mijnen toevlugt heb ik tot U allein,
Ik verwacht Uwe hulp ten tijd gelegen.

58. Wijkt van mij gij boozen groot ende klein,
Ik wil mij houden aan Gods wet verheven,
Dat ik die doe naar Zijnen wille rein.
Onderhoud mij, Heer! dat ik nu mag leven
Naar Uw woord; trek mij uit den dood nu meer,
Laat mij van mijn hope [6] niet zijn gedreven [7].

59. Wees mijne kracht, versterk mij nu, o Heer!
In alle mijn lijden en tegenheden
Zal ik tot Uwe wet belust [8] zijn zeer.
Gij zult hen, die niet houden Uwe zeden,
Die niet dan bedrog drijven, met der spoed
Teniet doen en onder Uw voeten treden.

60. Als schuim verwerpt Gij al de boos ontvroet [9];
Dies heb ik lief Uw gebod hoog geprezen,
En houde dat met een vrolijk gemoed.
Ik moet verschrikt en gansch verslagen wezen,
Als ik de oordeelen, die Gij Heer, doet,
Bedenk; ik moet mij ontzetten mits dezen.

15 PAUZE.

61. Ik doe ieder man regt in billijkheid;
Dies overgeef mij, Heer! in geene dingen,
Hen die mij haten uit nijd en boosheid.

1. volgaarne. 2. gebruiken. 3. voor oogen. 4. boosheid.
5. eenparig. 6. mijne hoop. 7. beschaamd. 8. genegen.
9. goddeloozen.

Stuur[1] Uwen knecht ende wil hem ook dwingen
Tot allerlei deugd en eere voortaan;
Opdat mij de boozen niet onderbringen.

62. [2] Mijn oogen zijn vermoeid met op te staan,
In 't verwachten des heils mij toegesproken
In Uw woord, 'twelk vastelijk zal bestaan.
Doe wel Uwen knecht, van geeste gebroken;
Leer mij Uw wet, naar Uwe goedheid wijd;
In gramschap laat mijn kwaad niet zijn gewroken.

63. Ik ben Uw knecht, dies Gij, die mijn Heer zijt,
Geef mij den Geest en verstand, om te merken
De verborgenheid Uwer wet altijd.
Het wordt tijd, dat Gij Heer (niet om versterken)[3]
't Kwaad straft; daar is geen wet noch trouw voorwaar,
Die 't volk hindert alle boosheid te werken.

64. Maar ik bemin Uw geboden eerbaar,
Meer dan kostelijk goud zeer groot van waarde,
Ja dan edelgesteenten zeer dierbaar.
Ik acht Uwe regten, die ik aanvaarde,
Regt te wezen; maar ik haat (dit is klaar)
De valsche wegen en 't kwaad op de aarde.

16 PAUZE.

65. Uwe getuignissen[4] zijn schoon en goed,
Daarin zijn secreten[5] niet om[6] doorgronden;
Dies houd ik die met vlijt in mijn gemoed.
In Uwe wet is een zulk[7] licht gevonden,
Daardoor dat zij, die opregt zijn en slecht[8],
Verstandig en wijs worden t' allen stonden.

66. Ik heb dikwijls begeerd met een hart regt,
Te volbrengen Uwe wetten al 't zame[9];
Daartoe heeft, Heer! eenen lust Uwen knecht.
Aanzie mij en toon mij Uw hulp bekwame,
Alzoo Gij hen te doen gewone zijt,
Die liefhebben en eeren Uwen Name.

1. bestuur. 2. vers 123. 3. zonder uitstel. 4. Uw getuigenissen. 5. geheime diepten. 6. te. 7. zulk een. 8. eenvoudig. 5. te zaam

67. Geleid mij op den weg en mij bevrijd
Door Uw woord, en wil de zonden niet laten
Heerschen over mij, tot eenigen tijd.
Hoezeer dat ze mij kwellen die mij haten,
Bewaar mij Heer, zoo zal ik ook nu voort
Leven naar Uw gebod goed boven maten.

68. Laat Uw aanschijn over mij, naar Uw woord,
In genade lichten, en wil mij leeren
Verstaan 't regt, 'twelk Gij overal oorboort [1].
Ik schrei altijd, mijn klagten hen [2] vermeeren, —
Zoo ieder man dagelijks ziet en hoort,
Dat Uw woord niet gehouden wordt in eeren.

17 PAUZE.

69. Heer Gij zijt volmaakt in geregtigheid,
Daarom ook wat Gij doet tot allen tijden,
Geschiedt met regt ende met billijkheid;
Regt doen en waarheid spreken zonder mijden [3],
Zijn twee stukken, die Gij overal bloot
Begeert met dreigementen [4] t' allen zijden [5].

70. Der godloozen boosheid mij zoo verdroot,
Dat ik in 't spreken mij schier had vergeten,
Ziend Uw woord zoo veracht van klein en groot;
Uw woord is rein, 'twelk ik wel heb geweten,
Daarom heb ik daarin mijnen lust rein,
Laat dat van mij nimmermeer zijn versmeten [6].

71. Al ben ik veracht, verworpen allein,
Toch heb ik Uwe geboden zeer goedig,
Niet vergeten in mijn lijden niet klein;
Uwe regten zijn gansch regt, Heer zachtmoedig,
Die eeuwiglijk zullen zeer vast bestaan,
Zij zijn in waarheid volmaakt overvloedig.

72. Angst ende nood komen mij altijd aan;
Nogtans heb ik grooten troost, Heer verheven,
Uit Uw woord tot allen tijden [7] ontvaan [8];
Uwe geregtigheid blijft, Heer! daarneven

1. handhaaft. 2. steeds. 3. omwegen. 4. bedreigingen.
5. steeds alom. 6. veracht, verworpen. 7. altijd. 8. ontvangen.

Eeuwiglijk vast; leer mij Uw woord verstaan,
Zoo zal ik dat voortaan met vlijt beleven.

18 PAUZE.

73. Ik heb U gebeden van harten vrij:
Geef mij dat ik bidde, wil mij verhooren,
Zoo zal ik houden Uw geboden blij;
Mijn geklag komt stedes[1] tot Uwe ooren:
Help mij, dat ik Uwe wetten zeer goed
Onderhoud, want ik heb ze uitverkoren.

74. Ik roep tot U des morgens met ootmoed,
Voor den dage[2]; want ik wil alleen bouwen
Op Uw woord, 'twelk liefelijk is en zoet;
Ik wake vroeg op in al mijn benouwen,
En ik spreke van Uwen woord eenpaar,
Daarop dat[3] ik vast stelle mijn betrouwen.

75. Door Uw goedheid verhoor mijn stemme klaar,
Geef mij weder mijn afnemende krachten,
Opdat ik ga in Uwe wet eerbaar.
Die mij vervolgen en steeds op mij wachten,
Willen mij overvallen met geweld;
Daar ze toch Uwe wet altijd verachten.

76. Maar als ik, Heer! met nood zeer ben gekweld,
Wil mij bijstaan en helpen, t' allen stonden;
Want 't is enkel waarheid, dat Gij vermeldt,
Uw getuignissen zijn regt in den gronden,
Vast gefundeerd[4] en zoo zeker gesteld,
Dat ze eeuwiglijk waar werden bevonden.

19 PAUZE.

77. Zie aan mijn lijden en mijn groot ellend,
En verlos mij, want ik ben steeds gedachtig
Uwer wet, daar ik gansch toe ben gewend.
Voer mijn zaak uit, en met Uwe hand krachtig
Help mij en wil, o Heer! zeer goed bekend,
Mij troosten door Uw waarheid, Heer almagtig.

78. Van de godloozen in boosheid versmoord[5],
Is de zaligheid zeer wijd afgeweken;

1. steeds. 2. dageraad. 3. Waarop. 4. gegrondvest. 5. verzonken.

Want zij verachten Uw wet voort en voort[1].
Uwe goedheid en kan ik niet uitspreken;
Dies toont U, zoo gij pleegt te doen in nood,
Maak mij zeker[2] en laat mij niet ontbreken.

79. Mijner vijanden hoop is nu zeer groot,
Die mij vervolgen; toch wil ik niet wijken
Van Uwe wet, gansch door geenen aanstoot[3].
Mijn hart dunkt mij, vergaan wil en bezwijken,
Als ik de verachters zie met verdriet,
Die Uw woord bespotten allen gelijke.

80. Dat ik Uw gebod liefhebbe, toch ziet
Gij mijn God! daarom wilt mij uit genaden
Verheugen en mij vertroosten met vliet[4].
Heer! Uw woord is waarachtig vroeg en spade,
Ende gansch geregtig; hetwelk ook niet
Zal vergaan, maar blijven tot mijn beraden[5].

20 PAUZE.

81. De vorsten hebben mij vervolgd al zaam,
Doch ik vrees haar kracht niet; maar t'allen tijden
Vrees ik Uw woord en Uwe wet bekwaam;
In Uw woord zal ik mij veel meer verblijden,
Dan alsof ik vond een schat en groot goed,
Of eenen buit, dien men verkrijgt in 't strijden.

82. Ik hate dat leugenachtig gemoed,
Want 't is een gruwel groot voor U, o Heere!
Maar ik hebbe lief Uwe wet zeer zoet;
Zevenmaal daags verbreid ik Uwe eere,
En merke de groote wonderlijkheid,
Die in Uw wet is en in Uwe leere.

83. Zij zullen, Heer! vreed hebben en stilheid[6],
Die van harten Uw geboden beminnen,
En niet struikelen in de tegenheid[7].
Ik verwacht Heere! dat ik mag gewinnen
Uw zaligheid; dies ik in dezen strijd
Wil Uw gebod houden ende bezinnen[8].

84. Mijn ziel onderhoudt nu en t' allen tijd
Uwe getuigenissen zeer geprezen;

1. voortdurend. 2. veilig en gerust. 3. Ps. 119 : 157. 4. altijd. 5. raadgeving (vers 160). 6. rust. 7. tegenspoed. 8. overleggen, volbrengen.

Zij heeft die lief, daarin is zij verblijd;
Uwe goede geboden uitgelezen
En Uwe wet houd ik, zijnde bevrijd;
Al mijn doen kan U niet verborgen wezen [1].

21 PAUZE.

85. Heer! laat komen tot U al mijn geklag,
Wil mij daarna vaderlijk onderwijzen,
Opdat ik Uw woord wel beleven mag;
Laat mijn stem tot U, o mijn God! oprijzen;
Verlos mij, zoo Gij voortijds hebt gedaan,
Naar Uw waarachtig woord niet om volprijzen [2].

86. Dan zullen, Heer! mijn lippen vangen aan [3]
Te loven Uwe heerlijke weldaden,
Als Gij Uw woord mij regt zult doen verstaan;
Mijn tong zal Uwe wet en Uw genade
Spreken, en een iegelijken doen kond [4],
Dat gaar [5] regt zijn Uw wetten en voetpaden.

87. Laat mij zien Uwe hand tot dezen stond
Uitgestrekt t' mijner [6] hulp, want mij is bange;
Doch verkies ik, Heer! 't woord van Uwen mond;
Naar Uw heil, Heer! heb ik zeer groot verlangen;
Ik en heb ook nergens in lust voorwaar,
Dan in 't woord, welks liefde mij heeft bevangen.

88. Laat mij leven, opdat ik U eenpaar
Prijze; want Gij geeft mij, Heer! Uwen zegen,
Ende zult mij niet verlaten hiernaar.
Och Heer! ik heb gedwaald in veel omwegen;
Zoek Uwen knecht, ik heb Uw woord niet gaar [5]
Vergeten, maar 't hart is daartoe genegen.

PSALM 120.

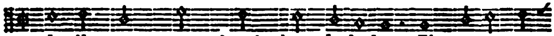

Als ik met zwaar kruis ben beladen, Ik roepe tot

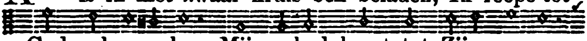

God vol genaden; Mijn gebed komt tot Zijne ooren,

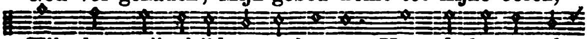

Hij plagt mij altijd te verhooren. Voor de leugenach-

1. (vers 168). 2. onvolprezen. 3. beginnen. 4 bekend maken. 5. gansch. 6. tot mijne.

tige monden, En valsche tongen t' allen stonden, Wil
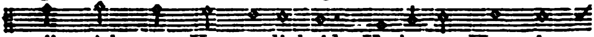
mijn ziel, naar Uw goedigheid, Verlossen Heer, in
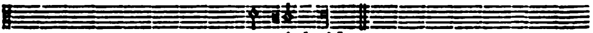
eeuwigheid.

2. Wat kan de valsche tonge stichten?
Wat kan de leugenaar uitrigten?
Wat zullen zijn listige zinnen
En valsche tongen toch gewinnen?
Uw woorden zijn als scherpe pijlen,
Die een sterk man schiet onderwijlen;
Uwe reden zijn vol venijn,
Als gloeijende kolen zij zijn.

3. Wee mij! dat ik vreemdling moet wezen
In Mesech, vervloekt en misprezen [1];
Dat ik in Kedars tenten blijven
Moet, daar zij niet dan boosheid drijven.
Dat ik zoo lange ben verlaten [2]
Bij hen, die steeds den vrede haten;
Ik die paix [3] zoeke zonder dwang,
Ben bij hen geweest veel te lang.

4. Ik spreke met hen van den vrede,
Zij verwilligen [4] niet daarmede [5];
Als naar den paix [3] staat mijn verlangen,
Alsdan zij eerst den krijg aanvangen.

PSALM 121.

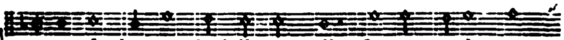
Tot de bergen hef ik op mijn Oogen, ende van
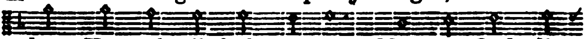
daar Verwacht ik hulp eenpaar. Maar op God, die
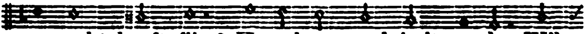
gemaakt heeft fijn [6] Hemel en aard in 't ronde, Wil
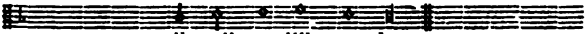
ik mij vastlijk gronden.

1. veracht. 2. verstooten. 3. vrede. 4. bewilligen. 5. Ps. 120 : 7.
6. heerlijk.

2. God zal niet laten uwen voet
Struikelen, want altijd
Waakt Hij en u bevrijdt.
Hij slaapt niet, die Israël hoedt,
Maar waakt aan alle zijden,
En sluimt tot geene tijden[1].

3. God zal van boven u bijstaan,
Die u ter regterhand
Staat tot uwen bijstand.
's Daags zal u de zonne niet slaan[2],
De mane koud met schaden,
Zal u 's nachts niet beladen[3].

4. God behoedt u voortaan van kwaad;
Hij zal uw ziel voorwaar
Behoeden voor gevaar;
En als gij uit- of ook ingaat,
Zal Hij u steeds bevrijden
En met gaven verblijden.

PSALM 122.

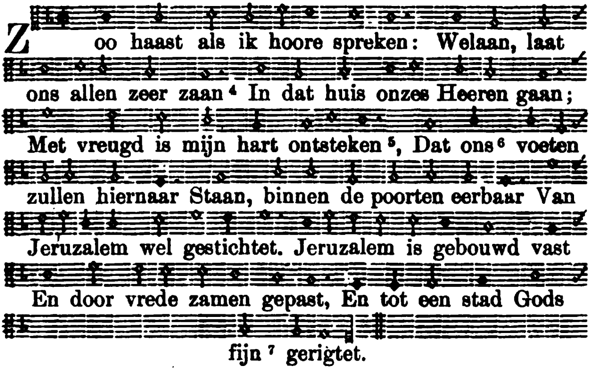

2. Daar zal dat volk komen te zaam,
De stammen Israëls meteen,
Om God te prijzen in 't gemeen,

1. sluimert nimmer. 2. treffen. 3. hinderen. 4. spoedig.
5. verblijd. 6. onze. 7. goed gebouwd.

Naar Zijn lieflijk gebod bekwaam.
Dit is de plaatse, die God goed
David geeft, en wil dat men doet
Regt en geregtigheid daar binnen.
Laat ons wenschen Jeruzalem
Geluk; het moet ook welgaan hem,
Die onzes Gods stad zal beminnen.

3. Binnen Uw muren wonen zal
Liefde, vrede met eenigheid[1];
De huizen en paleizen breid[2]
Zijn vol van Gods zegening al.
Om den wil der broederen mijn,
En der vrienden die binnen zijn,
Wensch ik u vreed in alle hoeken[3];
Omdat ook Gods tempel zeer rein,
Staat binnen uw muren niet klein,
Wil ik steeds uwen voorspoed zoeken.

PSALM 123.

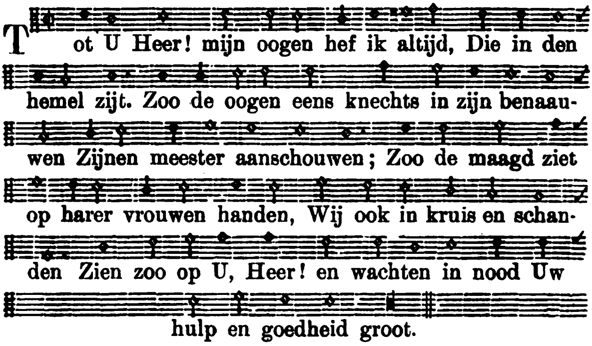

2. Zijt ons nu genadig, o Heere mijn,
Wil ons barmhartig zijn;
De menschen al ons alzoo gaar verachten,
Dat wij in smaad versmachten.
Wij zijn der stouten spot aan alle zijden,
Wij zijn tot deze tijden:

1. eendragt. 2. breed, groot. 3. allerwege.

Van de hoovaardigen zeer fel en kwaad
Veracht en gansch versmaad.

PSALM 124.

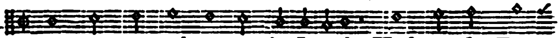
Men mag nu wel zeggen in Israël: Had ons de Heer
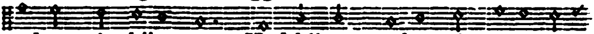
zelven niet bijgestaan, Had hij ons[1] zaken niet genomen

aan, Als ons de volken overvielen fel, Om ons uit te

roeijen en te verslaan; —

2. Levendig waren wij verslonden wreed,
Want in toorne waren wij zeer verstoord[2]:
Wij waren lang in dat water versmoord[3];
Want de baren gingen hoog ende breed,
Die hadden ons overdekt regtevoort[4].

3. De stroomen hadden gegaan met geweld
Over onze hoofden ter zelfder tijd;
Maar gedankt zij God, die ons heeft bevrijd,
En Zijn volk in de magt niet heeft gesteld
Zijner vijanden, vol van haat en nijd.

4. Zoo[5] de vogel den vogelvanger snel
Ontkomt, zoo is onze ziel ontgaan rein[6].
Strik is aan twee[7], welk ons omving gemeen;
Wij zijn vrij. God helpt ons en niemand el[8],
Die hemel en aard heeft gemaakt alleen.

PSALM 125.

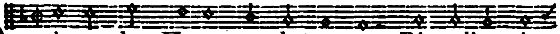
Die op den Heere vast betrouwen, Die zullen niet
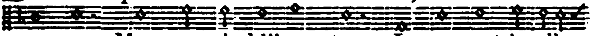
vergaan, Maar eeuwig blijven staan; Ja zoo vast in alle

benaauwen, Als de bergen van Sion plegen, Zonder
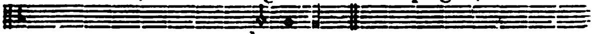
bewegen.

1. onze. 2. benaauwd. 3. verdronken. 4. onmiddelijk.
5. Zooals. 6. ontkomen. 7. verbroken. 8. anders.

2. Gelijk Jeruzalem rondomme
Met bergen is bevrijd [1],
Zoo zal ook t' allen tijd
God Zijn kindren te hulpe kommen
In haren [2] nood, naar Zijn oorkonden [3],
Tot allen stonden.

3. God zal niet altijd laten 't leven
Der zijnen, in de hand
Van den wreeden tyran [4];
Opdat hen de vromen niet geven [5]
Tot kwaad, en de hand niet uitsteken
Tot veel gebreken.

4. Help Heer! de vromen vroeg en spade [6];
Maar straf de menschen loos [7],
Die gaan in wegen boos,
Met hen die lust hebben in 't kwade;
Doch Israël zal hebben vrede
En voorspoed mede.

PSALM 126.

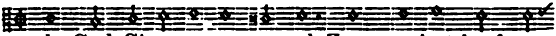

Als God Sions gevangnen al Zaam verlost heeft na

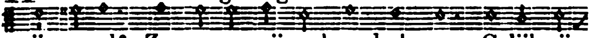

zijn geval [8], Zoo waren wij verheugd al zaam, Gelijk zij

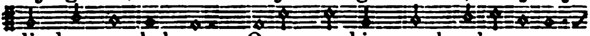

die droomen bekwaam. Onze mond is gansch vol gewezen

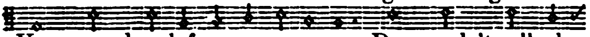

Van vreugd en lofzangen geprezen; Dan sprak 't volk al-

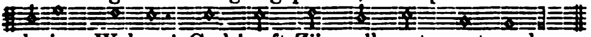

lezins: Welaan! God heeft Zijn volk wat groots gedaan.

2. God die heeft op dit maal voorwaar
Bij ons gedaan een werk zeer klaar,
Daarin dat wij tot dezen tijd
Hartelijk vro [9] zijn en verblijd.
Heer! wil genadiglijk afwenden
Ons gevangenis en ellenden,
Dat wij mogen wezen gelijk

1. beveiligd. 2. hunnen. 3. woord. 4. dwingeland. 5. zich overgeven. 6. laat. 7. listig. 8. ongeval, ballingschap. 9. vrolijk.

Een schoon wel gewaterd aardrijk.

3. Zij die met tranen en verdriet
Haar goed zaad zaaijen, zoo men ziet,
Zullen wederkeeren met vreugd,
En dat maaijen, zijnde verheugd.
Zij zaaijen haar goed zaad met weenen,
En zullen haast groot ende kleenen
Komen, en brengen met vreugd groot
Haar volle schoven in den schoot.

PSALM 127.

Wijze: Psalm 117.

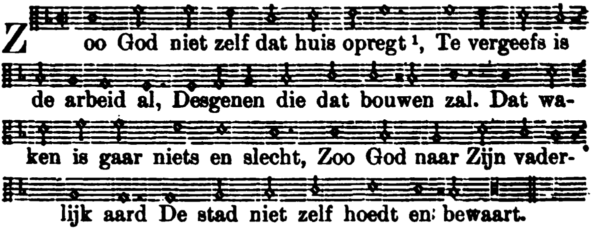

2. Het is vergeefs zoo vroeg opstaan,
En te waken tot 's nachts zeer spaad[2],
En spaarlijk[3] eten in dien staat
Zijn brood, met zorgen zwaar belaan.
Want God schier al slapende geeft
Zulks dengenen, dien Hij liefheeft.

3. Als de mensch bekomt een kind klein,
Om te erven zijn goed al zaam,
Zulks is Gods gave zeer bekwaam.
De vrucht des ligchaams is allein
Een vrij geschenk des Heeren goed,
't Welk Hij Zijnen kinderen doet.

4. Gelijk als een reuze met kracht
Naar zijnen wille, van hem schiet
De pijlen snel, daar men op ziet;
Zoo worden ons[4] kindren geacht,
Als zij jonge gezellen fijn[5],

1. oprigt, bouwt. 2. laat. 3. sober, matig. 4. onze. 5. wakker.

En sterk en groot geworden zijn.

5. Wel hem, die zijnen koker groot
Vol heeft van die pijlen vernaamd [1],
Die zal nimmermeer zijn beschaamd
In tegenheid [2] noch ander nood;
Maar zijne vijanden hij zal
Ter schande brengen en ten val.

PSALM 128.

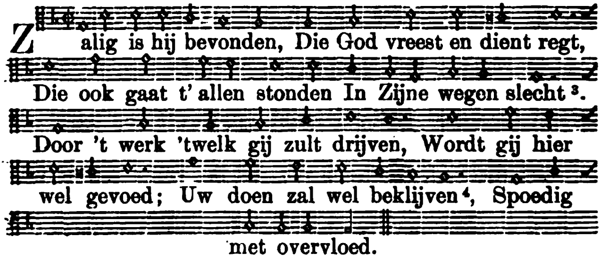

2. Uw wijf zal gelijk wezen
In uw huis zeer verblijd,
Den wijnstok uitgelezen,
Die vrucht draagt t' zijner tijd;
Aan den disch in een kroone [5]
Zullen uw kinders staan,
Als olijfspruiten schoone,
Na malkandren [6] voortaan.

3. Deze schoone weldaden
Ontvangt hij in 't gemeen,
Die met kwaad niet beladen
Is, maar vreest God alleen.
God uit Sion geprezen
U dees genade doet,
Dat gij zult zien na dezen
Jeruzalems voorspoed.

4. Gij zult uit uwen zade
Kindskindren zien zeer wel;

1. boven genoemd. 2. tegenspoed. 3. gebaande wegen. 4. gelukken. 5. kring. 6. regelmatig, ordelijk.

Ende door Gods genade
Veel vreed in Israël.

PSALM 129.

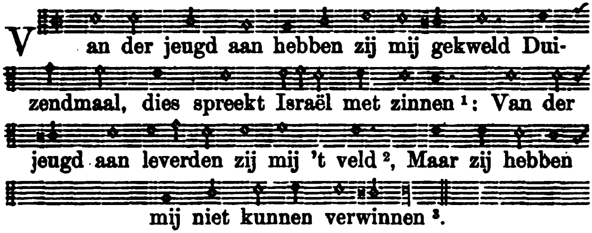

2. Ik drage de merkteekenen aan 't lijf,
Zoodat ik gansch doorploegd te wezen schijne
Op den rugge met voren diep en stijf;
Gansch aan tweën[4] is mijn arm vleesch door dees pijne.

3. Maar God, die alles regtvaardiglijk doet,
Heeft der godloozen banden afgesneden;
Dat zij ter schande worden, die onvroet[5]
Sion wenschen 't verderf, angst met onvreden.

4. Dat zulk mensch als gras wordt aan elken kant,
't Welk op muren en daken onbekwame
Groeit, 't welk haast verdroogt; daarom ook niemand
Arbeiden wil, opdat Hij 't brenge zame.

5. Men zag nooit dat eenig maaijer daarvan
Een handvol heeft gebragt t' eeniger tijden;
Veel min heeft daarvan iets gebragt die man,
Die schoven bindt op 't veld aan elke zijden.

6. Zij allen die daar wandelen voorbij,
Spreken niet: de zegeningen des Heeren
Zij over u, wij zegenen u vrij
In den Naam Gods, die verhoogd is in eere[6].

1. aandachtig. 2. strijdkamp. 3. overwinnen (Ps. 129 ; 1, 2).
4. verscheurd. 5. dwaas. 6. vers 8.

PSALM 130.

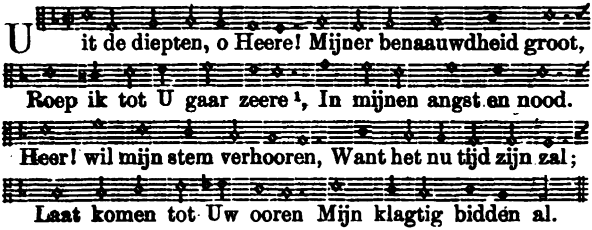

2. Wilt gij met ernst de zonden
   Toerekenen voortaan;
Wie kan 't eeniger stonden
   In Uw oordeel bestaan?
Maar Gij wilt, Heer! vergeven
   De zonden minst en meest;
Dies zijt Gij in dit leven
Zeer bemind en gevreesd.

3. Den Heer wil ik verwachten,
   Mijn ziel staat[2] altijd voort
Op Hem; met gansche krachten
   Hoop ik vast op Zijn woord.
Mijn ziel verwacht langmoedig[3]
   Van d'een nachtwake zwaar,
Totdat d'ander[4] komt spoedig,
   En de dag opstaat klaar[5].

4. Dat Israël vast bouwe
   Op God de hope zijn;
Want vol genaad en trouwe
   Is de Heer en God mijn.
Hij is 't, die onbezweken
   Israël gansch bevrijdt
Van zonden en gebreken,
   Die Hij meteen scheldt kwijt.

1. gansch zeer. 2. rust. 3. geduldig. 4. Tot de andre.
5. dag aanbreekt (vers 6).

PSALM 131.

Wijze: Psalm 100.

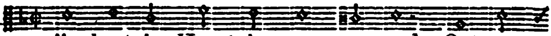

Mijn hart is, Heer! in groot eenvoud, Ootmoe-

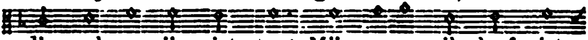

dig, ook en zijn niet stout Mijn oogen; ik durf niet

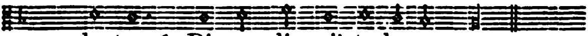

bestaan[1], Dingen die mij te boven gaan.

2. Heb ik mijn booze lusten wilt[2]
Niet overwonnen en gestild?
Heb ik mij alzoo niet verkleend[3]
Als een kind, dat de moeder speent.

3. Heb ik mij niet gelijk, o Heer!
Geacht als een kindeke teer?
Ja als een gespeend kind zeer fijn[4], —
Met regt mag ik verstooten zijn.

4. Israël zal van nu voortaan
Op den Heer zijnen God vast staan[5],
En hopen op Zijn goedigheid
Van nu tot in der eeuwigheid.

PSALM 132.

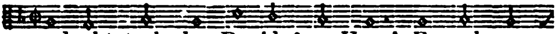

Gedenkt toch des Davids[6], o Heer! En ook aan

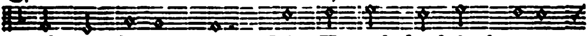

al zijn lijden zwaar; Die U[7] eed deed in 't open-

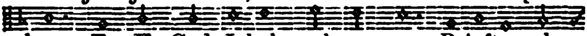

baar, En U, God Jakobs vol van eer, Beloften al-

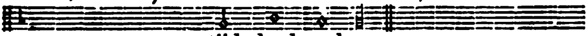

tijd deed eerbaar.

2. Heer! dit beloofd ik U (sprak hij):
Ik en wil in mijn huis niet staan,
Noch op mijn bedde slapen gaan,
Ja ook niet eenmaal sluimen[8] vrij;

1. trachten naar. 2. wild, ligtzinnig. 3. verkleind. 4. onschuldig. 5. vertrouwen. 6. aan David. 7. aan U. 8. sluimeren.

Ik zal mijn oogen niet toeslaan[1]; —

3. Totdat ik God een plaatse rein
Vinde, die voor Hem zij bekwaam;
Daar de Heer onze God eerzaam
Wonen en blijven mag allein,
En des sterken Gods hooge Naam.

4. Wij verstaan en ons werd verteld,
Dat Hem Efrata schoone dal
Behaagt boven de plaatsen al;
Wij hebben gevonden in 't veld
Een oord, 'twelk voor U wezen zal.

5. Daar zullen wij, zijnde verblijd,
Hem bezoeken, en t' allen stond
Hem bidden uit des harten grond.
Dies maak U op, Heer! nu ter tijd,
Gij en de Ark van Uw verbond.

6. Laat de priesters daar bekleed zijn
Met de ware geregtigheid;
Uwe heilgen met vrolijkheid
Vervuld, en bewaar 't rijke fijn[2]
Uws gezalfden voor tegenheid[3].

PAUZE.

7. God heeft David een eed gedaan,
Die blijft vast en onwankelbaar,
En sprak: Op uwen stoel zeer klaar
Zal een uwer kindren voortaan,
Regeren met voorspoed eenpaar[4].

8. Is 't dat uw kinderen mijn woord
En mijn leere bewaren vrij,
Die zij verstaan; zoo zullen zij
Met hare kinderen nu voort,
Eeuwig regeren ongestoord.

9. God heeft verkoren Sion schoon,
Hij heeft lust te wonen aldaar;
Dit is mijn rust, spreekt Hij voorwaar,
Mijne lust en mijns harten kroon;
Daar wil Ik wonen voor en naar[5].

1. sluiten. 2. schoon. 3. tegenspoed (Ps. 132: 9, 10). 4. vers 11.
5. altijd (vers 14).

10. Haar spijs ik zeer zegenen zal,
En den armen geven haar[1] brood.
De priesters wil ik in den nood
Met heil kleeden[2], en overal
Vervullen met blijdschap zeer groot.

11. David zal daar bloeijen met spoed,
Verheven wordt zijn hoorn met kracht;
Ik heb hem tewege gebragt
Een lampe, die steeds lichten moet,
Tot allen tijden dag en nacht[3].

12. Ik wil met schand en smadigheid
Zijn haters bekleeden gemeen,
Hen tot schand en oneer; meteen
Zal ik doen, dat in heerlijkheid
Davids kroone bloeijen zal reen[4].

PSALM 133.

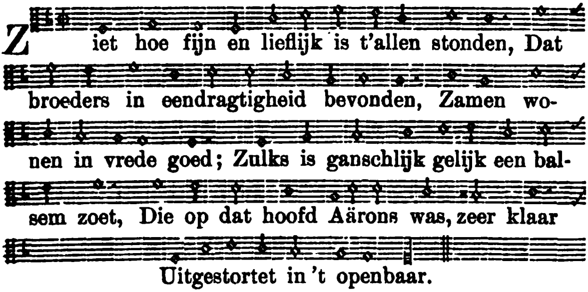

2. Die van zijn hoofd liefelijk nederdaalde
In zijnen baard, zoodat zij ook niet faalde
In den boord zijner kleeding rein.
De vreed is den daauw gelijk in 't gemein,
Die op Hermon[5] en Sions[6] berg eenpaar
Valt, en 't land omher[7] maakt vruchtbaar.

3. Zoo zal de vreedzame gemeente wezen,
En ondervinden Gods goedheid geprezen,
Tot allen tijden voor en naar[8].

1. hun. 2. bekleeden. 3. vers 17. 4. rein. 5. Palestina.
6. Jeruzalem. 7. rondom. 8. voortdurend.

PSALM 134.

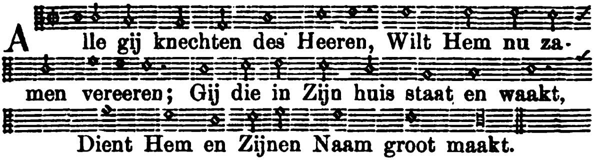

2. Heft de handen in heiligheid
In Zijn huis op met vlijtigheid,
Om Hem te loven t' allen tijd;
Prijst Hem met hart en mond verblijd.

3. U zal de Heer, die eeuwig leeft,
Die hemel en aard gemaakt heeft,
Uit Sion met groot overvloed
Zegenen met allerlei goed.

PSALM 135.

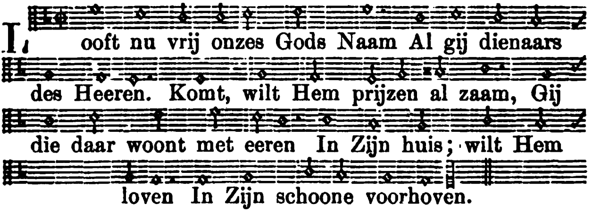

2. Looft den Heer, want Hij is goed,
Zijns Naams eer laat nu hooren;
Hij is lieflijk ende zoet [1].
Dies heeft Hij hem [2] verkoren
Israël en Jakob vroom,
Tot een eeuwig eigendom.

3. Ik weet uit Gods geboden,
Dat de Heer hoog geprezen
Meerder is dan afgoden;
Want wat Hij wil moet wezen,
In hemel en aarde bloot,

1. liefelijk en zoet. 2. Zich.

In de zee diep ende groot.

4. Hij doet de wolken opstaan [1]
Van 't einde des aardrijken;
Den bliksem laat Hij uitgaan,
Den regen desgelijken;
Hij brengt den wind voort vol magt
Uit Zijn schatkamer met kracht.

5. d'Eerstgeboornen in 't land
Egypte zijn gestorven,
Mensch en vee kwamen ter schand
En waren zaam verdorven.
In Egypte zag men klaar
Gods teekenen wonderbaar.

6. Farao was verslagen
Met zijn knechten al zamen,
Koningen tot die dagen
En volkeren omkwamen.
Sihon en Og tot Basan [2],
Vergingen in Kanaän.

7. Hij gaf Zijn volk Israël
Haar land tot eene erve,
Om dat te bezitten wel
Altijd zonder verderven.
Heer! Uwes Naams heerlijkheid
Geduurt in der eeuwigheid.

PAUZE.

8. Gods gedachtenisse fijn
Geduurt tot allen tijden.
De Heer zal ook dat volk Zijn
Rigten en doen verblijden;
Hij zal Zijnen knechten goed
Vriendlijk wezen ende zoet.

9. Der heidenen beelden slecht,
Zilver en goud steeds blijven;
Maaksel der menschen onregt,
Om boosheid te bedrijven.
Haar mond kan gansch spreken niet,

1. opkomen. 2. Jozua II v. 10, — XVII v. 1 (Ps. 135 v. 11).

Geen harer oogen iets ziet.

10. Haar ooren niet hooren gaar,
Geen geest[1] komt uit de monden.
Die die[2] maken zijn voorwaar
Alzoo zij ook[3], die gronden
Vast daarop haar betrouwen
Ende haar hope bouwen[4].

11. O gij huis van Israël,
Zing, wil God eer bewijzen;
Loof Hem Aärons huis snel,
Huis Levi wil Hem prijzen.
Looft den Heer, Hem ook nu vreest,
Prijst Hem, dank Hem in den geest.

12. Geloofd en hoog verheven
Zij God uit Sion krachtig;
Die Hem[5] gansch heeft begeven,
Om te blijven woonachtig
In de stad Jeruzalem;
Looft Hem met harten en stem.

PSALM 136.

Danket God nu openlijk, Hij is toch zeer vriendelijk;

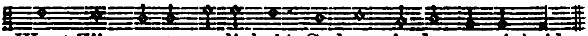

Want Zijn groote goedigheid Geduurt in der eeuwigheid.

2. Zingt God; want Hij is zeer groot,
Wijd boven afgoden dood;
Want Zijn groote goedigheid
Geduurt in der eeuwigheid.

3. Wilt onzen God vereeren,
Hij is een Heer der heeren;
Want zijn groote goedigheid
Geduurt in der eeuwigheid.

4. Prijst Hem die wonderen doet
Door Zijn kracht in overvloed;
Want Zijn groote goedigheid
Geduurt in der eeuwigheid.

1. adem. 2. ze. 3. Evenals zij. 4. Ps. 135 : 17, 18. 5. Zich.

5. Die den hemel gemaakt heeft,
En een heerlijk sieraad geeft;
Want Zijn groote goedigheid
Geduurt in der eeuwigheid.

6. Die op water d' aarde zwaar
Wijd uitgestrekt heeft voorwaar;
Want Zijn groote goedigheid
Geduurt in der eeuwigheid.

7. Die sierde des hemels troon
Met lichten zeer groot en schoon;
Want Zijn groote goedigheid
Geduurt in der eeuwigheid.

8. Die de zonne laat uitgaan,
Om den dag zoo voor te staan[1];
Want Zijn groote goedigheid
Geduurt in der eeuwigheid.

9. Die de maan en sterren klaar
Laat heerschen[2] des nachts eenpaar;
Want Zijn groote goedigheid
Geduurt in der eeuwigheid.

1 PAUZE.

10. Die in Egypte met magt
d' Eerstgeboorn heeft omgebragt;
Want Zijn groote goedigheid
Geduurt in der eeuwigheid.

11. Die Zijn volk van Israël
Heeft verlost uit angst zeer fel;
Want Zijn groote goedigheid
Geduurt in der eeuwigheid.

12. Door Zijn hand zeer sterk met magt,
En door Zijnen arm vol kracht;
Want Zijn groote goedigheid
Geduurt in der eeuwigheid.

13. En die de baren zeer wreed[3],
Des meers deelde wijd en breed;
Want Zijn groote goedigheid
Geduurt in der eeuwigheid.

1. (Ps. 136 v. 8). 2. schijnen als lichten. 3. onstuimig.

14. Die Israël liet voortaan
Droogvoets door 't roode meer gaan;
Want Zijn groote goedigheid
Geduurt in der eeuwigheid.

15. Die Farao met zijn kracht
In 't meer haast[1] heeft omgebragt;
Want Zijn groote goedigheid
Geduurt in der eeuwigheid.

16. Die ook gaf den volke Zijn
Dat geleid[2] door de woestijn;
Want Zijn groote goedigheid
Geduurt in der eeuwigheid.

17. Die de koningen rebel[3]
Versloeg in Zijn gramschap snel;
Want Zijn groote goedigheid
Geduurt in der eeuwigheid.

18. De reuzen sterk onbezorgd
Heeft de Heer zelven verworgd[4];
Want Zijn groote goedigheid
Geduurt in der eeuwigheid.

2 PAUZE.

19. Zijn hand sloeg den Amoryt[5]
Sihon tot niet in den strijd[6];
Want Zijn groote goedigheid
Geduurt in der eeuwigheid.

20. Og, den koning van Basan
Bragt God ook alzoo daarvan[7];
Want Zijn groote goedigheid
Geduurt in der eeuwigheid.

21. Dit land vol met overvloed
Gaf Hij 't volk tot een erfgoed;
Want Zijn groote goedigheid
Geduurt in der eeuwigheid.

22. Dat verkreeg Hij in den strijd
Den Zijnen t' eeuwiger tijd[8];
Want Zijn groote goedigheid

1. In het meer (de zee). 2. geleide. 3. weerspannig. 4. gedood.
5. Amoriet. 6. vers 19. 7. verjaagde (vers 17—22). 8. altoos.

Geduurt in der eeuwigheid.

23. Hoe wij meer waren bezwaard,
Hoe ons meer hielp God vermaard;
Want Zijn groote goedigheid
Geduurt in der eeuwigheid.

24. Hij bragt ons uit de handen
Aller onzer vijanden;
Want Zijn groote goedigheid
Geduurt in der eeuwigheid.

25. Hij is 't, die de spijze geeft,
Alles wat ter wereld leeft;
Want Zijn groote goedigheid
Geduurt in der eeuwigheid.

26. Looft den Name Gods gewis,
Die een Heer des hemels is;
Want Zijn groote goedigheid
Geduurt in der eeuwigheid.

PSALM 137.

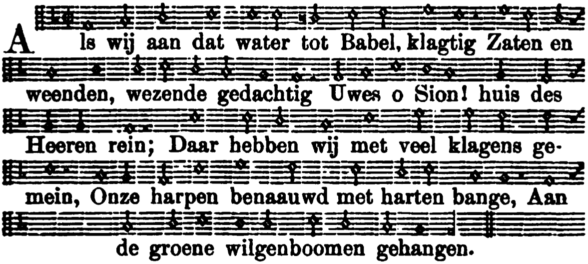

2. Daar hebben zij, die ons hielden gevangen,
In spot begeerd te hooren ons[1] lofzangen,
En spraken: Zingt ons van Sion een lied.
Wij zeiden: Hoe zouden wij, met verdriet
Beladen zijnde en met smaad en schanden,
Gods lof kunnen zingen in vreemde landen?

3. Doch zoo ik U, Jeruzalem geprezen,
Vergeet, zoo moet mijne regterhand wezen

1. onze.

Onwetende des harpenspels hiernaar.
Mijn tonge kleef aan mijnen mond eenpaar,
Zoo ik u vergeet en mij kan verblijden,
Anders dan in uw welvaart allen tijden.

4. Wil Heer, der Edomieten zijn gedachtig,
Die over Jeruzalem riepen prachtig[1],
Als zij de stad teniet deden zeer fel, —
Gedenk dat de[2] sommigen riepen snel:
Rein af! rein af![3] dat ze gansch verbrand worde,
Ende meteen uitgeroeid tot der aarde[4].

5. Maar men zal u, Babel, nog zoo verbranden;
Gelukkig zullen ook wezen de handen,
Die 't kwaad zullen wreken, van[5] u gedaan.
Wel hem, die uw kindren zal grijpen aan,
En trekken van uwe borsten onreine,
Om die te verpletteren aan den steine[6].

PSALM 138.

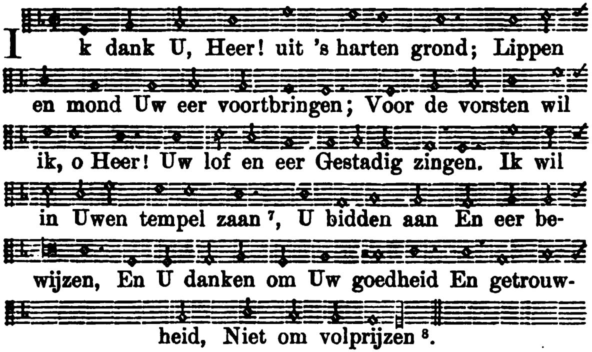

2. Gij hebt Uwen Naam gemaakt groot,
Als Gij in nood U toont waarachtig.
Als ik U aanroepe, Heer! Gij
Verhooret mij en troost mij krachtig.
Dies moeten de koningen al,
In dezen val[9], U zeer vereeren,

1. hoovaardig honend. 2. toen. 3. vernietig. 4. Ps. 137 : 7.
5. door. 6. steenrots. 7. spoedig. 8. Nooit volprezen. 9. thans.

Als zij verstaan, dat steeds Uw woord
Vast blijft nu voort, o Heer der heeren[1]!

3. Zij moeten gedenken verheugd,
In groote vreugd, Heer! Uwe werken,
En bekennen dat Gods lof fijn
Eeuwig zal zijn, Waardig t' aanmerken.
Want Gij zeer hoog zit en aanziet,
Dat[2] hier is niet Geacht demoedig[3];
Van verre Gij de stouten kent,
Waarvan Gij wendt, Uw oogen goedig[4].

4. Als ik door angst en tegenspoed
Ben in kleinmoed, Gij mij verkwikket;
Ook tegen mijn wreedsten vijand
Uw regterhand Mij hulp toeschikket.
Gij zult mijn kruis eindigen hier;
Want goedertier Zijt Gij gestadig;
Het werk Uwer handen zult Gij
Volvoeren vrij, O Heer genadig.

PSALM 139.

Wijze: Psalm 30.

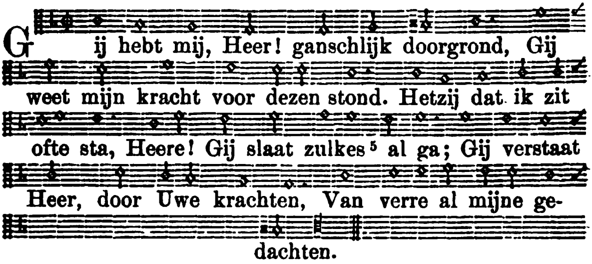

2. 't Zij dat ik wil rusten of gaan,
Gij komt mij met der haasten[6] aan,
En doorziet scherp in dezen val[7]
Mijn doen en ook mijn wegen al.
Daar is geen woord in mijnen monde,
Of Gij en ziet dat in den gronde[8].

1. vers 3 en 4. 2. Wat. 3. ootmoedig, gering. 4. Ps. 138 : 6.
5. zulks, dit alles. 6. overhaast. 7. dit geval. 8. weet het.

3. Voren en achter zijt Gij, Heer!
Uw hand houdt Gij over mij zeer;
Zulks te verstaan is mij voorwaar
Al veel te hoog en ook te zwaar.
Ik kan Uwe heerlijke werken
Niet verstaan, noch genoeg bemerken.

4. Waar zal ik Heer, voor Uwen Geest
Vlieden, om te zijn onbevreesd?
Waar zal ik gaan voor Uw aanschijn?
Vaar ik ten hemel, Gij zult zijn
Aldaar; ja daal ik in de helle,
Daar kunt Gij mij vinden en kwellen.

5. Al nam ik haastlijk met der daad
De vleuglen van den dageraad,
Om te vliegen tot dezen tijd
Over de zee breed ende wijd;
Daar en overal t' allen stonden [1]
Werd ik van Uw handen gevonden.

6. Spreek ik, de duisterheid met kracht
Mij dekken zal; toch werd de nacht
Zoo klaar, dat mij een ieder ziet;
Want de duisternis voor U niet
Kan bergen [2]; maar de nacht zal wezen
Zoo klaar als de middag geprezen.

7. Gij hebt, o Heer! in Uw geweld
Mijn nieren; ook ben ik gesteld
Van mijner moeders ligchaam aan
Onder Uwe bewaring zaan [3].
Dies voor al zulke wonder dingen,
Wil ik U, Heer! lof en dank zingen.

PAUZE.

8. Wonderbaar zijn Uw werken, Heer!
't Welk mijn ziel bekent langs zoo meer,
En neemt daarop vlijtiglijk acht.
Voor U en was ook niet mijn kracht
Verborgen, als ik was te zame
Gebeeldet [4] in moeders ligchame [5].

1. altijd. 2. verbergen. 3. terstond. 4. geschapen, gevormd.
5. Ps. 139 : 15.

9. Gij hebt mij ook, Heer! voortgebragt
Uit de aarde door Uwe magt;
Gij zaagt mij aan zeer goedertier,
Toen ik nog onvolmaakt was schier.
De tijd van mijn volgende leven
Was schoon in Uwen boek geschreven.

10. Hoe kostlijk is mij Uwen raad;
't Getal mij gansch te boven gaat
Uwes raads, die beroemd is wijd.
Wil ik dien tellen nu ter tijd,
Hij gaat in veelheid dat zand kleine
Verre te boven in 't gemeine.

11. Ik gedenke daaraan eenpaar,
Als ik wakker ben 's morgens klaar.
O God! woudt Gij verderven snel
Alle de godloozen zeer fel, —
De bloedhonden zouden bezwijken,
Ja ook met schande van mij wijken [1].

12. Want zij spreken, Heer! met hoogmoed
Van U lasterlijk zeer onvroet [2];
Zij verheffen hen op onrein;
Dies haat ik alle die gemeïn,
Die U haten; ook die gezellen,
Die hen [3] Heere, tegen U stellen [4].

13. Met regten ernst uit 's harten grond
Haat ik, o Heer! die allen stond;
Zij zijn mijn vijanden niet klein.
Maar Gij, die 't harte kent allein,
Doorzoek mijn hart, Gij wordt geware
Dat ik 't regt meen in 't openbare.

14. Mijn hart en gemoed wel doorziet,
Doorgrond mij ganschelijk met vliet.
Zie of ik in de wegen kwaad
Wandele, die Gij Heere haat;
En zijt mij altijd wel genegen,
Geleid mij ook in Uwe wegen.

1. vers 18, 19. 2. boos. 3. zich. 4. vers 20, 21.

PSALM 140.

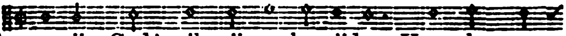

O mijn God! wil mij nu bevrijden Voor de men-

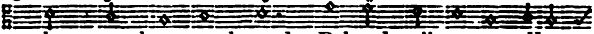

schen zeer boos en kwaad; Behoed mij nu en allen

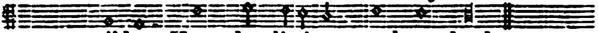

tijden Voor der listigen raad en daad.

2. Die dagelijks met haars gelijken
   Tegen mij denken schalkheid loos [1];
   Ende mij strijd in alle·wijken
   Van nieuws aandoen met harten boos.

3. Haar listige tongen hoogmoedig,
   Scherpen zij als slangen zeer fijn;
   Onder haar lippen overvloedig,
   Hebben zij adderen venijn.

4. Bewaar mij voor der boozen handen;
   En mijn gangen tot dezen stond
   Voor de moedwillige vijanden,
   Die mij willen brengen te grond.

5. De grootschen [2] hebben nu met listen
   Mijner ziele strikken bereid;
   Opdat ze mij te vangen wisten,
   In de wegen daar Gij mij leidt.

6. Toen sprak ik met vasten betrouwen:
   Gij zijt o Heer! mijn God allein;
   Verhoor mij in mijn zwaar benaauwen,
   Hoor de stemme mijns gebeds rein.

PAUZE.

7. Heer! Gij zijt mijn wapen zeer krachtig,
   Mijn helm als mij de nood bezwaart;
   Als ik in 't veld benaauwd was klagtig,
   Gij hebt mijn hoofd gedekt, bewaard.

8. Wil den boozen, Heer! niet toelaten
   Volbrengen haars voornemens fel;

1. listige boosheid. 2. grooten en hoovaardigen.

Anders zouden zij, die mij haten,
Hoogmoedig en stout worden snel.

9. Dat den overste onder dezen,
Die mij kwelt, toekome met kracht
Dat lijden en ellendig wezen,
Dat hij mij te doen was bedacht[1].

10. Dat hem kolen op den kop vallen,
En[2] ganschelijk te gronde gaan;
Sla ze met tempeest[3] over allen,
Zoodat ze niet meer op en staan.

11. De kwaadsprekende mensch alommen
Zal niet lange blijven in staat;
Op den moedwilligen zal kommen
Zijn eigen aanslag en zijn raad.

12. God zal Zijn getrouwheid verklaren
Hem, die met onregt is gekweld;
Zij, die de vromen hier bezwaren,
Worden voor Gods oordeel gesteld.

13. De vromen zullen Uwen Name,
Die heerlijk is, prijzen o Heer!
Opregten zullen eeuwig zame
Bij U wonen in alle eer.

PSALM 141.

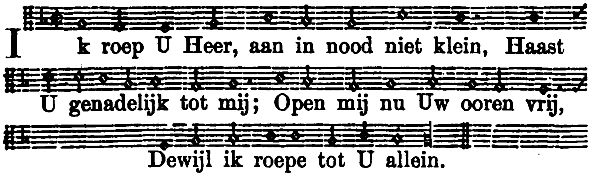

2. Tot U klimme mijn gebed gemein,
Evenals een reukwerk zoet;
Mijn handen gestrekt in ootmoed,
Ontvang als een spaad-offer[4] zeer rein.

3. Houd altijd, o Heer! toe mijnen mond;
Regeer ook mijn lippen nu meer;

1. vers 10. 2. Hij. 3 ellende. 4. avond-offer.

Dat niets kwaads tot Uwer oneer
Daaruit kome tot eenigen stond.

4. Neig mijn harte niet tot stukken loos [1],
Dat ik niet en hebbe te doen,
Met de menschen in boosheid koen [2],
En niet en smake [3] haren roof boos.

5. Dat mij de vrome vermaan eenpaar,
Ik wil 't vriendelijk dulden fijn;
Zulks zal mij op mijn hoofd ook zijn
Als een balsem liefelijk en klaar.

PAUZE.

6. Maar zeer haast zal ik zien onverwacht
De godloozen in zulk ellend,
Dat ik voor hen nog in het end
Zal God moeten bidden met aandacht.

7. Als haar overheeren boos en fel
Van bovenaf worden gestoord, —
Dan worden mijn woorden gehoord,
Als die goed zijn en gesproken wel [4].

8. Gelijk hout en steen zijn uitgespreid,
Als men ze klieft en breekt zeer klein,
Alzoo zijn ons beenen gemein
Omtrent onze graven uitgebreid [5].

9. o Heer! in mijn lijden en verdriet
Tot U hef ik mijn oogen vrij;
Mijn troost en mijn hope zijt Gij,
En laat mijn harte vertsagen [6] niet.

10. Hoed mij, dat ik niet worde gevaan [7]
In de strikken mij voorgesteld;
En met banden niet zij gekweld,
Die mij de boozen stedes voorslaan [8].

11. Zij moeten zelven wezen verstrikt
In haar eigen netten al zaam;
Opdat ik gezond en bekwaam,
Daarvan vrij zij en worde verkwikt.

1. boos, verkeerd. 2. vaardig. 3. gewin. 4. Ps. 141 : 6. 5. vers 7. 6.. bezwijken. 7 gevangen. 8. aanleggen.

PSALM 142.

Wijze: Psalm 100.

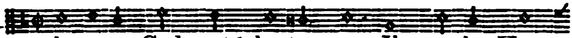

Ik roepe God met[1] harten aan, Ik smeeke Hem

gansch onderdaan; Ik storte voor Hem uit mijn hart,

En vertelle Hem al mijn smart.

2. Als mijn geest en mijn hart met nood
Gansch bezwaard is en met angst groot;
Nog weet Gij Heer, in dezen al,
Hoe ik daaruit verlost zijn zal.

3. Zij hebben mij strikken bereid,
En mij te vangen toegeleid.
Als ik mij alzins[2] heb gewend,
Der vrienden geen heeft mij gekend[3].

4. Geen middelen mij nu voorstaan,
Om eenigzins hen te ontgaan;
Daar is niemand in mijn geslacht,
Die mij te helpen zij bedacht.

5. Ik roepe Heer, tot U allein;
Gij zijt altijd mijn hope rein;
Ter wereld en is nu niemand,
Waarvan ik verwachte bijstand.

6. Aanhoor toch Heer, al mijn geklag,
Want ik voortaan niet meer en mag[4];
Hoed mij voor de vervolgers mijn,
Die mij nu veel te magtig zijn.

7. Uit dezen kuil diep mij bevrijd,
Dat ik U prijze allen tijd.
Bij mij zijnde, Gods kindren vroet[5],
Zullen zien 't goed dat Gij mij doet.

1. van. 2. ergens. 3. vers 4. 4. of kan. 5. vroom.

PSALM 143.

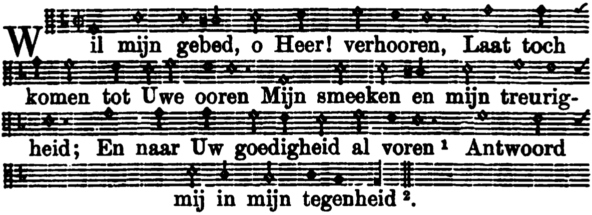

2. Wil Heer, met Uwen knecht niet treden
In 't regt, naar Uw geregtigheden,
  Dat hij niet koom in straf en pijn;
Want Heer, geen mensche hier beneden
  En kan voor U onschuldig zijn.

3. Mijn vijand vervolgt mij gaar zeere[3],
Om mij neder te werpen, Heere!
  Hij laat het niet blijven daarbij;
Maar in eenen kuil met oneere,
  Als waar ik dood, verbergt hij mij.

4. Daardoor is mijn ziel zeer beladen
Met benaauwdheid vroeg ende spade[4];
  Ik schijne verlaten met haast;
Dies door dees tegenheid en schade
Is mijn hart beroerd[5] en verbaasd.

5. In dezen duisteren kuil klagtig
Ben ik des ouden tijds gedachtig,
  En Uwer werken, Heer! zeer goed;
Ik verhaal tot mijnen troost krachtig,
  De groot daden die Uw hand doet.

6. Daar zucht ik zeer in zulke standen[6],
En strekke tot U Heer, mijn handen;
  Mijn ziel is door roepen gelijk
Den dorren uitgedroogde landen,
  En als een zeer dorstig aardrijk.

PAUZE.

7. Verhoor mij nu haast, o Heer goedig,

1. gewoon, bekend. 2. tegenspoed. 3. gansch zeer. 4. en laat. 5. ontroerd. 6. omstandigheid.

'tHart is flaauw, ik ben schier kleinmoedig,
En verberg mij Uw aanschijn niet, —
Of ik moet hen gelijk zijn spoedig,
Die men in de graven diep schiet [1].

8. Laat mij vroeg Uw genaad aanschouwen,
Op U staat mijn hoop in 't benaauwen;
Maak mij toch den regten weg kond [2],
Dien ik gaan moet; want, Heer vol trouwe,
Tot U hef ik op hart en mond.

9. O God! mijn hopening [3] zeer reine,
Verlos mij uit den nood niet kleine,
Mijner vijanden wreed en fel;
Gij zijt Heer, mijn toevlugt alleine,
Ja Gij, o God! en niemand el [4].

10. Leer mij Heer, naar Uw welbehagen
Wandelen regt zonder vertsagen [5];
Want Gij toch zijt mijn God voorwaar.
Dat Uwe geest alle mijn dagen
Mij leid in Uwen weg eerbaar.

11. O Heer! wil toch door Uwen Name
Mijne ziel verkwikken bekwame,
Ende levendig maken blij;
Verlos mij uit nood, angst en blame [6],
Door Uwe geregtigheid vrij.

12. Mijn vijanden, die mij bestrijden,
Doe Heer, teniet tot deze tijden;
Door Uw goedheid verderf ook slecht
Hen, die mijn ziel aandoen groot lijden;
Want ik ben Uw getrouwe knecht.

PSALM 144.

Wijze: Psalm 18.

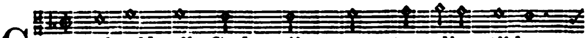

G eloofd zij God, mijn troost tot allen tijden,

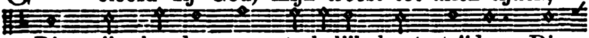

Die mijn handen zeer sterkelijk leert strijden, Die

1. in den kuil dalen. 2. bekend. 3. hoop. 4. anders.
5. wankelen. 6. smaad.

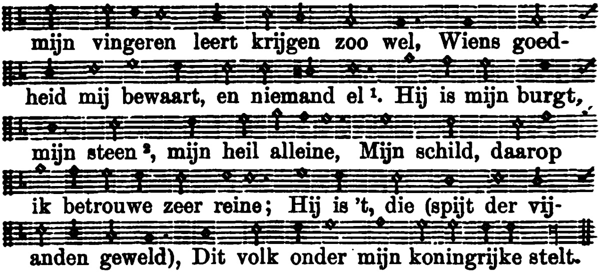

2. Wat is toch, Heere! de mensch vol ellenden,
Dat Gij U tot hem goediglijk wilt wenden?
Wat heeft de mensch met zijn kindren voor kracht,
Dat Gij, o Heer! op hem wilt hebben acht?
De mensche mag, als men 't regt wil uitspreken,
Bij een *niet* met regte zijn vergeleken;
Zijn dagen al, hoe heerlijk dat ze zijn,
Vergaan haast als eener schaduwe schijn[3].

3. Buig den hemel, wil toch, Heer! nederkommen;
Sla de bergen, dat ze rooken alomme;
Werp bliksem uit, verstrooi de boozen al;
Schiet Uw geschut los, en breng ze ten val.
Wil mij de hand bieden en mij bevrijden
Uit dit water en uit dit groote lijden;
Van de boozen maak mij toch, Heere! kwijt[4],
Van de vreemde bastaarden[5] nu ter tijd.

4. Hare mond spreekt leugenachtige dingen,
Veel valschheid met de handen zij volbringen;
Maar ik wil U, Heer! zingen een nieuw lied,
Op mijn harp en psalter[6] zonder verdriet.
Gij zijt de Heer, die daar behoedt en sparet
De koningen, en zeer vlijtig bewaret
Uwen knecht David voor de zwaarden fel,
Die over hem getrokken waren snel.

PAUZE.

5. Verlos mij Heer, bevrijd mij voor de handen
Der vreemden en der bastaarden vijanden[7];

1. anders. 2. rots. 3. Ps. 144 : 4. 4. verlos mij. 5. bandieten. 6. snarenspel. 7. booze vijanden.

Want hare mond spreekt steeds niets dan valschheid,
Haar handen werken ongeregtigheid[1].
Laat ons[2] zonen jeugdig als jonge planten
Opwassen in sterkheid aan alle kanten;
Laat ons[2] dochters als pilaren opgaan,
Die in der koningen schoon huizen staan.

6. Laat ons[2] huizen zijn vol voorraad geprezen,
En ons schaapkens vermenigvuldigd wezen,
Met veel duizenden in zeer groot getal,
Ja met tien duizenden hier overal.
Laat ons[2] ossen sterk wezen om te trekken,
En wil geen schaad over ons toch verwekken;
Dat op onze straten geen klagen zij,
Geen ongeluk of verlies zij ons bij.

7. Wel dien volke, denwelken God zulks gevet[3],
En in stilheid zoo vredelijken levet[4];
Ja gelukzalig is 't volk in 't gemeen[5],
't Welk den Heer houdt voor zijnen God alleen.

PSALM 145.

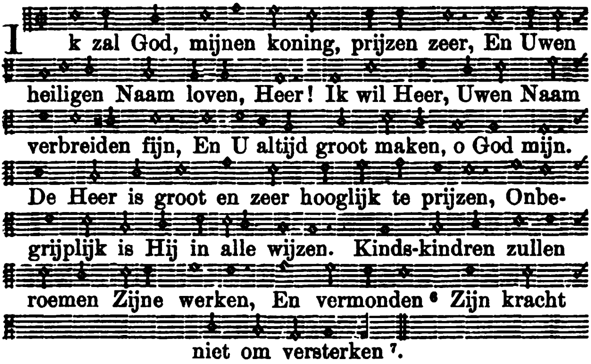

2. Ik wil gedenken Uwer heerlijkheid,
Uwer grootheid en Uwer Majesteit,

1. vers 11. 2. onze. 3. geeft. 4. vreedzaam leeft.
5. algemeen. 6. vertellen. 7. wonderbaar, (vers 1 en 2).

En zal Uwe wonderwerken altijd
Verbreiden, Heere! met een hart verblijd;
Uw daden een schoon getuigenis geven
Van Uwe kracht, 'twelk ieder man doet beven;
Dies wil ik altijd en voor alle dingen
Uw goedigheid loven, prijzen en zingen.

3. Zij zullen Uwer goedigheid zeer groot
Hierna zijn een schoon gedenkteeken bloot;
Zij getuigen van Uw geregtigheid
En van Uwe bestendige waarheid.
De Heer is genadig ende goedhartig,
Traag tot gramschap en daartoe zeer barmhartig;
Vriendelijk is Hij allen creaturen [1],
En Hij toont hun Zijn goedheid alle uren [2].

PAUZE.

4. Dies Heer, looft U al Uw schepsel verblijd,
Omdat Gij een volmaakt werkmeester zijt;
Maar boven al Uwe werken niet klein
Prijzen U al Uwe heiligen rein;
De heerlijkheid Uwes Rijks zij verkonden,
Uwe kracht groot zij daarneven vermonden [3];
Opdat de menschen heerlijkheid en krachten
Uwes rijks verstaan in alle geslachten [4].

5. Uw rijk is, Heer! een eeuwig koningrijk,
Uw heerschappij blijft eeuwiglijk gelijk.
Die struikelen onderhoudt Uw hand fijn,
En rigt op die neder geslagen [5] zijn.
Alle ding wacht op U aan alle zijden;
Gij geeft hen zijn spijs in bekwame tijden;
Gij opent Uw hand en dat begenadigd [6],
Met spijs alles rijkelijk Gij verzadigt [7].

6. God is geregt in alles wat Hij doet,
En goedertier in al Zijn werken goed;
Hen die Hem bidden wil Hij nabij staan,
Ja [8], die Hem in der waarheid roepen aan.
Hij doet den wille tot haren vermeeren [9],
Dergenen, die Hem vreezen en vereeren;

1. schepselen. 2. vers 7—9. 3. vermelden. 4. vers 12. 5. gevallen. 6. genadiglijk. 7. Ps. 145 : 16. 8. En 9. vermeerdering.

Hij verhoort haar schreijen en al haar klagen,
En verlost uit al haar kruis en haar plagen[1].

7. Die God liefhebben, zijn van Hem bewaard,
Maar Hij verderft ganschlijk den[2] boozen aard;
Dies wil ik Zijnen lof verkonden klaar[3],
Ja alle vleesch zal Hem loven eenpaar.

PSALM 146.

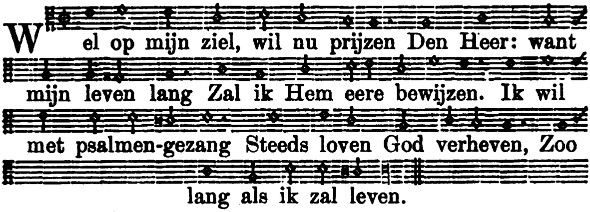

2. Wil niet stellen uw betrouwen
Op prinsen groot ofte kleen;
Wil op den mensche niet bouwen,
Want bij hem is hulpe geen.
Als zijn geest uitvaart gelijk,
Wordt hij weder aard en slijk.

3. Met hem vergaan zijn raden[4] al,
En worden haastlijk tot niet.
Wel hem, dien God allen tijd zal
Zijn hulp aanbieden met vliet[5];
Die tot God neemt zijn toevlugt
In nood en in kwaad gerucht.

4. Hij is 't, die krachtig gemaakt heeft
Den hemel en 't aardrijk breed,
De zee en al wat daarin leeft,
En hem[6] beweegt met bescheet[7].
Hij onderhoudt Zijn waarheid
Zeer vast in der eeuwigheid.

PAUZE.

5. Hij doet hen regt, die daar lijden
Overlast en groot geweld;

1. vers 18, 19. 2. der. 3. luid. 4. aanhangers. 5. genadig.
6. daarin. 7. onderworpen.

Hij geeft brood tot allen tijden
  Hem, die den honger scherp kwelt;
  Hij maakt los en vrij van pijn,
  Hen die vast gebonden zijn.

6. 't Gezigte geeft Hij hen allen,
  Die daar ganschelijk zijn blind;
Die hard zijn neder gevallen,
  Heft Hij op, en die bezint[1];
  Hij heeft lief ende behoedt,
  Die opregt vroom zijn en goed.

7. Met vlijt bewaart ook de Heere
  De vreemden in lijden groot;
Desgelijks de weezen teere,
  Behoedt God in angst en nood;
  Weduwen Hij ook bewaart,
  Dat haar geen leed wedervaart.

8. Hij zal de wegen verderven
  Der godloozen met der daad;
En zal Hem[2] een rijk verwerven,
  Dat eeuwiglijk vast bestaat.
  Sion, uws Gods heerlijkheid
  Wordt geloofd in eeuwigheid.

PSALM 147.

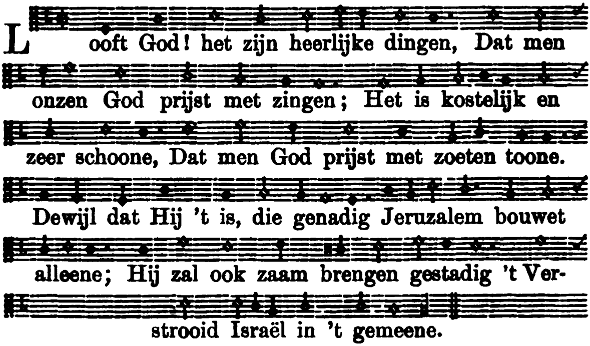

1. ondersteunt. 2. Zich.

2. Hij heelet de gebroken harten,
Die vol zijn van lijden en smarten,
En zal op haar wonden vol pijnen,
Gebruiken goede medicijnen [1].
Want der sterren allen te zamen
Weet Hij dat getal uit te spreken;
Hij kan ook alle die met namen
Eigentlijk noemen onbezweken [2].

3. Voorwaar! God is groot, hoog geprezen,
De sterkste die daar konde wezen;
Zijn kracht is groot, niet om vermonden [3],
Zijn wijsheid is niet om [4] doorgronden.
De Heer verkwikt ende versterket
Die benaauwd zijn ende beladen;
Maar dat geslacht, 'twelk boosheid werket,
Werpt Hij te grond zonder genade.

4. Dies wilt met gezang den Heer prijzen,
Met psalmen wilt Hem lof bewijzen,
Die den hemel met nevel dekket
Ende met wolken overstrekket;
Die den regen lieflijk laat vallen,
Om 't gras zeer zoet [5] te doen voortkommen,
Met druppelen fijn overallen,
Op bergen, dalen en alommen.

PAUZE.

5. Den vee wil Hij zijn spijze geven;
Ook den jongen raven daarneven,
Die tot Hem schreijen [6] vroeg en spade [7],
Zijnde met honger zeer beladen.
Geen gevallen [8] heeft de Heer goedig,
Aan de sterkte des paards in 't strijden,
Noch aan des loopers kracht hoogmoedig,
Noch aan zijn beenen t' allen tijden.

6. Maar Hij heeft een zeer groot behagen
Aan een benaauwd harte verslagen,
Dat op Gods goedigheid en krachten
Hem verlaat [9] en daarop wil wachten.
Gij Jeruzalem uitverkoren
Uwes Gods lof wilt nu voortbringen,

1. geneesmiddelen. 2. Ps. 147 : 4. — 3. niet uit te spreken. 4. te. 5. welig. 6. roepen. 7. laat. 8. welgevallen. 9. vertrouwt.

En gij Sion! laat in u hooren
Godes lof, in Hem wilt ontspringen [1].

7. Hij sterkt uwe poorten zeer krachtig
Met ijzeren grendelen magtig;
Hij zegent in de stad zeer spoedig
Uwe kinderen overvloedig;
En maakt dat gij hebt altijd vrede
In uwen land aan alle zijden;
En veel goede tarwe hiermede
Geeft Hij u, om u te verblijden.

8. Hij zendt Zijn woord hier op de aarde,
Ende Zijn wet van groote waarde;
Die sneller dan eenige dingen
Overal krachtiglijk doordringen.
Hij bedekt de bergen en velden
Met sneeuw, wit als de wolle reine;
Den nevel Hij uitstrooit niet zelden,
Regt [2] alsof 't assche waar zeer kleine.

9. Hij werpt den hagel t' allen steden [3]
Als groote stukken ijs beneden;
Wie is zoo hard, dat hij kan dragen
Den scherpen vorst en koude dagen?
Maar dat ijs smelt zonder beklijven [4],
Zoo haast als Hij een woord uitspreket;
Hij laat den wind waaijen en drijven,
Zoo scheurt dat ijs, 'twelk haastlijk breket [5].

10. Hij is 't, die Jakob openbaret
Zijn woord en Zijn wetten verklaret;
Die Israël heeft onderwezen
Zijn wetten en regten geprezen.
Zoo en heeft Hij aan alle volken,
Die daar wonen onder de wolken,
Niet gedaan, noch hen laten weten
Zijns woords zeer heerlijke secreten [6].

PSALM 148.

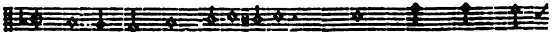

Gij hemelsche creaturen [7], Looft God fijn [8] tot

1. Ps. 147 : 12. 2. juist. 3. aan alle plaatsen. 4. smelt weg. 5. breekt. 6. geheimenissen. 7. schepselen. 8. nu.

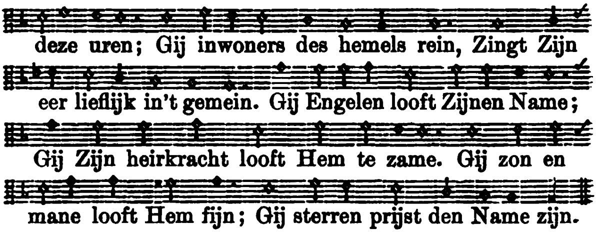

2. Gij hemel hoog looft Hem eenpaar,
Doet zulks wolken en water klaar;
Dat alle hemelsche dingen
Den lof Zijnes Naams voortbringen;
Want door Zijn woord sterk ende krachtig
Werd alle ding gemaakt eendragtig.
Hij heeft alles alzoo besteld,
Dat het vast blijft door Zijn geweld.

3. Zij hebben een bevel ontvaan [1],
Daarover durven zij niet gaan [2].
Gij walvisschen en afgronden
Wilt nu Zijnen lof verkonden.
Vuur, hagel, sneeuw en ijs zeer koude,
Wind en tempeest [3] niet om weerhouden [4],
Die den wille Gods volbrengt goed,
Looft Hem in alles wat gij doet.

4. Prijst Hem bergen en heuvels al,
Vruchtbaar boomen, 't gansche getal
Der ceedren en des vees meteen,
Wilde dieren groot ende kleen;
Vliegende vogels groot van waarde,
Dieren kruipende langs de aarde; —
Gij koningen en volken rijk,
Vorsten en regters al gelijk.

5. Gij jongens, dochters, jong en oud,
Zingt Zijn lof om best [5] in eenvoud;
Want hooger is Zijnes Naams eer,
Als hemel en aard immermeer.
Den hoorn Zijns volks heeft Hij verheven

1. ontvangen. 2. overtreden. 3. storm. 4. te weerstaan. 5. allen.

Tot zijne eer; zulks is gegeven
Israël Zijn volk zeer gewis,
’t Welk Zijn bemind eigendom is.

PSALM 149.

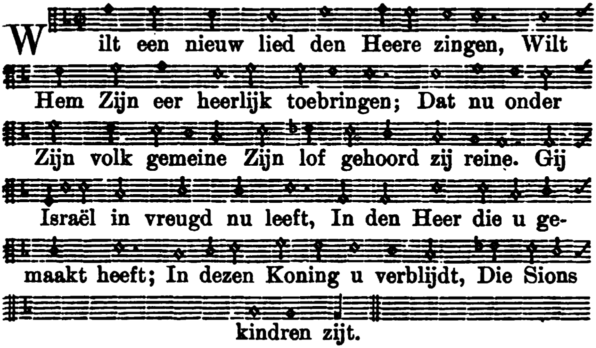

2. Dat men met fluiten Zijnen Name
Prijs, en met trommelen bekwame;
Met harpen zoet moet men ook loven
Den Heere van hier boven.
Want den Heer behaagt Zijn volk al,
Dat Hij verkiest naar Zijn geval[1];
De kleinen zal Hij vereeren
En haar goed vermeeren.

3. Toch zullen de vromen geprezen
Hierna vrolijk en verblijd wezen;
Ja men zal ze op haar bed hooren
Zingen en vreugd oorboren[2].
In hare kelen zullen zij
Des Heeren lof hebben zeer blij;
En in haar handen (vol waarden)
Tweesnijdende zwaarden.

4. Opdat zij verderven met krachten
Daarmee alle booze geslachten,
En straffen de harten hoogmoedig
Met scherpe wrake spoedig;

1. welbehagen. 2. bedrijven.

Opdat zij vangen zoo meteen
Koningen en prinsen niet kleen;
En met ketenen en banden
  Vastsluiten haar handen.

5. Als zij die straffen dat ze beven,
Zij doen zulks als daar staat voorschreven [1]:
Dit is Uwer heilgen, o Heere!
  Heerlijkheid en haar eere.

PSALM 150.

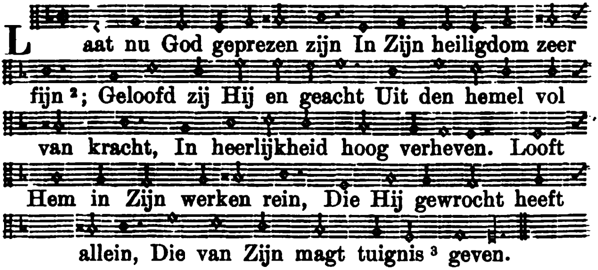

2. Van harten lovet [4] toch Hem
  Ook met der bazuinen stem
  En met der psalteren toon [5],
  Met trommels en harpen schoon;
Wilt Zijnen lof en prijs zingen,
  Met der fluiten zoet geklank,
  En der orgelen gezang,
Laat Zijn eere nu voortbringen.

3. Zijn goedheid zij openbaar
  Gemaakt, door 't geluid zeer klaar
  Der cymbalen [6] t' allen tijd,
  Welke zeer breed ende wijd
Zijn Naam eer moeten bewijzen,
  Dies alles wat daar nu leeft,
  Dat zich roert en adem heeft,
Moet onzen God heerlijk prijzen.

1. geschreven. 2. schoon. 3. getuigenis. 4. looft.
5. snarenspel geluid. 6. klankbekken, bel of klok.

EINDE DER PSALMEN.

EENIGE GEZANGEN.

I. DE TIEN GEBODEN DES HEEREN.

Exodus XX : 2—17.

Wijze: Psalm 140.

2. Ik ben (zeid[1] Hij) uw God en Heere,
   Die u hebbe gemaakt gansch vrij
   Van 't juk, 'twelk u bezwaarde zeere,
   Hebt geen ander God nevens Mij.

3. Laat u geen beeld maken noch snijden
   Van eenig ding in 't aardsche dal;
   Zoo gij die eert t' eenigen tijden,
   Uwe God zeer jaloersch zijn zal.

4. IJdelijk Zijnen Naam geprezen,
   Zult gij niet nemen in den mond;
   Want hij zal niet onschuldig wezen,
   Die dien misbruikt t' eenigen stond.

5. Arbeidt zes dagen, en met lusten
   Viert den zevenden, Gods woord smaakt;
   Want God wild[2] op dien dag zelf rusten
   Van 't werk, dat Hij hadde gemaakt.

6. Vader en moeder zult gij eeren,
   Opdat gij lang in voorspoed leeft,
   En op aarde zeer moogt vermeeren,
   Die u God tot een herberg geeft.

7. Doodslag en toorne zult gij mijden,
   Al onkuischheid vliedt en afbreekt[3].
   Steelt niet, al moest gij gebrek lijden;
   Geen valsch getuigenisse spreekt.

1. zeide. 2. wilde. 3. nalaat.

8. Van begeeren zult gij u wachten,
Des naasten huis en wijf nu voort[1];
Naar zijn knecht of vee wilt niet trachten,
Noch naar al wat hem toebehoort.

9. O God! Uw woord zeer groot van magten,
Luidt klaarder dan eenig metaal;
Geef ons de genaad en de krachten,
Om die te houden altemaal.

II. DE LOFZANG VAN MARIA.

Lukas I : 46—55.

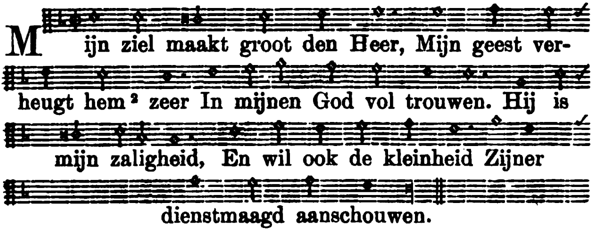

2. Ziet hierom zullen mij
Alle geslachten vrij
Welgelukzalig achten;
Want onze God zeer goed
Groote dingen nu doet,
Door Zijn hand sterk in krachten.

3. Heilig is Zijnen naam,
En Zijn goedheid bekwaam
Zal eeuwiglijk beklijven[3], —
Van kinds-kindren voortaan,
Voor hen die regt wel gaan
En in Gods vreeze blijven.

4. Een schoon en heerlijk werk
Door Zijnen arm zeer sterk,
Heeft gedaan God almagtig;
Hij heeft de stouten kwaad,
En hares harten raad,
Tot niet gemaakt zeer krachtig.

1. voortaan. 2. zich. 3. standhouden.

5. Die stout zijn in hoogmoed,
Vol van eer en van goed,
Heeft God neder gedreven[1];
En die arm zijn en klein,
Heeft Zijn goedheid allein[2]
Zeer heerlijk nu verheven.

6. Die arm zijn naar den geest,
Denwelken hongert meest,
Verzaadt[3] de Heer geprezen;
Die rijk zijn, vol en groot,
Heeft Hij ledig en bloot
Van Hem vrij afgewezen[4].

7. Hij verheft Israël
Zijn zoon, en gedenkt wel
Aan Zijn groote genade;
Zoo[5] Hij heeft Abraham
En 't volk dat na hem kwam,
Toegezeid vroeg en spade[6].

III. DE LOFZANG VAN ZACHARIAS.

Lukas I : 68—79.

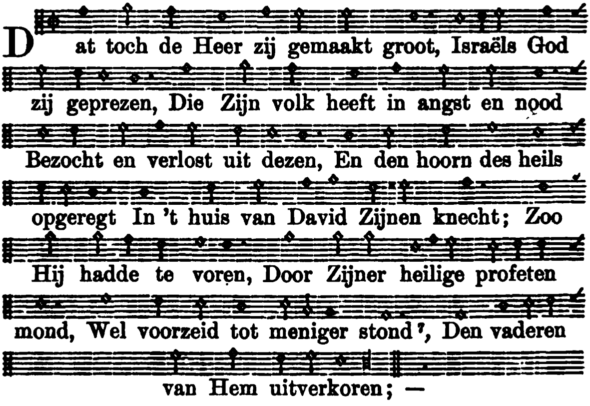

2. Dat wij zouden wezen bevrijd

1. vernederd. 2. alleen. 3. verzadigt. 4. weggezonden.
5. zooals. 6. altijd beloofd. 7. menigmaal.

Van de magt onzer vijanden,
En los gemaakt zijn nu ter tijd
Uit der ongunstigen handen;
Opdat Hij toonde Zijn goedheid,
Onzen vaderen toegezeid[1];
  Dat Hij ook is gedachtig
Zijns verbonds ende ook Zijns eeds voortaan,
  Dien Hij Abraham heeft gedaan,
Onzen vader in 't geloove krachtig.

3. Dat wij vrij zijnde van de hand
D'ergenen, die ons zeer haten,
Hem zouden zonder vrees of schand
Dienen en Zijn woord regt vaten[2];
Geregtiglijk en heiliglijk,
Al ons leven gewilliglijk
  Daartoe zijnde genegen.
Ende gij mijn zoon! zult een profeet zijn
  Voor dat aanzigt des Heeren mijn,
Om voor Hem te bereiden Zijn wegen.

4. Dat gij den volke vroeg en spaad[3]
Zijn zaligheid moogt verkonden;
Dewelk inzonderheid bestaat
In vergeving zijner zonden,
Door Gods goedheid, die ons allein
Heeft als een zon uit 't oosten rein,
  Bezocht en niet vergeten;
Opdat Hij ze mogte verlichten klaar,
  Die in de duistre schaduw zwaar
Des doods dus lange hebben gezeten.

5. Opdat Hij ons[4] voeten met vreugd,
En onze voetpaden mede,
Rigten mogte in alle deugd
Tot Zijne wegen in vrede.

IV. DE LOFZANG VAN SIMEON.

Lukas II : 29—32.

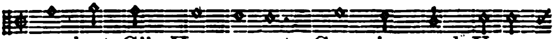

Nu laat Gij, Heer opregt, Gaan in vreed Uwen

1. beloofd. 2. verstaan. 3. laat. 4. onze.

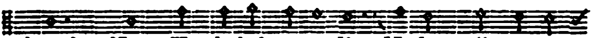

knecht, Naar Uw beloft gestadig; Nadat mijn oogen

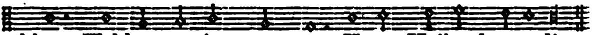

klaar Hebben gezien voorwaar Uwen Heiland genadig.

2. Een Zaligmaker rein
Aller volken gemein,
Die aannemen Zijn leere;
Een licht, schijnende klaar
Den heidenen eenpaar,
En ook Israëls eere.

V. HET GEBED DES HEEREN.

Mattheus VI : 9—13.

Onze Vader in 't hemelrijk, Die ons heet kin-

ders al gelijk, En wilt dat wij U roepen aan, Als

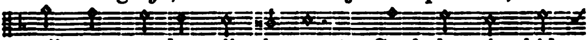

wij met nooden zijn bevaan[1]; Geef dat niet bidt

alleen de mond, Maar dat het ga van 's harten grond.

2. Geheiligd Uwe Name zij,
Uw Woord ongevalscht[2] blijf ons bij;
Dat wij ook leven heiliglijk
Naar Uwen Name waardiglijk;
Behoed ons Heer, voor valsche leer,
Dat arm vervoerde[3] volk bekeer.

3. Uw Koningrijk koom, o Heer goed!
Hier en hierna. Den Trooster zoet
Geef ons, dien Christus ons toezei,
Met Zijn gaven menigerlei.
Breek Satans toorn en groot gewalt[4],
Voor zijn ergheid[5] Uw kerk erhalt[6].

4. Uw wil geschied, o Heer! gelijk
Op aarde als in 't hemelrijk.

1 bevangen. 2. onvervalscht. 3. verleide. 4. geweld, magt.
5. boosheid, listen. 6. bewaar of behoed.

Geef ons geduld in lijdens pijn,
Gehoorzaam allezins te zijn;
Neem van ons weg vleesch ende bloed,
Dat tegen Uwen wille doet.

5. Geef ons heden ons daaglijksch brood
En ons behoeften tot lijfs nood.
Behoed ons, Heer! voor twist en strijd,
Voor pest en ook voor duren tijd.
Dat wij in goeden vrede staan;
Doe zorgvuldigheid [1] van ons gaan.

6. Onze schulden vergeef ons, Heer!
Dat zij ons niet bedroeven meer;
Zoo wij ook, die ons schuldig zijn,
Haar schuld vergeven dit termijn [2].
Tot haren dienst maak ons bereid,
In regte liefd en eenigheid.

7. Leid ons Heer, in bekoring [3] niet,
Als ons de booze geest strijd biedt
Ter regter- of ter linkerhand;
Help ons te doen fijn [4] wederstand,
In regt betrouwen onbevreesd,
Door den trooster, den Heilgen Geest.

8. Van alle kwaad verlos ons meer,
In deze kwade tijden, Heer;
Bevrijd ons van den eeuwgen dood,
En troost ons in den laatsten nood;
Doe ons altijd goed onderstand [5],
Neem onze zielen in Uw hand.

9. Want U, o Vader, is dat Rijk
En de kracht overal gelijk;
U is ook alle heerlijkheid,
Van nu tot in der eeuwigheid,
Met Christus, Uwen Zoon alleen,
En den Heiligen Geest gemeen.

10. Amen! dat is: het worde waar;
Sterk ons geloove wankelbaar;
Opdat wij niet twijflen daaraan,

1. bekommernis. 2. op dit oogenblik. 3. verzoeking. 4. moedig.
5. verleen ons altijd hulp.

Wij zullen dit alles ontvaan[1],
Naar Uwen wil om Christus Naam,
Door welken[2] ons beed[3] is gedaan.

VI. SYMBOLUM APOSTOLORUM[4], of de 12 Geloofs-Artikelen.

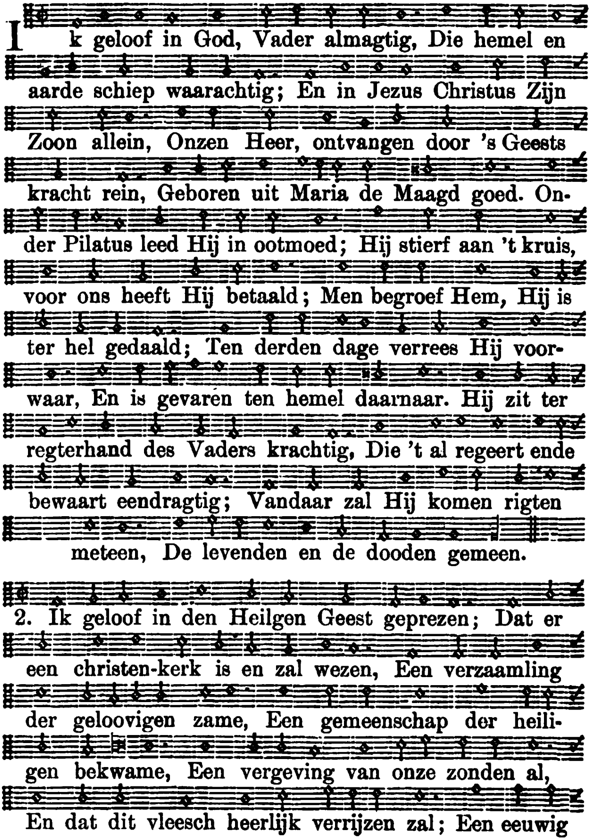

1. ontvangen. 2. Wien. 3. gebed. 4. Christelijke Geloofs-belijdenis.

VII. DE ARTIKELEN DES CHRISTELIJKEN GELOOFS,

DOOR

JAN UITENHOVE *).

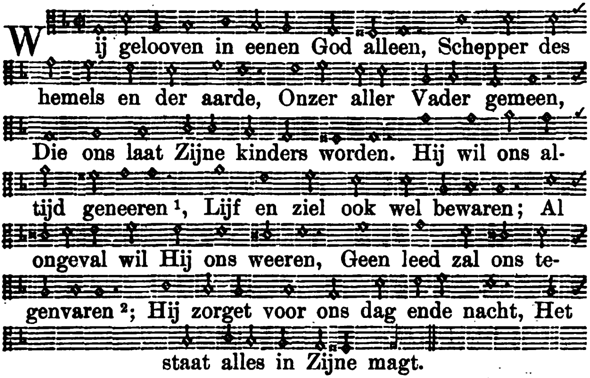

2. Wij gelooven in Christus al gelijk,
Zijnen Zoon ende onzen Heere,
Erfachtig [3] in Zijns Vaders rijk,
Gelijk [4] God van magt ende eere.
Uit Maria der maagd zade,
Ons een ware mensch geboren;
Door Gods Geest uit louter genade,
Voor ons door de zond verloren;
Aan 't kruis gestorven ende geleid
In 't graf tot Zijns doods zekerheid.

3. Ten derden daag om ons geregtigheid,

1. verzorgen. 2. wedervaren. 3. Erfgenaam. 4. Ook.

*) Johannes Utenhove, geboortig van Aardenburg (Zeeuwsch Vlaanderen), was Dominikaner monnik. Hij volbragt zijne studiën te Parijs en werd er in 1283 bevorderd tot Doctor. Hij overleed te Brugge (in de Provincie West-Vlaanderen van België) in 1296.

Van den dooden is opgestanden;
  Door 's Vaders kracht en heerlijkheid,
Lossende ons uit 's vijanden banden;
  Is ten hemel op verheven
  Van de aard in 't openbare;
Zit tot Gods regterhand beneven,
  Voor ons een regt Middelare;
Vanwaar Hij ten eind ook komen zal
  Rigtên levend en dooden al.

4. Wij gelooven in den Heiligen Geest,
God met den Vader en den Zone;
  Die ons troost en maakt onbevreesd;
Ende versiert met gaven schoone
  Alle christenheid verheven,
  Tot regt eenigheid begeven [1],
Welker de zonde werd vergeven.
  Dat vleesch zal nog weder leven;
Na dezen jammer is nu bereid
  Ons een leven in eeuwigheid.

VIII. GEBED VOOR DE PREDIKATIE.

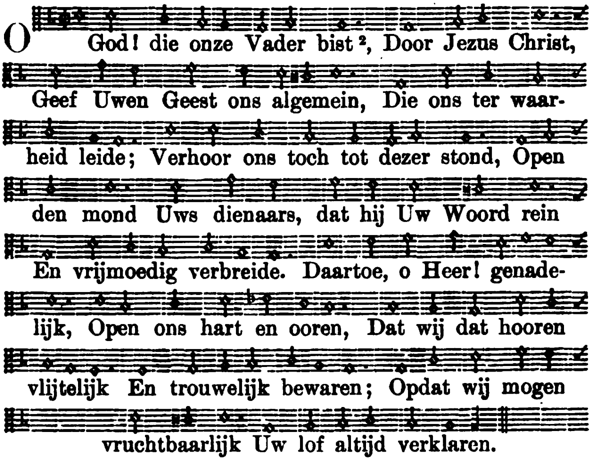

1. tot eendragt geneigd. 2. zijt.

IX. HET MORGENGEBED.

Wijze: Psalm 9.

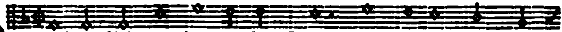

O heerlijk en bestendig Licht, O Zonne van ons

zwak gezigt, O Schepper van dees groote ronde [1],

Wij danken U uit 's harten gronde.

2. Wij danken U dat deze nacht
Met rust en vree is doorgebragt;
Gij wilt voortaan Uw Engel zenden,
En alle kwaden van ons wenden.

X. HET AVONDGEBED.

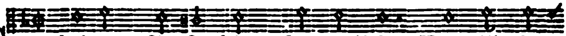

Christe [2], die du bist [3] dag en licht, Voor dij [4] is,

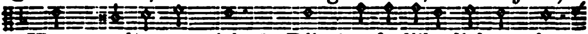

Heer! verborgen nicht [5]; Dijn [6] vaderlijke lichtes glans

Leert ons den weg der waarheid gansch.

2. Wij bidden dijn [6] Godlijke kracht:
Behoed ons, Heer! in dezen nacht;
Bewaar ons Heer, voor alle leit [7],
God, Vader der barmhartigheid.

3. Verdrijf den zwaren slaap, Heer Christ [2],
Dat ons niet schaadt des vijands list;
Dat 't vleesch in tuchten reine zij,
Zoo zijn wij veler zorgen vrij.

4. Zoo ons oogen slapen bij tij [8];
Laat ons harten waken tot dij [4];
Bescherm ons, Godes regterhand,
En los [9] ons van der zonden band.

5. Bescherm Heer, al de christenheid;
Dijn [6] hulp altijd zij ons bereid;
Help ons, Heer God! uit allen nood,
Door dijn [6] heilge vijf wonden rood.

1. aardbol. 2. Christus. 3. daar gij zijt. 4. U. 5. niets. 6. Uw. 7. leed. 8. somtijds. 9. verlos.

6. Gedenk Heer, op den zwaren tijd,
Daarmee 't lijf zeer streng wordt bestrijd;
De ziele die Gij hebt verlost,
Die geef, Heer Jezu[1]! dijnen[2] troost.

7. God Vader, zij lof, eer en prijs;
Daartoe ook Zijnen Zone wijs,
Des Heilgen Geestes goedigheid,
Van nu tot in der eeuwigheid.

XI. GEBED VOOR HET ETEN.

XII. DANKZEGGING NA HET ETEN.

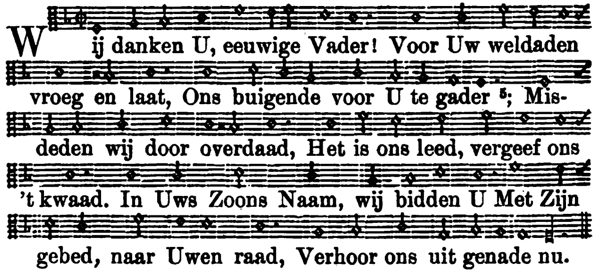

1. Jezus. 2. Uwen. 3. schepselen. 4. vreezen, aanbidden.
5. zamen.

XIII. EEN EIGEN GESCHRIFT VAN DAVID.

Wijze: Psalm 19.

2. Maar God almagtig, ziet: —
Mij, die was min dan niet,
Verkoos in Zijnen zin.
Die niet op 't groot en past,
Gaf Zijnen bode last,
Tot mij te komen in;
Dewelke mij terstond
Verklaarde uit Gods mond,
Den raad bij Hem besloten;
En heeft mij daarop ras
Met heilig olieglas
Gezalfd en overgoten.

3. Van mijne broeders sterk
En maakte God geen werk,
Maar liet hen allen staan;
En slaande niet eens acht
Op haren[3] trots en pracht,
Noch opgeblazen waan.
Ook heeft de Heere goed
Den reus vol van hoogmoed
Door mij gebragt ter schande;
Ja mij heeft Hij gesteld,
Die herder was in 't veld,
Tot Koning in den lande.

1. speeltuig. 2. maakte ik. 3. hunnen.

BESLUIT.

XIV. LOFGEZANG.

Wijze: Psalm LXVI : 10.

1. Zingt lofgezangen ende Psalmen,
Dat Godes naam geprezen werd;
Laat geestelijke liedren galmen,
En zingt den Heer met mond en hert [1].

2. Al waren al uw haren tongen,
Die eeuwig van des Heeren lof.
Van Hem en Zijne werken zongen,
Zij zouden eeuwig vinden stof.

3. Al hadden al de starren kelen,
En van het zingen goed verstand;
Gods lof en moest haar nooit vervelen,
Al zongen zij gelijkerhand [2].

1. hart. 2. gelijktijdig.

EINDE.

NASCHRIFT.

Deze uitgave is naauwkeurig herzien en met eenige aanteekeningen vermeerderd. De Uitgever vertrouwt dus dat dezelve verbeterd is.

REGISTER ALLER PSALMEN*).

Ps, Blz.

A.

17 Aanzie Heer, 't regt . . . 28
134 Alle gij knechten des Heeren 260
47 Alle volk gemein 90
42 Als een hert gejaagd, o Heere! 81
126 Als God Zions gevangnen al 252
120 Als ik met zwaar kruis ben 247
64 Als ik roep, Heer 117
61 Als ik roep, versta mijn reden 113
4 Als ik U bid, open uw ooren 11
46 Als ons de nood overvalt . 89
137 Als wij aan dat water tot Babel 265

B.

16 Bewaar mij Heer! 27
26 Bewaar o Heer! mijn regt. 47

D.

118 Danket den Heere zeer hoog 228
136 Danket God nu openlijk. . 262
106 Dankt God, want Hij is. . 206
24 De aarde is onzes Gods. . 44
14 De dwaas die spreekt. . . 25
53 De dwaas die spreekt. . . 100
110 De Heer heeft gesproken . 220
79 De Heidnen zijn in uw erfdeel 156
19 De hemelen zeer klaar . . 34
21 De koning zal zeer zijn . . 37
111 Den lof en prijs gansch overal 221
36 Des boosdoeners wille zeer 68
91 Die in Godes bewaring sterk 177
1 Die niet en gaat in der godloozen raad 7
125 Die op den Heere. . . . 251
12 Doet ons bijstand 23

E.

97 Een Koning is de Heer . . 186
105 Een ieder moet tot dezen tijden 202

G.

132 Gedenk toch des Davids . 257
144 Geloofd zij God, mijn troost 275
119 Gelukzalig is de mensch . 232
50 God, die der Goden Heer is. 95
87 God heeft zijn huis vast. . 169
82 God is in de vierschaar gezeten. 162
76 God is in Juda zeer wel. . 146
27 God is mijn licht 49
73 God is nogtans troostlijk . 139
93 God regeert, zijnde met eeren 181

Ps. Blz.

20 God verhoort uw gebed. . 36
139 Gij hebt mij, Heer 267
117 Gij heidenen looft zaam . . 228
148 Gij hemelsche creaturen . 282
80 Gij herder Israëls wilt hooren, ... 158
113 Gij kindren die den Heer dient. 223
49 Gij menschen al, hoort en wilt 93
29 Gij Prinsen en gij Heeren . 52
58 Gij raadsheeren laat mij toch 107
100 Gij volkeren des aardrijks al 190
90 Gij zijt geweest ons toevlugt 176
85 Gij zijt Heer, met uw volk nu 166

H.

88 Heer, die mij dus lang . . 170
60 Heer, die ons hebt verstooten, ... 111
9 Heer, ik wil U uit 's harten grond. 18
44 Heer, Uw wonderwerken . 84
92 Het zijn heerlijke dingen . 179
10 Hoe komt dat Gij Heer, wijkt 21
74 Hoe komt dat Gij ons verstrooit 142
13 Hoe lang hebt Gij besloten. 25
84 Hoe lieflijk o Heer! . . 165
3 Hoe veel is des volks, Heer! 9
62 Hoe zeer dat mijn ziel is gekweld 114

I.

11 Ik betrouw op God . . . 23
69 Ik bid U, help mij o God! . 113
138 Ik dank U Heer, ... 266
116 Ik heb den Heer lief, . 227
77 Ik heb mijn stem opgeheven 147
142 Ik roep God van harte aan, 273
141 Ik roep U Heer, aan in nood 271
39 Ik sprak: ik woude . . . 76
31 Ik stel op U vast mijn betrouwen. 54
34 Ik wil (zijnde verblijd) . . 62
145 Ik zal God mijnen Koning . 30
18 Ik zal U lieven en dienen . 277
48 In de heilige stad voorwaar 91

K.

95 Komt laat ons blij zijn in den Heer 184
37 Kwelt u daarmee niet . . 69

L.

150 Laat nu God geprezen zijn. 285
147 Looft God, het zijn heerlijke dingen 280
135 Looft nu vrij onzes Gods naam 260

Ps.		Blz.
	M.	
65	Men looft U Heer, met stemmen	119
124	Men mag nu wel zeggen	251
23	Mijn God voedt mij	43
25	Mijn hart hef ik tot U Heere!	45
131	Mijn hart is Heer	257
108	Mijn hart is, o Heer, regt	215
45	Mijn hart wil nu	87
71	Mijn hoop stel ik op U	133
103	Mijn ziele wilt den Heer	196
	N.	
30	Nadat Gij Heer!	53
40	Nadat ik langen tijd	78
43	Neemt mijn zaak aan.	83
115	Niet ons, niet ons! maar U	225
	O.	
54	Och Heer almagtig, help	101
63	O God! geen God heb ik dan U	115
94	O God! Gij die God zijt.	182
70	O God! op wien mijn hope staat	133
28	O Heer! Gij zijt mijn sterkte	51
59	O Heer! ik ben van mijn vijanden	108
109	O Heer! mijn roem en eer.	217
86	O Heer! open mij Uw ooren	167
55	O Heer! wil mijn gebed.	102
140	O mijn God! wil mij nu.	270
78	O mijn volk! wil mijn leering	150
57	Ontferm U Heer, ontferm U	106
56	Ontferm U mijns,	104
51	Ontferm U over mij,	96
99	Onze God die is een Koning	189
67	Onze God zij ons nu genadig	123
8	O onze God en Heer zeer hoog	17
7	Op U hoop ik, Heer!	15
	S.	
68	Sta op, Heer! toon U onvertsaagd	124
	T.	
114	Toen Israël Egypteland	224
121	Tot de bergen hef ik op	248
123	Tot U Heer, mijn oogen hef ik	250
35	Twist Heer, met mijn twisters	65
	U.	
130	Uit de diepten, o Heer!	256
	V.	
129	Van der jeugd aan hebben zij	255
89	Van des Heeren goedheid	172
101	Van Gods goedheid en oordeel	191
5	Verhoor o God! mijn woorden	12
	W.	
2	Waarom raast dat volk	8
22	Waarom verlaat Gij mij.	40
33	Weest nu verheugd al gij	59
104	Welaan mijn ziel	198
112	Wel hem die altijd is begeven	222
41	Wel hem die regt oordeelt.	80
32	Wel hem die zijn misdaad.	58
146	Wel op mijn ziel	279
15	Wie is 't, die zal wonen eenpaar	26
107	Wil God lof en eere geven	210
38	Wil in Uwen toorn gestadig	72
6	Wil mij niet straffen, Heere!	14
102	Wil mijn gebed, Heer	192
143	Wil mijn gebed, o Heer!	274
98	Wil onzen God een nieuw lied	188
83	Wil toch niet langer zwijgen	163
72	Wil toch Uw gerigt overgeven.	137
149	Wilt een nieuw lied den Heere	284
75	Wij danken U, God en Heer	145
	Z.	
128	Zalig is hij bevonden.	254
52	Zeg gij tyran, waarop gij bouwet	99
133	Ziet hoe fijn en lieflijk is 't	259
66	Zingt den Heer.	121
81	Zingt den Heere blij	160
96	Zingt een nieuw lied den Heer	185
127	Zoo God niet zelf	253
122	Zoo haast als ik hoore spreken	249

Register van de Lofzangen.

I	De Tien Geboden.	286
II	De Lofzang van Maria.	287
III	De Lofzang van Zacharias	288
IV	De Lofzang van Simeon	289
V	Het Gebed des Heeren.	290
VI	Symbolum Apostolorum	292
VII	De Artikelen des Geloofs.	293
VIII	Gebed voor de Predikatie.	294
IX	Het Morgengebed.	295
X	Het Avondgebed	295
XI	Gebed voor het Eten	296
XII	Dankzegging na het Eten	296
XIII	Een eigen geschrift van David	297
XIV	Lofgezang	298

EINDE.

*) Het begin van den eersten regel van het eerste vers is aangegeven.

VERBETERINGEN EN AANMERKINGEN.

Voor zoo ver men opheldering verlangt, vergelijke men den Bijbelschen tekst en de nieuwe berijming. Verkortingen zijn meest door een noot verklaard, en de oude stijl en spelling werden zoo noodig duidelijk gemaakt. Overigens volgen hier nog eenige teregtwijzingen.

Blz.	Ps.	v.	
19	9	10	Zie Bijbel O. T. vers 11.
21	10	1	ten allen tijd.
24	12	1	gansch zeer of geheel...
			geen een of zelfs niet een.
25	13	1	hoe langer zoo meer.
28	16	3	is mijn vertrouwen gevestigd.
35	19	3	Zie vers 6 en 7.
67	35	10	Openen zij hun mond.
71	37	13	Noch zijn kinderen bedelen of klagen.
72	38	1	De hitte Uws toorns.
76	39	2	Als een stomme sprak ik.
87	45	1	Gij zijt de schoonste onder alle menschen.
88	45	4	Zie vers 8 en 9 en Hooglied.
140	73	3	„ „ 5 „ 6.
170	87	4	„ „ 5 „ 6.
			Dat ze in Sion allen zamen
174	89	13	En niet wandelen in mijne wetten.
179	91	6	dit is duidelijk.
182	94	3	Zie vers 5—7.
185	96	2	dan alle afgoden.
190	99	5	Het gebed van Uw bezwaard volk werd gunstig verhoord.
192	102	2	Mijn moeitevol leven.
197			noot 4 *lees* zich.
215	108	2	Uwe waarheid strekt zoo ver.
223	112	6	Zie vers 10.
226	115	8	Den mensch gaf Hij de aarde.
231	118	11	Is nu geworden.
232	119	5	Als hij zich goed gedraagt.
235	119	18	Zonder te wijken van Uwe paden.
236	119	23	Zelfs voor prinsen en koningen.
		27	Zie vers 53 en 54.
239	119	41	„ „ 81—82.
		49	dat ik steeds betracht.

Blz.	Ps.	v.	
243	119	61	Opdat de boozen mij niet overweldigen.
		63	Dat Gij het kwaad straft.
246	119	79	Van Uwe wet, zelfs niet in nood.
249	121	3	Zon noch maan zullen u hinderen; de hitte des daags, noch de koude des nachts schaden.
250	123	2	Alle menschen verachten ons.
251	124	4	Zoo is onze ziel ontsnapt aan den strik, waarin wij gevangen waren.
254	119		noot 5 *lees* toch.
261	135	8	Vriendelijk wezen en zoet.
262	135	10	Hunne ooren hooren volstrekt niet.
265	137	1	Klagtig *beter* klagend.
266	137	4	Verwoesten en uitroeijen.
272	141	8	Alzoo rust ons lijk in het graf.
276	144	3	vreemde barbaren of roovers.
278	145	5	ten allen tijd.
278	145	5	Ondersteunt Uw hand krachtig.

VERKLARING BIJ HET VOORWOORD.

Filips van Marnix van Sint Aldegonde †).
Zacharias Ursinus en Casper Olevianus.

Betreffende de hervormers verdient nog opmerking, dat Wiclef was Engelschman, Hieronymus van Praag en Johannes Huss waren Bohemers, Luther — Duitscher, Melanchton — geboortig uit Beijeren, Zwinglius en Bullinger waren Zwitzers, Kalvijn of Calvin — Franschman en Knox — Schot.

Desiderius Erasmus is te Rotterdam geboren (1467—1536).

---

†) Sint Aldegonde kasteel op Walcheren in Zeeland, nabij Souburg, alwaar op het gedenkteeken van zijn graf vermeld staat zijne zinspreuk: Repos ailleurs. (1538—98).

BIJ DEN ZELFDEN UITGEVER:

H. J. Budding, Leerredenen. . . . . *f* 0,75
H. J. B. Geschriften. 2 deelen, 2 druk . . . „ 1,25
3 stuks te zamen voor „ 1,50
Bundeltje Lofzangen van H. J. B. Eerste uitgave „ 0,35
Idem voor zang, herdruk herzien door H. Karssen, in linnen . . . . „ 0,50
Bundel met 100 Liederen, vierstemmig door A. C. Moinat, gebonden. . . . . „ 1,—
De 2 laatsten zamen voor „ 1,—
J. Bunjan. Des Christens reis als pelgrim naar de eeuwigheid . . . .
Met portret en plaatjes „ 0,60

Bunjan beschrijft des Christens reis,
Zooals hij uit de ijdle wereld
Zijn weg vervolgt naar 't Paradijs.
De lotgevallen van dien man
Men in dit boekje lezen kan;
Met moeite en zorg gelukt het hem
Te komen in Jeruzalem.

J. B. Zijne levens-beschrijving en bekeering. Met titelplaatje . . . . „ 0,50
Deze twee deeltjes „ 1,—
De Familie Claremont of de Zalig-sprekingen, met plaatjes in karton. 3 druk . . . . „ 0,50
Petrus Dathenus. De Psalmen Davids. Herdruk gebonden . . . . „ 1,—
Beschouwingen duizendjarig rijk . . . . „ 0,75
Robbert Flokhart. De bekeering van een Soldaat. Tweede druk . . , ... „ 1,—
Herinnering aan de Geschiedenis der Afscheiding.
Ds. G. F. Gezelle Meerburg. Bundel nagelaten Leerredenen. Nieuwe uitgave met voorrede van G. A. Gezelle Meerburg, Bevestiging door Ds. C. C. Callenbach en de Levens-beschrijving, benevens portret met handteekening van den schrijver. De inhoud bevat 24 Leerredenen en ruim 350 bladzijden . . . . „ 1,50
G. F. G. M. De arglistigheid van het menschelijk hart . . . . „ 0,25
Het groote portret van Ds. G. F. G. M. . . . „ 1,—
W. Huntington. De Geloofs-Bank. Vierde druk. „ 0,75

W. H. Het Testament. Tweede druk . . . . *f* 1,—
W. H. Het Koningrijk der Hemelen. Levens-geschiedenis en bekeering. . . . . „ 1,50
Het portret van Willem Huntington. . . . . „ 0,10
De 3 deelen uit het Engelsch door H. J. B. zamen met portret . . . . „ 3,—
Des Heeren leidingen met George Müller, 3 d. vertaling H. J. B. Gebonden per deel . . . „ 0,90
Ingenaaid „ „ . . . . „ 0,75
George Müller. Des Christens Levenswandel. . „ 0,25
A. Monod. Verklaring der H. Schrift . . . . „ 0,25
G. Menken. Geloofs-belijdenis, vertaling van Ds. N. de Jonge . . . . „ 0,15
Louise van Plettenhuis, door Maria Nathusius . „ 0,75
Deugd en Pligt of Misdaad en Wroeging. Howard en Ida. Een Amerikaansch verhaal. Uit het Engelsch. Tweede vermeerderde druk. 300 bladzijden met 4 plaatjes. Ingenaaid „ 1,—
In linnen „ 1,25
Gebonden „ 1,50

5 FRAAIJE BRIEFKAARTEN van Walcheren—Zeeland.
12 van Rhenen en omstreken.
2 van de Christelijke Philantropie.
Per stuk 3 cent. Een volledig stel 40 cent.

Bijbelsch ABC of Christelijk Alphabet. Met versjes van H. Karssen, en fraaije prentjes voor elke letter.
Prijs 70 cent, 25 ex. *f* 15,—, 50 voor *f* 25,—.

Bij het leeren lezen ontvangen de kinderen onderrigt in de bijbelsche geschiedenis van het oude en nieuwe Testament.

Adam was de eerste mensch: —
Zij het aller menschen wensch,
Om als hij te wezen,
Toen hij in het Paradijs
Voor geen kwaad moest vreezen.

In den hof van Eden
Leefden volmaakt en tevreden
Adam en Eva als man en vrouw; —
Dees tweeling, van God geschapen,
Werd Satans list een scherp wapen,
Dat hen ten val bragt met berouw.

Drie PLATEN ter bevordering der Christelijke Philantropie.

1. Het Gebed des Heeren, bewerkt naar eene teekening van een voormalig verpleegde van Veldwijk. — De opbrengst verstrekt als bijdrage voor het onderhoud van behoeftige krankzinnigen van Veldwijk, en van arme Idioten van 's Heeren-Loo; beide Stichtingen te Ermelo op de Veluwe.

2. De Rol van Evangelist voor Bunjans Pelgrim, als Evangelische Reispas voor den Christen.

Als ik wandelde door de woestijn dezer wereld in dit leven, kwam ik aan eene zekere plaats in een dal, waar eene spelonk was, alwaar ik mij nederlegde om te slapen, en in den slaap droomde ik een droom. J. B.

En hij droomde (Genesis 28 v. 12, 13).

Ook droomde Jozef eenen droom (Gen. 37 v. 5).

Met zinnebeeldige voorstelling is de inhoud om de uitvoering volgens Bijbelschen tekst aan te bevelen. De verkoop is ten voordeele van het Bestedeling-Armhuis te Rhenen.

3. De grondslagen der Christelijke godsdienst, voorstellende een kerkportaal met steenen tafelborden aan den wand, bewerkt met de Wet des Heeren, het Gebed des Heeren en de Geloofs-belijdenis. — Ten bate van Groot-Emmaus, Gesticht voor haveloos verwaarloosde en achterlijke kinderen te Ermelo. Het doel is dus voor de opvoeding van hulpbehoevende kinderen der armen.

De prijs van elke plaat is *f* 1,—.

Een zilverling kan een vruchtbare zaadkorrel zijn op den akker der liefdadigheid, en het pand voor de gave ontvangen, zij een gids op den levensweg. De zegen des hemels leert maaijen met den sikkel der barmhartigheid, want *God heeft een blijmoedigen gever lief.*

2 Cor. IX : 7*b*. — Mattheus 22 v. 36—40.
Psalm 126 v. 3. — Ps. 134 : 3.

MAY 3 1 1992

SEP 1 0 1993

3 2044 020 693 735

H